

2033

EDGARS AUZIŅŠ

PĀRMAINĀ
VĒJI

Edgars Auziņš Pārmaiņu vēji

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=70533460

SelfPub; 2024

Аннотация

Sanktpēterburgas metro, 2033. gads. Oranžās filiāles iedzīvotāji dzīvoja mierā un klusumā, līdz tirāns Animus nolēma to pārņemt! Tagad, lai novērstu neizbēgamo karu, galvenajam varonim ir jādodas uz zemes virsmu!

Содержание

1. nodaļa. Dzīve pazemē	4
2. nodaļa. Draudzene	26
3. nodaļa. TNT ir paveicis daudz lietu	43
4. nodaļa. Pienākums	78
5. nodaļa. «Sarkano» ultimāts	108
6. nodaļa. Sanāksme	133
7. nodaļa. Zaļais zars	148
8. nodaļa. Vissvarīgākais ienaidnieks	187
9. nodaļa. Augšstāvā	227
10. nodaļa. Liela vilšanās	252
11. nodaļa. «Verškova» viesošanās	288
12. nodaļa. Suvenīrs no virsmas	324
13. nodaļa. Dzīve no nulles	349

Edgars Auziņš

Pārmaiņu vēji

1. nodaļa. Dzīve pazemē

Ak, vecie labie laiki, kad varēji atdot savu dzīvību, lai izveidotu jaunu pasauli un nomirtu vecajā.

Lasīšana ir viens no retajiem priekiem drūmajā metro, cilvēka pēdējais patvērums pēc holokausta. Lai gan izklaidēm šeit gandrīz nekad nav pietiekami daudz laika.

Stacijā, kurā es dzīvoju, Ladozhskaya, ir laba bibliotēka. Vairāk nekā trīs simti grāmatu un liels skaits žurnālu un laikrakstu. Ideja par bibliotēkas izveidi radās pirms aptuveni piecpadsmit gadiem. Cilvēkiem bija vajadzīgas grāmatas, jo grāmatas ir zināšanas. Pieaugušie pavada savu brīvo laiku, lasot, un bērni izmanto grāmatas, lai uzzinātu par pasauli, kuru viņi, iespējams, nekad neredzēs.

Visu literatūru metro piegādā virsmas pētnieki – vai, kā mēs tos saucam citādi, «pētnieki». Papildus grāmatām tās atved daudzas labas lietas no atomkara sarūsētās zemes. Drosmīgie puisi, metoties virsū, katru sekundi riskē ar savu dzīvību, lai iegūtu kaut ko noderīgu mums, metro iemītniekiem. Tur augšā, radiācijas apdedzinātajā Pēterburgā, viņi saka, ka dzīvo briesmīgi nezināmi radījumi, ar kuriem tikšanās vairumā

gadījumu var būt pēdējā.

Es personīgi pazīstu vienu uztvērēju un vienīgo mūsu filiālē. Viņu sauc Lenija. Labs puisis, laipns, simpātisks, viņš noteikti man kaut ko atnesīs no saviem uzbraucieniem.

Piemēram, tagad es turu rokās laikrakstu «Komsomoļskaja Pravda», kas datēts ar 2010. gada 5. maiju – vēl viena dāvana no Leni. Un, lai gan ziņas tajā bija senas, senas, pirms vairāk nekā divdesmit gadiem, tomēr bija interesanti atcerēties, kas tajā laikā notika pasaulē. Turklāt bērībā es nekad nelasīju avīzes.

Šī «Komsomoļskaja Pravda» galvenokārt ir veltīta Padomju Savienības uzvaras Lielajā Tēvijas karā 65. gadadienai. Atceros televīzijā rādīto parādi, tā bija skaista un vērienīga. Plecu pie pleca soļo karavīri, militārā tehnika, lidmašīnas. Toreiz arī sapņoju būt par vienu no parādes dalībniekiem.

Manam sapnim nebija lemts piepildīties. Trīs gadus vēlāk es atradu sevi metro. Kādas šeit var būt parādes? Un, iespējams, tie cilvēki, pateicoties kuriem mēs joprojām dzīvojam, vairs nav dzīvi.

Mēs dzīvojam...

Vai tā tiešām ir dzīve? Pastāvīgi esiet bailēs, gaidot, ka «sarkanie» mums uzbruks. Dzīvo ar ierobežotu ēdiena porciju katru dienu! Tas pats notika Otrā pasaules kara laikā. Divsimt gramu maizes ir ikdienas norma. Jā. Tagad, protams, mums ir dots mazāk drupačas un bagātāks uzturs, bet dažos veidos joprojām ir līdzības. Toreiz bija karš un tagad ir karš – atomu karš, kura sekas bija cilvēku pārvietošanās uz pazemē, iespējams,

vienīgo vietu, kas nebija piesārņota ar radiāciju. Un kā es varu teikt; viņi saka, ka, piemēram, Leņina prospektā dzīvība nav iespējama augstā infekcijas līmeņa dēļ. Protams – tikai astoņi metri zem zemes.

Tātad, es atvēru avīzi. Pirmās divas lappuses bija veltītas Uzvaras parādei. Attēlā redzama jaudīga mašīna – Topol-M. Es atceros viņu, milzu kolosu. Gribētos uz tā braukt, bet kas par lietu... Eh, sapņi, sapņi...

Es neesmu bijis virspusē divdesmit gadus. Un vai es kādreiz būšu?

Es lasīju tālāk: «Cilmes šūnas tiek piegādātas no... morgiem.» Kādas kaislības! Cilmes šūnas... Kas tas ir, vai šūnas ir izgatavotas no kātiem? Tas laikam no medicīnas kategorijas, ko es par to saprastu! Skolā es nemācījos bioloģiju, man nebija laika, un es neņēmu rokās medicīnisko literatūru. Reiz Lenija man atnesa fizikas mācību grāmatu. Tur ir rakstītas dīvainas lietas, teikšu atklāti un atklāti. Dīvaini un pilnīgi nesaprotami.

«Baumas par Zavorotņuka un Černiševa šķiršanos aizsāka Žigunovs.» Būtu interesanti lasīt, ja vien es zinātu, kas ir visi šie cilvēki. Teikšu vienu, šī pati Zavorotņuka ir skaista sieviete. Mūsu metro ir tikai viens vai divi tādi, un to ir pārāk daudz. Lai gan patiesībā tā var

Viņa nemaz nav skaista. Pusstunda Photoshop un bez defektiem. Es jau zinu, man bija jāstrādā ar šo programmu, kad es vēl dzīvoju virspusē.

Tātad, kas mums būs tālāk? Ak, nedēļas programmu grafiks.

Es noteikti kaut ko redzēju uz kastes šajā sarakstā tajā dienā pirms divdesmit trīs gadiem. Tagad es neskatos TV. Kas, pie velna, tur par televizoru – šeit pat radio nevar klausīties – un neviens nesūta, vēl jo mazāk klausās. Pilnīga garlaicība, nekādas «izklaides». Nē, protams, vienmēr ir ko darīt. Jūs varat doties uz Novočerkassku un skatīties cūkas, kas spieto aplokā. Tas ir diezgan smieklīgi. Šī ir tikai izrāde uz desmit minūtēm; Ja esat sēdējis un skatījies uz cūkām ilgāk nekā šoreiz, ir pienācis laiks iemest jūs viņu aizgaldā.

Uz «Probka», kā sauc arī «Boļševikova prospekts», viņi dažreiz spēlē futbolu vai volejbolu. Bet viņi to dara ārkārtīgi reti. Reizi mēnesī, varbūt. Un tas viss tāpēc, ka mača organizēšana ir ļoti grūts un ilgstošs process. Atbrīvojiet laukumu – noņemiet visas teltis no stacijas, norobežojiet teritoriju, lai bumba netrāpītu dzelzceļa sliedēs, savāc komandu. Un vai ir vērts pavadīt pusi dienas divu stundu baudīšanai? Personīgi es tā nedomāju, lai gan dažreiz spēlēju.

Atkal palasiet kādu literatūru. Man jebkura jauna grāmata, ja vien tā nav fizikas mācību grāmata, ir neizsakāms prieks. Man patīk lasīt – zinātniskā fantastika, fantāzija, bērnu literatūra, detektīvi, pat romantiskie romāni – man patīk viss. Turklāt es esmu cilvēks, kurš īsti neko nezina par zemes pasauli; es par to daudz uzzinu no grāmatām un žurnāliem. Kas bija... un kam vajadzēja būt.

Mana māte, mans visdārgākais cilvēks, manī ieaudzināja lasīšanas mīlestību. Man nav palicis neviens cits, izņemot viņu.

Tētis gāja bojā autoavārijā trīs dienas pēc manas piedzimšanas, tāpēc redzēju viņu tikai fotogrāfijās. Līdz trīs gadu vecumam mamma mani audzināja viena. Bet tad viņa apprecējās ar ne nabadzīgu baņķieri. Šo vīrieti nemaz nebiedēja fakts, ka viņš apprecēja sievieti ar bērnu, acīmredzot šis variants viņam bija piemērots, vai arī viņam bija vienalga. Lai kā arī būtu, viņš izturējās pret mani kā pret savu dēlu: nopirka to, ko prasīju, devās ar mani uz zoodārzu, cirku un atrakciju parkiem. Vispār man viņš patika. Bet es viņu nekad nesaucu par tēti. Es vienkārši nevarēju, es sapratu, ka viņš nav mans cilvēks. Un tad, kad viņa banka bankrotēja, mēs palikām praktiski bez naudas. Patēvs ar to nevarēja samierināties. Drīz pudele kļuva par viņa labāko draugu. Viņš beidza izdzert sevi līdz nāvei; sāka apvainot manu māti ar visnetīrākajiem vārdiem, kļiedza uz mani par mazāko provokāciju, un pāris reizes tas nonāca līdz uzbrukumam. Mans patēvs ir galīgi slikts.

Kad radio un televīzija paziņoja, ka pilsētā, kā arī visā valstī izsludināts ārkārtējais stāvoklis, viņš atradās mājās, kā ierasts pilnīgā alkohola reibumā. Viņam nebija laika aizbēgt. Var būt. Un tad mēs ar mammu bijām metro, atgriezāmies no tirgus – gājām man nopirkt vasaras jaku, tajā dienā bija izpārdošana.

Tā mēs ar māti palikām vieni paši metro. Man šeit vairs nebija radnieku. Atceros, kad visas stacijas bija slēgtas, man bija ļoti bail. Mamma sāka mani nomierināt, sakot, ka tas nebūs ilgi, ka drīz viss pāries, un mēs dosimies mājās. Es ātri nomierinājos un sāku gaidīt. Bet gaidīšana ilga pārāk ilgi...

Kopš tā laika ir pagājuši divdesmit gadi, un es joprojām neesmu iznācis virspusē. Manas mātes veselība pasliktinājās, dzīvojot drūmā cietuma skarbajā un mitrajā klimatā. Sākumā viņa turējās, bet pēc pieciem gadiem saslima un gandrīz nekad nepiecēlās no matrača, kas aizstāja viņas gultu. Viņa periodiski klepoja, tik klusi un tik spēcīgi, ka, izdzirdot viņas ciešanas, mana sirds bija gatava izlēkt no manām krūtīm. Gribētos viņai palīdzēt, bet tēvocis Vova, mans un manas mammas labs draugs, saka, ka viņas lieta ir gandrīz bezcerīga. Un viņš par medicīnu zina vairāk nekā es, lai gan pats pēc profesijas nav ārsts. Jā, es pats visu saprotu. Viņai jādodas uz parastu slimnīcu, jāsaņem atbilstoša ārstēšana un jāatgriežas kājās. Bet kur tādu apstākļu metro var atrast?

Eh, mamma, mamma. Savas dzīves laikā tu man esi darījis tik daudz laba, bet es neko nevaru darīt tavā labā. Ja vien būt kopā ar jums grūtos brīžos...

Es vairs negribēju domāt par sliktām lietām, un tāpēc, lai aizdzītu sliktās domas, es mēģināju atgriezties pie lasīšanas.

Nu, kas mums būs tālāk? Jā, raksta virsraksts skan: «Gan ekstrasenss, gan musketieris ir gatavi uzdrīkstēties ēst kebabu!» Tas, kurš to uzrakstīja, noteikti ir dzejnieks, es nekad par tādu neiedomātos. Izlasīju rakstu. Nē, tas arī nav interesanti.

«Bikovs dodas uz Vāciju, lai atriebtos par olimpiskajām spēlēm.» Jā, jā, jā, atceros, atceros. Par hokeju interesējos kopš sešu gadu vecuma, tāpēc neesmu izlaidis nevienu maču starp izlasi un dzimtās Sanktpēterburgas SKA. Mēs tiešām sevi

apkaunojām ziemas olimpiskajās spēlēs, un kā! Taču komanda acīmredzot saprata savas kļūdas un pasaules čempionātā spēlēja ļoti labi. Tomēr finālā viņa atkal šokēja visu hokeja pasauli, zaudējot Čehijas valstsvienībai. Ak un ak!

Tālāk sekoja vēl viena muļķība. Pēdējā lappusē, kā vienmēr, ir neliels humors. Es vienkārši šobrīd negribēju smieties. Es nemaz negribēju. Šīs atmiņas lika manai dvēselei justies kaut kā netīrai.

– Čau, meitiņ! – Es piezvanīju kādam apmēram astoņus gadus vecam bērnam, kurš sēdēja man pretī vilciena vagonā un vērīgi skatījās uz mani visu laiku, kamēr lasīju avīzi. – Varbūt vēlies lasīt?

Mazā būtne ar noslaucītām degunām ar divām bizēm sānos mirkli padomāja un tad dzīvīgi pamāja. Tātad ar jums viss ir skaidrs. Mēs vēl nezinām, kā lasīt, bet mēs vēlamies redzēt attēlus. Nu ko tu ar tevi darīsi?!

Es piecēlos, izstiepu sastindzis kājas un piegāju pie meitenes, pasniedzot viņai sarullētu avīzi.

«Tad klausieties un pakratiet galvu,» bērns pārsteigts mirkšķināja acis, skaidri nesaprotot izteiciena nozīmi. – Kad esi visu apskatījis, aizved tur avīzi, vai redzi? – norādīju uz nelielu «kiosku» stacijas galā. Šis tā sauktais «kiosks» tika veidots no burtu segmentiem, kas agrāk veidoja stacijas nosaukumu – «Ladozhskaya». Visi jau zināja šīs vietas nosaukumu, bet burti noderēja. Un šis «kiosks» nomainīja arī mūsu bibliotēku, tur tika glabātas Lenjas un citu pētnieku atvestās grāmatas, kuras stingrā atbildībā izsniedza lasītājiem. Bibliotēkas vadītāja bija Marija

Ļvovna, pēc būtības laipna sieviete, bet turklāt viņa ļoti mīlēja visu darīt saskaņā ar noteikumiem. Tātad, ja jūs neatdodat lasīto laiku vai ja nedod Dievs, viņa atklāj kādu defektu grāmatā, kas tur nebija agrāk, tad pagaidiet! Ar Mariju Ļvovnu nebija nekādu jokus. «Jūs to aiznesīsiet un teiksiet, ka tas ir no Oļega, saproti?»

Meitene pamāja ar galvu un pasmaidīja.

– Cik gudra meitene! – Paglaudīju viņai pa galvu un izgāju no karieses.

Teltis mūsu stacijā bija izkārtotas rindās, un centrā bija atvērums, lai pa to varētu ērti nokļūt jebkurā rindā. Mums tās bija divpadsmit, un katrai bija četras teltis. Arī stacijas malās atradās divi vilcieni, katrā seši vagoni. Tie nemaz neveica transporta funkciju, bet bija tikai papildu vieta, kur varēja atpūsties. Un, neskatoties uz to, ka vilcienu vagoni bija ļoti vērtīgi stacijas vajadzībām, vadībai izdevās uzstāt, lai tās netiktu demontētas rezerves daļām.

Mans ceļš atradās sešpadsmitajā teltī ceturtajā rindā, kur bija mana māte. Bija nepieciešams viņu pārbaudīt, pēdējās dienās viņai bija ļoti slikti un viņas stāvoklis neuzlabojās.

Mamma nebija viena. Tēvocis Vova sēdēja viņai blakus un turēja viņas roku. Kad iegāju teltī, viņš piecēlās un, ejot man garām, ar žestiem norādīja, ka pagaidīs ārā – notika saruna. Es nomurmināju: «Saprātu» un apsēdos uz īslaicīga zema ķebļa blakus mātes matracim.

– Kā tev iet? – ES jautāju. Stulbs jautājums, es jau zināju, ka viņa nejūtas labi. Atbilde bija skaidra no viņas nogurušajām

acīm. Taču sarunai kaut kur bija jāsākas.

«Tas ir normāli,» mana māte vienmēr atbildēja šādi. Viņas krunkainajā sejā parādījās smaids – tādā veidā viņa centās iedrošināt mani un reizē arī sevi. Bet es zināju, ka tas viņai maksās neticamas pūles. – Kā tev iet? – viņas balss, tik sausa un nogurusi, lika manai dvēselei burtiski saplēst gabalos. Slimība manu māti, kādreiz spēcīgu un stipras gribas sievieti, pārvērta par nevarīgu vecu sievieti. Viņai ir tikai piecdesmit divi, bet izskatās, ka viņai ir deviņdesmit.

– Labi.

Es negribēju teikt «labi», jo tas nebūtu gluži pareizi. Tas nozīmētu nīrgāties par manu māti. Vismaz tā es domāju.

– Dēls, lūdzu, iedod man ūdeni!

Es pacēlu no grīdas plastmasas krūzi, kas bija līdz pusei piepildīta ar ūdeni. Viņš novietoja savu brīvo roku zem manas mātes muguras, ielika viņai vertikālu stāvokli un lēnām sāka liet viņai mutē šķidrumu. Kad glāzē bija palikusi tikai ceturtdaļa, es to noliku atpakaļ un noliku mammu atpakaļ uz matrača.

Viņa pat nevarēja noturēt rokās tik salīdzinoši vieglus priekšmetus, nemaz nerunājot par kaut ko citu. Viņa jau divus mēnešus nav pametusi savu matraci. Interesanti, vai pienāks diena, kad viņa atkal varēs staigāt?

– Paldies Tev, dārgā! – tagad mana māte runāja dzīvīgāk, acīmredzot pāris malki deva spēku, bet viņa joprojām sajuta to pašu vājumu balsī. -Tu šodien neesi dežūrēt?

– Nē, man to vajag tikai parīt.

Katru nedēļu ceturtdienās mēs ar draugu Juru dežurējam tunelī aiz Ligovska prospekta stacijas. Viss tāpēc, ka mūsu oranžajai līnijai periodiski uzbruka sarkanās līnijas iedzīvotāji.

Pirmajos gados pēc holokausta cilvēki dzīvoja tajās stacijās, kurās viņi bija nošķirti no virszemes pasaules. Bet tad viņi saprata, ka, lai izdzīvotu, viņiem ir jāapvienojas. Tādējādi radās piecas sadraudzības valstis, no kurām katra dzīvoja savā filiālē. Un tos sāka saukt par «sarkanu», «zilu», «zaļu», «oranžu» un «violeto» atbilstoši atbilstošās līnijas krāsai.

Ir pagājuši vairāki gadi. Uz sarkanās līnijas parādījās kāds Animus, kurš pārliecināja savus iedzīvotājus iekarot visu metro. Sagādījās, ka šo līniju galvenokārt apdzīvoja asinskāri un ambiciozi cilvēki. Viņi laimīgi pieņēma Animus piedāvājumu. Tikai daži no tiem, kas nepiekrita cīnīties, aizbēga no filiāles.

Tika Baumots, ka šis Animus visiem «sarkanajiem» bija iesitis galvā domu, ka atlikušo metro līniju iedzīvotāji ir greizsirdīgi uz savu bagātību un vāc spēkus, lai sagrābtu sarkano līniju. Protams, nekas no tā nav taisnība. Taču lielākā daļa diemžēl ticēja savam valdniekam, un «sarkanie» bija aizrāvušies ar domu sist pirmajiem...

Ziņas par nežēlīgajiem iekarotājiem ātri izplatījās visā Sanktpēterburgas pazemes pasaulē. Neskatoties uz to, cilvēki sākumā viņu neuztvēra nopietni. Bet, kad viņiem drīz bija jācīnās pret uzbrukumu pēc uzbrukuma, viņi saprata, ka viss ir ļoti nopietni un, ja tas turpināsies, puse no visa metro iet bojā šajā karā. Neviens negrasījās to paciest. Lai novērstu jaunus

«sarkano» uzbrukumus, četrās līnijās tika organizēta diennakts sardze.

Pārsēšanās stacijās neviens nedzīvoja kā agrāk. Tas galvenokārt bija saistīts ar nevēlēšanos dalīt teritoriju. Kopumā saprātīgs lēmums. «Sarkanajiem» ir gana, un nevienam nav vajadzīgas jaunas nesaskaņas. Izņemot to, ka Sadovaja–Sennaja–Spasskaja transfēra mezglā joprojām pastāv milzīgs tirgus komplekss, sava veida tirgus. Un katra no šīm trim stacijām piedāvā dažādu kategoriju produktus. Šeit varēja atrast lietas katrai gaumei – no parastiem koka zobu bakstāmajiem līdz pat kādām greznām elektroierīcēm. Un viņu apsargāja, nedod Dievs. «Sarkanie» ar visiem saviem ieročiem un vēlmi ieņemt metro nekad nebūtu iegriezuši caurumu šādā aizsardzībā. Bet iekļūt tirgū bija ļoti problemātiski. Pie ieejas viņi ir tik trokšņaini, ka dažreiz tā vien gribas apgriezties un doties prom. Nedod Dievs, viņi pamana kaut ko aizdomīgu, viņi var jūs tiesāt ar visām no tā izrietošajām sekām. Viena persona tiek pārbaudīta piecas minūtes un lūgta uzrādīt visas patronas, ar kurām viņš ieradās. Un, ja pēkšņi pie izejas viņi atklāj, ka preču daudzums pārsniedz iztērēto kasetņu skaitu, tad gaidiet nepatīkšanas. Un vairumā gadījumu viņi pat neuzzinās, kāpēc tas notika.

Piemēram, mūsu stacijā bija šis puisis Žora Sičeva. Viņš devās uz gadatirgu un droši izgāja cauri «muitai». Un tirgū viņam vajadzēja piedzīt parādu no viena tirgotāja. Viņš to paņēma, tas ir. Es nopirku sev dažus sīkumus. Atgriežoties. Viņi viņu vēlreiz izkratīja «muitā». Un pēkšņi izrādās, ka preces ir, bet tik

patronu, cik bija, tik daudz vēl palicis. Tiklīdz Žora sāka viņiem skaidrot pašreizējo situāciju, viņi aizbāza viņam muti, lai viņš nekliedz, un aizveda. Tāpēc viņš nekad neatgriezās Ladozhskaya. Viņi nošāva nabagu.

Tās ir lietas, kas notiek šeit, Sanktpēterburgas metro.

– Labi. Tagad ej, man vajag gulēt.

Mamma nopūtās un aizvēra acis. Viņai ir taisnība. Labākās zāles viņai tagad ir atpūta. Es apsedzu viņu ar segu, noskūpstīju viņas saburzīto pieri un izgāju no telts.

Ārā, kā sarunāts, mani gaidīja onkulis Vova. Es paspēru soli viņam pretī un, iespējams, simto reizi uzdevu jautājumu:

– Vai viņa varēs izkļūt?

Tēvocis Vova nolaizīja savas sausās lūpas un kādu brīdi klusēja.

– Zini, Oļeg, es neesmu ārsts un nevaru neko droši pateikt...

«Bet tomēr,» es viņu pārtraucu. Es ļoti labi zināju, ka viņš studē medicīnu tikai tāpēc, ka viņam tas bija interesanti. Kopš bērnības es lasīju grāmatas par bioloģiju un anatomiju, nemitīgi tracinot īstus ārstus, uzdodot viņiem jautājumus pēc jautājuma. Tomēr viņš bija tikai teorētiķis.

«Es domāju, ka jūsu mātei ir iespēja,» tēvocis Vova piesardzīgi sacīja.

Un, lai gan viņa vārdi neizklausījās pietiekami pārliecināti, viņa atbilde mani tomēr nomierināja.

«Izskatījās, ka tu vēlējies ar mani par kaut ko runāt.» es klausos.

– Oļeg, man tev ir priekšlikums. Jūs zināt Pjotru Daņilihu, vai ne?

– Es zinu, kāpēc nezināt.

Pjotrs Daņilihs – demolētājs. TNT, dinamīts un citas sprāgstvielas, varētu teikt, ir viņa asinīs. Lai cik paradoksāli tas nešķistu, Pjotrs Daņiļš nezina reizināšanas tabulu, bet gandrīz visu par šīm lietām. Reizēm viņš un viņa biedri, kuri arī daudz zināja par šo lietu, devās uz sarkano līniju un uzlika tur pāris mīnas. Pateicoties viņa darbam, tika iznīcināti vairāki desmiti «sarkano».

Pjotra Daņiļiha un viņa komandas darbs ir bīstams un riskants. Jāuzmanās ne tikai ar sprāgstvielām, bet arī katru sekundi jābūt sardzē, lai «sarkanie» viņus nepārsteidz. Bet līdz šim no visiem saviem reidiem viņi ir atgriezušies dzīvi un neskarti, kas nevarēja vien priecāties.

– Tātad. Viņš vēlētos jūs ņemt līdzī reidā uz Dostojevsku.

– Es? – manam pārsteigumam nebija robežu. – Es! Bet kāpēc? Es ne velna nezinu par šīm lietām...

– Un tev tas nebūs vajadzīgs. Viņš vienkārši vēlas, lai tu būtu... viņu miesassargs, vai kā? Būtībā viņš tos aizsargāja, kad viņi darīja savu darbu.

Es par to domāju. Tas ir diezgan vilinošs piedāvājums. Interesanti, riskanti, bīstami. Tas smaržo pēc nāves, bet man tas patīk, lai cik absurdi tas neizklausītos. Turklāt es nekad neesmu bijis Dostojevskā, kopš biju ieslēgts metro.

– Oļeg, ja nevēlies, pasaki man. Pjotrs Daņilihs sapratīs.

– Kādas runas, protams, ka gribu!

– Nu tad ej pie viņa un pastāsti par savu lēmumu. Es domāju, ka viņš priecāsies dzirdēt, ka jūs piekrītat.

Tagad ir skaidrs, kāpēc onkulis Vova nevēlējās, lai mana māte dzirdētu mūsu sarunu. Viņa nekad nepiekrīstu mani palaist un būtu ļoti nervoza. Un viņas gadījumā nav iespējams nervozēt. Es viņai pat nekad nestāstu par ārkārtas situācijām, kas dažkārt rodas dežūras laikā.

Kopumā es netērēju laiku un sekoju tēvoča Vova padomam. Pjotra Daņiļiha telts atradās divas līnijas no šejienes, otrā no malas. Taču, kad piezvanīju, paziņojot par savu ierašanos, un iegāju teltī, ieraudzīju, ka Pjotram Daņiliham ir ciemiņš. Viņi bija noliecušies virs metro kartes, izdarīja tajā dažas piezīmes un enerģiski runāja par kaut ko.

Viesis pēkšņi iztaisnojās, nolieca galvu pa labi, tad pa kreisi, izstiepdams kaklu, un rūpīgi nopētīja mani no galvas līdz kājām. It kā viņš mani pētītu. Jūs būtu domājuši, ka viņam galvā ir skeneris un viņš tagad taīsa manu rentgenu. Viesam Pjotram Daņiliham bija tik auksts, neizteismīgs skatiens, ka es jutos kaut kā neomulīgi. Es gribēju, lai viņš pārstātu uz mani skatīties, bet acīmredzot viņš nevarēja nolasīt manas domas.

Šo vīrieti es redzēju pirmo reizi mūžā. Viņš droši vien nav no mūsu stacijas, pretējā gadījumā man vajadzēja viņu satikt vismaz vienu reizi. Interesanti, ko viņš šeit dara? Un kad viņš beidzot beigs skatīties uz mani?

– Ak, Oļeg, sveiks! – Pjotrs Daņiļs paskatījās uz augšu no

kartes un pienāca pie manis, lai paspiestu roku.

– Sveiki! – mūsu demolētājam plauksta nebija tik liela kā man, un pirksti bija garāki un tievāki, bet tas mani nepārsteidza – biznesā, kur jāstrādā ar tādām lietām kā trotila un dinamīts, vajag tieši tādas rokas, un nevis milzu ķepas.

– Atvainojiet, man šeit jāparunā ar draugu, un tad es parunāšu ar tevi. Labi? Ejiet apmēram piecpadsmit minūtes un pēc tam nāciet iekšā.

«Nav problēmu,» es teicu un beidzot aizgāju no šī briesmīgā svešinieka skatiena. Bet pat ārpus telts man šķita, ka viņš turpināja urbties manī ar savām mazajām, nedaudz sašaurinātajām acīm.

Ko es varu izdarīt piecpadsmit minūtēs? Jā, daudzas lietas! Aizņemieties no bibliotēkas jaunu žurnālu un pārskatiet to. Vai arī dodieties uz Juru un pāris reizes paspēlējiet ar viņu «mulķi». Ne aiz vēlmes, kā parasti, bet vienkārši aiz intereses. Bet es rīkojos gudrāk un devos uz Ladožskas galu, kur aiz dzelzs sienas bija eskalatori, kas mūs norobežoja no ār pasaules. Ir pagājis ilgs laiks, kopš viņi uzcēla pasažierus uz kāpnēm, un tikpat sen viņi tos nenolaida.

Griestos, ļoti tuvu šai sienai, ir iedzīts spēcīgs āķis, caur kuru tiek izmesta virve. Tā vienā galā karājās piesiets mārciņas atsvars, otrā bija neliela cilpiņa. Šis dizains tika izmantots spēka vingrinājumiem.

Strādājot pie šī pilnīgi nepretenciozā simulatora, es pavadīju daudzas sava brīvā laika stundas un galu galā uzpumpēju dažus

diezgan pienācīgus muskuļus.

Es atkal uzzināju par kultūrismu no žurnāla. Mani tik ļoti pārsteidza kultūristu veidotās formas, ka es uzreiz gribēju tādu pašu ķermeni.

Pēc apmēram pusotra gada es savu plānu īstenoju. Neteiktu, ka izrādītos staigājošs muskuļu kalns, bet muskuļi bija attīstīti, manuprāt, diezgan labi. Tagad es strādāju sporta zālē, lai saglabātu savu figūru formā.

Dažreiz mani mocīja jautājums: kāpēc es to darīju? Jā, tas ir skaisti, bet tas ir labs veselībai. Bet jūs nevarat pārsteigt meitenes ar saviem muskuļiem – gandrīz nav neviena, ar ko parādīties. Kā jau teicu, jums joprojām ir jāmeklē skaista meitene. Un vispār metro ar pliku rumpi dižoties nevar. Tas nav ne ētiski, ne higiēniski.

Neskatoties uz to, es neko nenožēloju. Galu galā ar to nav nekā slihta.

Es iebāzu roku cilpā, ar roku cieši satvēru kabeli un novilku to uz leju. Viens... divi... trīs... Pudiņš man vairs nešķita tik smags kā pirmajās nodarbību dienās. Četri... pieci... seši... Nenāktu par ļaunu pakārt kaut ko smagāku. Tikai ko? Vai man jālūdz Leni nogādāt no virsmas vēl vienu smagumu? Nē, viņš to nedarīs. Piecpadsmit... sešpadsmit... septiņpadsmit... Kā tad? Labi, es par to kādreiz padomāšu brīvajā laikā. Un... divdesmit!

Es izdarīju tādu pašu spiedienu uz kreiso roku. Tagad nebija iespējams pārspīlēt – kā būtu, ja Pjotrs Daņiļs teiktu, ka viņam nekavējoties jārunā? Un manas rokas trīcēs no spriedzes. Vai

man to vajag?

Es pāris reizes dziļi ieelpoju, tādējādi atjaunojot elpošanu, un paskatījos pulkstenī. Vecie, «Raketa» zīmols, man vēl saglabājušies no vectēva. Bet viņi joprojām darbojas labi. Padomju, vārdu sakot – ne ekstravaganti, bet ļoti uzticami un kvalitatīvi. Pulkstenis rādīja četrpadsmit stundas un divas minūtes. Nu jau varam pārcelties uz Pjotra Daniļiha telti, tā teikt, izmēģināt veiksmi otrreiz. Lai gan es nesteidzos viņu spīdzināt, ja kaut kas notiek, es varu pagaidīt vēl nedaudz.

Tiklīdz es piegāju pie mūsu demolēja klostera, no tā iznāca tas pats cilvēks, kurš man bija nepatīkams, uzmeta uz mani garu skatienu un kaut kur devās savās darīšanās.

«Oļeg, nestāv tikai tur, bet nāc iekšā,» Pjotrs Daniļs pasmaidīja. – Nebaidies, es nekodīšu. Man ar tevi kaut kas jāapspiež.

Iegāju teltī. Šeit bija diezgan mājīgi. Matracis, petrolejas lampa, mazs galdiņš un uz tā daudz dažādu kartīšu un virsū kā atsvars stāv alumīnija krūze, lai papīri nenolidotu. Nekā papildus. Un stūrī bija divas koka kastes, un katrā pusē bija nokrāsoti galvaskausi un sakrustoti kauli. Acīmredzot tur atradās sprāgstvielas vai vismaz kaut kas, no kā tie bija izgatavoti.

– Vai Vladimirs jums nodeva manu ziņu?

«Es darīju,» es pamāju.

– Nu ko tu nolēmi?

– Man šķiet, ka piekrītu.

«Nē, nē, nē, tas nedarbosies,» demolētājs pamāja ar rokām. –

Jūs noteikti izlemjat, vai vēlaties to vai nē. Un man nav vajadzīgi cilvēki ar tādu attieksmi. Visi šie «labi», «iespējams», «varbūt» ne pie kā laba nenoved. Šajā situācijā var būt divi atbilžu varianti – «jā» vai «nē». Trešais, diemžēl, netiek dots.

Es ilgi nedomāju.

«Piekrītu,» un, izlasot nākamo jautājumu Pjotra Daņiliha acīs, viņš ātri piebilda: «Esmu simtprocentīgi pārliecināts.»

– Saprotiet, jums nav jāpiekrīt. Es tikai gribēju tevi savā komandā. Tātad, ja jūs pēkšņi mainīsiet savas domas, man nebūs jūs par ko vainot.

– Nē, es jau esmu izlēmusi. Beidzot un neatgriezeniski.

Pjotrs Daņilihs piegāja pie sava matrača, pietupās, pagrieza malu un izņēma no tā apakšas kaut kādu caurulīti. Pēc sekundes es sapratu, ka tas ir termoss.

– Vai vēlaties aukstu ūdeni? – ierosināja Pjotrs Daņilihs.

Es biju izslāpis, mana mute bija sausa, bet, zinot, cik reti ir iespējams dzert ūdeni, es pieklājīgi atteicos. Labs tīrs filtrēts ūdens bija zelta vērts. Un, lai arī šajā termosā ir vispretīgākais, bet tomēr dzeramais šķidrums, es neuzdrošinājos Pjotram Daņiliham palūgt ne malku. Kas zina, varbūt šī ir pēdējā lieta, kas viņam ir.

– Nu kā tu zini. Un es domāju, ka iedzeršu malku malehu.

Pjotrs Daņilihs noskrūvēja termosa vāku, ielēja no tā krūzē, kas stāvēja uz galda, un lēnām, it kā pagarinot baudu, sāka dzert. Pareizi, kopumā. Kāds labums, ja visu vienā rāvienā ielej sevī? Kad krūze bija tukša, Pjotrs Daņiļš nolika atpakaļ termosu un

jautāja:

«Vai jūs neko neteicāt mātei par savu lēmumu?»

– Nē, par ko tu runā!

– Tieši tā, netraucē viņu. Ja viņa tev jautā, nesaki neko, rīkojies tā, it kā nekas nenotiktu. Tā ir labāk. Melot, protams, nav labi, bet šajā gadījumā tas ir iespējams. Un pat nepieciešams.

«Tieši tā, Pjotr Daņiļč, tieši tā, bet es esmu vienīgais, kurš to visu zina pat bez jums. Jūs sakāt ļoti acīmredzamas lietas.»

«Nu, tagad, Oļežka,» es nodrebēju, man nepatīk, kad mani tā sauc. Tomēr viņš neko skaļi neteica – ļaujiet man jums paskaidrot, kas no jums tiks prasīts mūsu izbraukumā.

Nāc, klausīsimies...

– Jums būs viens mērķis, taču ļoti atbildīgs. Redzi, atbildīgs! Jūs pasargāsi manu komandu ceļā, un kamēr mēs raksim eju.

– Viens?

– Nu kāpēc vienatnē? Jums būs partneris. Un jūs droši vien vēlaties zināt, kas tas būs? Viņu sauc Ostaps, jūs jau esat viņu redzējis.

– Ieraudzīja? – es biju pārsteigts.

– Protams, piecas minūtes agrāk.

Kas notiek?.. Vai mans partneris būs tas vīrietis ar plēsonīgu izskatu? Nē, atvainojiet.

– Nebaidies, Oļeg, tu un viņš ātri atradīsi kopīgu valodu. Jā, piekrītu, viņa izskats ne tuvu nav pievilcīgs, viņš nemaz neizskatās mačo,» dūrē ierāvās Pjotrs Daņiļs. «Bet kopumā viņš ir labs puisis.» Un, starp citu, izcils šāvējs. Ostaps ieradās

pie mums ciemos ar Gorkovskaju, viņam attiecības ar stacijas priekšnieku tur neizdevās. Vai nu viņi viņu padzina, vai arī viņš aizgāja pats. Bet es īsti neiedziļinājos viņa lietās.» Pjotrs Daņilihs pamāja ar roku.

– Labi, es mēģināšu ar viņu saprasties.

Pjotra Daņiliha vārdi mani maz mierināja, bet tomēr tagad es mazāk baidījos no šī Ostapa. Galu galā, varbūt viņš tiešām nav tik slikts cilvēks, kā es sākumā domāju. Galu galā viņa viedokli var interpretēt dažādi. Varbūt viņš uz mani tik vērīgi un mežonīgi skatījās tikai tāpēc, ka gribēja manās acīs izskatīties nopietna un biedējoša, lai gan patiesībā tā nav. Tādā veidā viņš varēja slēpt savus trūkumus.

– Tātad, klausieties šeit. Rīt piecos devāmies rokas vagonā uz Dostojevsku. Mēs būsim septiņi: es, četri cilvēki no manas brigādes, jūs un Ostaps. Mēs rakām eju – jūs abi stāvat sardzē, un, ja rodas kaut mazākās briesmas, nekavējoties, bez vilcināšanās, ziņojiet man. Tad mēs ātri dosimies prom. Iesaistīšanās kaujā nav racionāla izeja no situācijas, kurā varam nonākt, un tas notiek neatkarīgi no uzbrūkošo spēku samēra. Protams, ja kāds no «sarkanajiem» tevi pamana, mēģini viņu nošaut, lai viņš par mums neinformē savus draugus. Bet tas ir tikai tad, ja viņš ir viens. Sapratu? Ja ir vairāk sarkano, es jau teicu, kas jums jādara. Nedod Dievs, ka sākas apšaude, mēs visi mirsim.

– Es saprotu, Pjotr Daņiļč.

No pirmā acu uzmetiena uzdevums nepavisam nav grūts.

Vienkārši sargājiet cilvēkus. Risks dzīvībai ir minimāls. Bet... pagaidīsim un redzēsim, kā saka. Kas zina, kāds mums varētu būt šis izbrauciens.

«Labi darīts, jūs to noķerat lidojumā,» Pjotrs Daņiļs uzsita man pa plecu un, tā kā viņš bija apmēram pusotru galvu īsāks par mani, viņam nācās stāvēt uz pirkstgaliem, lai to izdarītu. – Nu, ja jums nav man jautājumu, varat doties.

«Ir viens...» es kautrīgi teicu.

– ES klausos.

– Kāpēc tu izvēlēties mani, nevis kādu citu?

– Jūs esat izcils šāvējs un uzticams cilvēks. Tie ir tieši tie, kas man ir vajadzīgi.

Jā, es izšāvu labi, deviņi no desmit metieniem trāpīja vērša acī, taču, neskatoties uz to, es neuzskatīju sevi par tik labu šāvēju, kā visi par mani teica. Un ne tāpēc, ka es būtu pieticīgs, nemaz. Man joprojām vajadzēja virzīties vienu soli uz augšu līdz ideālam, un tas ir daudz. Bet, no otras puses, ja visi mani par tādu atpazīst, tad tā ir taisnība.

– Paldies, Pjotr Daņiļč.

«Esi laipni gaidīts, Oļežka,» es atkal nodrebēju. – Sazinies ar mani.

– Tas ir viss, vai es varu iet?

– Noteikti. Un neaizmirstiet, rīt piecos, lai tas būtu gatavs kā durklis. Satiec mani manā teltī. Ienāciet nezvanot, citādi pamodināsiet guļošos.

Es pamāju ar galvu un izgāju no Pjotra Daniliha telts. Tātad,

man vēl priekšā puse dienas. Un, ja es zināju, ka naktī gulēšu, tad man vajadzēja lietderīgi izmantot laiku, kas man bija pirms miega. Divreiz nedomājot, nolēmu doties uz Novočerkassku. Pabarošu cūkas (cik jauka nodarbe, es neteicu, ka ar viņām rīpos pa dubļiem), un tajā pašā laikā došos ciemos pie draudzenes Mašas. Es viņu neesmu redzējis vairāk nekā nedēļu. Traucējumi.

2. nodaļa. Draudzene

Tātad, Maša...

Es satiku Mašu pirms trim gadiem, lai gan varbūt agrāk, tagad nevaru droši pateikt. Tas bija Novočerkasskā, kur viņa dzīvoja visu laiku no brīža, kad cilvēce pārcēlās pazemē.

Tajā dienā es devos apskatīt cūkas. Šie dzīvnieki ir ne tikai tīri, bet arī ļoti jauki un draudzīgi. Negadījumi, protams, bija. Vienai meitenei pirkstu gandrīz nokoda cūka. Vai no bada, vai kāda cita iemesla dēļ, man nav ne mazākās nojausmas, es neko nesaprotu no viņu psiholoģijas. Agresors tika nomests postā, tas ir, viņi nekavējoties tika nokauti un apēsti, bet pārējie uzvedās vairāk nekā mierīgi.

Mana mīļākā bija un joprojām ir cūka Djuša. Es nezinu, kāpēc es izrādu viņai līdzjūtību, bet fakts paliek fakts.

Ieraugot mani, viņa uzreiz sāk priecīgi čīkstēt un mēģina pārraut žogu, lai ātri pieskrietu man klāt. Un es cenšos viņai katru reizi atnest kaut ko garšīgu.

Bet atgriezīsimies pie Mašas. Mūsu pirmās tikšanās dienā es sēdēju pie pildspalvas un baroju Djušu, kad pēkšņi aiz muguras atskanēja tieva meitenīga balss:

– Ko, tev garšo cūkas?

Es pielēcu – mani tik ļoti nobiedēja šis negaidītais jautājums. Jūs nevarat tā nobiedēt cilvēkus – Kondraška var jūs sagrābt.

Pagriezoties, es ieraudzīju skaistu rudmatainu meiteni ar

baseinu rokās. Uz viņas pleciem gulēja divas smieklīgas bizes, un viņas garie sprādzieni gandrīz iekļuva acīs. Pēc tam, runājot ar mani, Maša pastāvīgi šņāca, neveiksmīgi cenšoties noņemt traucējošos matiņus.

«Nu... tas ir...» es vilcinājos. Kā es varu formulēt atbildi, lai viņa nešaubītos, ka es saku patiesību? Es nejutu nekādu bijību pret cūkām. Es arī nepiederēju mežacūku pielūdžēju sektai. Bet es nevaru teikt, ka šie dzīvnieki man riebjas. Vispār kaut kas starp pielūgsmi un riebumu.

«Jā, es redzu, ka jūs neesat vienaldzīgs pret cūkām,» Maša pasmaidīja. – Šī nav pirmā reize, kad es jūs šeit redzu. Mani sauc Marija, kā tevi sauc?

– Oļegs!

«Mēs iepazīsimies,» Maša ar vienu roku cieši satvēra baseinu un iedeva man brīvo rokaspiedienam.

– Vai tu dzīvo šeit? – ES jautāju. Es kā džentlmenis nesasveicinājos ar viņu ierastajā vīrišķīgā veidā, bet paņēmu viņas roku un noskūpstīju to. Mašas vaigi uzreiz kļuva sarkani – viņa acīmredzot nebija pieradusi pie šādas izturēšanās.

– Jā.

«Tas ir dīvaini, bet es nekad neesmu tevi redzējis.»

«Varbūt es vienkārši nepamanīju,» meitene paraustīja plecus un, nolikusi izlietni uz grīdas, pabīdīja to tuvāk cūkām. Četras cūkas uzreiz metās pie ēdiena, kas bija nesaprotams juceklis ar kaut ko, kas izskatījās pilnīgi neēdams. Visvairāk izlietnes saturs man atgādināja sakošļātu maizes mīkstumumu, kas izskatījās

pavisam negaršīgi. Bet cūkas to ēda, tāpēc Dievs ir viņu tiesnesis.

Kad baseins bija tukšs, Maša mani aicināja uz savu telti. Es tur sēdēju ļoti ilgu laiku, stāstīju viņai stāstus no savas dzīves un klausījos viņā.

Izrādījās, ka mana jaunā draudzene deviņu gadu vecumā iekāpa metro, un pēc sešiem mēnešiem viņa atkal palika bārene. Viņas vecāki nomira tur, uz zemes, kad vēl nebija Katastrofas, un viņas tēvocis, viņas aizbildnis, nomira šeit. Devies reidā, viņš vairs neatgriezās. Lai tiktu galā ar bēdām un vismaz ar kaut ko nodarbotos, Maša sāka pieskatīt cūkas.

Metro tā ir ļoti cēla nodarbe, jo lielā mērā pateicoties cūkgaļai mēs vēl neesam nomiruši badā. Novočerkasskaja cūkgaļu piegādā visam apelsīnu zaram. Kopumā Machinery nodarbošanās ir nedaudz zemāka par pētniecības biznesu. Kā man teica pati Maša, «pareiza aprūpe, savlaicīga barošana, maiga attieksme – tas viss ir galvenais, lai cūkgaļa būtu ēdama un garšīga.»

Tikai nedomājiet, ka Maša ir mana draudzene. Nepavisam. Izņemot draudzību, mūs nekas nesaista. Jā, viņa ir skaista, gudra vai drīzāk labi lasīta, sabiedriska, laipna. Bet tas nav mans tips. Un es neesmu gatavs, lai gan man jau ir trīsdesmit gadu, izveidot ģimeni. Tas ir ļoti atbildīgs solis, kas prasa rūpīgi izsvērt visus plusus un mīnus. Un es neatradu to, kurš būtu mans dzīves partneris, līdz pašām beigām.

* * *

Es klusi iegāju teltī, kurā gulēja mana māte, un no mazas

kastītes izņēmu priekšējo lukturi – uzticamu kompanjonu visās manās pastaigās pa metro tuneļiem. Tad viņš devās uz stacijas galu, kur Fomičs sēdēja uz smilšu maisa, atspiedies uz lielas koka kastes. Viņš jau septīto gadu ir mūsu cilvēks, kas atbild par ieročiem. Fomičs rokās turēja nobružātu grāmatu, kuru, vismaz man likās, viņš lasīja aizrautīgi. Es pieliecos un uz vāka izlasīju: «Žils Verns. Noslēpumainā sala». Skaidrs, ka laba lieta, es to lasīju bērniībā.

– Fomičs! – ES zvanīju.

Vecais vīrs neatbildēja. Lasīšana viņu pilnībā absorbēja.

– Fomič, ak! – es pacēlu balsi.

Un atkal bez rezultāta. Protams, mēs varam pieļaut viņa vecumu – mūsu ieroču sargam nesen apritēja astoņdesmit, bet, cik atceros, viņš nekad nav cietis no kurluma.

Tad es vienkārši paņēmu grāmatu un pēkšņi izvilku to no Fomiča rokām. Vecais vīrs raustījās, dusmīgi paskatījās uz mani un kļiedza:

«Ko, pie velna, tu dari, kuces dēls!» Ir pagājis kāds laiciņš kopš tevis pērta, vai kā? Tāpēc mēs tagad ātri...

– Atdzesējies, Fomič, nedusmojies. Viss kārtībā, tas esmu es.

«Ak, Oļeg, tas esi tu...» vecais vīrs klusi teica. – Es to neatzinu. Tu esi... ne tas. Nedari tā vēlreiz. Un tad...

– Tātad, ko tu man pavēli darīt, ja es tev piezvanīšu, piezvanīšu un tu neatbildi?

Fomičs pamāja ar roku un paņēma no manis grāmatu.

– Kāpēc tu atnāci, runā, nāc.

– Man vajag savu ložmetēju.

– Automātiski? – Fomičs samiedza jau tā šaurās acis un neticīgi skatījās manī. – Un uz kurieni tu dosies? Vai mums nevajadzētu uzvarēt sarkanos?

«Nē,» es pasmaidīju. – Tas kaut kā vēlāk notiks. Un tagad es gribu doties uz Novočerskasku.

– Nu, kāpēc pie velna tev vajag ložmetēju? Vai šaut uz cūkām?

– Tuneļos, ja aizmirsīsi, var sastapt visādus ļaunos garus. Jūs nevarat braukt metro bez ieroča, it kā jūs to nezinātu.

«Tas nav iespējams bez ieročiem...» Fomičs man atdarināja deguna balsi. Un atkal viņš skatījās uz savu grāmatu.

– Fomičs! – ES zvanīju. Šeit ir vecs celms, lai tas paliek tukšs. Galu galā viņš apzināti nīrgājas par mani.

– Nu, ko tu vēlies, Oļeg? – vecais vīrs neapmierināts atbildēja, turpinot braukt pāri līnijām.

– Es gribētu ložmetēju...

– Vai jums nevajadzētu uzkaisīt dimanta putekļus? Man to ir daudz, es nezinu, ko ar to darīt.

Ak, smieklīgs puisis! Viss kārtībā, es tik viegli nepadošos. Lai gan, ja tā padomā, ložmetējs man īsti nav vajadzīgs. Radības var ierasties tikai no Devjatkinu un Kupčino – vienīgajām stacijām Sanktpēterburgā, kas atveras uz ielas. Tātad viņi vienkārši nenasniegs mūs – viņi tiks nogalināti tuvākās pārejas pieejās. Tomēr dažreiz jūs joprojām saskaraties ar būtnēm, lai gan ārkārtīgi reti. Bet tomēr ar ložmetēju es jutos kaut kā drošāk un ne tik nobijies, kad jūti tā svaru rokās.

«Nē, nē, man nav nekā sasodīta vai vairāk,» es nolēmu atbalstīt viņa joku.

– Tas ir skaidrs.

– Kas ir saprotams?

– Viss skaidrs.

– Fomičs! Muļķības! Dosi man ložmetēju vai ne?

– Kā ar mārrotkiem uz pieres?

– Kāpēc tu esi rupjš?

– Kāpēc tu man traucē lasīt? Es atnācu šeit un sāku lejupielādēt savu licenci...

– Es vēl neesmu sācis. Man tikai vajag, lai tu man iedod ložmetēju, un tad es likšu tevi mierā.

– Tagad liec mani mierā, izdari man labu. Un vispār ieroči ir vērtīgas lietas un es par tiem uzņemos atbildību, ja kas notiks. Man nav vajadzīgas nekādas papildu problēmas, saproti? Lai es tev iedotu ieroci, man ir vajadzīgs pārliecinošs iemesls. Bet vienkāršs ceļojums uz Novočerkassku nav tāds.

– Ja tu man neiedosi ložmetēju, es nepametīšu savu vietu. Es stāvēšu šeit pār tavu dvēseli.

– Nu stāvi kā muļķis. Kas man rūp?

Un Fomičs atkal iegrimā lasīšanā. Tomēr viņš neizturēja ilgi.

– Nē, es to nevaru. Lūk, ņem,» viņš atvēra kastes vāku un iznesa no tās manu veco ložmetēju, kas mani nekad nebija pievīlis. «Lūk, jums ir rezerves rags katram gadījumam, lai jūs beidzot varētu tikt prom no manis.» Atcerieties manu laipnību, bet paskatieties, par katru kārtidžu jūs man personīgi

atskaitīsities. Un ja kas...

– Nomierinies, Fomič, viss būs labi.

– Kas?

«Es saku, ka viss būs kārtībā.»

«A-a-a,» sacīja vecais vīrs. Tagad viņa vārdu krājums bija papildināts ar vēl vienu vārdu, un nez kāpēc man nebija šaubu, ka viņš to drīzumā neizmantos. «Tagad pazūdiēt no mana redzesloka un netraucējiet man lasīt.»

Nav problēmu, Fomič. Man neko vairāk no tevis nevajag.

* * *

Netērējot laiku, es uzmetu ložmetēju pār plecu un nolēcu no platformas uz sliedēm. Ieslēdzu lukturīti uz otro, vidēju apgaismojuma līmeni, lai taupītu baterijas, un strauji devos uz rietumiem.

Šī nebija pirmā reize, kad es viena pati gāju cauri tuneļiem, un man nekad nebija bijusi neomulīga sajūta, ka aiz muguras ir kaut kas. Šķiet, ka jūs ejat, un kāds jūs dzenā un nerimstoši iet ar jums soli pa solim. Un, kad jūs apstājaties, paskatās apkārt, un tur neviena nav. Un patiesībā tā nevar būt. Tu turpini iet, un atkal kāds tev seko. Viņš grasās tevi sagrabt.

Daži cilvēki, kuri nespēja sevi kontrolēt, kļūva traki. Un tāpēc mēs pārsvarā staigājām grupās. Es, kam ir dzelzs nervi un kopš bērnības baidījies tikai no vecmāmiņas kotletēm, mierīgi varēju staigāt pa tuneli viena. Taču šādas pastaigas man deva spēcīgu adrenalīna pieplūdumu.

Mans lukturītis labi apgaismoja ceļu, neskatoties uz to, ka tas

nedarbojās ar pilnu jaudu. Un labs apgaismojums, kā jūs zināt, garantē, ka jūs redzēsiet vairāk nekā ar sliktu apgaismojumu. Daži tuneļi ir vienkārši nosprausti ar dažādiem slazdiem, tāpēc bez laba lukturīša labāk tur neiet vispār. Labi, ka vismaz šajā posmā nekas tāds nebija.

Es labprāt noskrietu visu ceļu. 1635 metri, tas ir aptuvenais posma Ļadožskaja-Novočerkaska garums; es to varētu pārvarēt apmēram desmit, varbūt divpadsmit minūtēs. Problēma bija viena – bija ļoti neērti skriet uz gulšņiem. Ja jūs solīsiet nepareizi, pastāv liela iespēja sagriezt potīti, ko es tiešām negribētu. Vispār nekādas traumas šeit, metro, nav vēlamas. Labu ārstu ir palicis ļoti maz, un viņu rīcībā esošie resursi ir ļoti tālu no ideāla. Nav urbējmašīnas gadījumam, ja kādam sāp zobs, nav arī normālu skalpeļu, ar ko izņemt lodi no ievainotā ķermeņa.

Nē, es nedarīšu krustu, lai arī kā es to gribētu. Labāk mierīgi, ejot kājām, nesteidzoties un esot gatavam. Lai gan mutanti nekad nav redzēti uz vietas, viss var notikt.

Pēkšņi es apstājos.

Kaut kas pazibēja priekšā. Sākumā nospriedu, ka tā ir mana lukturīša gaisma, kas atspīd no guļamvietas, un nomierinājos. Tomēr es vēl neesmu pārcēlies. Un tad atkal pazibēja, un tad atkal. Tagad kļuva patiešām biedējoši. Kas tas varētu būt? Es mēģināju apturēt trīci visā ķermenī, tomēr tas diez vai izdevās, un, aizturējusi elpu, es klausījos klusumā.

Ko es cerēju dzirdēt? Tikai strauja sirds pukstēšana un nekas cits. Citas skaņas būtu acīmredzami nevajadzīgas.

Varbūt izslēgt lukturīti? Varbūt viņš ir šo dīvaino atspulgu cēlonis? Bet, sasodīts, tas ir biedējoši. Principā es nebaidos no tumsas, bet tagad... Līdz ar necaurredzamo tumsu sāks uzspiest milzīgas bailes, kas pieaugs ar katru sekundi. Bailes no nezināmā neļaus nomierināties. Un, lai gan ir droši zināms, ka vismaz šajā tunelī nekas neapdraudēs vai drīzāk nedrīkst apdraudēt dzīvību, neviens nevarēs sevi kontrolēt. Es jau zinu.

Man bija jāpārdzīvo šīs šausmas, un ticiet man, tas man maksāja daudz darba. Es, cilvēks ar dzelzs nerviem, nevarēju sevi valdīt. Tad man gribējās šausmās kliegt, bēgt Dievs zina, kur, lai pēc iespējas ātrāk ieraudzītu gaismu.

Un dzirdēt jebkādu skaņu šajā nomācošajā tumsā bija vienkārši nepanesami. Mazākā šalkoņa, it kā skaļruņu daudzkārt pastiprināta, atbalsojoties cauri tunelim, šķita kā briesmoņa rēciens, kas paslēpies tuvumā un gatavs uzbrukt jebkurā brīdī.

Es lēnām pacēlu roku pie galvenā luktura un novietoju pirkstu uz slēdža pogas. Es nesteidzos. Nepatīkamās sajūtas, kuras biju piedzīvojusi, joprojām bija svaigā atmiņā. Pļaut vai nepļaut? Pļaut... vai nepļaut? Sasodīts, tas ir tik slikti, kad tev ir jāizdara izvēle! Varbūt vienkārši paiet garām, nepievēršot uzmanību šiem dīvainajiem spīdumiem?

Ar pirkstu viegli nospiedu pogu. Pļaut vai nepļaut? Varēja sajust pogas spiedienu uz pirksta gala. Ko es daru, vai?..

Noklikšķiniet... Un acumirkļi tumsa mani apņēma pilnībā, pilnībā. Es neko neredzēju. Kā es gribēju ātri ieslēgt gaismu, izbēgt no tumsas varas. Es ļoti centos to nedarīt. Vajadzēja

noskaidrot, vai uzliesmojums tagad atkārtosies vai nē.

Es jau desmit sekundes stāvu pilnīgā tumsā. Nekas. Nav atspīdumu.

Turies, Oļeg, vēl mazliet, vēl mazliet.

Mana sirds kā āmurs daudzījās krūtīs, vēloties izlauzties ārā, kā klaustrofobs no ierobežotas telpas.

Nebija ne zibšņu, ne atspīdumu! Nebija nekā!

Piecpadsmit sekundes, astoņpadsmit, divdesmit... Tas tā, es vairs nevaru izturēt!

Nospiedu pogu vēlreiz. Spilgta gaisma apgaismoja telpu manā priekšā, un, lai gan tā nebija vērsta manā virzienā, tā mani uz sekundi padarīja aklu. Dziļa elpa. Izelpošana. Ielpo izelpo. Pavisam nesen paātrināta sirdsdarbība normalizējās un kļuva regulāra.

Dievs, ir lieliski atkal redzēt gaismu. Tagad man tas bija patīkamāk nekā pat pirmais skūpstis.

Un tad atkal pazibēja, bet es vairs nebaidījos, jo zināju, ka tas ir tikai atspulgs no kāda objekta. Es pārlicinoši devos uz vietu, kur redzēju atspīdumu, un atklāju, ka manas rūpes objekts ir... monēta. Un ne jau parasts, neko tādu savā mūžā nebiju redzējis. Tās diametrs gandrīz pārsniedza mana īkšķa garumu.

Es pacēlu monētu no zemes. Viņa bija patiesi gigantiska izmēra un nebija tieva, tāpēc nav pārsteidzoši, ka viņa svēra daudz. Es paskatījos uz viņu ciešāk. Oho, manā rokā bija PSRS laika monēta ar piecu rubļu nominālvērtību, izlaista 1990. gadā. Tas nozīmē, kāda bija nauda agrāk.

«Tu mani šodien ļoti satraucāji!» – es pārmetoši teicu monētai. Un, lai gan viņa bija paredzami klusējusi, man nez kāpēc kļuva skaidrs, ka viņai manā priekšā ir liels kauns. – Šim nolūkam es tevi ņemšu sev līdzi.

Monēta pārcēlās no grīdas uz manu krūšu kabatu. Es maigi paglaudīju to un priecīgi teicu:

– Tagad tu gulēsi šeit.

Pieci rubļi, šķiet, neiebilda.

* * *

Pārējais mans ceļojums bija bez traucējumiem. Es izgāju uz Novočerkassku, atstājot aiz sevis tuneli, kurā pavadīju kopā divdesmit piecas minūtes. Vismaz tā rādīja pulkstenis, un tas mani vēl nekad nav pievīlis.

Uzreiz pa kreisi es redzēju aizgaldu ar cūkām. Apmēram divi desmiti kuīļu un cūku rosījās ārpus nožogotās teritorijas, satraukti čīkstot un ņurdot. Un tikai viens pāris, nepievēršot uzmanību pārējiem, klusi kādā kaktā darīja kaut ko neķītru. Un pareizi dara, viņi pilda demogrāfisko plānu, nevis kā tie slinķi, kas grib tikai paspēlēties.

Pārlaidusi skatienu pāri cūkām, es ieraudzīju Djušu šajā čīkstošajā pūlī. Likās, ka viņa arī mani atpazīna, kad sāka spiesties cauri ķermeņu kaudzei tuvāk man. Cūkas, kuras Djuša stūma, neapmierināti čīkstēja, bet nekas vairāk. Šķiet, ka viņa ir viņu autoritāte vai kas cits. Neviens viņai nepieskaras, un tikai cienīgākajiem ir tiesības viņu apaugļot.

Djuša iebāza galvu starp žoga līstēm un apmierināti

nomurmināja mani sveicinot.

– Sveika dārgā! – es sveicināju pretī un noglāstīju viņu aiz auss. Viņa aiz baudas aizvēra acis, izņemot to, ka viņa nemurrāja kā kaķis. Tad Djuša vērsās pie saviem cilts biedriem, acīmredzot vēlēdamās viņu acīs atrast vismaz skaudības pilienu, jo es nevienu citu tā neglāstu. Taču cūkām nebija ne jausmas, kas notiek pie žoga – viņas ļoti aizrāvās ar savu traci. Un vēl jo vairāk, tas saldaiss pāris, kurš pildīja demogrāfisko plānu, nedomāja par Djušas laimi. Viņi paši jutās ļoti labi.

– Tu nevienam neesi vajadzīgs, nabaga puis! – skumji teicu. Djuša šņāca, nāsis izpletinot, purns nervozi raustījās. Tādējādi viņa, šķiet, gribēja teikt: «Ak, nāc, viņi visi! Es viņiem noorganizēšu kaut ko citu!» Bet es skaidri redzēju, ka no viņas acs kaktiņa tievā strūkliņā tecēja viena vienīga asara. – Neuztraucieties, viņi nav tā vērti.

Es pagriezos un devos uz telšu pusi – es tomēr gribēju apciemot Mašu. Bet, sajutis skatienu uz muguras, viņš uz brīdi apstājās un pār plecu teica:

– Neuztraucies, es drīz nākšu.

Vai Djuša mani saprata vai nē, es nezinu. Viņa laikam saprata, viņa ir gudra cūka.

Kad teicu, ka drīz atgriezīšos, es mazliet meloju. Es plānoju pēc iespējas vairāk laika pavadīt kopā ar Mašu. Ir pagājusi nedēļa kopš mūsu pēdējās tikšanās. Ar viņu bija daudz par ko runāt...

Šeit tā ir, mana drauga telts. To nevar sajaukt ar citiem, labajā pusē ir divi oranži un viens rozā plankumi. Kā man stāstīja pati

Maša, tie bija pusaudži, kuri spēlējās, grieza telts audumu, lai caur viņu izveidoto caurumu skatītos, kā viņa pārgērbjas. Viņi, iespējams, būtu pieļāvuši vēl vairāk kļūdu, ja kādu dienu viņu tēvs nebūtu pieķēris viņus to darot un sagādājis viņiem tik daudz nepatīkšanas, ka viņš varētu uz visiem laikiem atturēt viņus no lūrēt sieviešu šarmu.

Es pavilku zvanu un gaidīju, kad Maša iznāks pie manis. Šad un tad kaut kādi viņi skrēja cauri manam ķermenim, īsti nevarētu izskaidrot, kas tie bija. Man teica, ka tas notiek, kad tu kārtro eksāmenu vai dodies uz pirmo randiņu. Visticamāk, tas ir nemiers. Bet kāpēc es uztraucos? It kā es tagad redzētu Mašu pirmo reizi.

Laiks pagāja, un neviens no telts neiznāca. ES klausījos. Nevienas skaņas. Dīvaini. Piezvanīju vēlreiz, katram gadījumam. Kad šoreiz atbildes nebija, es pacēlu rāvējslēdzēju uz augšu, atverot eju un devos iekšā. Jau sagatavojusies atvainoties par bezceremonisko ielaušanos, es pavēru muti, bet sastingu, ne vārda neteikdama. Mašas nebija teltī.

Kur viņa varēja iet?

Tomēr es ātri savedu sevi kopā. Viņa varēja doties pie kaimiņienes Zinaīdas Mihailovnas vai draudzenes Svetkas. Kāpēc ne? Šī iespēja ir ļoti iespējama. Galu galā viņa, iespējams, ir devusies uz «dāmu istabu».

Steidzos pamest Auto telti, neaizmirstot atgriezt rāvējslēdzēju sākotnējā stāvoklī. Tad es iešu pie Zinaīdas Mihailovnas, savas labās draudzenes. Ja Maša ir tur, labi, bet, ja nē, es viņu gaidīšu

brīnišķīgas sievietes sabiedrībā, kura man ir gandrīz kā tante.

– Zinaīda Mihailovna, sveiks! – priecīgi sasveicinājos ar savu kaimiņieni Auto, kad viņa iznāca man pretī. – Prieks tevi redzēt!

– Es ļoti priecājos tevi redzēt, Oļžik! – Nu, lūk, atkal! Bet kā es varu uz viņu apvainoties? «Tu ilgi neesi nācis pie manis, kas tas ir?»

– Jā, lietas notiek, Zinaida Mihailovna: tas, tas, piektais un desmitais. Jūs zināt.

– Oļegs! – Zinaīda Mihailovna pēkšņi kļuva bargā. Vai es sasaldēju kaut ko papildus? – Cik reizes esmu lūgusi nesaukt mani vārdā? Vienkārši sauc mani par Zinas tanti. Un ko darīt, ja šķiet, ka viņi nav radinieki?

«Patiesībā tas tā ir. Nevis radinieki, mēs esam ar jums. Varbūt mans otrs vecvecvecmāmiņas svainis bija tava vectēva vecvecmāmiņas brāļameita, taču vēsture par to klusē.

– Nu, saproti, es nevaru tevi saukt par Zinas tanti. Atvainojiet, protams, bet tas ir kaut kā...

– Amorāli, tu domā?

– Nē, es nevaru, tas arī viss. Es vēl neesmu gatavs, tas prasa laiku.

– Ar tevi viss skaidrs! – Zinaīda Mihailovna pasmaidīja, bet, man likās, nedaudz saspringta. – Zini, tu man tikko atgādināji par sevi studentu gados. Es izmantoju to pašu ieganstu, lai noraidītu to puīšu sasniegumus, kuri man nepatika. Tie bija labi laiki. Un cik daudz jauniešu meklēja vismaz pilīti no manas uzmanības...

– Zinaīda Mihailovna! – Es jutu, ka, ja nepārtraucu sarunu

biedru, šīs atmiņas varētu ilgt ļoti ilgu laiku.

– A? Kas? Ak, Oļežik, piedod, es par kaut ko domāju. Un kāpēc mēs te stāvam? Nāc iekšā, nāc iekšā.

Zinaīda Mihailovna atvilka telts atloku un pēc tam, kad biju iekšā, viņa pati iegāja iekšā. Viņas izklaidība mani nepārņēma, bet es centos tam nepiešķirt nekādu nozīmi. Galu galā viņai jau ir pāri septiņdesmit...

«Piedod, es nevaru jūs ne ar ko palutināt, lai kā es to gribētu, jūs saprotat,» saimniece vainīgi atmeta rokas.

– Viss kārtībā, es neesmu izsalcis.

Šeit es mazliet meloju, es biju izsalcis. Pirms došanās uz šejieni es nez kāpēc neuztraucos nedaudz uzkost. Bet es drosmīgi izturēju, jo īpaši tāpēc, ka izsalkums nebija tik spēcīgs.

– Nu, Oļežik, kāpēc tu klusē? Pastāsti man, kā ir tur, Ladozhskaya, vai viss ir labi?

Izstāstīju visu tā, kā ir, bet tā kā ziņu nebija daudz, atļāvos nedaudz melot. Un vienā mirklī es tik ļoti aizrāvos, ka nevarēju apstāties. Un Zinaīda Mihailovna klausījās un smējās, kad es runāju par kādu smieklīgu atgadījumu, un vaidēja, ja mēs runājam par kaut ko nepatīkamu.

– Un kā tev iet? – jautāju, pabeidzot savu stāstu.

– Mums ir? Jā, kā parasti. «Pēkšņi Zinaīda Mihailovna aplusa, viņas lūpas trīcēja. – Tas ir tikai...

– Tikai ko? – Es nopietni nobijos.

– Mašas trūkst.

It kā man būtu iespēris zibens. Nevar būt!

– Kā tu pazudi, kur tu pazudi?

– Es... es nezinu. Tas notika pirms trim dienām. Pabarojusi kūkas, Maša pienāca pie manis un teica, ka vēlas uz tirgu. Viņa baidījās iet vienai, un ceļš bija garš, tāpēc viņa paņēma Sašku sev līdzī. Jūs droši vien viņu pazīstat, viņš ir tik kupls, sārtiem vaigiem, maza auguma... «Es pamāju ar galvu, sakot: es viņu pazīstu, turpiniet.» «Viņi abi aizgāja.» Un viņi joprojām nav atgriezušies.

Es redzēju, ka Zinaīdai Mihailovnai bija vajadzīgas milzīgas pūles, lai neizplūstu asarās, taču viņa labi turējās.

Eh, Maša, Maša! Un kāpēc tev vajadzēja iet uz tirgu? Un es atradu kādu, ko izvēlēties par savu kompanjonu! Saša. Ko, vai viņš spēs tevi aizsargāt, ja kas?

Un tagad varbūt abi vairs nav dzīvi. Esmu gandrīz pārliecināts, ka Mašas un Saškas pazušana ir «sarkano» darbs. Un, zinot tos, jūs varat sagaidīt sliktāko.

Protams, es savas domas neizteicu skaļi – Zinaīda Mihailovna jau tagad jutās draņķīgi.

– Vai viņi kādu sūtīja viņus meklēt?

– Jā, viena grupa devās uz Spasskaju. Atgriežoties viņa sacīja, ka neviens no tirgotājiem viņus stacijā nav redzējis. Izrādās, viņi pat netika līdz tirgum.

Es par to domāju. Es nevaru pateikt, kas tieši. Droši vien par Mašu, bet varbūt ne par viņu. Tā mēs ar Zinaīdu Mihailovnu desmit minūtes sēdējām pilnīgā klusumā, katrs domājot par savu.

Tad pēkšņi mana kolēģe, it kā iznākusi no apjukuma, uzsita

sev pa pieri, izdarot pikantu popsu un teica:

– Es pavisam aizmirsu par cūkām! Viņi droši vien tur badā, nabaga biedri. Oļežik, ejam.

Zinaīda Mihailovna izsteidzās no telts. Par cūku barību, es uzminēju. Redzams, ka pēc Mašas pazušanas uz viņas pleciem gulēja «plākstera» aprūpētājas atbildība. Zināju, ka Zinaīda Mihailovna drīz atgriezīsies, tāpēc lēnām devos uz aploku. Viss bija tāpat kā agrāk, tikai mīlais pāris jau bija pabeidzis savas mīlas lietas un tagad šņāca stūrī. Noguruši, strādnieki!

No tālienes ieraugot sievieti ar izlietni, cūkas sasparojās un priecīgi nurdēja, gaidot dzīres. Zinaīda Mihailovna piegāja pie mazākas pildspalvas un ielēja trauka saturu silē. Tad viņa man kļiedza:

«Es tagad atvēršu starpsienu, cūkas ielidos kā siseni.»
Pārliecinieties, ka Hektors nav viens no pirmajiem, labi?

Hektors ir smagākais cūkas no visiem šeit esošajiem. Ir gandrīz neiespējami viņu neatrast pūlī. Bet viņam bija vēl viena identifikācijas zīme – uz sāniem ar neizdzēšamu krāsu bija nokrāsots burts «G». Hektors sava auguma dēļ bija arī rijīgākais starp visiem saviem radiniekiem, tāpēc, ja viņam ļāva ēst pirms citiem, viņš to visu apritu.

– Ko es varu darīt? Es viņu neturēšu.

– Padomā kaut ko.

Zinaīda Mihailovna pacēla starpsienu, cūkas metās pie ēdiena. Ballīte ir sākusies.

3. nodaļa. TNT ir paveicis daudz lietu

TNT ir maisījuma produkts
slāpekļskābi un sērskābi pārvērš toluolā.

Gandrīz uzreiz pēc tam, kad visas cūkas bija piepildījušas vēderus ar neķītra izskata maisījumu, es atgriezos Ladožskajā. Pat neskatoties uz Zinaīdas Mihailovnas pierunāšanu, kura līdz pēdējai minūtei negribēja mani palaist. Un, kad man bija izmisums aiziet ar labiem nosacījumiem, es paskaidroju, kāpēc man vajadzēja viņu pamest. Un, tiklīdz viņš Zinaīdai Mihailovnai paziņoja par savu nodomu pavadīt Pjotra Daņiliha grupu, viņa kļuva tik sajūsmā, ka viņai tas bija vienkārši nesaprotami. Viņa sāka man skaidrot, ka «tas ir bīstami», ka «negaidiet neko labu no demolatoriem» un tā tālāk. Un es to jau zinu, bet lēmums jau ir pieņemts.

Vispār beigās es pats sadusmojos un, ne vārda neteicot, pagriezu muguru un aizgāju. Es nezinu, kā Zinaida Mihailovna uz to reaģēja. Viņa droši vien bija apvainojusies. Vai varbūt viņa saprata, ka pati vainīga, ka es viņu tā, angļiski, bez atvadišanās atstāju. Katrā ziņā nākamreiz, kad iešu ciemos uz Novočerkassku, noteikti viņai atvainojos. Tomēr arī es izdarīju kaut ko nepareizi.

Ejot atpakaļ pa tuneli vairs nebija tik biedējoši. Visas manas domas bija aizņemtas ar Zinaīdas Mihailovnas aiziešanu un ziņu par Mašas pazušanu, un es jutos tik draņķīgs, ka nemaz neizjutu

nekādas bailes.

Tā, gandrīz nemanot, es sasniedzu Ladožsku. Mājas, mīļās mājas! Gadu gaitā, ko pavadīju pazemē, stacija man kļuva par mājām, lai gan pirms holokausta mans dzīvoklis atradās netālu no «Dibenko ielas». Tēvocis Vova aicināja mūs ar mammu pārcelties uz šejieni, kam mēs, nedaudz vilcinoties, piekritām. Mēs pārvedām visas savas mantas uz Ladožsku un drīz tur ļoti labi iekārtojāmies.

Sākumā mēs ar mammu dzīvojām teltī divatā. Bet gadu gaitā es augu un kļuva garāks un lielāks. Mazajā teltī mums abiem vietas nepietika. Tad es «pārvācos» vilciena vagonā un pēc tam tur gulēju. Un, patiesību sakot, man tas patika labāk. Pirms gulētiešanas var aprunāties ar kaimiņiem – ratos guļus varētu ietilpt sešpadsmit cilvēki – tas, ko nevar izdarīt teltī. Un vispār, manuprāt, vilciens ir ērtāks un ērtāks.

Man šobrīd nemaz negribējās gulēt. Neskatoties uz to, es tik un tā devos dabūt darbu malā, pirms devos pie Fomiča un nododu ieroci, lai nekurnētu. Miegss noteikti nāks, vajag tikai kādu laiku pagulēt nekustoties un acīm nāksies aizvērties pašam.

Šeit ir mana mašīna ar numuru 10280. Šeit es pavadu lielāko daļu savas dzīves metro. Tas jau ir vecs, visas tajā esošās aparatūras daļas jau sen ir pārklātas ar rūsu, tāpat kā citos vilcienos. Sēdekļa polsterējums, kas kādreiz bija brūns, vairs nebija brūns. Viņu pašreizējam tonim vienkārši nav nosaukuma – sava veida bordo, sārtinātas un sarkanas krāsas maisījums. Visi stikli bija tik netīri, ka bija bezjēdzīgi tos mazgāt – putekļu kārtā

bija stingri ieaugusi.

Tomēr, neskatoties uz visiem šiem trūkumiem, kariete man derēja diezgan labi.

Es apgūlos uz sēdekļa, paliku rokas zem galvas un centos ne par ko nedomāt. Es liku domas uz brīdi pazust no galvas. Šķiet, ka viņi manī klausījās, jo uzreiz kļuva tik viegli, un tikai «vējš gaudoja» ausīs.

Jau pēc minūtes bez prāta gulēšanas es sāku justies miegaina. Kad biju gatavs aizvērt acis, lai ienirt mierīgajā Morfeja valstībā, es nevilus atcerējos, ka rīt mani gaida smaga diena. Es savā galvā atkārtāju mūsu sarunu ar Pjotru Daņilihu un atcerējos, ka man jāceļas ļoti agri.

Problēma! Tagad man nebija laika gulēt.

Tāpēc rodas jautājums: ko darīt? Atbilde šķiet acīmredzama: iestatiet modinātāju, jo īpaši tāpēc, ka man tāds ir. Un viss būtu kārtībā, bet es nebūšu viens ratā. Pēc kāda laika nāks vairāk cilvēku, kuriem rīt nebūs jāceļas tik agri kā man. Modinātāja vienmuļais un kaitinošais «dīņ-dīņ-dīņ» noteikti pamodinās ikvienu, kas atradīsies ne tikai šajā, bet arī blakus esošajās mašīnās. Viņi man nepateiks paldies par to, ka nepamodos laikā.

Kāds gudrs cilvēks, es neatceros, kurš teica: «Vienmēr ir izeja.» Ļoti gudra ideja. Piemēram, vienkāršākā izeja no jebkuras situācijas ir nedarīt neko. Bet vienkāršs nenozīmē racionālu.

Nu, tā kā vienmēr ir izeja, tad es beigās kaut ko izdomāšu.

Tīri teorētiski es varētu vienkārši iet gulēt un neko nedarīt.

Pjotra Daniļiha komandai esmu vajadzīgs, un tas nozīmē, ka viņi bez manis neiztik. Tas nozīmē, ka viņi paši var mani pamodināt. Bet man nekad nav paticis klausīties pārmetumos, lai arī kāds būtu to raksturs. Nē, tas nedarbosies šādā veidā, tāpēc ir vērts par to padomāt vairāk.

Un, kamēr manas domas bija aizņemtas, meklējot risinājumu problēmai, ar kuru es saskāros, Miteks iekāpa karietē ar netīru, netīru spilvenu zem rokas. Sākumā es to nepamanīju, lai gan šādu liemeni ir grūti aizmirst.

Miteks ir tik milzīgs milzis, divus metrus garš, ar sešgadīga bērna attīstības līmeni. Viņš īsti nevarēja runāt, pārsvarā tikai nesakarīgi murmināja, un no viņa mutes bieži tecēja sārņu straumes. Citādi viņš ne ar ko neatšķīrās no maziem bērniem un bija tāds pats cilvēks kā visi, tikai... ne parasts. Mūsu stacijas puisi viņu bieži ņēma līdzī spēlēt.

Miteks ir paklausīgs un spēcīgs, kas padara viņu neaizstājamu, veicot jebkuru smagu darbu. Viņš varēja mani pacelt virs galvas ar vienu roku, un smagais cērts viņam bija kā niedre.

Mūsu milzis ne vienmēr bija tāds. Divu gadu vecumā viņš nokrita no platformas ar galvu taisni uz sliedēm. Viņš brīnumainā kārtā izdzīvoja, taču izrādījās, ka viņa galvaskauss ir deformējies, un acīmredzot tāpēc kaut kas notika ar viņa smadzenēm. Tā rezultātā Mitek praktiski pārtrauca attīstību. Bet uz viņu darbojās «vienlīdzīgas apmaiņas» likums: ja jūs kaut ko zaudējat, jūs kaut ko iegūstat pretī. Mitkā augšanas hormoni plosījās ar šausmīgu spēku, un tā rezultātā tikai divu gadu laikā viņš izauga gandrīz

metru garš. Tagad viņš bija gandrīz trīs galvas garāks par mani.

Bet bija vēl viens trūkums. Miegā viņš šausmīgi krāca, vienkārši neizturami. Tāpēc viņa izskats man nebija iemesls priekam. Kāpēc, kāpēc šodien, kad man vajag gulēt?

– Pivet, Aleh! – Miteks teica, pamādam pret mani ar savu milzīgo ķepu.

– Sveiki! – es atbildēju, cenšoties savā balsī iepludināt vismaz lāsi prieka.

– Un es... guļu! – Miteks it kā lielījās, norādot uz spilvenu.

– Tas ir forši.

– ES esmu noguris. Gulēt.

Milzis uzpūta spilvenu, nolika to sev zem galvas un apgūlās uz sēdekļa. Viņš žāvājās, atklājot dzeltenu zobu rindu, un aizvēra acis.

Es nevarēju viņu padzīt, lai gan man tas bija vajadzīgs, lai varētu mierīgi gulēt. Miteks, neskatoties uz iespaidīgo izmēru un nedaudz atbaidošo izskatu, ir ļoti neaizsargāta persona.

Tas man pēkšņi atausa. Es pielecu, izskrēju no vilciena, aizskrēju uz telti, kurā gulēja mamma, un klusi iegāju iekšā. Mēģinot rīkoties klusi, pēc minūtes es starp dažām lietām atradu parastu koka drēbju šķipsnu.

Atgriezies pie karietes, es viņu nokratīju vaļā un iedevu drēbju šķipsnu. Viņš paņēma to rokā un neticīgi skatījās uz mani.

– Uzliec to uz deguna.

Miteks grozīja drēbju šķipsnu rokā, acīmredzot cenšoties saprast, kā ar to rīkoties. Nespēdama izturēt, es to izrāvu un pati

aizspiedu viņam degunu.

– Lūk, ej gulēt. Un nekādā gadījumā neņemiet to nost, es saprotu. NEPĀCĒJIES!

Miteks enerģiski pamāja.

– Un tālāk. Vai vari mani pamodināt pulksten četros?

Pamanot apjukumu Mitkas sejā, es parādīju viņam pulksteni un norādīju ar pirkstu uz skaitli «četri». Spriežot pēc viņa apmierinātās sejas izteiksmes, milzis mani saprata. Nu, tas ir brīnišķīgi.

– Jā, es esmu burvis! Es vienmēr pieceļos.

– Lieliski! Ar labunakti!

– Ar labu nakti, Aleh!

* * *

Milzīgs, sešus metrus garš, iguānai līdzīgs zvērs gulēja uz Ledus pils jumta un no augšas skatījās uz Boļševiku prospektu. Viņam šķita, ka viņš ir visspēcīgākā būtne uz šīs pasaules un nav neviena, kas ar viņu tiktu galā. Viņš šeit ir karalis un Dievs, vienīgais no sava veida, kuram nav līdzinieka un nekad nebūs.

Ikviens, kurš atrodas augstumā, jutīsies tā, it kā virs viņa būtu tikai debesis. Tomēr iguanodons ne velti uzskatīja sevi par zemes pasaules valdnieku – viņam bija pamats tā uzskatīt. Protams, nevienai zemes radībai nav tik iespaidīgi izmēri un milzīgs spēks, un tās zvērīgais izskats lika bailēs aizbēgt ikvienam, kas stāvēja tai ceļā. Turklāt papildus tam, ka iguanodons šķita ļoti neveikls un neaktīvs, tas nebija viens. Izskats bieži vien ir ļoti maldinošs.

Šim radījumam nebija praktiski nekā kopīga ar iguanodonu,

seno dinozauru, kas dzīvoja uz Zemes pirms daudziem miljoniem gadu, taču nebija cita labāka vārda, lai to aprakstītu. Viņš izskatījās ļoti līdzīgs iguānai, tikai vairākas reizes palielināts.

Tagad iguanodons gozējās Saules staros, tik tikko izlaužoties cauri blīvajam mākoņu slānim pēc sātīgām pusdienām. Mielasts tiešām izvērtās jauks: trīs suņi mutanti un putns-ķirzaka uzkodām. Noķert pēdējo nebija viegli. Lai noķertu lidojošu radījumu, joprojām ir vajadzīgas lielākas prasmes un veiklība, un, protams, vismaz nedaudz veiksmes.

Ar ķepām zem galvas iguanodons, nemirkšķinot, vēroja Boļševikova prospektu un Kollontai ielu, kas iet tai perpendikulāri – pēkšņi parādīsies jauns upuris. Briesmonis nebija izsalcis, bet viņš nebūtu atteicies ēst vairāk. Turklāt putns-ķirzaka jau bija praktiski sagremota viņa vēderā.

Tomēr līdz šim nav novērots potenciāls iguanodona «pārtika». Briesmonis uz īsu brīdi aizvēra acis un grasījās snaust, kad pēkšņi viņu pamodināja rēciens no metro stacijas Prospekt Boļševikovs. Uzlecot augšā, iguanodons vienā lēcienā atradās virspusē, klusi piezemējoties uz visām četrām ķepām, un ātri metās virzienā, no kura dzirdēja skaņu.

Tur viņš pamanīja vīrieti. Saliecis muti kā smaids, briesmonis metās virsū vīrietim. Atvērta mute ar simtiem asu, zemisku zobu bija pēdējais, ko vīrietis redzēja savā dzīvē...

* * *

Es piecēlos ar rāvienu. Visa mana mugura bija slapja no sviedriem, tāpat kā viss ķermenis. Es pagriezu galvu pa kreisi un

gandrīz atgrūdu, bet laikus sapratu, ka tas ir tikai Miteks.

– Tu jau esi noguris? – viņš līdzjūtīgi vaicāja.

– Uh, jā. Jā, es pamodos,» es teicu un ar piedurkni noslaucīju no pieres sviedru lāses.

– Man nevajadzēja tevi modināt.

«Paldies, draugs, bet, kā redzat, jūsu pakalpojumi vairs nav vajadzīgi,» es pasmaidīju. Miteks, atbildot, neveikli atsita zobus.

– Hatašo. Kur tu dosies? – milzis jautāja, redzot, ka pieceļos no sēdekļa un dodos uz izeju.

– Darāmās lietas, Mitek, darāmās. Svarīgi un steidzami. Ja vēlaties, es jums pastāstīšu vēlāk.

Miteks enerģiski pamāja ar galvu.

«Ar nosacījumu, ka es atgriezīšos vēlreiz,» pie sevis nodomāju, bet uzreiz aizdzina šīs pesimistiskās domas. Tagad tam nav jēgas.

* * *

Interesanti ir arī tas, ka sapnis, kas lika man pamosties, viegli var izrādīties pravietisks. Galu galā cilvēks, kuram uzbruka iguanodons, biju... es. Tiesa, situācijas trakais raksturs slēpj apstākli, ka, baidos, man nav lemts atrasties virspusē. Jā, esmu pieradis pie metro, arī šeit jūtos labi.

Un tomēr miegs man nedevis atpūtu. Nez kāpēc man šķita, ka tas nekādā gadījumā nav manas mežonīgās iztēles rezultāts.

Kad es ierados Pjotra Daniļiha teltī, visas domas par briesmīgo zaļo briesmoni izgaisa fonā. Diemžēl es nevarēju tos pilnībā izmest no galvas. Atceroties demolētāja norādījumus, es

nepaziņoju par savu ierašanos ar zvana palīdzību, bet vienkārši devos iekšā.

Pjotrs Daņilihs, kā es domāju, jau bija kājās.

– Ak, Oļeg, tas esi tu! – sprāgstvielu tehniķis tikai uz sekundi pacēla acis, lai paskatītos uz mani, un atgriezās pie sava biznesa. Tagad viņš rosījās kastē, uz kuras bija uzzīmēts galvaskauss. Visticamāk, viņš gatavoja savas sprāgstvielas. – Un tu tomēr esi pirmais. Es tiešām to negaidīju. Pat mani puisi vēl nav ieradušies. Ej, paķer savu ieroci, kamēr esi pie tā, kāda jēga tērēt savu laiku?

Bet tas ir diezgan dīvaini, ka es ierados pirmais. Man likās, ka tad, kad atbraukšu, visi jau būs klāt. Bet nē!

Bet varbūt es uztraucos par velti? Kas vainas, ka citi nedaudz kavējas? Tas varētu viegli notikt. Mēs visi esam cilvēki, un mēs visi mēdzam kļūdīties.

Un šeit ir Fomičs. Viņš gulēja uz koka kastes, no kuras, man šķiet, nekad nebija izgājis, un klusi šņāca. Būtu jauki viņu tagad nobiedēt, bet tad tu no viņa dzirdēsi pietiekami daudz lietu, ka uzreiz nožēlosi izdarīto. Ausis saritināsies un neizgriezīsies, un tas ir tikai labākajā gadījumā. Nē, labāk ar viņu nejokot velti. Fomičs droši vien būs nelaimīgs, ka es viņu pamodināšu, un patiesībā es viņam todien jau otro reizi prasīšu ložmetēju.

Savādi, bet viņš neizteica neko citu kā vien neskaidru murmināšanu. Acīmredzot Pjotrs Daņilihs viņu brīdināja, ka es nākšu. Citādi manā nabaga galvā būtu lijuši visizvēlīgākie lāsti. Fomičs, par to iedevis ložmetēju un pāris žurnālus, vēl mazliet nomurmināja un atkal apgūlās uz kastes. Viņš ir viegls gulētājs,

ja nedaudz pieskarsies viņam, viņš tūlīt pamodīsies. Tātad var teikt, ka mūsu ieroči ir samērā droši.

Atgriezoties pie Pjotra Daņiliha telts, es redzēju, ka viņa komanda jau ir pilnā sastāvā. Un pilnā kaujas gatavībā. Pietrūka tikai Ostapa. Droši vien viņš drīz ieradīsies.

Pjotrs Daņiļs mani iepazīstināja ar savu komandu. Neviena nevienu no spridzinātājiem nesauca vārdā, tāpēc viņiem bija iesaukas. To, kurš bija mazākais gan auguma, gan miesasbūves ziņā, sauca par Tow. Veselīgākais un bārdainākais ir Lešijs. Tas, kuram uz vaiga bija tetovējums, pelnīti nēsāja iesauku Jaguārs – galu galā šī raibā kaķu dzimtas pārstāvja seja bija tetovēta. Nu, pēdējais, ģērbts oranžā kombinezonā, ko pirms holokausta parasti valkāja vai nu kanalizācijas strādnieki, vai viesstrādnieki, sauca par Suharemu.

«Nu, tagad, kad esat satikušies un visu zināt, mēs varam doties ceļā,» sacīja Pjotrs Daņilihs, uzmetot mugursomu uz pleciem.

– Pagaidiet, kā ar Ostapu, viņš nenāks mums līdzī? – Es biju pārsteigts.

– Kāpēc, viņš iet. Neuztraucieties, Oļeg, mēs viņu sagaidīsim Novočerkasskā. Viņam tā būs ērtāk.

Es paraustīju plecus. Labi, pie Novočerkaskas, tātad pie Novočerkaskas.

Tomēr šis Ostaps man īsti nepatika. Viņš bija kaut kā aizdomīgs, dīvains un neuzticams, vismaz ne man. Bet, tā kā Pjotrs Daņilihs viņam tic, man nekas cits neatliek, kā paļauties uz demolētāja instinktiem. Cik pazīstu Pjotru Daņilihu, viņš

vienmēr ir spējis saprast cilvēkus.

Tuneļa sākumā, kas veda uz Spasskaya pusi, mūs gaidīja divas rokas mašīnas. Tās speciāli mums tika atvestas no «Aleksandra Nevskā laukuma». Tā kā vienā ratiņos varēja izmitināt tikai četrus cilvēkus, un mūsu grupa, ja rēķina arī Ostapu, kurš vēl nebija klāt, sastāvēja no daudz lielāka cilvēku skaita, tad bija divi spēkrati. Katrā no tiem uz augsta lakta karājās laterna ar sveci iekšā, lai tunelī būtu vismaz kāda gaisma.

Es, Pjotrs Daņilihs, Lešijs un Jaguārs iekāpu pirmajā ratiņā, bet otrajā vietā ieņēma attiecīgi Sukhari un Paklya.

– Nu, Oļeg, atbilde man, vai tu esi kādreiz braucis ar tādu kolosu? – Lešijs jautāja.

«Nu, man kaut kā nevajadzēja,» es atzinu.

«Bet tagad jums ir tāda iespēja,» Lešijs viltīgi pasmaidīja, it kā viņam būtu nodoms veikt netīrus trikus, un turpināja: «Tātad, viss ir ļoti vienkārši.» Jūs paņemat rokturi no vienas puses, un es to no otras puses. Un pa vienam nolaižam to uz leju. Izskatās pēc šūpulkrēsliem, kas atradās rotaļu laukumā... Galvenais ir necensties, pretējā gadījumā jūs ātri nogursit, tas ir viens, un, ja mēs nepaspējam laikus, palēnināties, tas ir divi. Sapratu?

«Protams, viss šķiet vienkārši,» es sacīju un satvēru rokturi. Novilkts lejā. Viņa piekāpās ar grūtībām, bet pats galvenais ir tas, ka viņa piekāpās. Pēc tam Lešijs viņu nolaida. Lēnām devāmies ceļā. Mums sekoja Sukhari un Pakli ratiņi.

Kad mēs attīstījām pienācīgu ātrumu, es pārtraucu pūles, lai nolaistu rokturi. Likās, ka pati svira automātiski pacēlās uz augšu

un pēc tam noliecās uz leju. Mēs virzījāmies diezgan ātri, un Pjotrs Daņilihs katram gadījumam turēja roku uz bremžu sviras.

Tieši tāpat man acu priekšā pazibēja caurules, ar kurām tika «raibinātas» tuneļa sienas. Dažreiz bija redzami ceļi, kas veda uz nezināmu galamērķi. Pareizāk sakot, es to vienkārši nezināju.

Pamazām ratiņi sāka zaudēt ātrumu. Goblins satvēra rokturi un pamāja man:

– Nāc, Oļeg, pieliecies.

Es pieliecos. Tāpat kā pirmajā reizē, man nācās pielietot fizisku spēku, taču ļoti drīz vajadzība pēc tā pazuda. Pamazām mūsu ratiņi uzņēma ātrumu un tagad brauca piekrastē. Gaisa straumes trāpīja man sejā un izvazāja matus. Cik šī ir patīkama sajūta!

– Ei, Jaguar, par ko tu domā? – Pjotrs Daņiļs negaidīti jautāja. Viņš skaļi jautāja, jo riteņu dārdoņas dēļ uz sliedēm dzirdamība bija slikta.

Jaguārs pamodās, it kā no miega, un saskrāpēja savu vaigu, uz kura atradās tetovējums.

– Jā, par neko, vispār...

«Nu, es redzu no jūsu sejas, ka kaut kas jūs traucē.» Nu, saki, varbūt tava dvēsele jutīsies labāk.

Jaguārs kādu laiku klusēja, skatījās uz grīdu un tad sacīja:

«Es domāju par nāvi, Pēter, par nāvi.» Kas notiks tālāk, kad es nomiršu? Kas tur notiek ārpus dzīves? Vai es nokļūšu debesīs vai ellē? Vai varbūt tas viss ir muļķības?

– Eh, zēn, vai tev nav par to agri domāt, vai ne? – Pjotrs Daņiļs

pamāja ar galvu. – Atmet, Jaguar. Tavā vecumā pat domāt par nāvi... Vai tu esi no prāta?

– Nu ko? Ko darīt, ja es varu pamest slidas jebkurā laikā? Galu galā jūs nekad nezināt, kas notiks. Un vēl jo vairāk mūsu profesijā.

– Pastāstiet man šo runu, – Pjotrs Daņiļs bargi sacīja. – Saprata mani. Patiesībā Oļegs sēž šeit kopā ar mums, un viņam nav jāklausa jūsu domās par nāvi.

– Ko, viņš pats nesaprot, vai kā? Viņš visu lieliski zina. Tas varētu viegli nomirt, tāpat kā mēs pārējie.

Man nepatika Jaguāra runas, ak, man tās nepatika. Pat ja mēs garīgi noliekam malā visas runas par manu personu, tajās joprojām ir maz laba. Jā, es zinu, ka gandrīz katru dienu lieku ādu uz līnijas. Ņemiet, piemēram, Jura un es maiņas. Pāris reizes nācās iesaistīties apšaudēs ar «sarkanajiem». Es pat vienu reizi tiku ievainots, lai gan ne nopietni.

Pjotrs Daņiļs piecēlās kājās un ar plaukstu spēcīgi iesita Jaguāram pa seju. Pat riteņu rukoņā es skaidri dzirdēju pikanto pļauku.

– Tas ir priekš jums, lai nākamreiz pārdomātu, ko saki, un turētu muti ciet. Vai vēlaties visiem sabojāt garastāvokli? Vai vēlaties, lai visiem krītas morāle? Vai tu esi bez prāta, Jaguar? – Pjotra Daniļiha balsī vairs nebija bijušās dusmas, taču bija daudz pārmetumu un pārmetumu. – Un pats galvenais, kāpēc tāds pesimisms, es par to nekad neesmu teicis ne vārda, bet tas ir jūsu ziņā...

Jaguārs piespieda roku pie vaiga un nomākts paskatījās lejup. Protams, ka sāpēs pēc tāda tāda sitiena. Lai gan Jaguārs klusēja, man šķita, ka viņš nožēlo to, ko bija sacījis pirms minūtes. Man pat bija viņu žēl; iespējams, visi viņa vārdi bija nervu sabrukuma vai tamlīdzīga rezultāts. Diez vai viņš, pie pilna prāta būdams, ko tādu būtu teicis.

Atlikušo ceļu līdz Novočerkasskai nobraucām klusēdami, neviens neizdvesa ne skaņu. Kad mūsu rokas mašīnas ieradās vietā, mēs apstājāmies un izgājām uz platformas. Vairāki cilvēki, kas atradās stacijā un vēroja mūsu ierašanos, mūs ar interesi vēroja.

Pjotrs Daņilihs lika mums palikt tur, kur esam, un nekur neiet, lai, tiklīdz Ostaps atnāks, mēs nekavējoties kravātos un dotos. Žēl, bet es plānoju aizbraukt pie Zinaīdas Petrovnas un atvainoties par vakardienu. Nu varbūt izdosies atceļā?!

Pagāja desmit minūtes, un Ostaps joprojām neieradās. Interesanti, vai viņš vispār zina, ka mēs jau esam šeit un ilgi gaidījām viņa ierašanos? Mani mocīja neskaidras šaubas, ka atbilde uz šo jautājumu ir noraidoša.

– Pjotr Daņiļč, varbūt vari aiziet pie viņa un pasteidzināt? – ieteicu, kad pulksteņa ciparnīcas rādītāji skaitīja piecpadsmit minūtes.

«Es to būtu darījis jau sen, ja zinātu, kur viņš dzīvo.» Viņš man vakar skaidri pateica, ka ieradīsies, tiklīdz mēs šeit ieradīsimies. Un kas?!

Tāpēc es jutu, ka Ostapam nevar uzticēties, viņš bija

uzticams puisis. Un, ja ņemam vērā pašreizējo situāciju, tad tā arī iznāk.

– Tad varbūt man kādam pajautāt? Viņi droši vien viņu šeit pazīst.

Tomēr nevajadzēja jautāt. Pats pasākuma varonis jautrā soli devās mums pretī. Panācis komandieri, viņš ātri noburkšķēja, it kā ziņotu:

– Atvainojos, ka kavēju, es nedomāju, ka ieradīsies tik ātri.

– Un ko tu visu šo laiku darīji? – jautāja Pjotrs Daņilhs.

«Es lūdzu,» Ostaps atbildēja. – Man pašam, jums un veiksmīgai operācijas pabeigšanai.

– Skaidrs. Apsēdies, ir laiks doties.

Sasēdāmies savās vietās tāpat kā pirmo reizi, tikai tagad pie sviras manis un Lešija vietā bija Pjotrs Daņiļs un Jaguārs. Paklja un Ostaps pārņēma kontroli pār otro ratiņu.

Mēs devāmies tālāk. Tā kā Ostaps bija jāgaida diezgan ilgi, mūsu motorvagoni brauca ātrāk nekā parasti. Un visi klusēja, it kā būtu piepildījuši muti ar ūdeni. Tā kā tagad biju nomainīts, vadot ratiņus, es uzmanīgi ieskatījos aizmugures tumsā, gaidot, ka no turienes varētu izlēkt kādas radības. Jau kopš piecpadsmit gadu vecuma es zināju, ka tuneļi ir vairāk vai mazāk droši. Man teica, ka visi ceļi un caurumi, no kuriem mutanti var iekļūt mūsu zarā, ir nojaukti vai aizsprostoti. Taču nekad nevarēja izslēgt iespēju, ka radījumi varētu atrast veidu, kā šeit nokļūt.

Par laimi, mēs drīz nonācām Aleksandra Ņevska laukuma stacijā, un es atdzīvojos, paskatījos stacijas vestibilā. Lai gan

esmu šeit bijis vairākas reizes, joprojām braucu cauri, tāpēc man nebija laika apskatīt visas tās atrakcijas. Un tagad, kad manas rokas nebija aizņemtas ar ratiņu vadīšanu, būtu grēks neizmantojot šo iespēju.

– Oļeg, vai tu zini šīs stacijas vēsturi? – Pjotrs Daņilihs pagriezās pret mani un pat nedaudz palēnināja ratiņu ātrumu.

– Nu jā, nedaudz.

«Tad ļaujiet man jums pastāstīt.»

Protams, no manas puses nebija nekādu iebildumu. Man patīk mācīties kaut ko jaunu. Un nav civilizēti atteikt cilvēkam, kad viņš vēlas tev kaut ko pastāstīt, it īpaši, ja tas ir Pjotrs Daņilihs. Tajā pašā laikā mēs apstājāmies, lai paņemtu pārtraukumu.

– Izskatās tā... «Aleksandra Ņevska laukums-2», kur mēs šobrīd atrodamies, ir dziļa kolonnu stacija. Tās dziļums ir aptuveni 60 metri.

Stacijas iekšpusi veido divas arkādēs apvienotas kolonnu rindas ar slīpām malām apakšā. Galerija, kas izklāta ar baltu marmoru, zināmā mērā atgādina senās krievu nocietinātās pilsētas mūri. Velvju un lampu rievojumu soli, kā redzams, nesakrīt, tādējādi uz stacijas griestiem veidojas dīvains ēnu raksts. Par to man stāstīja viens no draugiem, es pats to nekad nebūtu uzminējis. Tās pašas lampas izgaismo sānu zāles. Trases sienu pamatne ir apdarināta ar pulētu granītu. Pašas sienas ir izklātas ar dekoratīviem paneļiem, kas izgatavoti no apzīmogotiem alumīnija elementiem. Viena uz otras uzliktās zelta krāsas ziedlapiņas atgādina militārā ķēdes pasta «zvīņus».

To zelta krāsu shēma lieliski saderēja ar balto marmora karnīzi. Diemžēl, kā pats redzat, gandrīz visi šie svāri tika atņemti, augšā bija palikušas tikai trīs rindas – acīmredzot viņi nevarēja tām tikt. Kam tie bija pielāgoti – velns zina, bet man šķiet, ka tie bija vērtīgi...

Patiešām, bērniībā es vienmēr šīs zelta plāksnes salīdzināju vai nu ar zivju zvīnām, vai ar seno krievu karotāju bruņām. Un tagad... tagad uz mums skatījās kailas pelēkas raupjas sienas.

«2004. gadā,» turpināja Pjotrs Daņilhs, «stacijā tika nomainīts apgaismojums – dienasgaismas spuldžu vietā tika uzstādītas nātrija lampas, tāpēc stacija zaudēja daudz sava skaistuma. Laika gaitā ķēdes pasts pārstāja spīdēt. Jūs droši vien to vairs neatceraties. Tagad stacija vispār nav izgaismota, nevienam nav vajadzīga...

Stacijas galā īpašā nišā, kas apgriezta ar zelta smaltu, bija paredzēts uzstādīt Aleksandra Ņevska bronzas skulptūru. Tās autoram vajadzēja būt kādam Gorevojam, taču līdz stacijas atvēršanai skulptūra nebija pabeigta. Vēlāk kāds cits tēlnieks Akimuškins, šķiet, uzņēmās Aleksandra Ņevska tēla veidošanu. Bet arī šie plāni man nezināmu iemeslu dēļ neizdevās īstenoties, un skulptūrai speciāli sagatavotā niša ir tukša,» stāstu noslēdza Pjotrs Daņilhs.

Interesanti interesanti. Es nezināju daudz no tā, ko man stāstīja Pjotrs Daņilhs. Un es pat pieļauju, ka kāds no viņa komandas to varēja nezināt. Piemēram, Lešijs klausījās komandieri ar atvērtu muti. Un Jaguārs, kā man šķita, izrādīja

interesi par savu stāstu.

Aiz mums parādījās vēl viens tunelis. Nonācām Ligovkā, tas ir, Ligovska prospekta stacijā. Šeit mēs dežurējam kopā ar Juru. Turpat galā, kur beidzas platforma, kā barikādēm sakrauti smilšu maisi, un tiem virsū ložmetējs. Tas ir vecs, it kā no pilsoņu kara, taču tas filmē kā jauns un nekad nav palaists nepareizi.

Šeit mums bija jāpārsēžas vilcienā. Tā kā šodienas dežuranti ieradās arī no Ļadožskas, viņi izmantoja rokas mašīnu, un tagad viņu automašīna bloķēja mūsu ceļu. Tāpēc mēs nedevāmies no sevis, lai noņemtu viņu ratiņus no mūsu ceļa, bet vienkārši pārvietojāmies.

Tagad somas bija sakrautas sliežu malās, lai netraucēti varētu doties tālāk. Vasja un Leša, kuri šodien dežurēja pēdējās stundas, pamāja mums ar rokām, novēlēja veiksmi un sāka būvēt barikādes atpakaļ. Drīz viņu vietā vajadzēja ierasties Dimam un Seryozha, un pēc tam mēs ar Juru pārņemsim dežūras.

Kad braucām dažus simtus metru tālāk no Ligovkas, manas acis šķita aizmiglojušās ar melnu plīvuru. Ratiņi, tunelis, Pjotrs Daņilihs, viņa komanda – es to visu neesmu redzējis. Bija tikai tumsa un nekas vairāk. Bet pēkšņi attēls sāka lēnām skaidroties, it kā migla sāktu lēnām šķīst, atklājot, kas ar to bija slēpts.

Es redzēju trīs cilvēkus. Es nevienu no viņiem nepazinu un, visticamāk, nekad nebiju pat redzējis. Viens gāja pa priekšu, pārējie divi viņam nedaudz aiz muguras. Pirmais, acīmredzot, bija galvenais šajā gājienā. Viņa seju slēpa kapuce, tāpēc es nezināju, kā viņš izskatās; Ar vienu roku viņš turēja Stechkin

pistoli, kuras stobrs bija nolaists zemē, bet ar otru glabāja to jakas kabatā. Pārējiem diviem pār pleciem bija uzliktas parastās Kalašņikova triecienšautenes, un katram vidukļa maciņā bija pistole. Viņa pierē dega laterna. Un, ja tā, viņi gāja tumsā, domājams, caur tuneli.

Ir 100% droši, ka tie nebija zaļi. Ikviens, kurš bija no Ņevsko-Vasileostrovskas līnijas, bez izņēmuma valkāja uz apģērba atšķirīgu zīmi – zaļu apli, kurā bija ievilkta zivs. Es neko tādu nepamanīju ar šiem pašiem tiptiem.

Pēkšņi attēls pazuda, un es atkal ieraudzīju sev priekšā pazīstamas sejas. Pjotrs Danilihs, Jaguārs un Lešijs noliecās pār mani un pārmaiņus kustināja rokas man deguna priekšā.

– Vai beidzot esi atjēdzis? – visi trīs palīdzēja man piecelties no grīdas un apsēsties uz soliņa. Ratiņi stāvēja uz vietas. Acīmredzot viņa tika apturēta mana kritiena dēļ. – Kāpēc tu krīti bez iemesla?

– Kas notika? – Jutos tā, it kā pamodos no briesmīgajām pagīrām. Un, lai gan es nekad nebiju ņēmusi mutē alkoholu, man nez kāpēc šķita, ka piedzērušies cilvēki no rītiem jūtas tieši tāpat.

– Nu labi! Braucām mierīgi līdz, pēkšņi tu – BAM! – un nokrita. Es biju bezsamaņā apmēram desmit sekundes un tad sāku atjēgties. Kā tu jūties šobrīd? – Pjotrs Daniļs līdzjūtīgi jautāja.

– Jā, nekas tamlīdzīgs. Vienkārši mana galva nedaudz reibst un slikta dūša.

– Viss kārtībā, tas pāries. Bieži simptomi pēc ģīboņa. Un cik

bieži jūs to darāt?

Es saraucu pieri, kā atcerējos.

– Jā, kā pirmo reizi. Es, Pjotrs Daņilihs, kaut ko redzēju, labi, kad biju noguris.

Un viņš pastāstīja viņiem savu redzējumu. Mani klausīties pienāca arī Suhari, Paklija un Ostaps.

«Kaut kas man saka, ka tas, ko Oļegs redzēja, ir tikai pravietisks sapnis, ja to tā var nosaukt,» Ostaps drūmi sacīja.

– Tātad jūs domājat, ka viņš ne velti sapņoja par šiem trim vīriešiem? – Suhari noskaidroja.

– Tieši tā. Oļeg, tu saki, ka iepriekš viņus neesi redzējis, vai ne?

Es apstiprinoši pamāju ar galvu.

«Tāpēc, visticamāk, jūs satiksīt šos trīs nākotnē.» Un ļoti iespējams, ka viņiem būs svarīga loma jūsu liktenī. Un, kas zina, varbūt tie ietekmēs citu cilvēku likteņus.

– Ak, paskaties uz viņu, sasodītā gaišreģi! Vajag tikai šalli galvā un kristāla bumbiņu, un tu izskaties pēc zīlnieces,» smieklos izplūda Tova. Arī Ostapa vārdi man šķita mazliet traki, bet nez kāpēc nemaz negribējās smieties.

– Atzīmē manus vārdus, šī vīzija nav bez pamata.

– Vai jūs nejauši zināt, kā zīlēt, lasot roku? Nāc, pastāsti man, kāda ir mana dzīves līnija, vai ne? – Pakļa pastiepa Ostapam roku uz augšu, ar plaukstu uz augšu, un skatījās viņā.

Ostaps novērsās. Tad viņš īsi paskatījās uz Pakli plaukstu, un pēkšņi uz sekundi man šķita, ka viņa acīs pavīd bailes.

«Es nezinu, kā,» viņš teica.

«Tas ir dīvaini, es domāju, ka visi zīlnieki zina, kā to izdarīt,»

Tovs atkal izplūda smieklos.

– Joker, paķer kāju! – Pjotrs Daņiļs nomurmināja. – Visi kāpj ratiņos, mēs jau atpaliekam no grafika.

* * *

Tuvojoties Dostojevskai, savu ratiņu kustību nobremzējām līdz minimumam. Neizkāpjot no tuneļa, izkāpām no transporta līdzekļiem un lēnām un uzmanīgi, cenšoties neradīt troksni, devāmies uz eskalatoriem, kas veda uz Vladimirskas staciju.

Pjotrs Daņilihs mūs visus apturēja un norādīja uz mani un Ostapu. Viņš ar žestiem parādīja, ka mums diviem ir jākāpj augšā un jānogalina apsargi.

«Es sapratu,» es teicu ar lūpām un sāku kāpt augšup pa eskalatora kāpnēm. Ostaps uzkāpa man aiz muguras.

Jau pusceļā dzirdēju balsis. Viņi bija divi: viens bija zems un kurls, bet otrs, atšķirībā no pirmā, bija augsts un čīkstošs. To, par ko runāja «sarkanie» (un tas, bez šaubām, viņi bija), varētu dzirdēt, ja kāds ļoti vēlētos, bet man ar to visumā nebija nekāda sakara. Uzkāpis vēl dažus pakāpienus uz augšu, paņēmu savu ložmetēju, kas iepriekš karājās man mugurā, un pārslēdzu to uz vienas šaušanas režīmu.

Noskaidrojot sev līdz pieci, viņš pēkšņi piecēlās un paskatījās apkārt. Manām acīm un ausīm pietika ar vienu sekundi. Piecēlies otrreiz, es jau zināju, kur šaut. Nez kāpēc es biju pilnīgi pārliecināts, ka manis izšautās lodes atradīs savu mērķi. Un es

neklūdījos.

Viens no «sarkanajiem» jau gulēja uz muguras ar kārtīgu caurumu pierē, no kura asinis tievā strūklā pilēja uz grīdas. Otrajā nemaz tik gludi negāja. Lode trāpīja viņam vēderā, un viņš joprojām bija dzīvs, lai gan, spriežot pēc viņa sejas izteiksmes, tas nebūtu ilgi. «Sarkanais» gribēja kaut ko teikt vai kliegt – iespējams, lai izsauktu palīdzību, bet līdz šim no viņa mutes nāca tikai vāji vaidi un sēkšana. Un, kamēr viņā vēl ir dzīvība, viņš var izjaukt mūsu darbību, kas pat nav sākusies.

Jau paņēmis mērķi noteikti nogalināt «sarkano», es jau grasījos nospiegt sprūdu, kad sajutu kustību sev blakus. Tas bija Ostaps, kurš pievilka sevi. Redzot manu pūļu augļus, viņš pārmetoši paskatījās uz mani, it kā sacīdams: «Kāpēc tu man neko neatstāji?»

Tad es ierosināju viņam pašam atvieglot «sarkano» ciešanas. Ostaps piekrītoši pamāja ar galvu, piecēlās kājās un piegāja pie ievainotā, ejot noņemot ložmetēju no viņa muguras. Punktveida šāviens nedaudz apslāpēja no stobra izlidojošas lodes skaņu.

Mūsu darbs bija paveikts.

Paziņojuši par to demolētāju brigādei, mēs stāvējām sardzē un gaidījām, kad viņi piecelsies. Jebkurā sekundē varēja parādīties vairāk «sarkano», kuri droši vien varēja dzirdēt šāvienus.

Pēkšņi, pilnīgi negaidīti, pirmajam cilvēkam, kuru šodien nogalināju, atdzīvojās rācija. No runātāja skaidri atskanēja balss: – Kondor, kā klājas? Es dzirdēju šāvienu skaņas. Kas notiek? Sasodīts, ar to vēl nepietika. Tagad viņi sapratīs, ka kaut kas

ir netīrs, ja šis Kondors neatbildēs.

– Kondor, atbildi! Kondors! Kondors! – rācija turpināja sprakšķēt.

Man vajadzēja tikai sekundi, lai padomātu. Novilku pie līķa jostas piestiprināto rāciju, nospiedu atbildes pogu un, cenšoties atdarināt Kondora balsi, sacīju:

– Viss ir kārtībā.

– Labi? Bet es dzirdēju šāvienus...

Tātad, ko man viņam atbildēt? Tas, viņi saka, bija milzīgs pūlis pazemes rūķu ar ložmetējiem, kas negaidīti izlauzās ārā no pašiem zemes dziļēm. Vai arī man viss jāsaka godīgi? Ka atnāca «apelsīns» un nogalināja apsargus, un es nemaz nebiju Kondors, bet gan Oļegs Burļajevs. Nevienš variants nebija piemērots. Tāpēc es atbildēju sekojoši, ļoti cerot, ka, kamēr es runāju, Pjotra Daniļiha augšupejošā komanda neizdvesīs nekādas liekas skaņas.

– Šāvieni? Kādi kadri? Šāvienu nebija.

– Bet...

«Varbūt tā bija iejaukšanās vai... varbūt jums bija šāvieni?»

Otrs gals apklusā. Un uz ilgu laiku. It kā es savam neredzamajam sarunu biedram uzdevu kādu sarežģītu jautājumu, kas viņu iegremdēja. Beidzot viņš neapmierināti nomurmināja pa radio:

– Labi, izslēdz gaismas!

Es vairs nedzirdēju no viņa, un tas mani iepriecināja.

Kā izrādījās, arī otrajam upurim kabatā bija rācija – neiedomājama greznība pat «sarkanajiem». Viņi dzīvo

labi, nelieši! Abiem upuriem es konfiscēju radioaparātus, pamatojoties uz to, ka tie varētu mums labi kalpot nākotnē. Problēma bija tikai viena: tās bija daudzkanālu rācījas, tas ir, tās nevarēja mijiedarboties savā starpā. Tos vajadzēja nodot mūsu mehāniķim pārstrādei un tikai tad tos varēja droši lietot.

Pītera Daniliha komanda beidzot bija augšgalā. Man radās iespaids, ka viņi ir augšāmcēlušies veselu mūžību. Un, lai gan visi četri nebija jauni, galu galā vidējais demolēšanas grupas vecums bija piecdesmit gadi, es tomēr nedomāju, ka viss ir tik slikti. Eskalators nemaz nav garš. Un Pjotrs Daņilihs, tāpat kā visi pārējie, izskatījās tā, it kā viņš tikko būtu uzkāpis Everestā.

«Nu... lūk, mēs esam... un... vietā...» es nevarēju bez smiekliem paskatīties uz mūsu sprāgstvielu tehniķi, un man bija jāpieliek neticami pūliņi, lai neizplūstu smieklos. Jā, es visu saprotu, bet tas bija patiešām smieklīgi.

Nedaudz atvilcis elpu, Pjotrs Daņiļs mūs visus kopā ar sevi ieveda ejā, kas savienoja Dostojevsku ar Vladimirsku. Pirms mēs paspējām spert pat desmit soļus, viņš pacēla roku uz augšu, pavēlēdams mums apstāties, un ļoti klusi, tikko dzirdami teica:

– Oļeg, Ostap, redzi?

Pjotra Daniļiha pirksts norādīja uz sienu, kurā bija iespaidumi, plaisas, sodrēji, asinis un sodrēji. Un šis brilles izskatījās ļoti neglīts. No visa bija skaidrs, ka šī siena ir piedzīvojusi vairāk nekā viena sprāgstvielas spēku.

– Tavi triki? – jautāju, lai gan uz manu jautājumu nepārprotami atbilde nebija vajadzīga.

– Citādi! – Pjotrs Daņiļš teica ar patiesu lepnumu. «Šajā vietā nomira vairāk nekā viens sarkanais.» Un ne šodien vai rīt, ceru, ka vēl daži nomirs.

Viņa vārdos skanēja neslēpts naidis. Un varbūt pat vairāk par naidu. Pjotra Daņiliha antipātijas pret «sarkanajiem» man personīgi bija skaidras – pirms četriem gadiem viņi nogalināja viņa brāli. Un, lai gan, iespējams, tie, kas to izdarīja, vairs nav dzīvi, viņš joprojām turpināja viņiem atriebties. Un viņš to darīs līdz savai nāvei.

Pjotrs Daņilihs noņēma no pleciem mugursomu, nolika to uz grīdas sev blakus, un viņš notupās un sāka pētīt sienu vietā, kur to vēl nebija skāris sprādziens. No maza futrāļa, kas karājās pie jostas, viņš izņēma sīku nazi, klusi uzsitot ar to uz marmora flīzēm. Visi klusēdami vēroja Pjotra Daņiliha darbības, neuzdrošinādami novērst viņa uzmanību no darba. Beidzot viņš iesaucās: «Eureka» un triumfējoši pagriezās pret mums.

«Pagājušajā reizē,» Pjotrs Daņilihs sāka skaidrot, «kad es šeit ieklāju trotila, nākamreiz man bija laiks sienā izurbt caurumu.» Ko es izdarīju ar panākumiem. Viņš to nomaskēja un, acīmredzot, tas netika atklāts – viņš pagriezta naža asmeni un pacēla ar to flīzi. Lai arī ne bez grūtībām, viņa tomēr izlēca no vietas, kur bija sekundi agrāk, un atvēra mūsu acīm nelielu, bet tomēr diezgan ietilpīgu caurumu.

«Oļeg, tagad paskaties un atceries,» gandrīz nedzirdamā čukstā runāja Pjotrs Daņiļš. Protams, nevienam nav vajadzīgi

«sarkanie», lai saprastu, ka esam viņu teritorijā. – Kas zina, varbūt tagad redzētais noderēs arī turpmāk.

Ja Pjotrs Daņiļs nebūtu paskaidrojis, ko viņš darīja tālāk, es atcerētos tikai trotila iekļāšanas procesu, bet: ko? Kur? Kāpēc? Diez vai saprastu.

Tātad TNT briketē tika ievietots drošinātājs ar tapu, pie kura bija piestiprināts vads. Viens tās gals bija piestiprināts pie čekas, bet ar otru Pjotrs Daņiļs piesēja to pie žoga, bloķējot labās un kreisās puses satiksmi gar pāreju. Pati TNT briquete tika ievietota speciāli tai sagatavotā bedrē un piestiprināta ar lenti, lai padarītu to nekustīgu. Caurums, protams, atkal tika maskēts.

– Nu, lūk, kam jānotiek, ja kāds idiots te iet garām. Vads izstiepsies, tapu atlaidīs ar atsperu uzbrucējs, kas atsitās pret grunti. Drošinātāja kapsula aktivizēs drošinātāja uzgali, caurdurot drošinātāja kapsulu, kas, savukārt, aktivizēs detonatora vāciņu, uzspridzinot galveno TNT lādiņu. Nu, BOOM-BANG, kam seko salūts un, bez šaubām, upuri.

– Un ņemiet vērā, ka vadu ir gandrīz neiespējami noteikt. Tas nav daudz biezāks par cilvēka matu, bet daudzkārt stiprāks,» piebilda Sukhari.

Tātad, labi, pieņemsim, ka es atcerējos par vadu, jums šeit nav vajadzīgas lielas inteliģences. Bet visi šie bundzinieki, drošinātāji un kapsulas ir vienkārši biedējoši. Ja man lūgtu atkārtot visu TNT iekļāšanas procesu ar visiem terminiem un jēdzieniem, es pieklājīgi nosūtītu šo cilvēku uz visiem četriem virzieniem. Paldies Dievam, Pjotrs Daņiļs to neizdarīja.

– Nu, mēs varam izklūt no šejienes. Protams, es labprāt redzētu, kā šie sarkanie radījumi tiek uzspriecināti uz mūsu tripwire, bet dzīvība ir vērtīgāka. Tātad, kāpiet zirgos, puīši, – Pjotrs Daņilihs klusi sacīja un pagriezās pret eskalatoriem.

Tajā brīdī no Vladimirskas atskanēja zābaku skaņas. «Sarkanie» aizbēga uz šejieni, un nebija šaubu – mūsu dvēselei ne mazāk. Un situācija, kas tagad radās, man nepavisam nepatika.

Četri «sarkanie» ātri uzskrēja pa kāpnēm un, ne vārda nesakot, atklāja uz mums uguni. Protams, tikai stulbās amerikāņu asa sižeta filmās varoņi vispirms kliež: «Stop!» un tad gaida, kad tiks nošauts.

Lodes svilpoja tieši virs manas auss. Lamājoties pēkšņi nokritu uz vēdera un nošāvos. Lodes, kas nejauši izšāva no mana ložmetēja, dīvainā kārtā atrada savu mērķi. Viņi nopļāva divus, trešais satvēra viņa ievainoto gurnu, ceturtajam paveicās visvairāk – viņš turpināja stāvēt uz vietas, turpinot mums bagātīgi liet svinu. Īss sāpju vaids man aiz muguras vēstīja, ka viens no mūsu vīriem ir ievainots, bet es nevarēju saprast, kurš tieši, jo visa mana uzmanība bija pievērsta izdzīvojušajam «sarkanajam». Viņš neļāva man pareizi mērķēt – viņš izšāva, netaupot patronas, acīmredzot nesaprotot, ko dara. Viņš bija šausmīgs šāvējs, es nekad agrāk nebiju satikusi tādu čali, lai gan, jāatzīst, viņš prata rīkoties ar ieroci. Aptuveni divās sekundēs viņš nomainīja lietotu žurnālu pret jaunu.

Man nebija ilgi jācieš. Ostaps visu darbu paveica manā vietā. Vispirms viņš ievainoja kaitinošo puisi apakšstilbā, liekot viņam

piekāpties un nokrist, un pēc tam piebeidza viņu ar mērķtiecīgu sitienu tieši acī.

Viens no «sarkanajiem», kuram izšāvu cauri, kaut ko nesaprotamu nomurmināja un pat mēģināja piecelties, taču uzreiz nokrita uz muguras. Šis vairs nav iedzīvotājs – vienkārši bija žēl tērēt viņam dārgās patronas, tāpēc uzreiz vērsos pie savējiem, lai redzētu, kuram lode trāpīja. Jaguārs tika ievainots. Viņa krūtis bija caurdurtas labajā pusē, un, lai gan esmu lajs medicīnā, es ar gandrīz simtprocentīgu varbūtību varu teikt, ka nabagam nebija ilgi jādzīvo. Parasti šāda brūce ir letāla.

Pjotrs Danilihs un Lešijs noliecās pār Jaguāru.

– Yaga, kā tev iet? Neklusē, atbildi!

«Es... redzu...» Jaguārs aizsmacis noklepojās, «balta gaisma.» Jā... gaisma. Viņš... man zvana.

– Jaga, Jaguārs! – Pjotrs Danilihs iesaucās un uzsita draugam pa vaigu. – Lešijs, viņš ir maldīgs.

«Atstājiēt viņu, mēs viņu tik un tā nesaņemsim, un viņš netiks ārā,» nomākts sacīja Suhari. – Met viņu šeit.

– Nu, es nē! – Lešijs spītīgi teica. – Mēs viņu ņemsim līdzī. Lai kas tas būtu vajadzīgs.

– Gaisma! – Jaguārs turpināja atkārtot. Viņa seja kļuva krītaina, un viņš izgaisa. – Tātad tas ir tas, kas... notiek pēc... nāves.

– Goblin, sasodīts, vismaz mazliet padomā. Ja mēs viņu vilksim, tad arī mēs tiksīm ieskrūvēti. Kāpēc riskēt ar viņu dzīvībām, viņš tik un tā neīdzīvos!

«Jūs nevarat atstāt viņu šeit!» – Lešijs kļiedza. Viņa skatiens bija ļaunprātības pilns, bet kaut kur dziļi dvēselē viņš saprata, ka Suhari runā patiesību, Lešijs vienkārši negribēja ar to samierināties. Acīmredzot viņam Jaguārs bija kaut kas vairāk nekā tikai darba biedrs.

– Suhari taisnība, mēs viņu atstāsim šeit.

– Un tu arī tur dosies, Pēter?

«Šeit miris viņš var mums kalpot labāk nekā miris mūsu stacijā.» Jā, tas būs nedaudz necilvēcīgi, bet, ja vilksim līdzīgu Jaguāru, tad visi gulēsim.

Ignorējot Lešija neizpratnē skatienu, Pjotrs Daņilihs izņēma no savas mugursomas granātu, spriežot pēc paštaisītas izskata, un ielika to Jaguāram rokā. Viņš pārstāja atkārtot vārdu «gaisma» un, satiekot komandiera acis, tikai pamirkšķināja, piekrītot un pieņemot no viņa prasīto.

«Ardievu, Jaguar,» vārdi Pjotram Daņiliham bija grūti, taču tajos bija daudz no tā, ko viņš gribēja pateikt, taču viņam nebija laika.

«Nāc, mums jāiet,» Ostaps paskatījās uz Jaguāru un skrēja uz eskalatoriem.

Šajā brīdī ieradās vairāk «sarkano». Šoreiz viņu bija daudz vairāk, un viņi radīja daudz nopietnākus draudus nekā tie, kurus bijām nogalinājuši piecas minūtes iepriekš.

– Bēdziet, Ostap un es viņus aizturēsim, – es kļiedzu, labi zinādama, ka pakļauju riskam ne tikai sevi, bet arī Ostapu, viņam neprasot, bet viņš pat nedomāja iebilst.

– Ej, Oļegs runā biznesu. Mēs atgriezīsimies... ar Dieva palīdzību,» viņa pēdējie vārdi izklausījās kaut kā nedroši, nepatiesi. Protams, kāda ir ticība, kad mēs divatā ejam pret desmit bruņotiem cilvēkiem. Šeit neviens nevar palīdzēt, var paļauties tikai uz sevi un savu tanti, lai veiksies.

Sarkanie jau skrēja mums pretī. Labi, ka demolētāji nestrīdējās un tomēr sāka kāpt lejā uz ratiņiem. Jaguārs, smagi elpodams, gulēja man blakus un akli skatījās griestos. Viņam bija atlikušas tikai trīs minūtes dzīvot.

Sarkanie bija ļoti tuvu strijai. Manas lūpas sāka veidoties viltīgā smaidā no domas, ka būs liels badabum, bet mans smaidis acumirkļi pazuda. Viens no «sarkanajiem» pēkšņi apstājās, izplešot rokas uz sāniem, pavēlējams darīt to pašu.

– Visi stāviet! – viņš iesaucās. – Šeit kaut kur ir uzstādīts atvienošanas vads.

Kāda gnīda! Un kā viņš uzminēja? Bet viņš nevarēja pamanīt vilkšanu; pat tuvplānā es to redzēju tikai no noteikta leņķa.

«Sarkanais», kurš atklāja vadu (es viņu nosaucu par Gudrais puisis), nometās četrkāpus un acīmredzot sāka meklēt vadu. Tikmēr tie, kas bija aiz viņa, sāka šaut uz Ostapu un mani. Mēs paslēpāmies aiz sienām un tikai reizēm atšāvām. Uz Jaguāru šāvieni netika raidīti. Vai nu viņi neuzskatīja viņu par draudu sev, vai arī domāja, ka viņš jau ir miris, kas kopumā nebija tālu no patiesības.

Pēc kāda laika man jau pazīstama balss paziņoja, ka vads ir atrasts:

– Jā, lūk, viņa ir, piekāpies.

Ļaujot saviem «brāļiem» paiet pa priekšu, šis Gudrais «Sarkanais» pats pārgāja pāri vadam. Es vēlreiz paskatījos aiz stūra un vienatnē paņēmu dzīvību vienam no tiem, kas jau bija pārgājuši pāri vadiem, un atkal paslēpos aizsegā. Ar žestiem rādot Ostapam, ka mums ir laiks bēgt, es grasījos steigties uz eskalatoriem, taču partneris mani apturēja. Nesapratusi, ko viņš izdomā, es neizlēmībā sastingu vietā.

Un Ostaps izdarīja sekojošo...

Vispirms viņš no kabatas izņēma lielu skrūvi, kuras diametrs nepārprotami pārsniedza vienu centimetru, un iemeta to «sarkano» pūlī. Tā novēršot viņu uzmanību, viņš izliecās no savas slēptuves un man teica: «Aizver ausis!» un, notēmējot, izšāva. Diemžēl es neņēmu vērā viņa vārdus un jau nākamajā sekundē to patiešām nožēloju: spēcīgs sitiens pa bungādiņām lika man nokrist uz grīdas un kliegt tik skaļi, cik vien varēju no nepanesamām sāpēm. Uz dažiem mirkliem es pat paliku akls. Pats Ostaps atpalika no manis, jo viņam vienkārši nebija iespējas aizbāzt ausis, jo viņš turēja rokās automātu.

Sprādziens bija veiksmīgs. Kad beidzot atjēdzos, es paskatījos ārā aiz pajumtes un ejā starp putekļu kaudzi un sadrupušu sienu atradu daudz līķu. Pjotra Daniļiha trotila sprāgstviela darbojās lieliski.

Es nevarēju pilnībā izbaudīt stiepšanās aktivitāti. Tas pats Gudrais puisis, kurš atklāja sprāgstvielas, pēkšņi uzlēca man virsū un nokrita ar visu ķermeni. Dīvaini, ka sprādziens viņu

neskāra. Tomēr tagad man nebija laika domāt par šo tēmu, jo Gudrais Puisis ar rokām saspieda manu kaklu un sāka mani žņaugt.

Es satvēru viņa plaukstu un mēģināju vismaz uz mirkli atbrīvot savu tvērienu. Bet Gudrais cilvēks turpināja spiest, neskatoties uz visiem maniem centieniem. Vai tiešām mani sagaida tik nepatīkama nāve no nosmakšanas?

Izrādījās, ka nē. Es joprojām dzīvošu šajā pasaulē. Ostaps, kurš pamodās, piecēlās un, redzot, ka «sarkanais» mani žņaudz, iespēra viņam pa ausi. Gudrais puisis aizlidoja divus metrus tālāk, un es beidzot varēju normāli elpot, kāri rijot gaisu. Ostaps man palīdzēja piecelties. Es paskatījos uz uzvarēto Gudrais Puisis.

Un viņš ir diezgan spēcīgs, lai gan pēc izskata to nevar pateikt. Nu tā tas notiek!

– Nu, ejam prom? – jautāju Ostapam.

– Varbūt. Tikai jāpabeidz viena lieta.

Es nezināju, kāds uzdevums viņam bija jāpaveic, tāpēc es vienkārši sekoju viņa darbībām. Ostaps piegāja pie Umnika, kurš, šķiet, joprojām bija bezsamaņā, un pielika viņam pie pieres automāta uzpurni. Es grasījos to pabeigt. Pareizi, kopumā. Šis idiots šodien ir paveicis daudzas lietas, un ir biedējoši iedomāties, cik daudz viņš varētu darīt, ja paliktu dzīvs.

Ostaps jau grasījās nospīst sprūdu, kad pēkšņi notika kaut kas tāds, ko ne es, ne īpaši mans partneris negaidījām. Gudrais puisis pēkšņi pamodās, ar plaukstu satvēra Ostapa ložmetēja

priekšgalu un ar spēku izrāva to no rokām, pēc kā iesita viņam ar dibenu cirksnī. Ostaps gaudoja no sāpēm un nokrita uz ceļiem, turēdamies pie ievainotās vietas, it kā tas varētu palīdzēt tikt galā ar neizturamajām sāpēm.

Tikmēr gudrais puisis piecēlās kājās, nometa ložmetēju malā un izvilka no jostas pistoli. Ostaps, joprojām sāpēs raustīdamies, mēģināja trāpīt «sarkanajam», taču atkāpās tikai soli. Viņš plēsīgi atsita zobus un uz brīdi pievērsa skatienu man. Un tad viņš Ostapam trīs reizes iešāva galvā. Nevarētu būt šaubu, mans partneris jau bija miris – viņi pēc tam vairs nedzīvo.

Tas viss notika dažos mirkļos, es pat nevarēju aptvert visu, kas notika, man nebija laika neko darīt... Tagad Gudrais puisis pavērsa ieroci uz mani. Viņam bija nikns izskats, piemēram, savvaļas dzīvnieks, kurš vairākas dienas nebija spējis izsekot sev vēlamo laupījumu.

– Nomet ložmetēju! Dzīvs! – Gudrais Puisis lēnām sacīja, izvelkot katru vārdu.

Es pat nestrīdējos. Tomēr viņš izšaus, pirms es pat paspēju pacelt ieroci viņa virzienā. Ložmetējs nokrita uz grīdas, skaļi noskandinot. Skatījos uz «sarkano» ar mierīgām acīm, lai gan visā ķermenī jutu kaut kādu diskomfortu, it kā tajā skraidītu tūkstošiem prusaku. To sauca par bailēm. Man bija bail. Es nepavisam ne tā iedomājos uzbrukumu Dostojevskai. Es nedomāju, ka no septiņiem cilvēkiem atgriezīsies tikai četri. Atceroties, ka Pjotra Daņiliha komanda, iespējams, joprojām gaida, kad mēs ar Ostapu atgriezīsimies, es no visa spēka kļiedzu:

– BRIEZ!

Līdz ar pēdējo skaņu, ko izdvestu, atskanēja šāviens. Spēcīgs grūdiens. Es atliecos, bet nenokritu. Es uzreiz sajutu nepatīkamu dedzinošu sajūtu krūtīs, bet tas nepavisam nebija tāds, kā es iedomājos sāpes no lodes brūces. Lode pat trāpīja tieši virs sirds, bet nez kāpēc vēl biju dzīvs. Kāpēc sāpes ir tik vājas? Kāpēc es nenokritu, kad man vajadzēja? Un kāpēc mana brūce neasiņo?

Es uzliku roku uz krūtīm, un viss uzreiz kļuva skaidrs. Monēta, ko atradu tunelī starp Ladožsku un Novočerkasku, paņēma pilnu triecienu.

Gudrais puisis visu šo laiku mani pārsteigts vēroja. Acīmredzot viņš joprojām nevarēja saprast, kāpēc es stāvu viņa priekšā sveiks un vesels, lai gan, iespējams, man jau vajadzēja gulēt mirušam savā asins peļķē. Es arī būtu pārsteigts.

Es izņēmu savu glābēju no krūšu kabatas. Gudrais puisis, ieraudzījis monētu, savija lūpas kaut kādā šausmīgā grimasē un nošāva vēlreiz. Taču šoreiz bija tikai klikšķis. Kas tas ir: aizdedzes izlaidums vai munīcija nav? Es par to nedomāju, bet vienkārši ātri pacēlu no grīdas savu ložmetēju un izšāvu ar sēriju pret Smart Guy, kurš mani šodien bija diezgan apgrūtinājis. Viņš sastinga, vērīgi paskatījās uz mani ar naidu, it kā gribētu atcerēties visus manas sejas vaibstus, un nokrita. Nokrita, lai neceltos.

Es pēdējo reizi paskatījos uz Jaguāru. Neticami, bet patiesi. Viņš vēl bija dzīvs.

– Bēdziet, Oļeg! – viņš aizsmacis teica. «Ja... vēl...

„Sarkanie“ atskrien... man būs... klepus, klepus... pārsteigums viņiem,» viņš nedaudz pacēla roku, kurā turēja granātu, un dusmīgi pasmaidīja..

«Ardievu,» bija viss, ko es teicu un sāku skriet lejup pa eskalatoru, lai satiktu Pjotru Daņilihu un viņa komandu. Un kaut kur tālu aiz manis bija dzirdami vēl soļi.

4. nodaļa. Pienākums

Es pēc iespējas ātrāk noskrēju lejā pa eskalatoru un iegriezos tunelī, kur viņi mani gaidīja jau ilgu laiku. Viņš ielēca ratiņos un kļiedza: «Ejam!»

«Un kur?...» Pjotrs Daņiļs iesāka, bet vilcinājās – visu saprata.

«Ostaps ir miris,» es drūmi atbildēju, lai kļiedētu visas šaubas, un atspiedos uz sviras.

Aiz muguras atskanēja sprādziena skaņa. Tagad Jaguārs noteikti ir miris un, visticamāk, paņēma sev līdzī vairāku «sarkano» dzīvības.

Visu ceļu no Dostojevskas līdz Ladožskai neviens no mums neizdvesa ne skaņu. Visi bija nomākti par Jaguāra un Ostapa zaudējumu. Un tikai pēc pēdējā nāves es sapratu, kāds viņš īsti ir, lai gan sākumā es kļūdījos par viņu. Kad es pirmo reizi satiku Ostapu, es pat nevarēju iedomāties, ka viņš izrādīsies tik... tik cēls, laipns, drosmīgs, stiprs. Pareizi saka: cilvēku nosaka viņa rīcība, un pirmais iespaids par viņu ļoti bieži izrādās nepareizs.

«Ladožskajā» mūs sagaidīja kā varoņus, bet, redzot, ka atgriezušies tikai pieci, dažiem arī iestājās depresija. Upuru piemiņu godinājām ar klusuma minūti, pēc kuras Pjotrs Daņiļs mūs atlaida.

Jā, šodien noteikti bija smaga diena. Dievs, cik es kļūdījos, naivi ticot, ka šī Dostojevskas iebrukšana būs tikai jautra,

nekaitīga atrakcija. Kāds es biju muļķis! Kāpēc, lielāko dzīves daļu dzīvojot metro, es joprojām neesmu sapratis, ka dzīve šeit ir pilnīgi nedroša? Kāpēc jūs neesat pieradis pie tā, ka «sarkanie» nav labi puīši, bet gan mūsu ļaunākie ienaidnieki, kas ir apsēsti ar domu notvert visu metro? Un kāpēc man šķiet, ka es kā kaut kāds supervaronis varu visu? Kāpēc?..

Bet es pilnveidošos, jo es vairs nevēlos būt tāds, kāds biju šodien. Vecais Oļegs būs pabeigts. Es mainīšos, es apsolu.

Mērķis ir uzstādīts, tagad uz to jātiecas.

* * *

Uzreiz pēc atgriešanās no Dostojevskas es paskatījos uz savu māti. Viņa gulēja savā teltī un nemirkšķinot skatījās griestos. Kad piegāju pie viņas, mamma pievērsa skatienu man un ilgi skatījās, it kā nesaprastu, kas stāv viņas priekšā.

– Kas tur ir? – viņa beidzot aizsmakušā balsī jautāja.

– Mammu, tas esmu es.

– Oļegs?

– Jā.

– Nāc pie manis.

Es notupos blakus mammai un satvēru viņas roku savējā. Ar savu otro, brīvo roku viņa pārskrēja man pāri sejai, uzmanīgi taustīdama manu degunu, matus un ausis. Nevar būt. Galu galā tā dara aklie cilvēki!

«Jā, tas esi tu,» mamma apstiprināja.

Sasodīts, vai tas tiešām ir tik slikti? Vai mana māte kļūst akla? Slimība ir skārusi ne tikai viņas ķermeni, bet tagad arī viņas acis

vairs neredz. Un... nē, es nespēju noticēt! Mamma mani, savu vienīgo dēlu, nepazina pēc manas balss. Tas nozīmē, ka viņa arī sāka zaudēt atmiņu. Tikai ne šo...

– Kur tu biji, dēls? Tu ilgi neesi mani apciemojusi.

Es paskatījos uz viņu, uz viņas acīm, un ar katru sekundi arvien vairāk manī nāca atziņa, ka mana māte ir kļuvusi akla uz visiem laikiem un neatgriezeniski. Es baidos, ka, ja mēs atrastos parastajā, parastajā cilvēka pasaulē, pat tur mēs nevarētu viņai atjaunot redzi. Ko lai saka par metro?.. Man atbilde bija jau iepriekš sagatavota, atgriežoties izdomāju savu leģendu.

– Es devos uz Bolševikova prospektu.

– Viens?

– Nē. Kāpēc viens? Es paņēmu līdzī Juru. Mēs tur spēlējam futbolu.

– Vai šodien bija futbols? – Mamma neatlaidīgi turpināja pratināšanu.

– Jā, protams. Citādi mēs nebūtu gājuši.

Mamma apstājās, it kā domājot par to, kādu jautājumu uzdot.

– Bet tik agri mačus nespēlē.

Bet es par šo nedomāju. Tagad bija tikai desmit. Bet tieši šajā laikā spēle parasti sākas. Varbūt man atkal jāmelo mammai un jāsaka, ka patiesībā ir trīspadsmit? Es domāju, ka viņa atpazīst maldināšanu. Iespējams, ka viņa ir kļuvusi akla un puskurla, taču diez vai viņa būs zaudējusi laika izjūtu.

– Kad ierados un bija ap sešiem, palīdzēju sagatavot laukumu mačam, tad viņi nedaudz paspēlējās, un es devos. «Tas ir

vienkārši,» es teicu pēc iespējas jautrāk un bezrūpīgāk.

Man likās, ka mamma gribēja vēl kaut ko pajautāt, pat pavēra muti, bet laikam pārdomāja. Un paldies Dievam, man ir apnicis viņai melot.

Agrāk viņa varēja viegli pateikt, vai es meloju vai nē. Kad es meloju, nez kāpēc ļoti bieži mirkšķinu. Neviļus, protams, pat nemanot. Taču mamma pamanīja, un to izpildīt bija ļoti grūts uzdevums.

Es jautāju par savas mātes labklājību. Atbildi varēja paredzēt jau iepriekš – lai cik slikti viņa justos, viņa vienmēr atbildēja: «Labi.» Viņa ne vārda neteica par savu aklumu.

Mēs ar mammu ilgu laiku sēdējām klusēdami, absolūtā klusumā, un no ārpuses bija dzirdams tikai kāds troksnis, bet mēs to neklausījāmies. Katram no mums galva bija piepildīta ar savām domām. Mamma pirmā pārtrauca klusumu.

«Jums šodien nevajadzēja spēlēt futbolu, jo rīt, cik es atceros, jūs dežurēsit.»

– Jā, tieši tā. Es esmu tikai nedaudz, bet, gluži pretēji, tas ir noderīgi.

– Nu, pārlicinieties, ka rīt neesat pārguris...

– Nekas, mammu. «Viss būs labi,» es apliecināju savai mātei, lai gan es pati nebiju pilnīgi pārlicināta par savu vārdu patiesumu. Kas zina, kas vēl mani sagaida. Es toreiz uzskatīju dostojevskas uzbraucienu par parastu pastaigu, bet kas tad galu galā izrādījās?

Pēkšņi manai mātei sākās spēcīgs un ļoti skaļš klepus. Viņa

klepoja, un viņas ķermenis no tā drebēja. Man bija sāpīgi uz viņu skatīties. Es gribēju viņai palīdzēt, bet ko es varu darīt? Zvanīt pēc palīdzības? Es domāju, ka klepus nevienam nevajadzētu traucēt. Dzert zāles? Kādas ellē zāles? Mēs nekad tos neesam redzējuši metro. Varējām tikai cerēt, ka klepus drīz pāries pats no sevis. Bet viņš pārgāja tikai pēc minūtes.

Mammas seja izskatījās pārgurusi un viss bija sviedros. Es paņēmu salīdzinoši tīru auduma gabalu no «naktsgaldiņa», kas patiesībā bija četras dzelzs caurules, kas iedzītas koka gabalā, un noslaucīju mātes seju.

– Paldies, dēls!

– Esi laipni gaidīts, mammu!

Kādu minūti teltī valdīja nomācošs klusums. Un tikai izmērītā segas, kas sedza manu mammu, bīdīšana man teica, ka viņas ķermenī joprojām ir dzīvība.

«Nu, es domāju, ka es iešu,» es beidzot teicu, nojaušot, ka viņai vajadzīgs miers.

Atbildes vietā atskanēja tikai viegls mājieni un, atvadījusies no mammas, izgāju no telts.

* * *

Mana sirds bija saplēsta gabalos. Mamma bija ļoti, ļoti slikta. Vēl pirms dienas viņa nespēja piecelties no gultas vājuma dēļ un laiku pa laikam klepus. Tagad lietas ir kļuvušas daudz sliktākas. Viņa zaudēja redzi un daļēji dzirdi, un spēks viņu gandrīz pilnībā pameta. Sauss, ilgstošs klepus satricināja visu viņas ķermeni gandrīz ik pēc piecām minūtēm. Un tas viss notika tikai vienas

dienas laikā.

Turklāt Maša pazuda, un kas zina, kas ar viņu notika. Vai viņa ir dzīva?

Kas būs tālāk?..

...Sajūtot, ka kājas vairs neatbalsta, un acis salīp kopā, iekāpu savā ratā 10280, apgūlos uz sēdekļa un gandrīz uzreiz aizmiglu – kur vismaz uz laiku varēju aizmirst visas savas rūpes un bēdas...

* * *

– Celies augšā, miegainīt! Celies, sasodīts!

Viņi pakratīja mani aiz pleca. Viņi sāpīgi satricināja. Vēl līdz galam nepamodusies, atgrūdu no sevis nemiera cēlēju un, berzējot acis, piešķīru redzei agrāko asumu. Un, lai arī pa blāvajā pazemes pasaulē pavadītajiem gadiem acis neredzēja labāk, bet tieši otrādi – labai redzamībai vajadzēja brilles ar mīnus divām dioptrijām – bilde bija vairāk vai mazāk skaidra.

– Jura? Kāpēc tu mani modini? – Es sadusmojos. – Apnicis dzīvot?

– Oļegs! – mierīgi, un man tas pat šķita mazliet imperatīvi, Jura sacīja. – Ja neesat aizmirsis, šodien ir mūsu pienākums. Un es jums pateikšu milzīgu cilvēcisku «paldies», ja beidzot cienīsities piecelties un ātri savest sevi kārtībā, lai mēs varētu doties uz Ligovska prospektu un nomainīt Dimonu un Seriju.

To dzirdot, es pielecu kā applaucējusies, jo biju pavisam aizmirsusi par šodienas pienākumu.

«Un es iesaku jums pasteigties, jo tāpēc, ka jūs nevēlējāties mosties, mēs nedaudz kavējamies,» piebilda Jura, piesitot ar

pirkstu uz rokas pulksteņa ar stiklu aizsargāto ciparnīcu.

Pēc piecām minūtēm es biju pilnā kaujas gatavībā.

– Nu, mēs varam izvākties!

Jura apmierināti iesmējās un vēlreiz ar plaukstu noglāstīja savas melnās, nevienmērīgi apgrieztās ūsas. Tie bija viņa lepnums, un viņš tos valkāja ar cieņu. Kad jautāju, kāpēc ūsas ir nelīdzenas, viņš tikai pamāja ar rokām un teica, ka «draugs, tu neko nesaproti no tā» un ka tas ir vajadzīgs. «Tas ir pats tzigis [1],» viņš paziņoja. Kas tas par dzīvnieku, es viņam nejautāju, jo baidījies drauga acīs likties nezinošs.

Es pats nenēsāju ūsas un nekad nedomāju tās audzēt. Un, starp citu, es joprojām domāju, ka viņi noveco un nemaz nerotā cilvēku. Ir tikai daži cilvēki, kuriem patiesi pietāv ūsas. Un, lai gan man katru dienu ir jāraizējas, lai atbrīvotos no liekā apmatojuma virs augšlūpas, es tomēr nekad to neizaugšu.

Mēs ar Juru iekāpām ratiņos un, uzņemot ātrumu, pazudām tunēļa pilnajā tumsā. Mūsu ceļu apgaismoja parasta petrolejas lampa. Tas, protams, nespīdēja īpaši labi, bet tas tomēr bija labāk nekā nekas.

Kad mēs sākām tuvoties Ladožskajai, Jura pēkšņi man jautāja:

– Klausies, Oļeg, par ko tu sapņoji?

– Kad?

– Nu, šodien, pirms es tevi pamodināju.

– Es neatceros. Un kas?

– Jā, vienkārši. Jūs atkārtojāt: «Nē, nē, nevajag!» Ko, tu redzi murgus?

Es mēģināju atcerēties, par ko sapņoju. Kas mani pamudināja kliegt šādus vārdus? Maz ticams, ka sapnis bija erotisks, tad es vienkārši nebūtu teicis «nē». Varbūt tie tiešām ir murgi?

Es pēkšņi atcerējos. Jau otro nakti pēc kārtas sapņoju par to pašu. Par to, kā iguanodons vispirms apmierināts guļ uz Ledus pils jumta un pēc tam aprij mani. Dīvaini, bet šoreiz es nevis pamodos, bet skatījos, sapnī, protams, kā ķirzakai līdzīga būtne nograuž vispirms vienu kāju, tad otru, tad sāk ķert manas rokas... Paldies Dievam Jura mani pamodināja un izglāba no manas «pilnīgās» bojāejas.

Ilgi domāju, vai pastāstīt draugam par savu sapni vai tomēr labāk to nedarīt. Pēc daudzām mocībām es beidzot nolēmu viņam izstāstīt visu, kā tas notika. Tiklīdz es pabeidzu, Jura klusi iecirtās, saskrāpēja pakausi un teica:

– Jā, brāli, kādus šausmu sapņus tu redzi!

– Ko jūs domājat, ja tas ir pravietisks sapnis?

– Ko tu domā? – Jura jautāja. – Tās ir mulķības, tā es domāju.

Tas nav nekāds pravietisks sapnis. Šie... kā jūs tos nosaucāt?.. iguanodoni, vai ne?.. tie neeksistē un nevar pastāvēt. Pterodaktili ir cita lieta. Es dzirdēju no pētniekiem, un viņi, savukārt, tos redzēja tiešraidē. Lai gan, iespējams, viņi melo. Kas zina, viņi ieraudzīja kaut kādu kaiju un uzreiz viņu uzskatīja par mutantu. Mazāk jālasa zinātniskā fantastika, tā es saku. Šīs tavas grāmatas ne pie kā laba nenovedīs. Tu naktīs lasi, un tad sapņo par visādiem briesmoņiem,» Jura izvilka neglītu grimasi. Es tikai lemti pakratīju galvu. Kāda jēga strīdēties ar cilvēku, kuram

nemaz nepatīk lasīt? Nez kāpēc Jura uzskata, ka lasīšana ir tikai laika tērēšana. Ja vien viņš zinātu, cik kļūdījies, kā viņu varētu pārliecināt? Spītīgs kā aita.

«Es vienkārši sapņoju,» Jura turpināja, tiklīdz viņš pabeidza man lasīt kārtējo sprediķi par grāmatu bīstamību, kuru es kopumā neklausījos, bet tikai izlikos, ka esmu tajā pilnībā iegrimis. – Piemēram, es sapņoju par jūru. Pludmale, palmas, pūļi iedegušo meiteņu peldkostīmos. Tu, Oļeg, laikam nekad neesi bijis pie jūras. Bet es tur biju reiz. Mēs kopā ar vecākiem devāmies kompleksā ceļojumā. Tur, pie jūras, ir forši. Ūdens ir dzidrs, var peldēt tālu, tālu, bet dibens joprojām ir redzams. Un cik silts – es nemaz nevēlos tikt ārā. Es būtu varējis tur sēdēt visu dienu. Eh, mums tagad būtu jāiet uz jūru... Bet pie velna, nevis jūra. Šie cilvēki, kas nometa bumbu, izpostīja mūsu un viņu pašu dzīvi. Bet kas tie par cilvēkiem, viņi ir brutāli, tādi viņi ir! Bija ļoti svarīgi nomest bumbu. Kāds tad ir rezultāts? Mēs sēžam šajā milzīgajā dupšā, taisnajā zarnā kā tārpi. Un mēs droši vien nedzīvojam labāk

Jura visu pateica pareizi, no viņa runas nevar izdzēst ne vārda. Es gribētu jautāt tiem, kas to organizēja: kāpēc jums vajadzēja nomest bumbu? Vai esat domājuši par iespējamām sekām? Vai pēc tam jutāties labi?

Bet kur viņi ir, pasākuma varoņi? Visticamāk, viņi nomira tajā pašā neveiksmīgajā dienā, kad cilvēce pārcēlās uz dzīvi metro. Nu, kopumā tas viņiem kalpo pareizi. Viņi to ir pelnījuši.

– Tomēr kāpēc mēs visi runājam par slikto un slikto?

Parunāsim par kaut ko labu, gaišu...» Jura sapņaini nobolīja acis.

– Un par ko, piemēram?

– Nu es nezinu. Piedāvājums.

«Nu, es arī nezinu,» es brīdi domāju. – Man šķiet, lai kādu tēmu mēs tagad celtu, galu galā, kā ierasts, pievērsīsimies negatīvajam. Labāk pastāstiet man kaut ko jaunu par stacijām, kuras es nekad neesmu dzirdējis.

Kā jau teicu, man patika uzzināt kaut ko jaunu par savu dzimto Sanktpēterburgas metro. Pat visnenozīmīgākais sākums man bija svarīgs, jo galu galā šī ir mana māja, kurā es dzīvoju, un, visticamāk, es tajā palikšu līdz savu dienu beigām.

– Ak, draugs, tu man radīji problēmu. Kā es varu zināt, ko jūs jau zināt un ko nezināt? – Jura sarauca pieri, cenšoties kaut ko izvilkt no atmiņas dziļumiem. Es biju gandrīz pārliecināts, ka viņam ir pieejama informācija, ko es vēl nezināju, lai gan es zināju diezgan daudz.

– Nu, piemēram, vai jūs zināt, ka Admiralteiskaja ir mūsu metro dziļākā stacija?

Es pamāju ar galvu. Jūs nezinātu, ziņas ir tikpat vecas kā laiks. Viņš arī teiktu, ka Zeme ir apaļa.

– LABI. Vai zinājāt, ka mūsu Sanktpēterburgas metro ir pirmais metro Krievijā, kas atrodas divos valsts reģionos, tas ir, Devjatkino stacija atrodas ārpus pilsētas, Ļeņingradas apgabalā. Un tā palika vienīgā valstī līdz Mjakinino stacijas palaišanai Maskavas reģionā.

– Es zināju par Devjatkino. «Šī ir pirmā reize, kad dzirdu par Myakinino,» es godīgi atzinu. Man vispār nepatīk Maskavas metro. Tas ir ārkārtīgi mulsoši, un es nesaprotu, kā maskavieši tur parasti pārvietojas. Labi, ka man nebija iespējas uz turieni doties – es būtu apmaldījies vienā mirklī.

– Šeit. Tas pats. Tad klausieties tālāk. Vai jūs zināt, ka viņi šeit gatavojās būvēt sesto atzaru?

– Sestais? – Es neviļus pārsteigumā pielēcu augšā – es par to nebiju dzirdējis.

– Jā, tieši sestais. Un viņi gribēja tur sakraut daudz staciju.

Kopumā es nezinu visas šīs lietas sarežģītības, bet mans tēvocis man teica, ka šī līnija bija jābūvē, lai savienotu Ruči un Ligovo dzelzceļa stacijas. Tajā būtu iekļautas tādas stacijas kā Boļšehtinska, Prospekta maršals Bļuhēra, Pēterhofskoje šose... Mans tēvocis man pat kādreiz uzzīmēja diagrammu, bet es to vispār neatceros. Tas būtu ļoti labi tiem, kas dzīvoja Kaļiņinskas rajonā – galu galā viņiem tuvumā nemaz nebija metro. Bet zars tika uzcelts, ja ne holokausts, būtu uzcelts, ja Dievs dotu, tikai tagad.

Tā sarunājoties mēs sasniedzām galamērķi. Diemžēl neko jaunu no Juras neuzzināju, bet pats viņam pastāstīju daudz interesantu faktu par mūsu metro.

No informācijas, ko esmu uzzinājis savas dzīves laikā, var viegli izveidot nelielu grāmatu. Bija tikai dažas problēmas, turklāt ļoti nopietnas: es neprotu skaisti izteikt savas domas uz papīra – tā ir viena lieta, grāmatu izdot pašreizējos apstākļos ir

vienkārši neiespējami – tās ir divas. Par pārējo nav jārunā. Par laimi, es vēl neesmu cietusi no atmiņas zuduma un, kas zina, varbūt kādreiz man būs mazbērni, un es viņiem nodošu visas zināšanas par mūsu Sanktpēterburgas metro, ko nēsāju galvā.

Dima un Serjoža tūlīt, tiklīdz mūs ieraudzīja, sāka lēnām gatavoties.

– Lieliski, puīši! «Jura izkāpa no ratiņiem un paspieda katram no viņiem roku, pēc tam es darīju to pašu. – Kā ir ar mēbelēm?

– Viss ir normāli. Kluss un mierīgs,» sacīja Grejs.

– Tieši tā. Un mušas nekož,» smaidot piebilda Dima.

– Mušas? Kad tu pēdējo reizi redzēji mušas? – Jura skeptiski un ļoti nopietnā balsī jautāja. Uzreiz sapratu, ka viņš tā nīrgājas par savu draugu. Bet Dima nenovērtēja humoru.

– Tas ir tikai izteiciens. Protams, es zinu, ka mušas šeit nedzīvo, tās visas jau sen ir izmirušas. Tu mani uzskati par idiotu vai kā?

– Nē, protams nē! Kas tev ir padomā? – Jura paskatījās uz Dimu tā, it kā viņš būtu pārvērties par briesmīgu briesmoni tieši viņa acu priekšā. Arī Grejs ar zināmām bailēm paskatījās uz savu partneri.

Pēkšņi Dima noliecās uz pusēm, un uz minūti viņu burtiski nosmaka histēriski klusi smiekli. Nekad agrāk neko tādu nebiju redzējis. Dimā bija īsta histērija, un, pats galvenais, nebija skaidrs, kāpēc. Beidzot, kad viņš iesmējās un ar piedurkni noslaucīja asaras, kas viņam nāca no smiekliem, viņš mums paskaidroja savu uzvedību:

– Es tev izspēlēju lielisku triku, vai, Jura? Un tu domāji, ka es runāju nopietni, vai ne? Kāpēc es iekļāvu skeptiķi? Bet nē, dārgais draugs, es par tevi ņirgājos.

Es, Jura un Grejs saskatījāmies un drīz vien sākām smieties. Bet ne tāpēc, ka mums patika Dima «joks», mēs smējāmies par tā absurdumu. Viņam vienmēr, cik atceros, bija savdabīga humora izjūta. Viņš smējās, kad neviens cits nesmejās, un palika nopietns, kad vienkārši nebija iespējams nesmieties. Bet ar to viņš atšķīrās no citiem. Vai tas tikai uz labu?...

Novēlējuši mums veiksmi un pienākumu bez starpgadījumiem, puīši iekāpa ratiņos, uz kuriem mēs ar Juru ieradāmies un aizgājām. Izmaiņas ir notikušas.

– Dima ir dīvains, it kā būtu nomētāts ar akmeņiem. Viņa joki ir debīli...

– Nu kāpēc tu saskrējies ar cilvēku? – Es iestājos Dimā aizstāvībā. – Vīrietim ir tāda humora izjūta. Jūs zināt sakāmvārdu: «Kas labs krievam, tas slikts ārzemniekam.» Nu, šeit ir gandrīz tāda pati situācija. Viss, kas tev nav smieklīgs, viņam ir smieklīgi.

«Ak, Oļeg, tu esi laipns cilvēks,» Jura sirsnīgi sacīja un uzlika roku uz mana pleca. – Un no kurienes tev tik daudz laipnības?

«Es piedzimu tāda, tieši tāda, kāda esmu,» es samulsusi paraustīju plecus.

– Jā, es nesaku, ka tas ir slikti. Tieši otrādi. Bet jums ir jābūt stingrākam, stingrākam, vai jūs zināt? Mūsu pasaulē nav cita ceļa. Saproti, draugs, ar laipnību vien neizdzīvosī, it īpaši šeit,

metro. Es jau zinu. Un mans tēvocis man to teica. Un viņš, kā jūs droši vien zināt, ir gudrs puisis.

Jura vārdi lika man aizdomāties. Vai tiešām esmu tāda veida? Es nezinu, bet, tā kā Jura tā saka, ir skaidrs, ka tas tā ir. Mans labākais draugs man nemelos.

Tēvoča Jurija vārdiem nebija bezjēdzīgi. Saskaņā ar dabiskās atlasēs likumu izdzīvo stiprākais. Tagad spēcīgākie ir «sarkanie». Viņiem ir skaitliskas priekšrocības, spēks un ieroču spēks. Un agrāk vai vēlāk es jūtu, ka viņi sasniegs spēku visā metro. Tas ir tāpēc, ka katrs «sarkanais» ir zemisks, mānīgs un nežēlīgs. Viņi ir apsēsti ar vienu mērķi – pārvaldīt Sanktpēterburgas metro. Bet kāpēc viņiem tas ir vajadzīgs? Ko viņi no tā iegūs? Sarkanie, visticamāk, paši nespēs atbildēt uz šo jautājumu.

Katrs cilvēks pat dvēseles dziļumos, pats to nezinot, vēlas iegūt varu pār kaut ko. Bet kāpēc viņam tas ir vajadzīgs? Parasti dominēt vēlas cilvēki, kuriem bijusi grūta bērnība vai kādi kompleksi. Bet, nonākuši pie varas, vairumā gadījumu viņi nezina, ko ar to darīt, un drīz to zaudē.

Manuprāt, visiem ir vieglāk dzīvot ar vienādām tiesībām, lai gan tas nav iespējams. Jebkurā gadījumā noteikta cilvēku loka priekšgalā ir jābūt kādam, kas spēj sakārtot kārtību sabiedrībā. Un tādām cilvēkam ir spēks. Bez valdnieka, vecākā, vadoņa, var saukt kā gribi, sabiedrībā sāksies nesaskaņas un viss aizies uz Elli.

Pie varas esošie ir dažādi.

Mūsu oranžās filiāles vadītājs, viņu sauc Antons Borisovičs,

bet visi privāti viņu sauc vienkārši par Antonu, neskatoties uz viņa lielo vecumu, kā saka, valdnieks no Dieva. Laipni, godīgi, sirsnīgi, atklāti. Cilvēcība! Viņš nekad neizmanto to, ka viņš ir atbildīgs. Ja tu lūgsi viņam palīdzību, viņš to tev sniegs savu iespēju robežās, ja tu vērsies pie viņa ar kādu problēmu, viņš sniegs padomu. Antons palīdz visiem bez izņēmuma un tā ir tikai neliela daļa no viņa priekšrocībām.

Animus, kas valda uz sarkanā zara, ir pilnīgs pretstats Antonam. Es viņu nekad neesmu redzējis, bet, spriežot pēc citu stāstiem, viņš ir īsts tirāns un despots. Viņš no visiem pieprasa paklausību, un par mazāko pārkāpumu nekavējoties tiek sodīts. Kā tādām cilvēkiem izdodas noturēties pie varas un tik ilgi, es nesaprotu. Nekad neticēju, ka «sarkanie» ir apmierināti ar šādu lineālu. Jā, viņi paši ir nežēlīgi, jā, starp viņiem un Animus ir daudz līdzību – bet, sasodīts, ne tādā pašā mērā!

Iegrimis tādās domās, pat nepamanīju, kā no pretējā tunēļa ieradās otrie dežurējošie virsnieki – Valera un Slava. Viņi ieradās notikuma vietā vēlāk, nekā bija plānots – tas bija skaidrs no viņu maiņas darbinieku zvērestiem. Valērai un Slavai bija jādežurē otrā pusē, jo mēs ar Juri nevarējām patrulēt abos tunēļos.

Sasveicinājušies, viņi paskatījās uz aizejošajiem maiņas strādniekiem, apsēdās uz somas un sāka runāt par kaut ko savu – no manas vietas dzirdēju tikai neskaidru čukstu. Šīs somas, protams, nevarēja salīdzināt ar atzveltnes krēsliem vai pat krēsliem, taču tās bija diezgan ērtas un pietiekami mīkstas, lai uz tām varētu atpūsties.

Bija acīmredzams, ka Valera un Slava bez entuziasma uzņēmās pienākumus. Tos varēja saprast, es pats tagad nejutu nekādu sajūsmu, kā, piemēram, pirmās trīs reizes. Nav nekā interesanta visu dienu sēdēt vienā vietā, neaizverot acis un nepārtraukti vērojot, vai sarkanie uzbrūk. Tas noteikti nav ļoti patīkami. Un tas turpinās jau diezgan ilgu laiku – «sarkanie» nav uzbrukuši jau vairākas nedēļas. Visticamāk, lai gan ir nepatīkami par to domāt, viņi vāc spēkus, lai mūs ietriektu lavīnā, neatstājot oranžajam zaram izredzes izdzīvot.

Bet jums ir jādežūrē, un no tā nevar izvairīties. Pret lielu armiju četri cilvēki maz ko var izdarīt, pat ja katram ir divi ložmetēji un ložmetēji, bet ar nelielām «sarkano» grupām viņi var tikt galā diezgan labi. Galējā gadījumā, ja, nedod Dievs, noiet greizi, var brīdināt vadību un vispār visus līnijas iemītniekus par gaidāmo iebrukumu – kāds viens pats iekāpj ratiņos un steidzas uz Ladogu.

Starp citu, manu atklājumu – divas rācijas, kuras paņēmu no mirušās «sarkanās» – vakar izdarīja mūsu mehāniķis. Un viņš to izdarīja tik ātri, ka man pat nebija laika pamirkšķināt ne aci. Viņš, protams, ir nepārspējams meistars savā jomā, bet man nebija ne jausmas, ka viņš ir tik daudz. Mehāniķim, viņa vārds ir Semjons, ir tikai divdesmit četri gadi, kas nozīmē, ka viņš lielāko daļu savas dzīves ir pavadījis zem zemes. Varbūt tikai viņš zina, kur un kā Sema iemācījās sazināties ar tehnoloģijām uz vārda pamata.

Viņš man iedeva uzlabotos radioaparātus tikai pusstundu

pēc tam, kad es tos viņam atnesu. Nododot tos, viņš teica, ka trokšņu samazināšanu ir iestatījis atbilstoši augstam standartam, kas nozīmē, ka komunikācijas laikā praktiski nebūs dzirdams troksnis vai kaitinoši klikšķi. Semjons man arī apliecināja, ka viņi var strādāt ļoti lielos attālumos.

Visu darbu viņš veica pilnīgi bez maksas, labi zinot, kādu labumu dos viņa parasto rāciju modifikācija. Ar tās palīdzību tika ievērojami vienkāršota dežūras Ligovska prospektā un staciju sakari savā starpā. Vajadzētu no kaut kurienes dabūt vēl pāris, lai pretējā tunelī dežūrējošajiem arī būtu līdzī domofons.

Vienu radio atstāju Antonam, bet otru paņēmu līdzi. Ja kaut kas notiek, jūs varat brīdināt visus par gaidāmo iebrukumu daudz agrāk, nekā tad, ja kāds brauc ar roku. Rācijas ir padarījušas mūsu dzīvi daudz vieglāku, lai gan mēs vēlamies, lai neviens tās nekad neizmantotu.

– Oļeg, pastāsti man kaut ko smieklīgu? – Jura jautāja. Viņš sēdēja uz maisa, rokas balstījās uz vertikāli novietotu ložmetēju. Es bailīgi paskatījos uz ieroci. Paldies Dievam, tas bija par drošību. Jura bieži aizmirsa par vienkāršākajiem piesardzības pasākumiem, rīkojoties ar ieročiem, par kuriem viņš savulaik gandrīz samaksāja.

– Kas man tev jāsaka? – es noplātīju rokas.

– Nu, tas vismaz ir joks. Jūs daudz lasāt, pastāstiet man!

«Nu, es nezinu...» es sāku iedziļināties savas atmiņas dziļumos, cenšoties izmaksākerēt vismaz kaut ko no manas galvas tumšā baseina, kas bija piepildīts ar milzīgu informācijas

daudzumu.

Jura pacietīgi gaidīja, zinot, ka labāk netraucēt, kad domāju. Beidzot atcerējos vienu joku. Noklausījies līdz galam, Jura iesmējās, bet, kā man likās, nevis tāpēc, ka viņam tas šķita smieklīgi, bet gan tāpēc, lai mani neaizvainotu. Viņa smaids bija saspringts, un viņa smieklis bija kaut kā nedabiski. Jā, lai ko jūs teiktu, katram ir savi priekšstati par humora izjūtu. Pilnīgi tas pats, kas Dima gadījumā.

Mēs ilgu laiku sēdējām klusēdami, nezinādami, ko viens otram teikt. Šķiet, ka visas tēmas jau ir izsmeltas, viss, ko varēja apspriest, jau ir pateikts. Kā man tagad gribētos, lai no tuneļa tumsas izlēktu pāris ienaidnieka spiegu – tas vismaz kaut kā kļiedētu šo mirstīgo garlaicību. Bet priekšā bija tukšs, lukturīša stars neko aizdomīgu neizcēla, un tas nez kāpēc padarīja manu dvēseli vēl skumjāku.

* * *

Gāja laiks, minūtes lēnām sita viena otrai, un es, nezinādama, kā izklaidēties, izņēmu no krūšu kabatas savu glābēju – sudraba piecu rubļu monētu. Viņš paskatījās uz to no visām pusēm un grozīja to savos pirkstos. Lodes iespiedums bija sekls – ievērojamais metāla biezums būtiski absorbēja triecienu. Diena, kad es atradu monētu, ir patiesi nozīmīga, jo, ja tā nebūtu, es vairs nebūtu dzīvs.

Manās rokās bija lieta, kas izglāba manu dzīvību. Grūti noticēt, bet tā ir patiesība. Kas tas ir: vienkārša sakritība vai kāds gribēja, lai es to atrodu? Šis jautājums vismaz kādu laiku palika

neatbildēts.

Mans skatiens pārslīdēja pār Jurkas seju. Pēc viņa acīm bija ārkārtīgi grūti noteikt, vai viņš guļ ar atvērtām acīm vai vienkārši skatās uz kurpju purngaliem. Nekad nebiju redzējusi savu draugu guļam ar atvērtiem plakstiņiem, taču pilnībā pieņēmu šādas parādības iespējamību.

Stacijā šobrīd valdīja klusums, un klusumu pārtrauca tikai Slavas balss, kura Valerai stāstīja citu stāstu:

– Iedomājieties, es reiz biju Primorskajā. Tas bija sen, es neatceros detaļas, bet vissvarīgākais ir dziļi iespiedies manā atmiņā. Kopumā mēs gājām trīs – es, Paška un vēl viens mūsu vecuma zēns, Andrejs, šķiet, viņu sauca maršrutā uz Primorskaju. Katram pie ķiverēm ir lukturītis, katram ir ierocis – visi ir ierindā pēc kārtas, kā jau pienākas. Tātad, mēs gājām un gājām, kad Andrejs pēkšņi kļiedza, skaļi, ilgstoši. Tā viņi parasti kļiedz no nepanesamām sāpēm. Es pagriezos un redzēju, ka Andrejs stāv nekustīgi savā vietā un viņa galva bija pagriezta par deviņdesmit grādiem vai pat vairāk. Un viņš turpina kliegt. Es paķēru ieroci, bet kur man šaut? Es neredzu objektu. Un Andrejeva galva turpina griezties ar kādu neredzamu spēku. Skriemeļu krakšķēšana jau ir dzirdama ar spēku un galveno. Un puisis joprojām ir dzīvs, dīvainā kārtā. Nu, es viņu apžēloju un iešāvu viņam galvā, lai viņš necieš. Es domāju, ka ar to šausmas beigsies, bet nē, pie velna. Gandrīz uzreiz pēc tam, kad es nošāvu Andreju, Paška sāka kliegt. Un nepagāja ne sekunde, bet viņa rokas un kājas jau bija atdalījušās no ķermeņa, un tikai viņa

ceturtdaļveidīgais ķermenis nokrita uz sliedēm. Sienas, griesti un es pats bijām asinīs. Es aiz bailēm gandrīz sabļāvu bikses. Es metos, cik vien varēju, uz Primorskaju, īsti negaidot, ka tur nokļūšu. Bet, kā redzat, es tur nokļuvu, pretējā gadījumā es nesēdētu šeit ar jums un nerunātu.

– Kas tas bija? – Valera sarauktā balsī jautāja. Stāsts uz viņu atstāja spēcīgu iespaidu.

– Kas puisis nogalināja? Kurš pie velna zina! Varbūt spoki, varbūt ne spoki. Pa lielam man ir vienalga. Es teikšu vienu: pēc šī incidenta es nekad nesperu kāju Primorskajā.

Ak, slava, godība. Tev patīk izgudrot, sapņotājs! Es biju par deviņdesmit deviņiem procentiem pārliecināts, ka stāsts, ko viņš stāstīja, nav nekas vairāk kā izdomājums. Pirmkārt, Paška, kurš, domājams, devās kopā ar viņu uz Primorskaju, nomira no pneimonijas un ne tikai visur, bet savā dzimtajā Novočerkasskā. Otrkārt, stāsts bija pilnīgi neticams. Un, pazīstot Slavku daudzus gadus, varu ar pārliecību teikt, ka dzirdētais nav nekas vairāk kā viņa nākamā pasaka.

Valera ir uzticama persona un tic jebkuram. Pastāsti viņam, ka citplanētieši eksistē, ieliec viņam pāris apšaubāmus faktus par šo un esi galā – viņš jau ir pieķēries. Un Slava izmanto šo iespēju un stāsta viņam dažādas pasakas, kuras, ļoti iespējams, viņš izdomāja ceļā.

Lai kā arī būtu, man nebija nodoma iejaukties viņu sarunā.

Pagriezu galvu un paskatījos uz Ligovska prospekta stacijas vestibulu. Tāpat kā Novočerkasskaja, tā iepriekš bija apgaismota

ar blāvi oranžu gaismu. Tagad vienīgais gaismas avots bija četras energotaupības spuldzes, kas pieskrūvētas vertikālo metāla siju galā un savienotas ar benzīna ģeneratoru.

Telšu stacijā bija maz – tikai septiņas. Šeit palika tikai drosmīgās dvēseles, kuras negribēja pamest savu pazīstamo vietu. Kāpēc pārdrošnieki? Jā, jo, ja kaut kas notiks, pirmais trieciens būs viņiem.

Kopumā Ligovska prospekts ir piedzīvojis būtiskas izmaiņas un ne uz labo pusi. Protams, divdesmit gadus neviens staciju neskatījās. Tāds pats liktenis piemeklēja arī daudzas citas Sanktpēterburgas metro stacijas, dažas no tām bija pilnībā pamestas un grūti iedomāties, kas tur tagad notiek...

Pēkšņi kļuva pavisam kluss – it kā es pēkšņi būtu palikusi kurls. Nebija nevienas skaņas, vispār nekā. Tas notiek, kad esat pilnībā iegrimis savās domās. Šobrīd nedomāju par neko un visu uzreiz. Interesanti ir tas, ka to nevar izskaidrot, un es domāju, ka neviens nevarētu, lai gan tas, iespējams, ir noticis ar visiem.

Rezultātā es pat nepamanīju, kā aizmigu.

* * *

Atvērusi acis es paskatījos apkārt. Jura nebija tuvumā. Kur viņš varēja doties? Protams, uz tualeti, kur nu vēl?

Es piecēlos, izberzēju acis un izstaipījos. Kaut kas gurkstēja man mugurā – tā ar mani vienmēr notiek, kad nostiepjat mugurkaulu. Tad viņš piecēlās kājās un uzkāpa uz platformas. Pamest amatu partnera prombūtnē bija liels stulbums – ienaidnieks varēja to tikai gaidīt -, bet es gribēju redzēt, vai

Valera un Slava joprojām ir tur. Nez kāpēc pēkšņi sajutos neomulīgi. Bet, protams, viņi atradās vietā, kur viņiem bija jāiet. Viņi runāja par kaut ko savu. Būtu ļoti dīvaini, ja es viņus tur neatrastu.

Ieraugot mani, abi pamāja ar roku un atsāka sarunu.

Visas šaubas uzreiz pazuda, un es atgriezos savā vietā. Viņš apsēdās uz somas sakrustotām kājām, uzlika elkoni uz ceļgala un atbalstīja vaigu ar plaukstu. Tiesa, šajā pozā nevarēju ilgi noturēties, tāpēc nācās to nomainīt pret ērtāku un pazīstamāku.

Tā nu es sāku gaidīt Juras atgriešanos. Bet pagāja piecas minūtes, desmit, un viņš joprojām neparādījās. Varbūt viņš bija iestrēdzis uz ilgu laiku, jo kaut kas nebija kārtībā ar vēderu? Minūtes rādītājs jau sen bija izturējis ceturtdaļu no ciparnīcas, bet Jura nekad neparādījās. Nolēmis vairs nepamest savu amatu, es uzsaucu Valeru.

– Kas notika? – viņš nedaudz neapmierināts jautāja. Visticamāk, es pārtraucu Slavu, kad viņš apstājās pie sava nākamā stāsta interesantākā punkta.

– Vai tu esi redzējis Juru?

«Nē,» Valera pārsteigta atbildēja, it kā es viņam būtu jautājusī, cik pirkstu ir uz rokas. – Viņam vajadzētu būt ar tevi.

– Jā, es aizsnaudu, pamostos – un viņa tur nav.

– Kā? Vai tu aizmigi dežūras laikā? – tagad Valera brīnījās vēl vairāk.

– Nu jā, kāpēc gan ne? It kā tu to nedarīji?

«Labi, iesim,» pēc otras pauzes teica Valera. «Varbūt Jura

devās veikt informācijas noplūdi?»

«Es šaubos, viņš ir prom divdesmit minūtes.» Slāv, vai tu esi redzējis Juru?

– Nē, es to neredzēju.

– LABI...

Es biju nopietni noraizējies. Interesantākais ir tas, ka Jura atstāja savu amatu, mani nebrīdinot. Patiesībā tas nav jādara, un es šaubos, ka viņam bija ārkārtīgi svarīgas lietas, kas jādara, lai viņš ar galvu steidzās tās veikt, atstājot mani guļam vienu. Jura ne tikai pirmo reizi atstāja savu amatu, bet arī pirmo reizi pārkāpa noteikumus.

Sakāmvārds «noteikumi radīti, lai tos pārkāptu» uz viņu nekādā veidā neattiecas. Jura vienmēr dzīvoja saskaņā ar likumiem un vispārpieņemtām normām un nekad nepārkāpa robežu. Ko var izdarīt īstais cilvēks, un varbūt pat pārāk daudz. Un tagad... tas bija pilnīgi atšķirīgs no viņa, tāpēc viņa prombūtne mani pat nobiedēja.

Nomierināju sevi ar domu, ka Jura drīz atgriezīsies, paskaidros, kur tik ilgi bijis, un mēs mierīgi, it kā nekas nebūtu noticis, turpināsim savu pienākumu. Bet viņš joprojām neparādījās, kas man arvien vairāk nepatika.

Ja viņš aizietu? Es uzreiz noraidīju šo versiju. Ratiņi bija šeit, diez vai Jura būtu gājusi atpakaļ uz savām kājām. Un atkal, kāpēc viņš man to neteica? Kāpēc viņu neredzēja ne Valera, ne Slava? Nē, šis variants noteikti nebija risinājums.

Vai sarkanie zaga? Šī versija ir vēl maldinošāka nekā pirmā,

lai gan tai bija tiesības pastāvēt. Kas zina «sarkano» ideoloģiju! Protams, daudz loģiskāk būtu nogalināt mūs abus, taču viņi viegli būtu varējuši darīt visu pavisam savādāk: atstāt mani guļam un nolaupīt Juru. Un kādam nolūkam viņi vieni paši zina.

Pirms nākamā doma varēja ienākt manā galvā, es dzirdēju dīvainu un pat biedējošu skaņu, kas nāca no tuneļa dziļumiem. Rēciens, klieziens, rēciens – nebija iespējams precīzi noteikt, kas tas bija, drīzāk visa šī maisījums. Un skaņa nepielūdzami tuvojās man.

Visi mana ķermeņa muskuļi nevilus saspringa, un zosādas vilnis noripoja pa muguru. Domas par Juras pazušanu uzreiz pazuda. Tagad problēma numur viens bija kaut kas svarīgāks – pret mums nāca mutantu vilnis. Un nedod Dievs, es kļūdos.

Es paķēru ložmetēju. Ko darīt? Visticamāk, es viens to nevarēšu izdarīt. Vai man jāsauc palīgā Valera un Slava? Ko darīt, ja viņiem tuvojas arī mutanti? Nedrīkst pieļaut, ka viens no tuneļiem paliek neaizsargāts.

Es jutu, ka šī diena būs mana pēdējā, bet es negribēju to atzīt. Bet, ja es nomiršu, es nomiršu kā varonis; es tik viegli nepakļūšu mutantiem. Un es paņēms līdzi vismaz dažus no viņiem dzīvības.

Tikai pusminūti vēlāk manā aizsardzības redūtā ieplūda vesels pūlis dusmīgu, asinskāru radījumu. Viņu skaitu nevarēja saskaitīt. Bet ne mazāk kā simts noteikti. Viņi izskatījās kā... es pat nezināju, ko. Mutanti bija milzu, cilvēka izmēra žurku un ķirzaku krustojums. Viņu visu ķermeni klāja zvīņas, kas dzirkstēja prožektoru gaismā. Vēlme nogalināt, sasmalcināt un

ēst bija skaidri redzama viņu zili dzeltenajās acīs. Šis skatiens mani piepildīja ar paniku. Un man nebija šaubu, ka viņi neatkāpsies, līdz piepildīsies viņu vēlme.

Tādējādi, man par lielu nožēlu, mans minējums par mutantiem apstiprinājās. Nu... es sakostu zobus stiprāk, un mans ložmetējs sāka šaut, nometot neglītos radījumus zemē. Bet viņu bija pārāk daudz.

Ļoti drīz ložmetēja sikсна beidzās, un man nebija laika to nomainīt. Tad es paķēru ložmetēju un sāku virzīties atpakaļ uz staciju, periodiski šaujot uz mutantiem, kas pienāca pārāk tuvu.

No kurienes šis radības vispār radās? Ko viņi te dara? Pēkšņi pār mani kā vilnis nāca izpratne par šausmīgo, it kā es būtu apliets ar ledus ūdeni.

Ja mutanti ir sasnieguši šo punktu, tas nozīmē, ka uz visām pārējām līnijām nav neviena dzīva!

Sarkano vairs nav. Šeit neviens. Un tā kā «sarkanie» netika galā un neiznīcināja mutantus, tad ko mēs varam teikt par mums? Ko mēs varam darīt pret milzīgu monstros armiju? Lielākā daļa no tiem, kas dzīvo uz Orange Line, ir ļoti mierīgi cilvēki. Un tikai apstākļi, kādos šie cilvēki atradās, piespieda viņus ņemt rokās ieročus un nogalināt.

Es šāvu pretī, līdz mans ložmetējs izsauca sausu klikšķi. Patronas beidzās, tas bija gaidāms, un līdz ar to mana eksistence beidzās. Es par to nemaz nešaubījos.

Gribēju pabrīdināt Antonu un pārējos, ka viņu virzienā virzās vesela mutantu bars, lai viņi vismaz būtu gatavi uzbrukumam,

bet tiklīdz kāds vai kaut kas izņēma radio, tiku notriekts. Radio nokrita un sadalījās gabalos. Sāpīgi atsitu galvu pret guļošo, un vairākas sekundes manās acīs valdīja pilnīga tumsa. Kad mana redze kaut kā tika atjaunota, es redzēju Juru, kas svārstās pār mani.

«Bēdziet no šejienes, cik tālu vien iespējams,» es novaidējos. Tagad man bija vienalga, kur mans draugs bija līdz tam brīdim un ko viņš šeit dara, es tikai gribēju, lai viņš būtu drošībā, lai mutanti viņam nepieskartos.

Bet vai nu Jura nedzirdēja manus vārdus, vai arī viņš vienkārši negribēja mani klausīties. Viņš tikai vērīgi paskatījās uz mani, un viņa seja pauda skumjas. It kā viņš gribēja man par kaut ko atvainoties, bet bija jau par vēlu. Žurkām līdzīgi mutanti paskrēja garām, it kā mūs abus nemanot, čīkstot.

Nākamajā sekundē Jura ar roku man strauji iesita pa krūtīm. Uzreiz sajutu asas sāpes sirds rajonā.

Tagad Jura smaidīja. Un nevis ar savu ierasto labsirdīgo smaidu, bet ar nenormāla psihopātiska slepkavas smaidu. Jura paraustīja roku, visa viņa roka bija asiņaina, un parādīja man, ko tur tur. Kad es sapratu, kāda manta ir satvērusi viņa plaukstā, dzīvnieciskas bailes pārņēma visu manu ķermeni. Tā bija... **MANA SIRDS!** Tas, dīvainā kārtā, joprojām pulsēja, bet es paliku dzīvs.

Es lūdzoši paskatījos uz Juru, nespējama saprast, kāpēc mans draugs vērsās pret mani. Viņa seja palika tikpat objektīva kā iepriekš. Likās, ka viņš pat skatījās uz mani ar naidu.

Tad viņš vienkārši saspieda savus pirkstus, tādējādi saspiežot manu sirdi. Asinis šļakstīja uz visām pusēm, un manas acis šķīta apmākušās ar tumšu plīvuru. Es neko citu neredzēju...

* * *

– Ak Dievs, Oļeg, mosties! Mosties, sasodīts! – kāds kļiedza man ausī, bet es nevarēju saprast, kas tas ir. Balss sasniedza manas ausis it kā vēja atnesta – klusa un stipri izkropļota. Kā es negribēju tagad atvērt acis. Es šobrīd absolūti neko negribēju. Vienkārši radās vēlme pagulēt. Un tā, lai neviens netraucē.

– Oļeg, celies! Celies augšā, dupsi!

Ak, šī kaitinošā balss nevēlas man dot mieru. Nu, labi, lai tā būtu, es atvēršu acis. Un es neapskaustu šo vīrieti, ja viņš mani pamodinātu veltīgi.

– Beidzot! – Jura iesaucās. – Es pamodos, man vajag! Godīgi, tā teikt.

Ar nelielām grūtībām atvēru plakstiņus un, atspiedusies uz elkoņiem, piecēlos kājās.

«Ko?.. Kur?..» Es nopūtu, vēl nepaguvusi atgūties no miega.

– Kad? Jā, sen. Man likās, ka tu kādu minūti nogulēji, bet tu nogulēji veselu stundu. Kas vispār par lietu? Šī ir pirmā reize, kad es redzu kādu guļam pie pasta.

Jura ilgi kurnēja, bet es viņā neklausījos. Šī tirāde varētu turpināties ad nauseam. Tās garums bija atkarīgs no Juras noskaņojuma. Ja viņam bija labs garastāvoklis, tad pārmetumu bija maz. Ja tas ir slikti, tas kalpos ilgu laiku.

Tagad Jura acīmredzot nebija noskaņota, jo viņš ne mirkli

neapklusā. Es viņu saprotu – viņa partneris aizmīga savā postenī, un viņš palika dežūrēt, varētu teikt, viens. Ja es būtu viņa vietā, es arī būtu sašutis.

Šobrīd mani vajāja miegs. Pēdējā laikā es bieži sapņoju par kaut kādām muļķībām, kas ir tumšākas par otru. Turklāt šis sapnis bija visbriesmīgākais. Viena lieta bija pārlicinoša: tas, ko es sapņoju, principā nevarēja piepildīties. Tas ir vienkārši neiespējami, ka tas patiešām notiktu. Taču nez kāpēc šīs domas apzināšanās mani nenomierināja. Es varēju sevi pārlicināt, cik vien vēlējos, ka mani sapņi nav pravietiski, bet tie varētu būt. Galu galā viņi mēdza teikt, ka Zeme nav apaļa un Saule griežas ap to. Iepriekš tika uzskatīts, ka cilvēks nekad nespēs lidot. Viņi domāja, ka nav iespējams runāt no attāluma. Tagad viss, kas tika uzskatīts par kaut ko neparastu, ir normāls cilvēka ikdienas dzīves elements.

Tad kāpēc es biju tik pārlicināts, ka mani sapņi nevarēs atkārtoties patiesībā? Pasaule, kurā mēs tagad dzīvojam, ir būtiski mainījusies, un maz ticams, ka tā kļūs par tādu pašu. Kurš gan nesen būtu domājis, ka neglīti radījumi – mutanti – kļūs par virszemes saimniekiem un cilvēks, dabas karalis, meklēs patvērumu pazemē, lai pieķertos dzīvībai? Cilvēks pats kļūva par sava likteņa šķīrējtiesnesi, kas, diemžēl, nebija apskaužams. Šādu dzīvi grūti nosaukt par dzīvi. Drīzāk esamība, izdzīvošana.

Tātad ir diezgan loģiski pieņemt, ka mani sapņi nebija tikai iztēles auglis, bet gan kaut kas vairāk. Es nemaz negribēju par to domāt, bet, lai kā es centos sapnī redzēto izmest no galvas, nekas

neizdevās. Es atkal un atkal atskaņoju tos briesmīgos «kadrus» savās smadzenēs.

– Oļegs! Oļegs! Tu vispār mani klausies? – pēkšņi dzirdēju, it kā tikko būtu iznācis no transa.

«Jā, jā, protams,» es pievērsu skatienu Jurai. Viņš, spriežot pēc sejas izteiksmes, bija nepārprotami neapmierināts, ka es neklausījos viņa runās. Atvainojiet, draugs, tavas «lekcijas» man ir stingri iespiedušās atmiņā, tāpēc man nav vajadzības tās klausīties.

– Nu, ko es tikko teicu? – Jura intonācija bija tādā stilā: «Nu, tu esi kaut kā apbēdināts, tagad tu nevari no tā tikt ārā». Viņš bieži to jautāja, un, kad es nevarēju viņam atbildēt, viņš man «iemeta» tā saukto «apvainojumu» – viņš vienkārši novērsās un izlikās, ka ar mani nerunā. Tiek pieņemts, ka šādam «apvainojumam» vajadzētu ilgt apmēram trīs stundas, bet Jura nevar izturēt pat piecas minūtes. Viņa personīgais rekords bija četras minūtes un trīsdesmit deviņas sekundes. Īpaši laika ziņā.

Un, kamēr es domāju, jau iepriekš gatavojoties nākamajam «pārkāpumam», lai viņam atbildētu, manā redzeslokā ienāca kaut kas tāds, ko es necerēju ieraudzīt. Vismaz šajā brīdī. Prožektoru gaisma izgaismoja trīs figūras, kas lēnām tuvojās mums. Es pacēlu rādītājpirkstu, aicinot Juru pievērst man uzmanību, un tad pavēru to uz priekšu. Mans draugs, acumirkļi aizmirsis par savu monologu, pagrieza galvu.

Trīs cilvēku figūras, spriežot pēc silueta, jau atradās ļoti tuvu. Vienam no šiem cilvēkiem seju slēpa kapuce, rokā viņš turēja

Stechkin pistoli ar uzpurni...

5. nodaļa. «Sarkano» ultimāts

Es uzreiz atcerējos vīziju, ko redzēju, kad braucu uz Dostojevsku. Viss, ko es tagad redzēju, bija tieši tāds pats kā tur.

Tas izrādījās pravietisks. Kas tad notiek... arī mani sapņi... Nē! Nē! Negribas! Ne šis!

– Kas viņi ir? Rokas augšā! Un bez jokiem!

Jura draudīgā balss izveda mani no apdullināšanas. Ar šiem saviem sapņiem pēdējā laikā esmu kļuvis nedaudz izklaidīgs. Mums beidzot ir jāsaņemas kopā.

Jura stāvēja pie ložmetēja, kura stobrs bija vērsts uz tikko atbraukušo trijotni. Viņa aukstais skatiens pauda apņēmību atklāt uguni uz cilvēkiem, ja kaut kas notiktu. Arī es, sekojot drauga piemēram, pavēru ložmetēja stobru uz nelūgtajiem viesiem.

Tas, kurš stāvēja šīs trijotnes centrā, lēnām, it kā darbība notiktu palēninājumā, ielika ložmetēju krūtīs un sāka pacelt rokas uz augšu, un tad satvēra tās kopā pakausī. Pārējie divi darīja to pašu.

– Lieliski! Tagad identificējiet sevi un pastāstiet mums savas ierašanās mērķi!

Neskatoties uz to, ka Jura šo frāzi teica draudīgi, tā izklausījās pavisam vieglprātīgi. It kā viņš būtu kaut kāds viesnīcas konsjeržs, nevis robežsargs. Tomēr atbilde nāca uzreiz.

– Mani sauc Marks, lai gan es domāju, ka tas tev neko daudz neizsaka. Manās aprindās esmu vairāk pazīstams kā Ņūtons...

Runātāja balss man bija sāpīgi pazīstama. Bet kur es viņu varētu dzirdēt? Es mēģināju atcerēties, bet veltīgi. Galvā atkārtoju visas savas nesenās sarunas ar kādu, bet joprojām nevarēju saprast, kam šī balss pieder. Bet es noteikti atcerējos, ka kaut kur to dzirdēju.

–...manu kompanjonu vārdi ir...tomēr vai tam tiešām ir nozīme? Vai vēlaties uzzināt mūsu vizītes mērķi? Nu, ja jūs, lūdzu, es jums pateikšu. Lieta tāda, ka mēs vēlamies runāt ar jūsu priekšniekiem.

– Kāpēc ir šis? – es jautāju, patiesi apmulsusi, tajā pašā laikā cenšoties atcerēties, kur es vēl varētu dzirdēt šo balsi.

– Redziet, mēs esam vēstnieki diplomātiskajā misijā no paša Animus. Viņš vēlas tev piedāvāt...» kapucēs vilcinājās. Bija skaidrs, ka vēl mazliet un viņš būtu par daudz izplāpājies – kaut kas. Bet kas tieši, es varu pateikt tikai oranžās līnijas galvu.

Es neredzēju Ņūtona acis, bet jutu, ka viņš skatās uz mani un burtiski iegrimst manī. Kāpēc? Es to nevarēju saprast, un tas mani biedēja vēl vairāk.

– Bāc jūs, nevis varas iestādes, labi? – Jura iesaucās, rādot dūri. Viņš joprojām turēja rokas pie ložmetēja, gatavs to izmantot, ja nepieciešams. Vienalga, ko viņš darīja! Dažreiz, kad Jura ir dusmīga, viņa rīcības vieglprātība ņem virsroku pār veselo saprātu.

– Kluss, kluss, kāpēc esi rupjš? – Ņūtons samiernieciski pacēla rokas. Es jutu, ka šie cilvēki nevēlas mums ļaunu, vismaz šajā sarunas posmā. Un neviens nezina, kā viss ies tālāk. – Esiet

tik laipns un nolieciet arī savus ieročus, jo mēs esam nolikuši malā savus. Un, lūdzu, pārliecinieties, ka prožektors nespīd tik spilgti, tas ir pārāk apžilbinošs.

Jura atkal grasījās kaut ko asu teikt, bet, paskatījies uz mani, viņš nolaida ložmetēju un tikai tikko dzirdami nomurmināja. «Redzi, tu esi sasodīts intelektuālis!» Par laimi, viņš mani neuzrunāja.

– Tātad, ja pareizi saprotu, jūs vēlaties, lai mēs jūs pavadām pie mūsu iecirkņa priekšnieka, kur viņam pateiks kādu informāciju, ko mums ar draugu nevajadzētu zināt? – jautāju, lēnām izvilcot vārdus.

– Vai tu visu saprati pareizi, Oļeg? – Ņūtona kapuces ēnā pazibēja neslēpts smaids.

– No... kā tu zini manu vārdu? – tas man bija īsts šoks. Kā svešinieks varēja zināt manu vārdu? Kas tad pie velna notiek?

– Teiksim tā, – Ņūtons domīgi sacīja, – man ir ļoti laba dzirde un lieliska seju atmiņa.

Ar šiem vārdiem svešinieks noņēma no galvas kapuci. Es biju apstulbis. Nu protams! Tā ir viņa balss, viņa izskats. Tikai es uzskatīju viņu par mirušu un gaidīju, ka vairs nekad viņu neredzēšu. Un viņš stāvēja man priekšā, dzīvs un vesels, turpinot smieties.

Jura, iepriekš tikai klausīdamies mūsu dialogā ar Ņūtonu, neizprotami paskatījās uz mani.

– Kas tas ir? Vai tu viņu pazīsti?

Protams, ka zinu! Tikai pirms tam viņš man bija pazīstams

ar citu vārdu, ko es pats viņam iedevu. Gudrinieks. Un viņa īstais vārds izrādās Ņūtons. Nu, cilvēks, kurš atklāja universālās gravitācijas likumu, arī nebija stulbs, tāpēc es ļoti nekļūdījos, izvēloties segvārdu «sarkanajam».

Šķita, ka Ņūtons izbaudīja manu apjukumu. Viņam noteikti patika.

– Redzi, Oļeg, Kalašņikova triecienšautene ir laba daudzēm, bet pat tā nevar caurdurt ložu necaurlaidīgajā vestē tā, ka cilvēks nomirst. Bruņas ir laba lieta. Viņa vairāk nekā vienu reizi izglāba manu dzīvību.

Tātad tas nozīmē Smart Guy. Kā es gribēju šobrīd viņam uztriekties un ar dūrēm līdz nāvei piekaut. Vai arī ložu piesātināts, iztukšojot visu žurnālu pret viņu, pat ja viņam bija vismaz simts ložu necaurlaidīgu vestu. Viņš nogalināja Ostapu un, kas zina, varbūt viņš atņēma daudzu citu cilvēku dzīvības.

Bet Ņūtons un cilvēki, ar kuriem viņš ieradās, bija vēstnieki diplomātiskajā misijā. Un vēstnieki jau sen nav nogalināti, citādi viņi varētu uzaicināt nelaimi. Ja es tagad nogalinātu Ņūtonu, starp oranžajiem un sarkanajiem neizbēgami izceltos karš. Un uzvarētājs ir diezgan skaidrs. Tāpēc un tikai šī iemesla dēļ man nācās paciest viņa klātbūtni, kas man bija grūti.

«Ja vēlaties nokļūt pie Antona Borisoviča,» es tik atklāti teicu sava priekšnieka vārdu, jo gandrīz visi viņu pazina tik un tā – staciju vadītāji ir zināmi lielam cilvēku lokam, «tad jums būs jāgaida.

Ņūtons sakoda zobus. Vairāk aiz pārdomas nekā aiz dusmām.

– Labi, lai tas ir jūsu veidā, bet, lūdzu, ne ļoti ilgi. Laiks ir pret tevi. Vēlāk mums pašiem būs sliktāk.

Es izlikos, ka šie draudi mani nekādi neskar, lai gan tas tā nemaz nebija. «Laiks ir pret jums.» Ko tas nozīmētu? Viens bija skaidrs: mums bija jāsteidzas. Kavēšanās, kā saka, ir kā nāve.

Atkāpjoties, lai «sarkanie» mani nedzirdētu, izņēmu no kabatas rāciju un mēģināju sazināties ar Antonu. Tomēr viņa vietā otrā galā es dzirdēju Semjona balsi.

– Jā, jā, es klausos. Kāda ir problēma, pastāstiet man.

– Semjons? Kur ir Antons?

– Es paņēmu no viņa radio, lai nedaudz pārveidotu. Kas tad notika?

– Mums ir ārkārtas situācija!

– Nopietni? – Semjons mierīgi jautāja. Viņa mierīgums un dažreiz pat vienaldzība mani kādreiz piebeigs. Bet tagad man nebija laika pievērst uzmanību šādam sīkumam.

Es īsi pastāstīju Semjonam situāciju, kurā mēs ar Juru atradāmies. Pāris reizes noklikšķinot ar mēli, tehniķis brīdi padomāja. Es pacietīgi gaidīju, ko viņš teiks, jo bieži vien no viņa mutes nāca ārā dažas diezgan gudras lietas. Visbeidzot viņš teica sekojošo:

– Nu, pēc visiem diplomātijas noteikumiem jums ir pienākums viņus pavadīt, kur viņi vēlas. Bet jūs nevarat atstāt ziņu. Šajā gadījumā tev vajag kādu, kas ieņem tavu vietu...

– Pasha un Roma. Viņiem vienkārši jānāk pēc mums. Drīz būs viņu kārtā.

– Labi, ļaujiet viņiem iet. Tad es viņiem tūlīt paziņošu, pagaidiet, viņi ieradīsies pēc divdesmit piecām minūtēm. Paziņošu arī Antonam par nelūgtajiem ciemiņiem, lai viņš var sagatavoties.

– Par ko? – Es biju pārsteigts.

«Protams, uz viņu uzņemšanu,» Semjons mierīgi sacīja, it kā viņš man stāstītu elementāras lietas. «Sarkanie vēlas ar viņu runāt.» Un jā, es gandrīz aizmirsu. – Tehniķis pārslēdzās uz čukstu. «Varbūt viņi tika speciāli sūtīti šeit, lai izpētītu situāciju mūsu līnijā?» Kas, kur, kā tas atrodas... Vai jūs saprotat?

– Jā. Un ko jūs iesakāt?

«Un es iesaku sekojošo: viņiem ir jāaizsien acis.» Tādā veidā viņi neko neredzēs, un mēs būsīm mierīgāki.

«Bet viņi var no tā atteikties.»

– Jā viņi var. Tad izdomā ko citu. Ir svarīgi, lai viņi redzētu pēc iespējas mazāk, vai ne? Labāk ir spēlēt droši katram gadījumam.

– Saprātu, savienojuma beigas.

Es atgriezos savā amatā. Gan Jura, gan Ņūtons jautājoši paskatījās uz mani, gaidot, ko es teikšu.

– Mums būs jāgaida apmēram pusstunda. Un tikai tad mēs dosimies ceļā.

– Vai mūs kāds aizstās?

– Jā, Pasha un Roma.

– Viņi nebūs laimīgi. Galu galā viņiem ir tikai divas stundas, lai veiktu dežūras.

– Ir labi. Tad mēs šajā laikā pie viņiem dežurēsim.

– Mēs? Viņiem? «Galu galā mēs nebūsim dīkā,» Jura atkal pārgāja, un šī tirāde būtu varējusi turpināties vēl ilgi, ja Ņūtons nebūtu ieklepojies dūrē un nenovērs mūsu uzmanību uz sevi.

– Mani mīļie, es atvainojos, ka traucēju, bet atgādināšu: es varu gaidīt pat visu dienu, bet laiks... laiks negaidīs. Tas neglābjami aizplūst. Un ar katru sekundi jums to paliek arvien mazāk. Neaizmirstiet šo.

– Bet kāpēc mums ir mazāk laika? Kas notiks? – ES jautāju. Ņūtons ar savu inteligento runu un nesaprotamajām mīklām mani satracināja arvien vairāk. Dūres niezēja, bet es turējos, lai neizklūtu no kontroles un nesalauztu viņam degunu.

– Atvainojiet, Oļeg, to es varu pateikt tikai Antonam Borisovičam. Un viņš, ja uzskatīs par vajadzīgu, var pastāstīt informāciju, bet tikai vēlāk,» Ņūtons pasmaidīja kā šakālis, kuram barības meklējumi vainagojās panākumiem. «Sarkanais» tagad maz atšķīrās no plēsoņa. Viņš priecājās par to, ka es viņam neko nevarēju izdarīt, un viņš varēja nīrgāties par mani un Juru pusstundu, kamēr mēs gaidījām savus aizstājējus.

– Vai drīkstu apsēsties? – Ņūtons jautāja, norādot uz somām. – Ceļš, zini, nebija tuvu, un es biju nedaudz noguris.

– Nē, es to nepieļauju! – izcirtu caur zobiem.

– Vai tas ir aizliegts? «Ņūtons pārsteigts paskatījās uz mani, tad pacēla pirkstu pie lūpām un domīgi sacīja, skatoties uz griestiem: «Ziniet, pieklājīgā sabiedrībā viņi tā nezturas pret viesiem.» Vajag būt pieklājīgākam, laipnākam pret savu tuvāko. Mēs esam no vienām asinīm, es esmu tāds pats cilvēks kā jūs.

Pēc šiem vārdiem Ņūtons bez ceremonijām nogāzās uz somas, it kā nebūtu ciemos, bet gan mājās.

Viņa uzvedība piepildīja mani ar mežonīgu niknumu. Likās, ka, ja tu noliksi man priekšā biezu betona plāksni, es ar vienu dūres sitienu varētu to pārlauzt uz pusēm. Dusmas, kas krājās jau labu laiku, bija gatavas nākt ārā, tās to prasīja. Ar titāniskām pūlēm es neļāvu tam izšļakstīties uz Ņūtonu.

Slavējiet Visvareno, Jura mani novērsa, citādi es nebūtu zinājis, kā es uzvedīšos nākamajā sekundē.

– Vai drīkstu pāris vārdus parunāt ar tevi? – Jura bija nopietns, koncentrēts un, lai gan, iespējams, tikai man šķita, nedaudz aizņemts.

– Jā, protams.

Mēs attālinājāmies no «sarkanajiem», un Jura uzdeva savu pirmo jautājumu:

– Vai tu viņus pazīsti?

– Diemžēl, jā, bet tikai Ņūtonu, pārējo es nezinu.

Es pastāstīju Jurai par apstākļiem, kādos satiku Gudro cilvēku. Mans draugs tikai pamāja ar galvu.

«Un viņam izdevās jums uzstīt!»

– Ko tu ar to domā? – es nesapratu.

«Un tas, ka viņš, Ņūtons, tas ir, ieradās ne tikai kādreiz, bet tieši šodien, mūsu dienā,» Jura uzsvēra šo vārdu ar intonāciju, «dežūras».

– Sakritība?

– Var būt. Bet tomēr situācija ir satraucoša. Mans instinkts

man saka, ka tas noteikti nav bez iemesla un nevar būt vienkārša sakritība.

Es tam neredzēju jēgu. Es ļoti šaubos, ka viņi izvirzīja sev mērķi ierasties šeit tieši mana dienesta dienā. Tā ir parasta sakritība, nekas vairāk... Man vismaz gribējās ticēt.

– Interesanti, ko viņi grib no Antona? Un no mums visiem? – Jura jautāja, skatoties uz «sarkanajiem» man aiz pleca. Es arī pagriezos un redzēju, kā Nūtons nejauši par kaut ko runā ar saviem draugiem. Pamanījis mūsu skatienus uz viņu, Gudrais vīrs plati pasmaidīja un pamāja ar roku. Turpina nīrgāties, necilvēks!

– Man nav ne miglainākās idejas. Varbūt viņi vēlas mums piedāvāt pilnīgu un beznosacījumu padošanos? – es izspiedu smieklus, bet Juras seja palika nopietna. Joks neizdevās.

– Tas nav smieklīgi, Oļeg! Nemaz nav smieklīgi. Lūdziet, lai tas tā nebūtu.

Viņam bija taisnība. Tādas lietas nav joks.

– Cik ilgi Paška un Romka turpinās ceļot? – Jura nervozi jautāja. Viņš staigāja man priekšā šurpu turpu, un man nebija šaubu, ka, ja viņam būtu tāda iespēja, viņš tagad noteikti aizdedzinātu cigareti.

Es paskatījos uz savu rokas pulksteni.

– Viņiem drīz vajadzētu ierasties. Pēc apmēram piecām minūtēm.

– Pasteidzies, man apriebusies tā smaidīgā seja! – Jura pamāja Nūtonam un sažņaudza viņa dūres.

Ak, ja jūs zinātu, kā viņa mani dabūja! Bet esiet pacietīgi, draugs, pacietīgi, mums vēl jādodas viņiem līdzī uz «Ladozhskaya» un, kas zina, varbūt viņi būs spiesti viņus pavadīt atpakaļ šeit.

Pasha un Roma pat ieradās nedaudz agrāk nekā plānots. Acīmredzot pašreizējā situācija viņiem tika ieskicēta jau Ļadožskajā, jo viņi tikko sasveicinājās ar mums un stājās amatā. Bez tālākas piepūles, bez jebkādiem jautājumiem. It kā nekas nebūtu noticis, un viņi vienkārši, nevis no lielas vajadzības, ieradās mūs aizstāt. Par to es noteikti biju viņiem pateicīgs.

«Nu, celies, iesim,» es piegāju pie Ņūtona un viņa pavadoniem un norādīju uz rokas ratīnu.

– Jau? Tik ātri? – Gudrais vīrs izskatījās pārsteigts. – Jūs strādājat efektīvi, labi darīts! Un domāju, ka paspēšu vēl pasnausties... Nu ko, ejam!

Viņa stulbais sarkasms mani vairs nekaitināja tik ļoti, kā tas bija nedaudz agrāk. Varbūt esi jau pieradis? Bet tik pat ļoti gribējās viņam iesist pa seju. Vienkārši ņemiet to un noskūpstiet to no visas sirds. Bet nē, es to nedarīšu. Kas zina, kā tas galu galā varētu izrādīties man... un varbūt visai mūsu oranžajai līnijai?

Lai gan ratīni, tāpat kā visi, kas mums bija stacijā, bija četrvietīgi, mēs tajos tikām labi uzņemti. Protams, ne ērti, bet mēs arī nejutāmies saspiesti.

Pārlicinājies, ka visi ir apsēdušies, es satvēru piedziņas sviru, bet Ņūtons mani apturēja.

– Nē nē nē. Ļaujiet maniem puīšiem to vadīt.

Es pārsteigts paskatījos uz Gudro puisi. Oho, kādu cēlumu viņš parādīja! Acīmredzot viņam tas rūp. Es jutu, ka šajos vārdos ir kāds āķis – Ņūtons nepārprotami kaut ko izdomāja. Bet kas?

«Diemžēl man ir jāatsaka,» es ņūtoniski teicu.

– Kāpēc tā?

– Tāpēc, ka tev vajag aizsiet acis.

Šķita, ka Ņūtona zilītes mainīja krāsu – tumši zaļas vietā tās kļuva koši. Varbūt tā ir tikai gaismas vai manas iztēles viltība, bet man tas ļoti nepatika.

– Kāpēc pie zemes? – Ņūtons teica zilbi pa zilbei. Viņš acīmredzami nebija gaidījis šādu notikumu pavērsienu un tagad bija ārkārtīgi dusmīgs. Bija mana kārta ņirgāties.

– Neaizmirstiet, kura teritorijā jūs atrodaties. Pat ja jūs esat vēstnieki, jūs joprojām esat mūsu ienaidnieki. Tāpēc drošības apsvērumu dēļ mēs jums aizsietam acis.

«Nepieciešams piesardzības pasākums,» piebilda Jura.

Šķita, ka Ņūtons gribēja kaut ko atbildēt, bet klusēja.

– Tad labi. Tava teritorija – tavi noteikumi.

Es nedomāju, ka viņš tik ātri piekritīs. Es biju ārkārtīgi pārsteigts, lai neteiktu vairāk.

Sagriezuši šķembās vecu lupatu, kuras pie mūsu barikādēm bija pietiekami daudz (lai uzbrukuma gadījumā šo kaudzi vajadzēja aizdedzināt, radot dūmu aizsegu), «sarkanajiem» cilvēkiem aizsietām acis. Pārlicinājušies, ka jebkurā gadījumā viņi neko neredzēs, visi iekāpām ratiņos. Mēs ar Juru atspiedāmies uz sviras un devāmies ceļā pa tuneli Ladožskas

virzienā.

* * *

Ātri sasniedzām galamērķi. Es nezinu, kāpēc bija jāsteidzas; sestā maņa man teica, ka lieta ir steidzama. It kā Jura un mana dzīve būtu atkarīga no tā, cik ātri mēs nogādājām «sarkanos» uz Ladožskaju. Kas zina, varbūt tas bija tik...

Ņūtons un viņa pavadoņi visa ceļojuma laikā pat nemēģināja noņemt aizsējus. Reizēm man pat likās, ka viņi guļ – tik klusi un nekustīgi sēdēja uz ratiņu soliņiem.

Kas notika Ņūtona, šī nežēlīgā un sasodīti gudrā ļaundara, prātā? Ko viņš grib pateikt Antonam? Drīz uzzināsim, bet pagaidām varam tikai minēt.

Šeit mēs atkal esam Ladozhskaya! Es te vispār neesmu bijis, bet jau esmu palaidis garām.

Es atbrīvoju «sarkanos» no viņu apsējiem, un viņi nevilus aizvēra acis – viņu acis, kas bija pieradušas uz trešdaļu stundas pie absolūtas tumsas, sveicināja gaismu, lai arī blāvi, bet tomēr naidīgi. Tomēr viņi diezgan ātri pielāgojās.

Cilvēki, kas atradās ārpus savām teltīm, ar neslēptu interesi skatījās uz svešiniekiem, bet par laimi viņi nepajautāja, kas tas ir un ko viņi šeit dara, jo es nebūtu atradis atbildi uz šo jautājumu. Un es domāju, ka arī Jura. Patiesība, manuprāt, tagad būtu nepiemērota un radītu lielu troksni.

Tiklīdz mēs visi pieci izkāpām no ratiņiem uz platformas, Semjons piegāja pie mums. Viņa seja bija drūma, un tas mani satrauca. Es vienmēr esmu pieradusi viņu redzēt labā

garastāvoklī. Mūsu mehāniķis, cik es viņu atceros, ir bijis visoptimistiskākais cilvēks, pat neskatoties uz grūtībām, kas viņam bija jāpārcieš. Un, lai gan Semjona acis liecināja, ka dzīve viņu ir smagi satricinājusi, viņš nekad neredzēja, ka viņa smaids atstāja viņa seju pat uz sekundi. Pat ja tas ir saspringts, pat ja tas ir piespiedu kārtā, tas joprojām ir smaids.

Kas tagad notika? Es nevarēju atpazīt Semjonu. Vai tiešām tas ir kaut kas nopietns?

– Oļeg, Jura, sveiks!

«Sveiki,» mēs vienā balsī teicām.

– Oļeg, vai varu ar tevi parunāt? Tete-a-tete! – viņa jau tā drūmā seja, manuprāt, kļuva vēl aizņemtāka.

– Jā, protams.

Ak, kaut kas noteikti notika, un man tas ļoti, ļoti nepatika. Mans ķermenis nevilus piepildījās ar smagumu, it kā iekšpusē vietā man būtu svāri, un es jutu nevaldāmu nervozitāti – kā klasē pie tāfeles, kad tev ir jāatbild, bet tu neesi apguvis mācību. Mana sirds pukstēja strauji, un es nevarēju to apturēt.

– Oļeg, neuztraucies. Tas, ko es jums saku, var jūs šokēt...

Tieši tā. Tieši ar šiem vārdiem sākas dažas šausmīgi nepatīkamas ziņas. Nomierinies, Oļeg, nomierinies. Viss kārtībā, viss būs labi. Esmu gatavs. Gatavs dzirdēt jebko, jebkādas ziņas, lai cik briesmīgas tās arī nebūtu.

– ... nu, kamēr tu biji prom... kā lai es tev to pastāstu?.. Tava māte... viņa nomira.

Es vairs nedzirdēju, ko Semjons teica tālāk, bet tam nebija

nozīmes – vissvarīgākais jau bija pateikts. It kā es būtu paralizēta. Es stāvēju sakņots un nespēju noticēt tam, ko dzirdēju. Nē, protams, es zināju, ka manas mātes veselība, godīgi sakot, ir slikta, bet es nekad negaidīju tādu iznākumu. Es nekad par to pat nedomāju. Es vienmēr domāju, ka mana māte, neskatoties uz grūto situāciju, izdzīvos, uzveiks slimību un pārvarēs to.

Diemžēl izrādījās, ka tas tā nav. Semjons uzsita man pa plecu kā mierinājuma zīmi, bet tas, protams, nelika man justies labāk.

Mamma mamma. Mans mīļākais, tuvākais cilvēks. Tagad esmu palicis viens, bārenis. Un tas nav svarīgi, ka es vairs neesmu bērns. Viens kā pirksts. Apzinoties šo faktu, mana dvēsele kļuva tik draiska, ka es vairs negribēju dzīvot.

Dzīve man ir zaudējusi visu jēgu. Kamēr mana māte vēl nebija mirusi, es dzīvoju viņas dēļ. Citu radnieku man nebija. Kam man tagad dzīvot? Kam es esmu vajadzīgs?

Man bija tik ļoti salauzta sirds, ka es pat nepamanīju, par kādām briesmīgām un mulķīgām lietām es domāju. Pilnīgi iegrimis savās domās, viņš bija akls un kurls pret visu apkārtējo.

Nebija nekā un neviena – eksistēju tikai es. Jūsu domu un fantāziju pasaulē. Realitāte man pārstāja eksistēt, es it kā atrados austrālajā plānā, atrauts no visa, izņemot sevi.

Pēkšņi zeme sāka zust no manām kājām, un es jutu, ka krītu, bet pat nemēģināju pareizi sargrupēties, lai mīkstinātu sitienu. Man bija pilnīgi vienalga, vai tas sāp vai nē. Bet nez kāpēc nejutu neko tādu, kas būtu raksturīgs nokrišanai zemē. Un tas lika man atgriezties tajā realitātē, kuru nesen biju pametusi.

– Oļeg, Oļeg, ko tu dari? A? Kas ar tevi notika?

Semjons nemierīgi turpināja man uzdot jautājumus, turēdams zem rokām. Es biju pārsteigts, atklājot, ka karājos mehāniķa rokās, kuram izdevās mani noķert. Nācās pavadīt dažas sekundes, lai atjēgtos, mēģinot no jauna adaptēties tik pazīstamā, bet jau nedaudz aizmirstā vidē.

Beidzot es stingri nostājos uz kājām, atguvos un pagriezos pret Semjonu. Tagad viņš neizskatījās tik noraizējies, bet viņa sejā joprojām bija redzamas bažas.

– Es tevi traucēju un traucēju, bet tev bija vienalga. Es jau sāku sabrukt, un es domāju, ka varētu noģībt vai kaut kas vēl ļaunāks. Par laimi, šķiet, ka tagad viss ir kārtībā. Kā tu jūties? – un, neļaujot man pateikt ne vārda, viņš uzreiz sāka muldēt: «Tu, draugs, neuztraucies tik daudz.» Jā, es tevi lieliski saprotu, pats savus senčus apglabāju, bet atceries – dzīve turpinās. Tavas mātes nāve nav pasaules gals. Mums ir jādzīvo un jāizbauda katra minūte, katra elpa. Es zinu, ka dzīve metro nav tik lieliska, bet tā ir klusā daba neatkarīgi no tā, kāda tā ir. Nezaudē drosmi, Oļeg!

Semjons gribēja mani nomierināt un atbalstīt. Kaut kā viņš saprata, vai varbūt vienkārši uzminēja, kas notiek manā dvēselē, un izdevās atrast īstos vārdus. Viņa vārdos es atradu maz mierinājuma, bet vismaz tie mani atgriezta dzīvē. Viņš man atvēra acis. Un viņš man pateica pašu svarīgāko: mātes zaudēšana nav beigas. Viņa negribētu, lai viņas dēls pēc viņas nāves nonāk depresijā un domā par pašnāvību. Un arī man bija tādas domas. Paldies Semjonam, ka viņš mani laicīgi izveda no stupora, pretējā

gadījuma, kas zina, varbūt es būtu sevi nogalinājusi...

– Kad ir kremācija? – sarauktā balsī jautāju.

Mēs nevarējām apglabāt mirušos. Nekur. Ne uz virsmas – tur tas ir bīstami. Aprīkot veselas ekspedīcijas katru reizi, kad kāds nomirst, lai apglabātu ķermeni, ir ļoti muļķīgi. Tāpēc par tradīciju kļuvusi līķu kremēšana. Bet tieši tā to sauca. Patiesībā mirušie tika vienkārši sadedzināti uz betona plātnes, piemēram, altāra, un pēc tam uztvērēji iznesa pelnus uz virsmas un izkaisīja vējā. Kaut kāds veltījums, bet tomēr mirušo godināšana.

– Tas ir jūsu ziņā. Kad jūs tā sakāt, mēs jūs kremēsim.

«Tad šodien,» vārdi izlidoja no manas mutes. Bet es teiktu, ka lēmums bija nepārdomāts. Jo ātrāk sadedzināt ķermeni, jo labāk. Tas nesadalīsies un nebūs smakas. Bet es nevarētu ierasties pie savas mātes. Skatīšanās uz viņas līķi ir pāri maniem spēkiem.

– Oļegs!

Es pagriezos pret balsi, kas mani sauca. Jura nikni pamāja ar roku, saucot mani pie sevis.

«Piedod, man jāiet,» es pagriezos pret Semjonu.

– Protams, par ko ir runa!

Jura, gaidīdama, kad es viņam tuvošos, nemierīgi aptaustīja viņa ūsas. Ņūtons un viņa biedri stāvēja viņam blakus un sarunājās viens ar otru tā, it kā nekas nebūtu noticis.

– Kas noticis? Par ko tu runāji ar Semu?

– Mamma nomira...

– Ak... es nezināju, piedod. Mana līdzjūtība! «Es... Es tiešām atvainojos,» iestājās neveikla pauze, Jura nezināja, ko vēl piebilst.

– Vai tu esi tik skumjš? «Nu, lūdzu, pieņemiet arī manu līdzjūtību.» Nūtons tēloti sacīja. Es biju tikai simtprocentīgi pārliecināts, ka viņš absolūti nenožēlo. Tieši otrādi, es par to priecājos. «Bet varbūt pabeigsim iesākto un beidzot dosimies prom no šejienes ar tīru sirdsapziņu un sasnieguma sajūtu?» Godīgi sakot, es jutos ārkārtīgi neērti, atrodoties šeit.

Viņam ir neērti, redzi! Tu, tāds necilvēks, vēl spārdīsi? Esi pateicīgs, ka vēl neesi dabūjis no manis pa seju. Es pats priecāšos pēc iespējas ātrāk atbrīvoties no jums, esmu noguris no viņa līdz «negribu» – manas dūres jau ilgu laiku niez.

«Mēs esam klāt.» es teicu pēc iespējas mierīgāk, lai gan, manuprāt, man tas īsti neizdevās.

Es norādīju uz lielu telti, lielākā ne tikai stacijā, bet visā Orange Line. Tā bija mūsu līdera Antona dzīvesvieta. Šeit viņš dzīvoja un šeit notika visi svarīgākie notikumi stacijas dzīvē: šeit notika brīvdienas, tikšanās, pat leļļu teātra izrādes.

Antons, neskatoties uz to, ka viņam ir tik milzīga telts, aizņem tikai desmito daļu no visas telpas. Viss pārējais tiek atvēlēts cilvēku vajadzībām. Mūsu galva, lai arī spēcīga, ir ļoti pieticīga un vienmēr domā par saviem padotajiem. Zelta cilvēk, mēs visi esam aiz Antona, un nav žēl viņa dēļ pat mirt.

Piezvanīju, lai brīdinātu par viesu ierašanos, nogaidīju trīs sekundes un, nesagaidot atbildi, devos iekšā. Kopš manas pēdējās šīs telts apmeklējuma (kas bija apmēram pirms sešiem mēnešiem), maz kas ir mainījies. Dzīvojamā telpa, ko no visa pārējā atdala tikai tumšs aizkars; liels plats galds telts vidū,

paredzēts svarīgām sanāksmēm; soliņi stūrī, salikti viens virs otra, lai ietaupītu vietu; Bija arī apmēram metru gara kartona kaste – tieši tajā rādīja ainas no dažādām pasakām ar lupatu aktieru piedalīšanos. Bija daudz un dažādas lietas, bet nevarētu teikt, ka telts bija nekārtīga. Viss bija savās vietās.

Aiz ekrāna es dzirdēju skaļu šķaudīšanu un burtiski pēc sekundes vēl vienu.

«Esi vesels,» es jautri teicu.

«Hu?» Antonš iznāca pie manis, vienlaikus noslaukot degunu ar lielu baltu kabatlakatiņu. – Ak, Oļeg, vai tas esi tu? Es sēroju kopā ar jums! Tava māte bija labs cilvēks. Viņa man kaut kā atgādina manu sievu, lai Dievs viņai dvēseli. Tas pats raksturs, tāda pati laipna, atvērta sirds. Pat sejas vaibsti ir līdzīgi. Es no viņas pārņēmu daudzas labas iezīmes un daudz uzzināju...

«Paldies, bet...» Es nemaz negribēju pārtraukt Antonu, bet viņš jau visu saprata.

– Jā, piedod, es aizrāvos. Tātad, vai tas nozīmē, ka «sarkanie» ir šeit? Kas viņiem vajadzīgs?

– Nezinu. Viņi saka, ka viņi jums pateiks tikai viņu ierašanās mērķi.

– Kas ir tik svarīgs, ka par to jāziņo tikai man? – Antonš saburzīja rokās kabatlakatiņu, tad atkal iztaisnoja. Viņš saskrāpēja savu nedēļu veco rugāju – viņam ļoti nepatika skūties un bieži staigāja ar aizaugušiem matiem. – Nu, iaved viņus, bet vispirms pasauc šurp Vladimīru.

Es pamāju ar galvu. Vladimīrs Petrovičs, pazīstams arī kā

Vova onkulis, bija mūsu vadītāja vietnieks, viņa labā roka un galvenais padomnieks visās viņa lietās. Protams, Antons bez viņa neklausīsies «sarkanajos».

Izgāju no telts un skrēju pie tēvoča Vova, bet Nūtons mani apturēja, aizķerdams aiz jakas piedurknes.

– Nu?

«Pagaidi vēl minūti,» es dusmīgi teicu un izvilku piedurkni no viņa sīkstajiem pirkstiem. Viņš dusmīgi paskatījās uz Gudro puisī, vēlēdamies, lai viņš uzsprāgst un sadalās molekulās tieši tagad. Man par lielu nožēlu nekas tamlīdzīgs nenotika, un, atcerēdamies savu uzdevumu, es steidzos uz tēvoča Vova telti.

Tas atradās trīs lidojumus no šejienes. Maza zila viena cilvēka telts stāvēja tieši uz perona malas.

Atradu onkuli Vovu sēžam uz koka kastes uz «ielas» un malkojam sēņu tēju no baltas porcelāna krūzes. Ieraudzījis mani, viņš iedzēra garu malku, nolika krūzi uz grīdas, pienāca pie manis un klusi uzsita man pa plecu. Vārdus nevajadzēja, viss jau bija skaidrs.

– Kas tevi šurp atved, mans puika?

– Antons tev zvana. Viņam tu esi vajadzīgs.

– «Sarkanie»? – tēvocis Vova saprata. Es apstiprināju viņa minējumus. – ES redzu. Nu tā kā es viņam esmu vajadzīga, tad ejam.

– Un mani arī? – Es biju pārsteigts. Par ko? Es nekad neapmeklēju svarīgas sanāksmes un, godīgi sakot, domāju, ka man tur nav ko darīt.

– Un tu arī. Jūs atnesāt «sarkanos».

– Es esmu. Nu ko? – Es cerēju, ka jautājums neizklausījās pārāk rupjš. Tēvocis Vova acīmredzot tā nedomāja:

– Un tas, ka jums ir tiesības uzzināt, ko viņi dara no pirmavotiem. ES tā domāju.

– Vai jūs domājat, ka Antons piekritīs manai klātbūtnei?

«Es nedomāju, bet es zinu,» onkulis Vova svarīgi pacēla rādītājpirkstu. – Turklāt ar mums būs arī tavs draugs. Man šķiet, ka viņu sauc Jura.

Nu, neteikšu, ka esmu par to priecīgs, bet arī nenožēloju. Oho, es būšu viens no pirmajiem, kam būs zināms noslēpums (lai gan, iespējams, tas nemaz nav noslēpums). Milzīgs pagodinājums.

– Ejam, kāpēc tērēt laiku? – Tēvocis Vova mani maigi pagrūda, it kā es nevarētu iztikt bez viņa palīdzības. Bet viņam bija taisnība – nebija laika tērēt.

* * *

Kad tuvojāties Antona teltij, pie tās stāvēja tikai Jura. Sarkanie acīmredzot jau bija uzaicināti iekšā. Tēvocis Vova paņēma manu draugu aiz rokas un, neko nesakot, ievada viņu teltī. Iekšā, negaidot uzaicinājumu apsēsties, ieņemu tukšu krēslu.

Ņūtons ilgi skatījās uz mani, it kā redzētu mani pirmo reizi, vai nu dusmīgi, vai ieinteresēti. Dažkārt viņš pievērsa skatienu Juram, kas lika viņam justies nevietā. Ko Ņūtons ar to mēģināja panākt, es nevarēju saprast. Vai viņš mani ar nolūku saniknoja, lai es viņam iesitu pa seju Antona un onkuļa Jura priekšā? Jā, ar

prieku, bet jūs nevarat gaidīt. Nekad! Es nedarišu, principa pēc es nedarišu. Tu mani nepiespiedi, pretīgais laputis!

Protams, es neko neteicu skaļi, tikai vērīgi paskatījos uz viņu, cenšoties pēc iespējas mazāk mirkšķināt acis. Šī skatīšanās spēle būtu varējusi turpināties mūžīgi, ja Antons nebūtu iejauksies.

– Nu saki, ar kādu mērķi tu šeit atnāci? Jūs mani iepazīstinājat kā ar vēstniekiem diplomātiskajā misijā, vai ne? Kāda ir tava misija?

Ņūtons šo jautājumu ignorēja un tā vietā uzdeva savu atbildi.

– Sakiet, vai tiešām nav iespējams viņus no šejienes aizvākt? – viņš pārmaiņus norādīja ar pirkstiem uz mani un Juru.

– Pirmkārt, tas nav iespējams, viņi šeit būs klāt, punkts! Un, otrkārt, ja jūs nepārstāsiet uzvesties kā augstprātīgs rupjš, – Antons tagad bija satraukts. Viņš pat nekliedza, viņš kļiedza. Esmu viņu tādu redzējis tikai vienu reizi – viņu sadusmot ir patiešām grūts uzdevums. Nu gandrīz, tad tevi pašu no šejienes noņems. Viss ir skaidrs, es ceru?

Tomēr Ņūtonu mūsu priekšnieka dusmas nepārsteidza, neviens viņa sejas muskulis nekustējās, un viņš joprojām palika mierīgs kā šampanieša korķis. Ne jau cilvēks, bet kaut kāds robots! Ņūtons bungoja ar pirkstiem pa galda virsmu, noklikšķināja ar mēli un klusēja.

– Jā, es visu sapratu, sapratu. Kāpēc kliegt?

«Nu, tas ir brīnišķīgi,» tēvocis Vova nosēdināja sakarsušo Antonu krēslā un rosīgi sacīja: «Tagad, lūdzu, pastāstiet mums par savas vizītes mērķi.» Mēs jūs uzmanīgi klausāmies.

– Tā tas ir. Man pašam ir apnīcis vazāties šeit, tāpēc es runāju tieši. Mūsu līderis Animus, es ceru, ka jūs visi viņu ļoti labi pazīstat,» es šņācu: Es nezinātu. Mans žests nepalika nepamanīts Gudrajam Gajam, taču viņš turpināja, it kā nekas nebūtu noticis: «Viņš jums piedāvā sekojošo.» Tā kā mēs zinām, ka jūsu līnijas cilvēki ir miermīlīgi un viņiem nepatīk karš, tika nolemts problēmu novērst mierīgā ceļā. Mēs paši nevēlamies velti liet asinis, karš ir dārgs – par to ir jāmaksā, un ne tikai finansiāli. Tā kā jūsu līnijas sagrābšana jebkurā gadījumā ir neizbēgama, mēs piedāvājam jums radikālu izeju no situācijas. Jūs vienkārši atdodat mums visu, VISAS patronas, un pretī saņemat pilnu patronāžu no «sarkanajiem». Animus jums to garantē. Saproti?

– Uzgaidi minūti. Tātad jūs sakāt, ka grasāties izmantot mūsu līniju? – Antons izskatījās satriekts. Viņš acīmredzami nebija gaidījis šādu notikumu pavērsienu, lai gan viņam vajadzēja. Kādu iemeslu dēļ es tieši tā domāju. Un tas izrādījās pareizi, sasodīts.

– Tieši tā. Un mēs aicinām jūs to darīt bez asinsizliešanas, bez kara. Mierīgā veidā.

– Bet... bet kā mēs... bez patronām? Kā mēs iegādāsimies visas nepieciešamās lietas? Kā mūsu uztvērēji izies virszemē ar neizlādētiem ieročiem?

«Es jums teicu, ka jūsu kapitulācijas gadījumā jūsu filiāle pilnībā nonāks «sarkano» aizbildniecībā un...»

– Nu ko? Ko mēs no tā iegūstam? Vai ar to gribi teikt, ka

apgādāsi mūs ar visnepieciešamākajām lietām? – onkulis Vova izsmejoši jautāja. – Un no kā tu par mums parūpēsies? No mums pašiem, vai kā? Ko jūs zinātu, ja nebūtu jūs, «sarkanie», pie mums... bet arī pie mums visā metro valdītu kārtība un miers. Un tikai tu visiem traucē, visu sabojā. Čūla uz metro ķermeņa!

«Es jautātu bez apvainojumiem,» Nūtons teica vienmērīgā balsī, nepaaugstinot toni, bet onkulis Vova uzreiz apklusā, it kā saprastu, ka viņam ir darīšana ar sāncensi, ar kuru nav jēgas strīdēties. Tas tiešām tā bija; es nekad savā dzīvē neesmu saticis tādu cilvēku kā Nūtons.

«Es teicu visu,» Nūtons tagad jutās triumfēts un izbaudīja to. – Jums ir divas iespējas – vai nu atdot mums visas patronas, vai arī karot. Bet mēs neesam tādi tirāni un despoti, kā jūs mūs iedomājaties. Jums ir nedēļa. Padomājiet, izlemiet, kas jums ir labāk – mierīgi būt mūsu verdzībā vai tomēr izcīnīt savu brīvību. Šodien, ja nemaldos, ir trešdiena. Laiks,» Nūtons nedaudz piecēlās, skatoties uz manu rokas pulksteni, «laiks ir 9:58.» Tātad nākamajā trešdienā pulksten desmitos trīs delegātiem no jūsu līnijas būs jāierodas Vladimirskas stacijā un jāiesniedz mums patronas. Protams, neapbruņots. Ja nenāk, pats vainīgs.

Mēs ilgi klusējām, sagremodami dzirdēto. Nevar būt, ka mierīgai dzīvei ir pienācis gals. Lietu stāvoklis bija ļoti bēdīgs. Abas iespējas nozīmēja gandrīz neizbēgamu nāvi visiem «oranžajiem».

– Tas ir viss? – Antons blāvā balsī jautāja. Viņš atrauti skatījās uz galda pulēto virsmu, satvēris galvu rokās.

«Jā, iespējams,» Ņūtona lūpu kaktiņi pacēlās uz augšu un ilgu laiku palika šajā pozīcijā. – Vai ir vēl jautājumi?

Antons smagi elpoja, it kā būtu noskrējis kilometru krosu. Viņu nomāca dzirdētais, un viņš vienkārši nezināja, ko vēl teikt. Tēvocis Vova ārēji palika mierīgs, taču arī klusēja, un tikai viņš zināja, kas notiek viņa dvēselē.

– Tad mēs esam brīvi? – Ņūtons jau bija piecēlies no krēsla, pat nesagaidījis atbildi. Nekaunīgs nelietis!

«Pagaidi,» es diezgan skaļi kliežu, jo Antons, abstrahēts no mūsu pasaules, nodrebēja un pārsteigts skatījās uz mani. Ņūtons lēnām, nepārprotami negribīgi apsēdās atpakaļ. – Vai drīkstu tev pajautāt?

«Nu uz priekšu,» Gudrais cilvēks pamāja ar roku. Es ignorēju viņa noraidošo žestu un jautāju:

– Kāpēc jūs esat šādi «sarkanie»? Kāpēc jums ir jācīnās? Kāpēc jums ir vajadzīga vara? Un kāpēc jūs kalpojat Animus, un, lai gan jūs nemēģināsīt viņu gāzt? Mēs dzīvotu kā visi, normāli cilvēki, nevis kā plēsīgi dzīvnieki.

Ņūtons bija ja ne pārsteigts, tad ļoti pārsteigts. Viņa lūpas trīcēja, mēģinot kaut ko atbildēt, bet ne es, ne, manuprāt, neviens cits nedzirdējam neko saprotamu. Interesanti, kas ar viņu noticis? Kur pazuda viņa augstprātība, pompozitāte un lepnums? Tas viss vienā mirklī pazuda, Ņūtons pārvērtās par neaizsargātu blēdīgu jēru.

«Mums jāpakļaujas Animus,» viņš beidzot teica, «pretējā gadījumā... citādi... tas uz jums neattiecas!»

Tagad Smartijs ir atgriezies savā vecajā es.

«Tā tas ir, es vairs nedomāju šeit palikt,» Ņūtons kiedza, izņemot to, ka viņš nespēja uguni. – Vediet mūs atpakaļ, ātri!

«Klusi, klusi,» onkulis Vova samiernieciski pacēla plaukstas. «Tagad mēs veiksīm pasākumus, un jūs tiksiet pavadīts.» Mēs arī nevēlamies, lai jūs paliktu šeit.

Pēdējo frāzi viņš pateica čukstus. Es dzirdēju, bet Ņūtons nedzirdēja, un paldies Dievam, pretējā gadījumā kas zina, kāda būtu viņa reakcija.

Tēvocis Vova lika man palikt teltī un izgāja ārā, vedot «sarkanos» pēc sevis. Gaidot, kad viņš atgriezīsies, es atgāzos krēslā un aizvēru acis. Situācija acīmredzami nebija iepriecinoša. Un šodien, iespējams, ir vistumšākā diena manā dzīvē, bet tajā pašā laikā notikumiem bagātākā. Bet tagad ir tikai rīts. Tas ir tikai sākums!

Es nekad neesmu dzirdējis atbildes uz saviem jautājumiem no Ņūtona, taču vienu es sapratu droši: viņš un kopā ar viņu arī visi «sarkanie» ļoti baidās no Animus. Un tas ir svarīgs fakts.

6. nodaļa. Sanāksme

Tēvocis Vova atgriezās pēc piecām minūtēm. Viņa seja bija noraizējusies, bet nez kāpēc acīs bija skaidri redzams prieks. Nav par ko priecāties, tikai raudāt.

«Es meklēju kādu, ko nosūtīt ar šiem neliešiem,» tēvocis Vova paskaidroja savu ilgo prombūtni. «Tātad,» viņš apsēdās uz krēsla un sakrustoja pirkstus «slēdzenē», «ko mēs darīsim ar problēmu, kas karājas pār mums?»

Antons, it kā tikko būtu pamodies no miega, ar miglainu skatienu palūkojās apkārt uz katru no teltī esošajiem un noguris berzēja deguna tiltiņu.

«Es vēl nezinu,» priekšnieks aizsmakusi teica. – Kādi būs priekšlikumi?

«Es uzskatu, ka mums nav citas izvēles, kā pieņemt viņu nosacījumus,» nopietni sacīja tēvocis Vova.

– Kas? Pieņemiet sarkano noteikumus. Bet tā ir tīrā pašnāvība! – Es pielēcu viņam klāt. «Vai jūs nesaprotat, ja mēs viņiem iedosim visas patronas, tad viss, pienāks gals.» Ko darīsim tālāk? Turklāt esmu vairāk nekā pārliecināts, ka «sarkanie» par mums pilnībā aizmirsīs, kad mēs viņiem pakļausimies.

– Jā, piekřītu, dzīve bez patronām būs citādāka. Un es tev piekřītu, ka sarkanie ir sapuvuši gnīdas, tāpēc varbūt tev ir taisnība. Tomēr aplūkojiet to šādā veidā. Mums beigsies

munīcija, bet vismaz būsīm dzīvi.

– Kas tā par dzīvi – bez patronām? – atcirta Jura, kura līdz šim bija klusējusi. «Mēs bez viņiem ilgi neiztiksim.» Munīcija ir nauda, tā ir aizsardzība. Munīcija ir viss.

«Puisim ir taisnība,» Antons pamāja.

– Labi. Jūs nevēlaties sekot sarkano vadībai. Teiksim. Bet kas mums tad jādara, saki man? Es neredzu citu iespēju, tāpēc es to ierosinu. Runājiet, un, ja jūsu izvēle ir labāka, es to atbalstīšu ar abām rokām.

Kādu laiku gaisā valdīja klusums. Ārpus telts varēja dzirdēt, ka dzīve rit kā ierasts: cilvēki sazinās un risina savas ikdienas lietas. Viņi pat neapzinās, kādi draudi karājas pār visu mūsu filiāli. Daudzi cilvēki pat nezina, ka mums bija «sarkanie», neskatoties uz to, ka baumas metro izplatījās diezgan ātri.

Es domāju, kādi vēl varētu būt šīs problēmas risinājumi, un tos neredzēju. Ar katru sekundi man sāka šķist, ka tēvoča Vova priekšlikums bija vissaprātīgākais, lai gan man tas nemaz nederēja.

– Vai varbūt mums vajadzētu meklēt patvērumu, teiksim, pie «violetajiem»? – Jura ierosināja.

«Es baidos, ka jūsu variants nav piemērots,» Antons piecēlās un sāka staigāt šurpu turpu, «kurš gan gribētu pieņemt apmēram simts mutes?»

– Kāpēc mutes? Mēs nebūsim parazīti, mēs vienkārši kļūsim... kā jauni līnijas iemītnieki.

– Labi, pieņemsim, ka tas tā ir... bet tad «sarkanie» joprojām

sagūstīs mūsu zaru.

«Laidiet,» Jura pamāja ar roku. – Padomā tikai, bet mēs būsīm dzīvi. Un mums būs daudz laika, lai pārvietotos. Visu nedēļu.

«Nē, tas joprojām neder,» onkulis Vova domīgi sakošļāja apakšlūpu.

– Bet kāpēc?

– Kā jūs iedomājaties šādu attēlu: simts cilvēku dodas caur Dostojevsku uz Spasku? Viņi vienkārši nelaidīs mūs cauri. Ne sarkanie, ne, ja brīnumainā kārtā paveicas, sargi pie Bazāra.

Jura gribēja iebilst, bet apstājās un apklusā. Tiesa, ne uz ilgu laiku.

– Tātad nav nepieciešams iet caur Dostojevsku. Tas ir iespējams caur «Aleksandra Ņevska laukumu».

– Tas pats. «Zaļie mūs nelaidīs cauri,» pārliecināti sacīja onkulis Vova.

– Kur tev radās ideja?

– Kāpēc? Es zinu. «Esmu dzīvs jau ilgu laiku,» onkulis Vova pat nemēģināja slēpt aizkaitinātās notis savā balsī. – Un, zināšanai, es vairākus mēnešus pavadīju «zaļajā» nometnē. Šajā laikā es no viņiem daudz iemācījos. Tāpēc tici man, Jura, es zinu, ko saku.

Vai tēvocis Vova dzīvoja kopā ar «zaļajiem»? Viņš man neko neteica. Lai gan... kāpēc viņam par to būtu jārunā? Es nejautāju, viņš klusēja. Man būs viņam kādreiz jājautā, kad būs iespēja. Interesanti galu galā.

Jura atkal apklusā, bet bija skaidrs, ka viņa smadzenes smagi strādā, cenšoties atrast vismaz kaut ko iebilst. Viņš nekad tik viegli neatteiksies no savas idejas, lai cik bezjēdzīga un bezcerīga tā būtu.

– Paldies par ideju, Jura. Kādi vēl būs priekšlikumi? – Antons apstājās vietā, pagriezās uz papēžiem deviņdesmit grādu leņķī, tādējādi nonākot lielas, divus reiz divus metrus lielas Sanktpēterburgas metro kartes priekšā. Es domāju, ka tagad viņš kaut ko pateiks, ka viņam drīz radīsies ģeniāla ideja, ko mēs visi vienprātīgi pieņemsim. Bet nē. Antons klusēja un, acīmredzot, gaidīja, kad mūsu prātos parādīsies saprātīgas domas.

Bezdarbība mani ļoti sanikvoja, un es vairāk dusmojos uz sevi. Ir pagājusi gandrīz pusstunda, un šajā laikā man nav radusies neviena ideja. Es nezināju, kāda ir optimālākā un izdevīgākā izeja no pašreizējās situācijas mums, «apelsīnam».

Pēkšņi man tas atausa. Mans variants bija traks, neapdomīgs, bet tomēr labāks par neko.

Ko darīt, ja...

– ... vai mums vajadzētu pretoties «sarkanajiem»? Nemaksā viņiem, bet satiec ar kautiņu. Kad viņi nāk.

Uz manu priekšlikumu ilgu laiku nebija nekādas atbildes. Visi šķita bez vārdiem. Tēvocis Vova bija pirmais, kas atrada ko teikt.

– Oļeg, tev viss kārtībā? Tu vispār saprati, ko teici?

Viņš skaidri domāja, ka esmu traka. Lai to saprastu, jums nav jābūt psihiskām spējām.

– Noteikti. «Un es domāju par visu,» es teicu, nepaskaidrojot,

ka es pievērsu uzmanību tēvoča Vova izsmejošajam tonim.

– Tas ir viss, jūs sakāt? Ja tā, tad paskaidrojiet, kāpēc jūsu izvēle ir labāka par manu.

Es jau nožēloju savu teikto. Tagad visi liks man smieties. Laikam jau viņu uzskata par idiotu. Pat Jura šķita neuzticīga manam priekšlikumam. Jā, lai tā būtu! Tā kā es teicu «a», teikšu arī «b».

– Plāns kopumā ir vienkāršs. Mēs vienkārši cīnīsimies ar «sarkanajiem» – es gaidīju, ka viņi mani pārtrauc, bet visi klausījās klusumā un gaidīja turpinājumu. «Mēs gatavosimies kaujai pēc nedēļas.» Mums ir ieroči un cilvēki, kas tos var turēt.

«Bet mums ir maz ieroču, un jūs to ļoti labi zināt, Oļeg,» sacīja Antons. «Sarkanie mūs tūlīt nogalinās.» Viņi nogalinās visus un nevienu nesaudzēs. Kāpēc riskēt ar nevainīgu cilvēku dzīvībām?

«Mēs tik un tā nomirsim, pūtot zem «sarkano» jūga, ja piekritīsim viņu noteikumiem. Labāk ir mirt kaujā kā drosmīgiem cilvēkiem, nekā glēvi nodzīvot savas pēdējās dienas nabadzībā – manuprāt, tas izklausījās pārāk pretenciozi, taču tas labi izteica to, ko es gribēju nodot saviem «klausītājiem». Un šķiet, ka runa uz viņiem atstāja iespaidu.

«Vispār saprātīgi,» Antons pievilka. – Bet, es atkārtāju, mums ir maz ieroču. Nenožīmīgi maz. Karam nebija plāna. Oļeg, kur mēs ņemsim tik daudz ieroču, lai pretotos «sarkanajiem»?

Acīs parādījās skaidra aina – atmiņas no divdesmit gadiem. To dienu atcerējos kārtīgi, ar visām detaļām, it kā tikko vakar to

būtu piedzīvojusi.

* * *

Bija divi tūkstoši vienpadsmito devītais septembris. Tajā dienā es atgriezos no skolas un sāku pildīt mājasdarbus kā parasti. Pamatskolā es vienmēr biju teicamnieks un nekad neatstāju novārtā mācības. Kamēr es sēdēju savā istabā un pārdomāju matemātiku, mans patēvs viesistabā skatījās televizoru. Tolaik viņš vēl bija veiksmīgs bankieris, kuram priekšā bija liela nākotne. Pudeli viņš atcerējās tikai brīvdienās. Tas bija labs laiks...

Kad visi mājas darbi bija izpildīti, iegāju viesistabā un apsēdos krēslā blakus patēvam. Viņš pagrieza galvu pret mani un teica:

«Ak, Oļežka,» es klusi nošnācu, «pat tad man nepatika, ka mani tā sauc.» – Es esmu izdarījis visu?

– Viņai.

– Labi padarīts! Varbūt vajadzētu pāriet uz multenēm?

– Nē, paldies, nevajag.

Tagad televīzijā bija ziņas, man tās patika un man tās patika nevis multfilmās. Vienmēr ir interesanti uzzināt, kas notiek pasaulē.

Sākumā ziņu vadītājs runāja par politiku, kas mani īsti nesatrauca, bet es klausījos uzmanīgi, iedziļinoties visās detaļās. Tas, kas notika tālāk, kļuva daudz interesantāks.

– Vakar vakarā Ņevskas rajonā dzīvokļu zagļu banda aplaupīja vēl vienu dzīvokli. Šis ir jau piektais gadījums šomēnes. Nekārtību cēlēju meklēšana joprojām turpinās.

Tad viņi sāka demonstrēt upuru video – tos cilvēkus, kuru dzīvokļos ielauzušies zagļi.

– Paskaties, cik viņi ir gudri! Jau apzagti pieci dzīvokļi. Un tas ir pēc deviņām dienām! Pasaulē ir tādi cilvēki... Bet pat ja viņi mēģinās man tuvoties, es viņiem parādīšu Kuzkas māti. Tad viņi to nožēlos un sapratīs, ar ko viņi sajaucās.

Es nesapratu, kas nāca pār manu patēvu. Parasti, skatoties ziņas, viņš klusē un šķiet atrauti no ārpasaules, bet tad sāka runāt.

– Ko tu ar viņiem darīsi? – ES jautāju.

«Ak...» mans patēvs pieliecās pie manis un, kad es piecēlu ausi pie viņa mutes, viņš čukstēja: «Es jums pateikšu noslēpumu, mūsu mājā ir paslēpti ieroči.» Daudz, daudz ieroču. Īpaši tādiem sliktajiem puisiem kā šie zagļi. Man pat ir licence nogalināt. Jā jā. Tātad, ja viņi nolems aplaupīt mūsu dzīvokli, kad es esmu mājās, viņi nebūs laimīgi.

Es ilgi sagremoju dzirdēto un nevarēju saprast, vai viņš runā patiesību vai melo. Ja patēvs man to būtu teicis pēc diviem gadiem, es noteikti uzskatītu, ka tas ir dzēruma absurds – kad viņš piedzērās, viņš kļuva vienkārši vājprātīgs. Bet tad viņš bija pilnīgi prātīgs, es būtu varējis zvērēt pie Bībeles, un viņš runāja ar tik nopietnu sejas izteiksmi, ka tam vienkārši nebija iespējams neticēt.

– Un cik patronu... Pietiks tūkstošiem tādu zagļu. Bet jums pat nav jājautā, kur tas ir, šis ierocis, es jums joprojām neteikšu. Tu vēl esi jauns. Un mana māte to neapstiprinās. Iesaku pašam nemeklēt. Ja uzzināšu, izlīšu tik stipri, ka nedēļu nevarēsi

nosēdēt, – sākumā nobijos, bet tad patēvs pasmaidīja un sapratu, ka viņš mani tikai biedē.

Nākamajā dienā informācija par ieroci man pilnībā izlidoja no galvas un es par to aizmirsu, līdz pienāca brīdis atcerēties.

* * *

Es atstāstīju Antonam, onkulim Vovam un Juram mūsu sarunu ar patēvu. Viņi izskatījās neizpratnē, pārsteigti, pat nedaudz šokēti. Viņi ilgu laiku klusēja, it kā spēlētu spēli «kurš pirmais sāks sarunu». Beidzot Antons atliecās krēslā, aizvēra acis un jautāja:

– Vai jūs tiešām domājat, ka tas viss ir taisnība? Vai jūsu mājā tiešām ir ieroci?

Es vilcinājos tikai sekundi.

– Protams, protams, esmu pārlicināts. Es jau teicu, mans patēvs tajā laikā nedzēra un... viņš nevarēja man melot. Tiesa, tam grūti noticēt, bet viņa acis nemeloja. ES esmu redzējis.

– Labi, teiksim. Un ko jūs iesakāt? Izklūt uz virsmas un paņemt ieroci? – tēvocis Vova neticīgi jautāja.

– Nu jā. Tas mums palīdzēs cīņā ar sarkanajiem.

– Tātad, tā mēs nolēmām. Es nosūtīšu Leonīdu meklēt ieročus, kad viņš atgriezīsies,» Antona noteica.

– Vai jūs nopietni domājat, ka Oļega ideja ir pamatota? – tēvocis Vova viņam uzkliedza. Nebija skaidrs, kas viņu pārņēma.

Antons tomēr ignorēja deputāta rupjo toni un atbildēja:

– Kāpēc ne. Es atbalstu Oļegu, ka atteikšanās ir pazemojoša, un tā būs pēdējā lieta, ko darīsim. Pa to laiku mums vismaz kaut

kas jādara. Vismaz mums vēl ir vesela nedēļa priekšā.

«Patiesībā tas nav tik daudz, kā jūs domājat,» caur zobiem nomurmināja tēvocis Vova.

«Es tikai lūdzu jūs, visi turiet muti ciet.» Tas, kas šeit tika teikts un dzirdēts, nedrīkst tikt izrunāts ārpus šīm sienām. Es negribu, lai mani cilvēki vēl zina, kas mūs sagaida,» Antons bija ļoti nopietns, un pēc viņa izskata varēja saprast, ka vainīgie tiks sodīti, lai gan tas netika pieņemts.

– Un, ja viņi jautā, ko «sarkanie» ar mums izdarīja? – Jura nolēma to noskaidrot. Man pašam bija interesanti to uzzināt.

– Izdomā kaut ko. Meli. Galvenais, lai neviens neko neuzzina un pat nenojauš. Viss skaidrs? Tad ej. Un, tiklīdz Leonīds atgriezīsies no virsmas, viņš tūlīt nāks pie manis.

Vienbalsīgi pamājām ar galvu un atstājām telti. Man nebija skaidrs, kāda izteiksme bija tēvoča Vova sejā, kad viņš aizgāja. Viņš bija par kaut ko dusmīgs, ļoti dusmīgs. Vai tas bija tāpēc, ka neviens nepieņēma viņa priekšlikumu? Bet tas ir stulbi. Vai viņš pats nesaprot, ko «oranžajiem» nozīmētu pilnīga pakļaušanās «sarkanajiem»? Vai viņš tiešām domā, ka tas mums ir labākais risinājums? Kas zina, varbūt viņam ir taisnība. Bet es netaisos deļot pēc «sarkano» melodijas, nē. Tad labāk nošaut sevi.

Izgājuši no telts visi devāmies dažādos virzienos.

Jura devās uz savu telti.

Tēvocis Vova iekāpa rokas vagonā un devās uz Prospekta Bolševikova staciju apciemot savu brāļameitu Olgu. Viņi nav redzējuši viens otru ilgu laiku. Attiecības viņu starpā nebija no

tām siltākajām – cik man zināms, onkulis Vova un Olga bieži strīdējās un savā starpā nerunāja. Tomēr līdz šai dienai viņi ir uzturējuši kontaktus. Iespējams, tikšanās ar brāļameitu palīdzēs viņam nedaudz atpūsties un aizmirst aizvainojumu.

Es, kā parasti, devos uz savu karieti, ar nodomu vismaz stundu atpūsties pēc smagas, bezmiega dienas. Pārsteidzošā kārtā miegs man atnāca diezgan ātri – šaubījos, vai pēc visa vairāku dienu laikā piedzīvotā vispār izdosies aizmigt. Mašas pazušana, pilnīgi negaidīts sarkano ultimāts, viņas mātes nāve. Vienīgais sliktākais var būt vienošanās pieņemt Animus un viņa komandas nosacījumus un padoties tiem.

Es pamodos no trokšņa stacijā. Pirmais, ko es domāju, izdzirdot kļiedzienus, bija tas, ka cilvēki uzzināja, kāpēc «sarkanie» šeit ieradās. Par laimi, es kļūdījos. Šī ir tikai Lenija, kas atgriežas no virsmas. Un tagad ap mūsu vienīgo uztvērēju ir sapulcējies cilvēku pūlis, lai redzētu, ko viņš atnesis no augšas.

Lenai, un tas bija acīmredzami, patika, kad apkārt bija tik daudz cilvēku, un katrs no klātesošajiem kaut ko no viņa gaidīja. Tas patiesībā bija brīnišķīgi. Arī es neatteiktos kaut reizi dzīvē piedzīvot šādu uzmanību savam cilvēkam. Bet šim nolūkam man jāklūst par uztvērēju, un man tam nav drosmes. Tas ir ļoti bīstams darbs, lai gan tas ir interesants.

– Nāc, Lenja, parādi, ko atvedi! Nerauj kaķim asti! Nu ko tu gaidi? Mēs visi esam sajūsmā! Nāc, Lenja, mīlā, nemoki mūs! – nāca no visām pusēm.

Un Lenija apzināti gaidīja, lai ievilinātu cilvēkus vēl vairāk.

Bet beidzot, pēc apmēram simtās pierunāšanas, viņš atvēra savu lielo mugursomu, kas ļoti atgādināja ceļošanai paredzētu mugursomu, un sāka no turienes vienu pēc otra izņemt priekšmetus.

Ko viņš neatnesa...

Būtībā viņa laupījums bija makaronu pakas un ducis graudaugu paku – griķi, prosa, rīsi. Bija arī grāmatas un žurnāli. Lenija to visu saprata ar «skatītāju» sajūsminātajiem izsaučieniem, kuriem patika viņa laupījums. Protams – papildinājums bibliotēkai, un pats galvenais – ilgi gaidītā šķirneniecīgai diētai.

Arnolds Aristarkovičs, Marijas Ļvovnas vīrs, sēdēja uz ķebliša blakus Lenijai – viņš mums bija kaut kas līdzīgs grāmatvedim – un pierakstīja piezīmju grāmatiņā it kā rēķinā visu, ko saņēmējs bija atnesis. Tas tika darīts, lai neviens neko nezagtu (un tādi gadījumi notika, lai arī reti), lai viss būtu godīgi – katra stacija saņēma pārtiku vienādi un bibliotēkai nekas netika slēpts.

Tomēr Lenija man vienmēr atnesa kaut kādu literatūru un pēc grāmatvedības pabeigšanas to iedeva. Varbūt viņš man arī šoreiz neatņems...

Es nogaidīju, kamēr pūlis noskaidrosies un Arnolds Aristarkovičs aizgāja ar lietām, ko bija pieņēmis, lai ziņotu Antonam, un tad piegāja pie Ļenas. Kad viņš mani ieraudzīja, viņš pasmaidīja. Mēs viņu brālīgi apskāvām, kā parasti pēc ilgas šķiršanās. Lenija pacēla rādītājpirkstu un notupās virs mugursomas. Viņš paskatījās apkārt un klusi jautāja:

– Vai Marija Ļvovna ir tuvumā?

– Nē, es domāju...

– Lieliski! – viņš noteica un iznesa grāmatu ar ziliem vākiem.

Pēc izskata tas nebija jauns, tādā ziņā, ka tas tika publicēts ilgi pirms manas dzimšanas. Uzmanīgi paņēmu to rokās un paskatījos uz vāku. «Artūrs Konans Doils. Sarkans uz balta. Četru zīme.»

«Paldies,» es teicu, nezinādama, kā viņam pateikties. Man patika šī rakstnieka grāmatas. – Kā tev izdodas atnest tieši to, ko es vēl neesmu lasījis?

«Intuīcija,» Lenija pasmaidīja. – Es zinu, ka jums patīk detektīvi. Pārlicinieties, ka Marija Ļvovna par to neuzzina, pretējā gadījumā mēs abi iestrēgsim.

– Esiet mierīgs, viņš to neuzzinās.

– Tas ir savādi.

– Starp citu, Antons lūdza jūs atnākt pie viņa.

– Jā, es zinu, Vladimirs Sergejevičs man jau teica. Kas, šausmīgi svarīga saruna?

«Diezgan daudz,» es pamāju.

– Ja es neatgriezīšos, neuztraucieties par to.

– Neuztraucieties, patiesībā viss nav tik biedējoši, kā jūsu iztēle jums parāda.

Lenija paraustīja plecus, aizmeta viņam aiz muguras savu nu jau tukšo mugursomu un devās uz Antona telti. Lai gan nē, viņš negāja – viņš kliboja. Viņš smagi atspiedās uz kreisās kājas.

«Lenija,» viņš pagriezās, «kas tev ar kāju?» Kas notika?

«Ak,» Lenija pamāja ar roku. – Kad gāju lejā pa Boļševikova prospekta kāpnēm, es kaut ko aizķēru un nokritu. Es nopietni sasitu kāju un pat nogriezu ķīmisko uzvalku, paskaties.

Viņš pagrieza kāju, un mana skatiena priekšā parādījās garš šķēlums. Es jutos neomulīgi.

– Kas? Kāpēc tu tā izskaties? Te nav asiņu, vai tev ir bail no cauruma? «Lenija klupās pret mani un ieskatījās man acīs.

«Es baidos, ka tagad nav jēgas runāt ar Antonu.»

– Kāpēc?

– Iesim un uzzināsim.

Tātad, ko tagad darīt? Leni bija vienīgais ķīmiskās aizsardzības tērps visai filiālei, un tas tagad nav lietojams. Bez tā jūs nevarat iziet virspusē – pretējā gadījumā nāve. Iepriekš mūsu rīcībā bija četri uzvalki, bet uztvērēji, kuriem piederēja iepriekšējie trīs, nekad neatgriezās no virsmas.

Varbūt Antons kaut ko izdomās, bet lietu stāvoklis ir galīgi slikts. Viss nenotika mums par labu, it kā pēc likteņa ļaunas gribas.

Izdzirdot nepatīkamās ziņas, Antons uz ilgu laiku apklusā. Viņš domāja, kāda varētu būt izeja no šīs situācijas. Mēs ar Leniju klusējām, neuzdrošinādamies pārtraukt priekšnieka domas. Manā galvā griezās viena doma – aizlāpi uzvalku un viss. Es to izteicu, iepriekš sagatavojies kritikai.

– Ja viss būtu tik vienkārši, Leonīds šeit vairs nestāvētu. Pastāsti man, Oļeg, kurš nodarbojas ar aušanu?

«Saška,» es atbildēju, pilnībā nesaprotot, ar ko Antons brauc.

Un viņš turpināja uzmanīgi uz mani skatīties, it kā gaidītu, kad es visu sapratīšu pati. Un es uzminēju. Kā es varēju aizmirst? Galu galā sarkanie nozaga Sašu, tāpat kā Mašu. Likās, ka viņi jau iepriekš zināja, ka mums būs problēmas ar ķīmisko uzvalku, jūs nelieši.

– Kas tad mums tagad jādara? Šis bija vienīgais ķīmiskais tērps visā nozarē.

– Jā, zinu, zinu. Un es neredzu citu izeju, kā vien doties uz «zaļajiem» un aizlāpīt tur savu uzvalku. «Mani mulsina vēl viena lieta,» Antons domīgi sacīja, un es sapratu, ka viņš grasās teikt kaut ko nepatīkamu. – Kurš Leonīda vietā izies virszemē?

«Es iešu,» Lenija pārlicinoši sacīja. – Kāja nav nekas, es varu tikt galā.

– Nevar būt! – Antona tonis uzreiz lika saprast, ka viņš necietīs iebildumus. – Nekad. Tev vajag dziedināt. Labi, ka tev ir tikai zilums, nevis vaļējs lūzums, citādi tu būtu palicis pavisam bez uztvērēja...

«Tad es iešu Lenija vietā,» es nedomāju, ka es to teikšu, bet, no otras puses: kurš, izņemot mani?

– Tu? – Antons nedroši teica.

– Un kas? Es zinu, kur iet, un pat uzminēju, kur meklēt ieročus. Labāku kandidātu nevar atrast.

– Ak, es nezinu... Vai esat pārlicināts, ka varat tikt galā?

– Jā, Oļeg, tas šķiet ļoti bīstami. Vai atceries, kā es tev stāstīju, kā es gandrīz divas reizes nomiru? – Šķiet, ka Lenija arī negribēja mani palaist.

– Protams, ka atceros. Bet es domāju, ka varu tikt galā.

Antons pakratīja galvu, smagi nopūtās un noplātīja rokas:

«Tad ir nolemts: pēc tam, kad atgriezīsimies no zaļās līnijas, jūs iziesit virspusē,» šie vārdi Antonam netika doti bez grūtībām, viņš tos teica negribīgi, to varēja just. – Tagad no jums būs atkarīgs mūsu filiāles liktenis.

7. nodaļa. Zaļais zars

Uz zaļo līniju devāmies četri: Antons, onkulis Vova, kurš bija atgriezies no Boļševiku prospekta, es un Jura. Mans draugs vēl nesen negribēja iet ar mums, bet priekšnieks viņu pierunāja. Es nezinu, kā, bet Antons ir cilvēks, kurš prot pārliecināt, neizmantojot vardarbību vai draudus.

Mana dalība braucienā mani ļoti pārsteidza. Es nesapratu, kāpēc man vajadzēja iet ar Antonu un onkuli Vovu uz «zaļajiem». Es arī nevarēju saprast, kāpēc viņi nevarēja vienkārši nosūtīt kādu citu – tikai biznesā: atnāc, aizlāpī uzvalku un aizej. Kāpēc iesaistīt visu mūsu filiāles vadību?

Taču viņi man skaidri paskaidroja, ka esmu vajadzīgs gadījumā, ja ķīmisko tērpu, pah-pah-pah, nevar salabot. Šajā gadījumā jums būs jālūdz īre, kā saka, «zaļajiem». Vai pirkt. Tad man vajadzēs izvēlēties tieši man piemērotu uzvalku, lai tas ērti pieguļ un ir vienāda auguma ar viņiem.

«Zaļajiem» bija daudz labāka pieredze ar chemzu nekā mums. Mūsu filiālei nez kāpēc nebija rezerves tērpu šādiem neparedzētiem gadījumiem.

Visu laiku, kad braucām ar rokas vagonu uz Aleksandra Ņevska laukumu, onkulis Vova mums stāstīja par tikšanos ar brāļameitu. Olga viņu vēsi sveicināja, it kā nebūtu ar viņu apmierināta, bet tomēr ielaida viņu savā teltī. Tēvocis Vova bija pieradis pie šādas reakcijas, tāpēc vienkārši nepievērsa

tai uzmanību. Vārds pa vārdam viņi drīz sāka runāt un jau piecpadsmīt minūšu laikā dzēra tēju un atcerējās pagātnes notikumus. Kopumā, cik saprotu, tikšanās bija izdevusies. Iepriekšējie strīdi tika aizmirsti, vismaz uz laiku, kad viņi bija kopā. Un man bija patiens prieks par viņiem. Vismaz kādam iet labi.

Es turpināju domāt: vai tiešām vecā dzīve ir beigusies? Sarkanie nolēma rīkoties un nez kāpēc sāka ar mums – no visdraudzīgākā, manuprāt, pacifistiskākā atzara. No militārā viedokļa tā nav īpaši saprātīga rīcība. Vispirms jāiekaro spēcīgākais ienaidnieks, kas rada vislielākos draudus, un tikai tad neitralizē vājākos pretiniekus. Praksē man ar to nav nācies saskarties un, ceru, arī nebūs, taču uzskatu šo taktiku par saprātīgu.

Sarkanie nolēma rīkoties pretēji. Varbūt tajā bija kāda noslēpumaina, nesaprotama jēga, bet es to nesapratu.

Līdz galamērķa sasniegšanai bija pagājusi nepilna ceturtdaļa stundas. Izejot no ratiņiem, kuriem tik un tā nebija kam iejaukties, tāpēc par to nesatraucāties, sākām kāpt pa mazo eskalatoru, kas savienoja Aleksandra Ņevska laukums-1 un 2 stacijas.

Uzreiz, tiklīdz uzkāpām pa pakāpieniem un pagājām pāris soļus uz priekšu, mūsu acu priekšā parādījās skaists bareljefs. Tajā bija attēlots Aleksandrs Ņevskis un viņa komanda, un tas acīmredzot bija sava veida pieminēklis viņa drosmīgajai uzvarai pār Teitoņu ordeni. Lai gan tas bija ļoti slikti redzams – vājais

apgaismojums neļāva pilnībā izbaudīt šo mākslas darbu.

Spilgta gaisma pēkšņi skāra manas acis, un es refleksīvi aizsedzu seju ar rokām, taču tās mani no tā īsti neglāba. Nebija šaubu, ka mani pavadoņi bija rīkojušies tāpat. Es lieliski dzirdēju Juras lamāšanos un tēvoci Vovu neapmierināti kurnējam.

– Kas tu esi un ko tu te dari?

Balss, mierīga un vienmērīga, nāca no vietas, kur parādījās gaisma. Uzreiz skaidrs, ka vīrietim šī nav pirmā dežūras reize un viņam nav sveša nelūgto viesu viesošanās.

«Un nedariet nevajadzīgas kustības, pretējā gadījumā es atklāšu uguni, lai tevi nogalinātu.»

Hmm, tas kļūst nopietni. Un, spriežot pēc viņa intonācijas, viņš nejoko. Starp citu, pirms mani apžilbināja gaisma, paspēju pamanīt, ka postenī ir tikai viens dežurants. Diezgan dīvaini, ņemot vērā, ka «sarkanie» jau sākuši īstenot savu plānu sagrābt metro un kuru katru brīdi var uzbrukt «zaļajiem». Tiesa, viņi vēl var neko nezināt. Vai varbūt viņi ir sadarbojušies ar «sarkanajiem»?

– Nav nepieciešams šaut. «Mēs nākam ar mieru,» sacīja Antons.

«Tu nenāktu ar mieru,» dežurants šņāca. «Tad es nestāvētu uz ceremoniju.»

«Lūdzu, noņemiet gaismu, tas ir ļoti apžilbinoši,» lūdza tēvocis Vova.

– Nē! Līdz tam pastāstiet, kas viņi ir un ar kādu mērķi viņi ieradās PAN?

– Es esmu Antons Borisovičs, apelsīnu nodaļas vadītājs, un tie ir mani pavadoni.

– Tik labi. Turpiniet,» dežurants izsmejot teica.

– Mums ir jāsaremontē ķīmiskais tērps, un tam nepieciešama jūsu meistarumu palīdzība. Vai esmu apmierinājis tavu zinātkāri?

– Ne īsti. Kāpēc jums bija jāvelk sevi šeit, vai tiešām jūs nevarējāt visu izdarīt mājās?

«Ja jūs esat atnācis, tas nozīmē, ka nevarat.» Loģiski? – šis augstprātīgais un kaitinošais puisis sāka mani kaitināt, un es pat necentos slēpt dusmas savā balsī.

– Jā, tas ir loģiski! – dežurants piekrita. Viņš nospieda slēdzi un izslēdza prožektoru. Beidzot bija iespēja atraut manu roku no sejas, taču mana redze tik un tā drīz neatgriezās – acīs ilgu laiku izplūda dzeltenīgi miglaini loki. – Labi, es tevi vairs nespīdināšu. Samaksā četras kārtas un nokārto.

– Kas? Maksāt? Kopš kura laika caurlaide ir jāmaksā? – Antons bija sašutis.

– Un kāpēc tas ir tik dārgi? – neizpratnē jautāja arī Jura.

– Kā tu domāji, mēs dzīvojam grūtos laikos, jā, jā. Ticiet man, tas joprojām ir dievišķi. Ak, es aizmirsu pateikt, četras kārtas – tas ir no katra.

– Kas? Jā, es tevi mīlu, sasodītā izspiedēj...» Tēvocis Vova paspēra soli uz priekšu, taču dežurants lika viņam apstāties, noklikšķinot uz ložmetēja aizvaru. Viņa sejas izteiksme lika saprast, ka, ja kaut kas notiktu, roka nedrebēs un lode ilgi nepaliks žurnālā.

– Nu, ņem mieru, puis! – tēvocis Vova kļiedza.

– Man ar jums būs īsa saruna. Ja nevēlies maksāt, ej ārā. Un nepiespiediet mani lietot ieroci. Nepatīk, bet ja vajag...

– Mēs visu sapratām. Vai mēs varam sapulcēties, lai izlemtu, ko darīt? – Antons jautāja.

– Uz priekšu, bet pieskati mani. Es jūtu kaut ko nepareizu, tev ir nepatīkšanas.

Antons mūs visus pasauca pie sevis, un mēs nostājāmies viņam blakus.

«Celieties, bērni, stāviet aplī!» hmm.

– Nu, ko mēs darīsim? Pirmo reizi dzirdu, ka par braukšanu šeit tiek iekasēta nodeva,» Antons nez kāpēc čukstus runāja; bez tā dežurants mūs nedzirdēja.

«Es atzīstu, es arī,» sacīja tēvocis Vova. «Es tiešām nedomāju, ka mēs saskarsimies ar tādām grūtībām,» viņš apstājās, tad turpināja, un, kā man šķita, nākamā frāze viņam bija grūta: «Katrā ziņā mēs nevaram atkāpties.» Mēs šeit ieradāmies ar konkrētu mērķi, un darīsim visu, lai to sasniegtu.

– Tieši tā, Volodja, labi darīts! Tāda ir attieksme, kas mums vajadzīga. Atliek tikai pārvarēt šo augstprātīgo jaunību. Es likšu uz desmit raundiem, ka viņš pats izdomāja dēli. Es nolēmu gūt labumu no viesiem.

«Es pat nestrīdos ar tevi,» es teicu. Protams, par caurbraukšanu nav jāmaksā, tie ir tikai klaji dežurantes meli, nekas vairāk. «Tomēr viņš diez vai jokoja, sakot, ka mūs nošaus.»

«Es par to šaubos, viņš ir tik pārdrošs tikai vārdos, bet, kad

runa ir par rīcību, viņš kļūs par gļēvuli.» «Es redzu tieši cauri šādiem cilvēkiem,» onkulis Vova rūgti pasmaidīja.

– Tu tā domā? – neticīgi jautāju.

– Es zinu, ticiet man.

«Ei, tu tur, tu man būsi acis uz ilgu laiku.» Esmu jau diezgan nogurusi no tavas klātbūtnes. Vai nu maksā, vai pazūdi.

Un mēs esam vēl vairāk noguruši no jums! – pie sevis nodomāju.

– Zini, Anton, es iešu un tikšu ar viņu galā. Viņš ir pārāk traks...

– Volodija, esi uzmanīgāks. Ja jūs pat pieliksiet viņam pirkstu, «zaļie» var sacelties.

– Jā, zinu, zinu. Esiet mierīgs, ar viņu nekas nenotiks. Lai gan nenāktu par ļaunu, ja man iemācītu stundu,» onkulis Vova ļoti klusi teica pēdējo frāzi, bet es to dzirdēju. Un es viņam pilnībā piekritu.

Ieraudzījis tēvoci Vovu dodamies pretim, dežurants atdzīvojās, cieši satvēra ložmetēju un iztaisnojās kā parādes laukumā savu priekšnieku priekšā.

– Nu, mēs tomēr nolēmām maksāt, tieši tā.

– Ak nē! Tu kļūdieš, mans dārgais. Ne es, ne mani biedri negrasāmieš maksāt. Mums tādas summas nav. Mēs vienkārši tagad iziesim cauri, un viss.

– Kas? Ko?.. – dežurants bija vienkārši šokēts par šādiem vārdiem. Un es arī, starp citu. Biju domājusi, ka onkulis Vova uzbruks puisim ar draudiem, lamuvārdiem, pretenzijām... nekas

tamlīdzīgs. Viņš runā kā īsts intelektuālis. Viņa runas maniere man ļoti atgādināja Ņūtonu. – Nu, beidz! – dežurants pacēla ložmetēju un norādīja uz onkuli Vovu, kurš lēnām gāja garām barjeru konstrukcijām un turpināja gājienu.

Man bija nopietni bail. Ko darīt, ja tēvoča Vova versija ir nepareiza un puisis joprojām šauj? Dežurants, aiz dusmām blakus, paraustīja slēģus, cenšoties pievērst sev uzmanību. Viņam tas izdevās – tēvocis Vova pagriezās uz papēžiem un paskatījās savam kolēģim sejā.

– Jaunekli, noliec savu ieroci. Nav pat stundas pirms ugunsgrēka sākuma.

– Kas vēl! – dežurants viņam uzkliedza, bet tēvoča Vova muskulis nesarāvās. Dzelzs vīrs tomēr. – Es to paskaidroju krieviski – maksā vai izkāp! Vai arī tu nesaproti?

– Nu kāpēc? Mēs saprotam, mēs lieliski saprotam. Bet es domāju, kas notiks, ja mēs nemaksāsim?

Dežuranta seja kļuva gatavu biešu krāsā. Viņš ilgi skatījās uz onkuli Vovu, un tad atskanēja šāviens, kas atbalsojās vestibilā. No pārsteiguma es uzlēcu uz vietas, un, kad sapratu, kas noticis, mana sirds noslīdēja kājās. Ar trauksmi es pievērsu skatienu tēvocim Vovam. Paldies Dievam, viņš stāvēja tajā pašā vietā, sveiks un vesels. Kā elks – bez emocijām: bez bailu, bez dusmām, bez sajūsmas. Tikai blakus viņam grīdā bija mazs caurums no lodes. Blāvā apgaismojumā tas bija knapi saskatāms, bet krēsla man kļuva par normālu vidi pēc ilgākas dzīvošanas pazemē, tāpēc redzēju vairāk vai mazāk skaidri.

Dežurants smagi elpoja. Šis akts viņam nebija viegls.

– Tas pats notiks ar tevi, vecais, un ar taviem draugiem, ja tu tūlīt neizkļūsi no stacijas! – puisis izrāvās caur zobiem.

Vai varbūt viņam tiešām vajadzētu aiziet? Bet, no otras puses, mums ir jāsalabo uzvalks. Citādi nevarēšu dabūt ieroci, kas savukārt nozīmē, ka nevarēsim dot kauju «sarkanajiem». Līdz ar to «oranžajiem» tas jebkurā gadījumā nozīmēs galu – viņi mūs nogalinās vai sagūstīs.

– Tātad! Kas tas par troksni un bez cīņas?

No stacijas Aleksandra Ņevska laukums-1 puses pa kāpnēm kāpa divi vīrieši – viens jaunāks, otrs vecāks. Pēdējais piegāja pie dežurējošā virsnieka, kurš bija nobālējis, un, neņemot vērā mūsu klātbūtni, neapmierināti jautāja:

– Kas pie velna notiek? Un kāpēc es dzirdēju šāvienus? Atbildi!

Puisis kaut ko nesaprotami nopūta un kaunā nolaida galvu.

– ES nevaru sadzirdēt! – «seniors» pacēla balsi. Starp citu, šķiet, ka viņš patiešām bija vecākais ne tikai pēc vecuma, bet arī pēc ranga, jo viņš ļoti labi nolika savā vietā šo izvirtību un meli, un atbildot – nekā.

– Labi, ja jūs nevēlaties runāt, mēs jautāsim saviem viesiem. Es domāju, ka viņi būs runīgāki nekā jūs. Labdien, Anton! Ilgi neesi redzēts? Jūs sen neesat apmeklējis.

«Seniors» pastiepa rokas pret Antonu, un viņš gandrīz metās viņa rokās. Noskatījies šo sirdi plosošo ainu aizkustināti – sen neredzētu vecu draugu tikšanās vienmēr ir tik sentimentāla.

– Es gribu zināt visu. Viss, kas attiecas uz jums un jūsu filiāli. Noteikti pēdējo mēnešu laikā ir sakrājies daudz jauna un interesanta.

– Ak jā, Velja, tu pat nevari iedomāties, cik daudz! – Antona balsī bija dzirdams rūgtums, taču viņš to rūpīgi maskēja zem smaida.

«Bet tu man par to pastāstīsi nedaudz vēlāk.» Vispirms paskaidrojiet, kas šeit notika.

Un Antons stāstīja. Viņš tikai nedaudz meloja, acīmredzot viņam bija žēl puisi. Viņš zināja, ka, ja viņš pateiks visu patiesību, viņam būs daudz nepatīkšanas, un viņš meloja. Cēls akts. Tas vēlreiz apliecina, ka mūsu priekšnieks ir lielas sirds cilvēks.

– Tā tas arī viss! – Antona draugs pārbrauca ar roku pār zodu un pievērsās dežurantam. «Es slavēju jūs, ka labi veicat savu pakalpojumu.» Bet kāpēc tu viņus nepalaidi garām? Viņi jums teica, kas viņi ir.

Puisis, sapratis, ka ir paglābts no soda un, iespējams, no kaut kā vairāk, pateicīgi paskatījās uz Antonu un tad, uzmundrināts, atguva runas spēku:

– Tātad, Velimir Andrejevič, es arī varu izlikties par stacijas priekšnieku un parādīties citā līnijā. Tātad tagad viņiem ir jālaiž mani cauri visur un visur?

– Saprātīgi! – Velimirs Andrejevičs apstiprinoši pamāja ar galvu un iesmējās. – Labi, dzīvo! Liza, kāpēc tu stāvi malā? Dosimies uz pastu.

Īsmatains zēns, tērpietis kamuflāžas uniformā, piegāja pie barjeras konstrukcijām un nostājās, atspiedies uz ložmetēja dibena, blakus topošajam dežurantam. Tātad tas nozīmē Lizu? Meitene, tas ir. Un es domāju, ka tas ir puisis. Ej!

– Nu, draugi, iesim. Starp citu, es aizmirsu iepazīstināt sevi ar zaļās līnijas vadītāju Velimiru Andreeviču.

– Un mans labais draugs! – Antons lepni piebilda.

Velimirs Andrejevičs nosarka kā meitene, kas saņēmusi šausmīgi patīkamu komplimentu. Mēs ar Juru savukārt teicām viņam savus vārdus. Un šķita, ka viņš jau pazina tēvoci Vovu, jo viņi draudzīgi apskāva viens otru.

Tā notikusi iepazīšanās.

– Tātad, kungi, vai drīkstu jautāt, kas jūs šurp atvedis? – mēs sekojām Velimiram Andrejevičam uz staciju Aleksandra Ņevska laukums-1, kad viņš uzdeva šo jautājumu. – Vizītē vai darba darīšanās?

«Diemžēl, tikai biznesa dēļ,» Antons atbildēja, «un ļoti nopietni.»

Velimirs Andrejevičs apstājās un ar bažām paskatījās uz savu draugu.

– Kas notika, Anton? Vai jums ir jāmeklē pajumte? Vai tavi cilvēki tevi ir noraidījuši?

– Nē, ko tu saki? Šajā ziņā viss paliek pa vecam. Problēma ir cita – vajag aizlāpīt ķīmisko tērpu. Tas bija saplēsts, un bez tā, jūs zināt, jūs nevarat iziet uz virsmu.

– Jā, nav paveicies. Tad ejam, vajag uz Proletarsku. Tur viss

tiks darīts. Bet vispirms mēs apstāsimies pie Elizarovskaya. Man jāpaņem viena lieta, ko... atdot vienam cilvēkam. – Velimirs Andrejevičs mūs aicināja viņam sekot. Drīz viņš piegāja pie stacijas durvīm – tās bija sava veida barjera starp staciju un tuneli – viņš pabīdīja no sienas izlīpošo sviru uz leju, un durvis attālinājās dažādos virzienos. It kā viņi mūs aicinātu nākt iekšā.

Sanktpēterburgas metro ir tikai desmit slēgta tipa stacijas, tostarp Aleksandra Ņevska laukums-1, no kurām jaunākā ir uzbūvēta 1972. gadā. Viņu īpatnība bija tieši šajās stacijas durvīs. Man šādas stacijas nekad nav patikušas – no vagona nevarēja redzēt, kur tu esi ieradies, un tās nekad nebija īpaši skaistas. Tiesa, arī durvīm bija priekšrocība – pateicoties tām, neviens nevarēja uzkrīst uz dzelzceļa sliedēm. Un tagad, mūsu dienās, tie bija arī papildu aizsardzība tiem filiālēm, kurās bija slēgtas stacijas.

«Mums šeit ir atvērtas tikai divas durvis,» Velimirs Andrejevičs sāka skaidrot mums un Jurai, kamēr mēs iekāpām motorizētajos ratiņos. Viņš un es šeit bijām pirmo reizi kopš holokausta sākuma. Bet Antons un onkulis Vova, manuprāt, stacijā viesojās vairākas reizes, gan dežurējot, gan vienkārši apciemojot vecos draugus. Pēdējais, kā nesen izrādījās, pat paspēja šeit dzīvot. – Viens šajā pusē, otrs pretējā pusē. Atvēršanas mehānisms tiek darbināts, kā jūs, iespējams, jau redzējāt, ar sviru. Pārējie ir bloķēti. Mūsu amatnieki darīja visu iespējamo.

– Pagaidi. Bet ja jums uzbrūk? Galu galā, tad pa šīm durvīm

varēs izklūt jebkurš,» loģisku jautājumu uzdeva Jura. Es arī gribēju par to jautāt, bet viņš mani piekāva.

«Es gaidīju šo jautājumu, jauneklis.» Neuztraucieties, viss ir padomāts. Ja viņi mums uzbruks – uh, uh, ugh trīs reizes –, tad stacijas dežuranti pametīs savas pozīcijas un ieskrien tunelī. Tad viņi nospiedīs pogu, tieši šeit, – Velimirs Andrejevičs norādīja uz nelielu izvīrījumu sienā, kas tumsā tik tikko saskatāms, – un tas arī viss. Svira vairs nevarēs atvērt durvis. Un ienaidnieks mūsu teritorijā neienāks. Bet jūs, es ceru, negrasāties mums uzbrukt?

– Protams, nē. Un ierīce ir patiešām vienkārša,» piekrita Yura.

Posms «Aleksandra Ņevska laukums-1 – Elizarovskaja» ir garākais Sanktpēterburgas metro, tāpēc braucām ilgi. Tiesa, mūs veda manuāli vadāmi motorizēti ratiņi, kuru ātrums bija krietni lielāks nekā parasti. Tāpat, lai to pārvietotu, nebija vajadzīgs fizisks darbs. Motorizētajā riepā viss ir labi, ir tikai viens «bet» – lai to uzpildītu, nepieciešama degviela. Pašreizējos apstākļos šis uzdevums ir ārkārtīgi grūts. Taču «zaļajiem» šķiet, ka ir daudz degvielas, jo viņi var atļauties braukt ar šādām automašīnām. Interesanti, kur viņi to dabū? Taču tā nav mana darīšana, bet vajadzības gadījumā var jautāt.

Interesanti bija arī tas, ka motorizētie ratiņi, ar kuriem braucām, bija astoņvietīgi un sēdvietas tajos atradās kā autobusā: pa kreisi un pa labi, un pa vidu bija šaura eja. Mēs ar Juru sēdējām priekšā, Antons un Velimirs Andrejeviči aiz mums, un tēvocis Vova sēdēja blakus. Lielais lukturītis, kas piestiprināts pie ratiņu bufera, labi apgaismoja ceļu mums priekšā, tāpēc varēju

detalizēti redzēt visu tuneli.

Drīz aiz muguras es dzirdēju šādu dialogu:

– Velja, vai varu tev pajautāt...

– Protams, Anton, protams. Jebkas pēc manām spējām! – Velimirs Andrejevičs izplūda smaidā.

«Pašreizējās situācijas dēļ... Es vēlētos, lai uzvalks tiktu aizlāpīts pēc iespējas ātrāk.»

– Anton, kāpēc jāsteidzas? – sarunā ienāca tēvocis Vova. – Galvenais, lai viņi to dara, lai arī ne ātri, bet vismaz kvalitatīvi. Vai arī laiks tev šajā gadījumā ir svarīgāks?

«Jums noteikti ir taisnība, bet saprotiet: burtiski katra minūte mums ir svarīga.»

– Varbūt paskaidro man, kas ar tevi notika, ja? – Velimirs Andrejevičs nopūtās.

Ilgu laiku gaisā karājās klusums, tikai ratiņu riteņi klauvēja pa sliežu savienojumiem. Antons domāja: vai viņam vajadzētu pastāstīt draugam par draudiem, kas karājas pār mūsu zaru, vai, vēl labāk, nevajadzētu. Beidzot viņš apņēmas un izstāstīja visu tā, kā bija. Velimirs Andrejevičs bija vienkārši šokēts par dzirdēto un izteica mums līdzjūtību. Viņš arī sacīja, ka, ja kaut kas notiks, viņš sola palīdzēt, kā varēs. Antons piesardzīgi jautāja, vai nevar aizņemt ieroci. Velimirs Andrejevičs skumji nopūtās un sacīja:

– Ak, mans draugs. Es labprāt to darītu, bet, tā kā tas tā ir, manu filiāli drīz var piemeklēt tāds pats liktenis, un es pat nevarēšu aizņemt ieročus. Mums būs arī jāpretojas

«sarkanajiem». Un, lai arī kā man nepatīk to teikt, jums ir maz iespēju izdzīvot, ja vēlaties viņiem cīnīties.

«Bet pat tad, ja mēs viņiem iedosim visas patronas, mēs ilgi neizturēsim.»

– Ko darīt, ja neatdosi visas patronas?

– Kā tas ir? – Antons nesaprata.

– Jā! Atnesiet viņiem munīciju un izliecieties, ka tas ir viss, kas jums ir. Bet patiesībā atstājiet mazliet. Es domāju, ka neviens no «sarkanajiem» nepārbaudīs, vai jums ir kaut kas palicis vai nav.

– Ja viņi to dara? Turklāt... teiksim, mēs nedaudz atstāsim. Jā? Un kas? Tomēr pilnvērtīgai dzīvei ar to nepietiks.

«Anton, padomājiet par to, ja mēs pieņemsim sarkano piedāvājumu, viņi mūs nodos savā aizgādībā,» tēvocis Vova nopietni sacīja. – Jūs dzirdējāt Ņūtonu... vai kā viņu sauc? Jā, dzīve nekad nebūs tā, kā bija, bet tā vienmēr ir sastāvējusi un sastāvēs tikai no pārmaiņām.

«Bet šīs izmaiņas nav uz labu.» Un vai tu tiešām tici, ka «sarkanie» nodrošinās mums normālu eksistenci?

– Kāpēc ne? Viss ir iespējams.

«Nepārliecinoši,» Antons skeptiski sacīja.

– Jā, Volodja, es tevi neatpazīstu. Kā var uzticēties sarkanajiem? Viņi ir viltīgi un mānīgi sārņi! – Velimirs Andrejevičs iesaucās.

– Bet tie ir cilvēki. Kādi esam. Lai gan viņi uzvedas kā nežēlīgi dzīvnieki, manuprāt, godīgums viņiem nav svešs. Un saproti, es

ne par ko nevēlos izliet asinis.

– Ko tu ar to domā: «nekādā veidā»? Ko jūs domājat: «nekādā veidā»? Vova, padomā, ko saki. Mēs cīnīsimies par savu brīvību. Un pat ja mums neizdosies uzvarēt, mēs vismaz mirsim brīvi cilvēki.

«Mēs neuzvarēsim, tas ir skaidrs.» Sarkanās līnijas iedzīvotāju skaits ir četras reizes lielāks nekā pie mums. Ieroči: divi vai trīs ložmetēji katram cilvēkam, un tas neskaita sievietes, bērnus un vecus cilvēkus. Un kāda jēga nomirt brīvam? Apzinoties to, es nejūtos labāk. Nē, ir bezjēdzīgi ar viņiem cīnīties, vai jūs nesaprotat? Atteikšanās ir labākā izeja.

– Eh, Vova, Vova! Tu neko nesaproti! – Velimirs Andrejevičs smagi nopūtās.

– Oļeg, Jurijs, kā tu domā? – Antons pagriežas pret mums.

Visu laiku, kamēr vecākie runāja, mēs ar Juru uzmanīgi izlikāmies tuneļa skatā, lai gan patiesībā mēs uzmanīgi klausījāmies katrā vārdā. Tagad, kad tikām iekļauti diskusijā, mēs pagriezāmies savās vietās, lai varētu redzēt savus sarunu biedrus.

– Es palieku pie sava viedokļa. Mums ir jācīnās, lai arī cik bezcerīgi tas būtu. Atvainojiet, tēvocis Vova, bet jūs kļūdaties. Sarkanajiem padoties nevajag.

Pabeidzis savu runu, es pamāju ar galvu un devu vārdu Juram. Viņš bija ārkārtīgi kodolīgs un atbalstīja manā redzējumā par problēmas risināšanu.

«Kā redzat,» Antons pagriežas pret tēvoci Vovu, «vairākums

ir par pretestību «sarkanajiem»...

– Vairums? Vai esat jautājuši citiem filiāles iemītniekiem? Ko viņi par to domā? Varbūt viņi – tāpat kā es – negribēs mirt par, kā tu saki, brīvību?

«Tev taisnība, Volodja,» Antons drūmi sacīja. Viņš bija nepārprotami sāpināts, ka tēvocis Vova viņam tā atcirta, taču ātri atdzīvojās. – Tomēr ceru, ka visi mani un Oļegu atbalstīs.

– Kas zina, kas zina...

* * *

Izkāpām pie Elizarovskajas, lai, gaidot Velimiru Andrejeviču, varētu nedaudz izstiept kājas. Šajā stacijā biju pirmo reizi, un, tiklīdz ieraudzīju tās «iekšējo pasauli», tā uzreiz atstāja par sevi ne pārāk patīkamu iespaidu.

Iemesls tam bija kaila sieviete, kuru... sākumā man šķita, ka tā ir optiska ilūzija... ar āķiem piekārtā pie griestiem pie ribām. Viss viņas ķermenis bija klāts ar izkaltušām asinīm, kas nozīmēja, ka viņa tur karājās jau ilgu laiku. Šis briesmīgais skats man gandrīz kļuva slims, un mani pavadoņi piedzīvoja tādas pašas sajūtas. Visi, izņemot Velimiru Andrejeviču.

– Kas tas? – Antona balss nodrebēja. Viņš izskatījās it kā apburts uz sievietes līķi un nevarēja atraut no tā acis, lai gan droši vien ļoti gribēja.

– Ak, viņa ir zagle. Un viņa tika sodīta par savu rīcību,» skaidroja Velimirs Andrejevičs, pat nepaskatīdamies uz ķermeni.

«Tu izturies pret viņu nežēlīgi,» sacīja Jura.

– Nežēlīgi, jā, piekrītu. Tā tas notiek ar zagļiem. Un, starp

citu, šis nav pirmais zādzības gadījums mūsu filiālē. Taču iepriekš svešas mantas zagļus notvert nebija iespējams, bet šis notverts tieši nozieguma vietā. Ar savu piemēru viņa parāda, kas notiks ar tiem, kas zog. Un ziniet, trīs dienu laikā neviens vēl nav ielauzies svešā īpašumā. Tātad mēs varam pieņemt, ka sistēmai bija vēlamais efekts.

– Vai viņa te karājās trīs dienas? – Antons šausminājās. – Dievs!

– Nu jā! Reizēm viņš nāk pie prāta un palūdz padzerties...

– Vai viņa vēl ir dzīva? – Jura grimasē, neslēpjot riebumu un šausmas.

– Tev jābūt humānākam, Velja. Viņa var būt zagle, bet tas nav iemesls, lai tā izturētos pret viņu. Jūs esat cilvēki, nevis dzīvnieki.

Velimirs Andrejevičs par to neko neteica.

– Turklāt vai esat mēģinājuši saprast, kas noticis? – tēvocis Vova turpināja. «Varbūt viņa izdarīja zādzību aiz izmisuma.» Situācija piespieda, piemēram. Vai, kas zina, varbūt šī sieviete ne pie kā nav vainīga?

Velimirs Andrejevičs turpināja klusēt, kļūstot arvien drūmāks.

– Kā tas notiek bez tiesas vai izmeklēšanas? Un tik nežēlīgi? Vai to no tevis negaidīji?

«Es mēģināju mīkstināt sodu,» Velimirs Andrejevičs čukstēja aizsmakušā balsī. «Bet viņi manī neklausījās.» Es neesmu vienīgais valdnieks, uz zaļā zara ir kaut kas līdzīgs Septiņiem Bojāriem. Trīs priekšnieki, trīs galvas, trīs dažādi viedokļi.

Kutepa un Borzovs – mani kolēģi, tā teikt, – ilgi par šo sievieti nedomāja: uzreiz piesprieda viņai pakārt āķos. Es mēģināju viņus pārliecināt mainīt savas domas, bet nekas neizdevās. Viņi spītīgi pretojās, kā rezultātā: divas balsis pret vienu – priekšrocība.

Velimirs Andrejevičs tagad patiešām nožēloja grēkus, tas bija acīmredzami. Tad kāpēc viņam tik ļoti patika, ka sieviete cieš, kāpēc viņš teica, ka šis viņai ir vispiemērotākais nāvessods? Bet visticamāk tās bija tikai manas iztēles. Patiesībā viņam tas bija nepatīkami, viņš nekad pat neskatījās uz ķermeni. Droši vien Kutepa un Borzovs aizmigloja viņa smadzenes un pārliecināja, ka visu dara pareizi. Tāpēc Velimirs Andrejevičs uz to iekrita. Un tagad esmu nācis pie prāta. Kurš to izdomās?

– Ļaujiet man aiziet pie sevis un paņemt to, kā dēļ mēs patiesībā šeit ieradāmies? – Velimirs Andrejevičs jautāja pēc ilgas pauzes. Šķita, ka viņš ļoti nožēloja, ka atveda mūs šeit.

– Protams, ir pēdējais laiks! – tēvocis Vova pamāja.

Velimirs Andrejevičs aizgāja, un mēs visi četri palikām stāvam stacijā. Nez kāpēc šeit nebija neviena, izņemot mūs un sievieti, kas karājās uz āķiem. Vai nu visi sēž savās teltīs, vai arī stacija ir tukša. Un es gribētu ticēt, ka otrais variants galu galā izrādīsies pareizs.

Es vēlreiz paskatījos uz sievieti, lai gan izmisīgi centos piespiest sevi to nedarīt. Vai viņa vēl bija dzīva vai jau bija mirusi? Iedomājieties, trīs dienas nekustīgi karājoties šādā stāvoklī, piedzīvojot milzīgas sāpes. Ne visi var ar to tikt galā.

Viņas galva bija nolaista, bet es skaidri redzēju viņas seju,

lai gan tā bija gandrīz klāta ar asinīm. Sieviete varētu saukt par skaistu. Viņa izskatījās apmēram trīsdesmit gadus veca, varbūt nedaudz vecāka. Krokainie sarkanie mati tik tikko sasniedza viņas plecus. Uz kreisā vaiga, blakus augšlūpai, bija neparasts kurmis – pusmēness formā. Man tas likās dīvaini, jo neko tādu iepriekš nebiju redzējis.

Pēkšņi – no pārsteiguma es atkāpos un gandrīz paklupu virsū Juram, kurš tupēja uz plaukstām – viņa atvēra acis un uzmanīgi paskatījās uz mani. Viņas acu zīlītes kustējās uz augšu un uz leju, sieviete, šķiet, pēta mani, lasīja informāciju par mani, it kā viņa būtu skeneri, un es būtu svītrkods. Visi mani pavadoņi redzēja viņas atdzimšanu. Jura pat vērsa pret viņu ar ložmetēju, lai gan lielākais, ko viņa mums varēja darīt, bija nospļauties mūsu virzienā. Un tad, es baidos, pat šim viņai varētu nepietikt spēka.

Sieviete atvēra muti un mēģināja kaut ko teikt, bet es nedzirdēju neko, izņemot klusu šņākšanu. Bet pēc viņas lūpu kustības es nojautu, ka viņa lūdz padzerties. Es, nezinādama, ko iesākt un nespēdama atraut no viņas skatienu, sajūsmā vēroju viņas veltīgos mēģinājumus izrunāt vismaz vienu saprotamu vārdu. Man bija viņas ļoti žēl; Es tiešām gribēju viņai palīdzēt, bet nezināju, kā.

Viņa joprojām mēģināja pateikt vārdu, kas negribēja pamest viņas lūpas, kad es, savācis drosmi, izņemu no jostas maciņa pistoli un notēmēju uz sievietes galvu. Es ilgi nenospiedu sprūdu – gaidīju, kad kāds apstāsies, bet nekas tamlīdzīgs – visi, šķiet, apstiprināja manu lēmumu. Sieviete, ieraugot pret viņu vērstu

pistoles stobru, uz īsu brīdi aizvēra acis un, atkal tās atvērusi, izlēmīgi paskatījās uz mani un viegli pamāja. Viņa bija gatava pieņemt nāvi – vienīgo veidu, kā atvieglot viņas ciešanas. Šī zīme man deva stimulu rīkoties.

Atskanēja šāviens, kas atbalsojās visā stacijā. Lode trāpīja tieši pierē un acumirkļī izbeidza sievietes dzīvību. Viņas ciešanām ir pienācis gals.

– Tu visu izdarīji pareizi, Oļeg! – Antons čukstēja. «Ja es būtu tavā vietā, es darītu tieši tāpat.»

No teltīm sāka celties cilvēki, kurus piesaistīja šāviena skaņa. Viņi pārsteigti paskatījās uz sāniem, vispirms uz mums, tad uz to, kas izskatījās pēc sievietes liķa. Paldies Dievam, viņi neko nejautāja, bet, nedaudz vairāk palūkojušies, sāka atgriezties. No tālās telts izskrēja satraukts Velimirs Andrejevičs.

– Kas notika? Dzirdēju šāvienus...

«Oļegs atviegloja šīs nelaimīgās sievietes ciešanas,» paskaidroja tēvocis Vova. «Jums to vajadzēja izdarīt pirms trim dienām.»

– Par to vairs nerunāsim, labi? – Velimirs Andrejevičs mazliet nervozi sacīja.

– Jā. Jūs paņēmat to, ko gribējāt.

– Es to paņēmu. Mēs varam doties tālāk.

– Nu, tas ir jauki. «Man nepatīk šī vieta,» tēvocis Vova nomurmināja, sānis skatīdamies uz ķermeni, kas karājās uz āķiem.

Mēs atkal iekāpām ratiņos tajās pašās vietās un devāmies uz

Proletarskaju. «Elizarovskaya» ir atstāta, un diez vai es tur vēl kādreiz došos, taču, lai kā arī būtu, ar šo staciju man būs tikai negatīvas atmiņas.

* * *

Brauciens pagāja gandrīz nemanot. Gribēju tikai pajautāt, cik ilgi vēl jābrauc, kad izrādījās, ka esam sasnieguši galamērķi.

«Proletarskaya» bija neievērojama atvērta stacija. Abās platformas pusēs bija kolonnas. Un galvenā atrakcija bija gala siena-stēla, uz kuras bija attēloti padomju varas simboli – augstais reljefs «Āmurs un sirpis». Tā tas bija pirms holokausta. Tagad stacija bija vienkārši neatpazīstama – tik daudz kas bija mainījies.

Es nekad neesmu redzējis Proletarskaya vestibilu personīgi; es to redzēju tikai attēlos. Bet izmaiņas stacijā uzreiz iekrita acīs. Pie griestiem karājās milzīgs smaragda audekls, kas liecināja, ka Proletarska piederēja zaļajam zaram. Pa labi no manis, proti, vietā, kur zīmogs bloķēja izejas uz eskalatoriem, bija vesela rinda telšu.

Centrā – es nekad to necerēju ieraudzīt – bija rings, gandrīz kā īsts boksa rings, tikai nedaudz mazāks, un tas sastāvēja tikai no četrām grīdā stingri iedzītām pāļiem, kurām pāri bija izstieptas trīs virvju rindas. Un šobrīd tur notika kauja. Vismaz pieci desmiti cilvēku, priekā klieodzot un kliedzot, slējās arēnā. Ieraudzījis manu pārsteigto skatienu, Velimirs Andrejevičs pienāca tuvāk un lepni sacīja:

– Arēna ir mūsu galvenā atrakcija. Cīņas šeit notiek trīs reizes

nedēļā un vienmēr piesaista pilnu namu. Mums pat ir viesi – cīnītāji no citām metro līnijām. Bet vienmēr ir viens čempions. Redziet,» Velimirs Andrejevičs norādīja uz gredzenu, un es tur ieraudzīju divus cīnītājus. Garš, muskuļots, ar lielu, garu rētu, kas klāja visas krūtis, vīrietis nenoliedzami dominēja kaujas laukā. Viņš meta sitienu pēc sitiena, nedodot pretiniekam laiku elpot – plikajam tur? Vai tu redzi?

Īsi pamāju ar galvu, turpinot ar entuziasmu vērot cīņas gaitu.

– Šis ir mūsu čempions. Viņu sauc Viktors. Vēl nav zaudējis nevienu cīņu. Un cik viņam tādu bija... Un ar desmit roku pirkstiem nepietiek, lai tos visus saskaitītu. Viņš ir neiznīcināms. Vai tu man piekrīti? – Velimirs Andrejevičs runāja ar tādu lepnumu, it kā tas būtu viņa dēls. Vai varbūt tā tas ir?

– Jā, es piekrītu!

– Es redzu, ka jūs aizrauj šī lieta. Nāciet un paskatieties, kamēr mēs atrisināsim visus jautājumus, labi?

Es jautājoši paskatījos uz Antonu. Viņš bez vārdiem saprata, ko es gribēju jautāt, un smaidot atbildēja:

– Ej, es domāju, ka mēs bez tevis iztiksim.

Tēvocis Vova smagi nopūtās, iespējams, jau kādas piecas minūtes pārvietojies no kājas uz kāju.

– Klau, Velja, kur ir tava tualete? Nu, tas ir ļoti nepieciešams.

– Tur.

«Tad tu pagaidām ej, un es atgriezīšos vēlāk.»

– Labi! Mēs tad būsim aiz stelles.

Un mēs devāmies dažādos virzienos. Es devos uz ringu,

tēvocis Vova iznāca no nepieciešamības, Jura, kurai nepatika kautiņi nekādā veidā, labāk izvēlējās pievienoties Antonam un Velimiram Andreevičiem kompānijā.

Ja man jautātu, vai man patika skatīties, kā divi vai vairāki vīrieši sit viens otram pa seju, es nevarētu atbildēt viennozīmīgi. Protams, es nejutu nekādu mežonīgu sajūsmu, redzot cīņu, neatkarīgi no tā, kāda veida tā bija. Reizēm, kad skatījos boksu vai cīkstēšanos slepus no mammas (viņa man aizliedza skatīties šo «punču»), man vienkārši kļuva žēl kāda sportista. Bet es sapratu, ka viņi paši izvēlējās savu profesiju un zināja, ko dara. Un, ja viņi neaiziet, tas nozīmē, ka viņiem tas patīk.

No otras puses, ir patīkami skatīties, vai cilvēki skaisti cīnās. Man vienmēr ir patikuši tādi cīņas stili kā capoeira, taju bokss un karatē. Tas bija ļoti skaisti un iespaidīgi. Un skatīties, kā cīnās cīnītāji, kuri pārvalda dažus no šiem stiliem, ir patīkami un interesanti.

Speciāli piegāju pie ringa, lai noskatītos skaistās cīņas. Izspiedies cauri pūlim, viņš nokļuva tieši trošu priekšā. Es skaidri redzēju visu, kas notika arēnā.

Ringā joprojām atradās tas pats plikais, kuru Velimirs Andrejevičs nosauca par čempionu. Viņš tiešām izskatījās ļoti draudīgs un bija spilgts nelokāmības, nosvērtības un neticamā spēka piemērs. Bet viņam jau bija cits pretinieks. Un nav jābūt ģēnijam, lai saprastu, ka čempions jau ir ticis galā ar savu iepriekšējo pretinieku un, iespējams, viņš pats neizgāja no ringa. Tāds pats liktenis gaidīja arī pašreizējo neuzvaramā giganta

sāncensi. Pēc vairākiem spēcīgiem sitieniem pa saules pinumu un seju nabaga puisis nokrita uz grīdas un apklusā. Sākumā man šķita, ka viņš nomira, bet, par laimi, līdz slepkavībai tas nenonāca. Puisis bija dzīvs, tikai vāji elpoja.

Vairāki cilvēki nekavējoties pieskrēja pie viņa un ātri aiznesa prom no kaujas lauka. Viktors, klausoties skatītāju sajūsminātajiem kliezieniem, pacēla vienu roku un sastinga uzvarētāja pozā. Apmēram minūti viņš gozējās ar aplausiem, pēc tam deva zīmi pūlim klusēt. Kad kļuva kluss, čempions uzrunāja skatītājus:

– Nu, varbūt ir vēl kāds pārdrošnieks, kurš nebaidās mani izaicināt?

Brīvprātīgo nebija, ko izskaidroja pavisam vienkārši – neviens negribēja tikt piekauts līdz pusei vai vēl ļaunāk. Tie, kas vēl varēja atspēkot šim vīrietim, jau bija aizvesti izsūkņēšanai. Līdz ar to vairāk pretendentu uz čempionu titulu nebija.

– Ko, tiešām neviens? – džeks turpināja jautāt. -Vai jums bail?

Jā, cilvēki atklāti baidījās. Noskatīties kautiņu un piedalīties tajā ir divas pilnīgi atšķirīgas lietas. Turklāt publika galvenokārt sastāvēja no pusaudžiem, kuri dzimuši un auguši metro. Viņi bija pieraduši pie niecīga ēdiena un nedzīvoja īpaši komfortablos apstākļos. Viņu ķermeņa uzbūve kopā ar minimālu izturības un fiziskā spēka līmeni vienkārši neļāva viņiem veikt smagu darbu. Kauli, kas nesaņēma pietiekami daudz kalcija, bija ļoti trausli, un tos salauzt nebija grūti. Kādas ir cīņas?

– Nāc, es gaidu! – čempiona biezais bass gandrīz atbalsojās

visā stacijā. Viņš gribēja vairāk cīnīties, bet neviens vēl nebija uzdrošinājies viņu izaicināt.

Mans skatiens satvēra vienu vīrieti. Viņam izskatījās apmēram trīsdesmit, lai gan sirmie mati jau bija nedaudz notraipījuši viņa deniņus. Es redzēju, ka viņš ir apmulsis, nezināja, ko darīt. Bija skaidra vēlme kāpt ringā un cīnīties ar čempionu, taču veselais saprāts viņam teica, ka to darīt nav vērts. Kāpēc viņam bija jācīnās, zināja tikai viņš. Varbūt viņš gribēja kādam kaut ko pierādīt, vai arī iemesls ir kaut kas cits. Iekšējā cīņa, izvēles grūtības viņu mocīja no iekšpuses.

Pēkšņi sajutu asu grūdienu mugurā. Es ieskrēju virvēs, pēc inerces apmetu tām pāri un nokritu uz grīdas, gandrīz salaužot kaklu. Piecēlos kājās un pagriezos, vēloties redzēt to, kurš mani pagrūda, un izstāstīt visu, ko par viņu domāju, bet sapratu, ka tas ir bezjēdzīgi. Man aiz muguras stāvēja daudz cilvēku, un starp visiem šiem cilvēkiem atrast vainīgo bija kā meklēt pupu maisā.

«Nu, nu, labi,» teica balss man aiz muguras, un nebija šaubu, ka tā pieder Viktoram. Es stāvēju viņam pretī un man bija jāpieliek lielas pūles, lai saglabātu mierīgu sejas izteiksmi, jo, godīgi sakot, man bija bail no šī slepkava. Viktors varēja mani viegli izsist ar vienu sitienu. Tāpēc viņš ir čempions. Kā ar mani? Es nekad dzīvē neesmu īsti cīnījies, nevienu neesmu aizvainojis. «Sarkano» nogalināšana netiek skaitīta; tas ir cits stāsts. – Tātad tu nolēmi mani izaicināt?

Tas vairāk izklausījās pēc paziņojuma nekā jautājuma. Viktors skatījās uz mani augšā un lejā, divdomīgi pakratīja galvu

un smīnēja. Ko tas nozīmētu? Vai tu manī saskatīji cienīgu pretinieku? Vai otrādi? Visticamāk, otrā. Es viņam nemaz neatbilstu.

«Redzi... tur bija kļūda... es patiesībā... nejauši...» es nopūtos, mēģinot atrast vārdus.

– Nē, puisis, tas tā nedarbosies. Tā kā jūs jau esat ienācis ringā, esiet laipni cīnīties. Atteikties no kautiņa nav džentlmeniski. Man ir taisnība? – Viktors uzrunāja klātesošos.

Pūlis rēca apstipriņoši. Protams, viņa vēlas noskatīties vēl vienu cīņu. Un šie cilvēki darīs visu, lai tikai izbaudītu šo izrādi.

– Tu esi džentlmenis, zēn? – un šis jautājums man jau ir adresēts.

Un ko man atbildēt?

– Nu...

– ES to zināju. Jūs esat džentlmenis. Tas ir lieliski! Es tev došu minūti, lai savāktu tavu drosmi un spēku, un pēc tam,» Viktors ieturēja īsu pauzi, un man pa pakausi noskrēja zosāda, «cīņa sāksies.»

Minūte? Tikai kādu nožēlojamu, nenozīmīgu minūti? Lai gan šajā laikā jūs varat izdarīt daudzas lietas. Skrien prom? Nu, nē, viņi mani nelaidīs prom no šejienes. Ja es mēģināšu izvairīties no cīņas, publika mani saplosīs gabalos, jo traucēju viņu priekšnesumu. Vai arī viņi vienkārši neļaus jums izkļūt no ringa. Kāds man sniedza «pakalpojumu», jūs neko nevarat pateikt. Es vēlos, lai es varētu atrast šo nelieti un iesist viņam labu dūrienu starp acīm, bet man šobrīd nav jādodomā par to.

Viktors lēkāja augšā un lejā, iesildījās, izlocīja muskuļus un, smaidot, skatījās uz manu nomākto seju. Nebija šaubu, ka viņš jutās kā uzvarētājs, favorīts. Interesanti, vai viņam bija jāpiedzīvo tās pašas sajūtas, kādas es tobrīd jutu?

Uh, ar ko man pilna galva? Kamēr vēl ir laiks, mums ir jāizstrādā vismaz kāda taktika. Ja nu pēc pirmā sitiena, lai cik spēcīgs tas būtu, es nokrītu un izlikos, ka esmu izsists. Bet čempions mani nespīdinās. Ko darīt, ja tā notiek? Varbūt čempions atpazīs manu maldināšanu un steigs mani piebeigt. Nē, man bija jāizdomā kaut kas cits. Es atstāšu šo ideju kā pēdējo līdzekli.

Labi, es vismaz pielikšu savu laiku, tā sakot, atlikšu cīņu. Lai gan tas man nepaliks vieglāk.

– Pirms sākam, vai varu pajautāt par gaidāmo cīņu?

– Ejam! – Viktors pasmīnēja.

– Kādi ir noteikumi?

– Nav noteikumu! Vajag tikai uzvarēt. Ar jebkādiem līdzekļiem.

Šī informācija paliek manā atmiņā. Mums tas būs jāpatur prātā un jāizmanto, kad vien iespējams.

– Labi. Cik ilgi turpināsies cīņa? Konkrēts laiks vai...

– Līdz nokautam. Un pat nedomā par izlikšanos. Šeit bija viens tāds, viņš nolēma izlikties, ka ir izsists. Bet jūs nevarat mani maldināt. Hehehe. Es viņam par tādiem trikiem izsītu visus zobus...

Es nervozi noriju siekalas. Nu kā jau teicu. Nekas neizdosies.

Tā bija slikta ideja. Žēl gan.

– Bet jūs nevarat atteikties no cīņas, vai es pareizi sapratu?

– Gudrs. «Es sapratu pareizi,» Viktors pasmīnēja. – Labi, pietiek ar to, ka mēs runājam, ir pienācis laiks ķerties pie lietas. Neuztraucies, es ilgi ar tevi neuztraucos. Es to ātri izsitīšu, jums pat nebūs laika kaut ko īsti sajust.

Paldies, es biju tik nomierinošs. Tādas es kaut kā neiedomājos šodienas beigas. Pavisam ne tā. Galu galā, ja čempions mani izsitīs, es būšu bezsamaņā vienu dienu, ja ne vairāk. Un tas ir ar visveiksmīgāko iznākumu. Galu galā viņš joprojām var mani vienkārši nogalināt...

Nu nē, viņš mani negaidīs. Manai līnijai joprojām esmu vajadzīgs. Bez manis viņi pazudīs. Galu galā, ja es nedabūšu ieroci, tad viss, tas ir beidzies. Visa beigas.

Es atmetu šīs pesimistiskās domas malā un gatavojos cīnīties. Lai Viktors ir lielāks, stiprāks un pieredzējušāks par mani. Ļaujiet tai iet. Pierādīšu, ka neesmu tik vienkārša, kā šķiet pirmajā acu uzmetienā. Tiesa, es joprojām nezināju, kāpēc man tas jāpierāda.

Viktors uzmeta asu labo āķi, bet es izvairījos un iespēru viņam pa vēderu. Man šķita, ne pārāk daudz, bet čempions no sāpēm šņāca. Viņš virzījās uz priekšu, virzīdams mani uz trosēm. Es zināju, ka, ja viņš man nedos brīvu vietu, cīņa man būtu beigusies. Šķita, ka to saprata arī Viktors. Viņš gāja man pretī ar izplestām rokām uz sāniem, nedodot man iespēju izlīst cauri, un pasmīnēja. Manas smadzenes izmisīgi strādāja, mēģinot atrast

izeju no šķietami bezcerīgās situācijas.

Bet vienmēr ir jābūt izejai. To manai mātei bieži patika atkārtot, kad es biju strupceļā un nezināju, ko darīt.

Pēkšņi notika kaut kas tāds, ko es nemaz negaidīju. Es pielecu Viktoram un lēcienā, augstākajā lēcienā, ko jebkad esmu veicis, ietricās čempionam žoklī. Pats pārsteidzošākais ir tas, ka es negribēju to darīt. Šāds notikumu pavērsiens man pat neienāca prātā. Es nezināju, kā to izskaidrot, bet likās, ka mans ķermenis darbojas pats no sevis, lai gan patiesībā tā nevarēja būt.

Pat ne es biju visvairāk apdullināts, bet gan Viktors. Nu, kas zina, viņš noteikti to no manis negaidīja. Pēc trieciena bija dzirdama nepatīkama skaņa, līdzīga gurkstei. Un es zināju, ko tas varētu nozīmēt. Viktors, skatoties uz mani ar naidu, spļāva uz grīdas tieši manā priekšā. Siekalas sajaucās ar asinīm un izdrupuši zobi.

– Tu par to samaksāsi, brītiņ! – viss par čempionu – viņa balss, skatiens – bija dusmu un naida piepildīts. – Es tevi nogalināšu, vai tu dzirdi, es tevi nogalināšu!

Sasodīts, man nez kāpēc nebija šaubu, ka viņš šos savus vārdus nav izmetis vējā. Sasodīts, kādā haosā es iekļuvi...

Pūlis kļuva mežonīgs. Es nedzirdēju, ko šie cilvēki kliedz, par ko viņi sakņojas, un man tas nebija svarīgi. Man jau bija pietiekami daudz rūpju, galvenais šobrīd bija droša un vēlams neskarta izkāpšana no ringa. Pavisam drīz sapratu, ka otrajam punktam nav lemts piepildīties.

Viktors izdarīja virkni spēcīgu sitienu, un viņam izdevās

pāris reizes man trāpīt. Tas bija sāpīgi, bet tomēr izturami. Tad ilgu laiku man izdevās izvairīties, tādējādi saniknot čempionu. Viņš turpināja vicināt rokas, bet bieži palaida garām. Tomēr es nevarēju ilgi noturēt tik traku uzbrukumumu, un drīz Viktors iesita man pa vēderu, un uzreiz, pat neļaujot atvilkt elpu, pa vaiga kaulu.

Es nokritu kā notriekta. Viss peldēja manu acu priekšā. Asinis tecēja pa seju. Vai arī tas ir tikai es? Nē, tās joprojām ir asinis. Sasodīts, Viktoram, neskatoties uz visiem maniem pūliņiem, izdevās mani notriekt. Lai gan mani pārsteidz tas, ka viņš ir čempions, un es pat īsti nezinu, kā cīnīties. Viss ir dabiski.

Kad mana redze kļuva vairāk vai mazāk normāla, es redzēju Viktoru lēnām ejam man pretī un viņa sejas izteiksme neliecināja par labu. Es mēģināju piecelties. Tas neizdevās – šķita, ka spēki mani ir pametuši. Un kāda jēga? Čempions mani vienalga piebeigs, man pat nebūs laika piecelties četrpāpus. Lai viņš mani piebeidz, kad es guļu.

Tagad es biju tādā stāvoklī, ka man pilnīgi nekam nebija laika pasaulē. Es uzreiz aizmirsu par visām savām problēmām. Manās smadzenēs griezās tikai viena doma: tagad Viktors mani nogalinās un neatstās slapju. Bet tas pārtrauks visas manas ciešanas.

Čempions satvēra mani aiz jakas apkakles un paraustīja no grīdas. Viņa mežonīgais skatiens, spēcīgās rokas, kas klātas ar izvirzītu vēnu tīkliem, bija vienīgais, ko es redzēju sev priekšā. Tomēr viņš vēl nesteidzās ar mani pabeigt. Vai tu priecājies

par manu bezpalīdzību? Vai arī viņš vienkārši negrasījās mani nogalināt?

– Nu kāpēc tu kavējies, ja? Nobijies? – knapi izspiedos. – Atbrīvojies, vai ne?

Viktors, ne vārda neteicis, nolika mani uz grīdas. Manas kājas draudēja jebkurā brīdī piekāpties, bet es joprojām stāvēju kājās. Čempions novērsās no manis un devās uz citu ringa stūri.

Un kā mums tas būtu jāsaprot? Vai cīņa ir beigusies? Viktors vairs nevēlas cīnīties? Vai tas ir viss?

Pūlis sašutis gaudoja. Viņai nepatika šīs beigas. Viņa acīmredzot gaidīja kaut ko vairāk nekā tikai dūru vicināšanu.

Es atrautīgi paskatījos uz Viktora muguru un nevarēju pakustēties no savas vietas. Man šķita, ka, ja es spētu soli, es noteikti nokristu. Kā es tagad gribēju, lai pie manis pieskrien divi cilvēki, nosēdina uz nestuvēm un aizved uz lazareti, kur var nogulēt dienu vai divas. Nez kāpēc neviens nesteidzās izpildīt manu vēlmi. Nu labi.

Pirms paspēju padomāt par ko citu, saņēmu spēcīgu sitienu pa ausi un rezultātā atkal atrados uz grīdas. Domāju, ka nekļūdīšos, ja teikšu, ka nekad mūžā neesmu piedzīvojis tādas sāpes. Mana galva dūca, it kā tā būtu nomainījusi mēli milzu zvanā.

Pasaule man acumirkļi pārstāja eksistēt. Bija tikai nepanesamas sāpes. Kā es vēlētos, lai visas šīs ciešanas beigtos, lai beidzot būtu miers. Es gulēju uz zemes un agonijā saviebos. Cik nožēlojami es noteikti izskatījos. Tikai man bija pilnīgi vienalga.

Es aizvēru acis. Tomēr es neko neredzēju. Likās, ka manu acu priekšā būtu pakārts tumšs aizkars.

Viktors man iesita pa sānu tik spēcīgi, ka es uzriņķojos uz vēdera. Es vairs nejutu sāpes. Nav jūtu, nav emociju. Man bija vienalga. Šī cīņa būtu beigusies ātrāk nekā vēlāk neatkarīgi no iznākuma. Esmu nogurusi un gribu mieru.

Čempions mani atkal pacēla no grīdas un nejauši uzmeta uz virvēm. Manas rokas sapinušās virvēs, kas neļāva noslīdēt lejā. Tādējādi es atrados daļēji guļus stāvoklī, kas neapšaubāmi padarīja Viktoram ļoti ērtu, lai mani pārspētu tālāk.

Es mēģināju dziļi elpot, bet mežonīgo sāpju dēļ vēderā un krūtīs es to nevarēju izdarīt. Sasodīts, cik tas ir nepatīkami, kad nevar piepildīt plaušas ar gaisu.

Ar nelielām grūtībām es atvēru plakstiņus un ieraudzīju, ka Viktors šūpojas ar roku, lai atkal mani sistu.

Un tad manī kaut kas noklikšķināja. Mans otrs «es», manas zemapziņas dziļumos sēdošs cilvēciņš, sirdi plosošī kļiedza: «Kāpēc tu ļauj viņam sist kā boksa maisam? Pierādi šim kretīnam, ka neesi muļķis. Sodi viņu par ciešanām, ko viņš tev sagādāja. Ejam!»

Un tajā brīdī, kad Viktors bija gatavs nolaist savu dūri pret mani, es pacēlu kājas no grīdas un iesitu viņam sejā. Čempions paspēra pāris soļus atpakaļ, pamāja ar galvu un neticīgi skatījās uz mani. Viņš droši vien domāja, ka spēle ir uzvarēta, atlika tikai izklaidēties ar savu bezpalīdzīgo pretinieku, un viņš nekad nebija gaidījis tādu notikumu pavērsienu. Atklāti sakot, es pats

neticēju, ka man tas izdevās. It kā man būtu otrais vējš, un šī ir tik neparedzama lieta, kas ļauj cilvēkam darīt patiesi neiedomājamas lietas. Bija tā, it kā ķermenī būtu kaut kas ievadīts, kas deva neparastu spēka pieplūdumu.

Es beidzot varēju atšķetināt savas rokas un tagad tās bija brīvas. No kādreizējā noguruma un sāpēm nebija palikušas nekādas pēdas. Es jutos atspirgta un desmit gadus jaunāka. Cik šī ir patīkama sajūta!

– Nu, čempion, gatavojies izmest balto karogu!

Lai cik augstprātīgi un augstprātīgi tas neizklausītos, es sapratu, ko saku. Un tagad es varētu pārvietot kalnus, nemaz nerunājot par to, lai uzvarētu kādu joku. Lūk, ko ar cilvēku dara adrenalīns un otrais vējš!

– Ko tu teici? Pasaki to vēlreiz! – Viktors čīkstēja. Un, lai gan viņa intonācija bija draudīga, viņa balsī bija dzirdamas bailu notis.

– Tu zaudēsi! – Es smaidot pārbraucu ar īkšķi pāri rīklei.

– Redzēsīm!

Čempions metās man virsū, un es jau biju tam gatavs. Es graciozi paspēru soli uz sāniem un pieskāros arī Viktora dupsim, kad viņš ar kāju lidoja man garām. Kad čempions pagriezās, es redzēju, ka viņa seja nekādā ziņā nebija zemāka par bietēm. Viņš bija tik dusmīgs un apdullināts par to, ko es viņam biju nodarījis, ka viss, kas viņam bija vajadzīgs, lai iegūtu pilnīgu priekšstatu, bija dūmi, kas nāk no viņa ausīm.

Es izstiepu rokas uz priekšu un pamāju, lai viņš nāk pie manis.

Viktors, atcerēdamies savu iepriekšējo kļūdu, tagad sāka lēnām kāpt man virsū, izstiepjot kaklu un izlocīdams muskuļus. Tas uz mani neatstāja nekādu iespaidu. Ja viņš domā, ka ar to viņš mani iebiedēja, viņš ļoti maldās.

Es pēkšņi atcerējos viņa vārdus: «Nav noteikumu! Vajag tikai uzvarēt. Jebkurā gadījumā.» Es ļauni pasmaidīju, un tas neizbēga no Viktora skatiena. Sajūtot kaut ko nepareizi, viņš apstājās gandrīz metra attālumā no manis, kas viņam kļuva par liktenīgu kļūdu.

Kā futbolists, kurš ir pieradis izmantot savas kājas, līdz šim kaujā esmu strādājis tikai ar tām. Taču tagad, lai sasniegtu rezultātus, nolēmu mainīt savu principu un ar dūri izdarīju Viktoram tiešu sitienu pa rumpi. Tiesa, uz čempionu tas nekādi neietekmēja, taču tas nebija mans viltīgais plāns. Neļaujot Viktoram atjēgties, es asi pacēlu ceļgalā saliektu kāju. Nākamajā mirklī mans pretinieks noliecās uz pusēm, paspējot izspiest tikai niecīgu čikstoņu.

Mans plāns bija veiksmīgs. Celis sasniedza paredzēto mērķi, iespiežoties tieši cirksnī. Noskūpstīju to no visas sirds. Šķita, ka manā dzīvē nekas nesagādāja tādu prieku kā šis sitiens. Es stāvēju un vēroju, kā Viktors, saliekts uz pusēm, sāpēs saviebās un ar plaukstām saspiež sāpīgo vietu, it kā tas varētu viņu kaut kā glābt no ciešanām. Man nemaz nebija žēl čempiona, tāpēc sodu viņu par ciešanām, ko viņš man sagādāja. Viss ir godīgi. Un es nepārkāpu nekādus noteikumus.

Pūlis skandēja:

– Pabeidz, pabeidz, pabeidz.

Vismaz labi, ka «tev nebūs nogalināt». Citādi «zaļie» noteikti neatšķirtos no savvaļas dzīvniekiem.

Tātad, man bija jābaidz cīņa, pretējā gadījumā es jau biju diezgan noguris no visas šīs ķibeles. Es piegāju pie Viktora, nemaz nebaidīdamās, ka viņš varētu man kaut ko nodarīt. Čempions bija tādā stāvoklī, ka viņam nekas neinteresējās un, manuprāt, viņš pats nebūtu atteicies pēc iespējas ātrāk tikt galā. Bet es izrādījos cilvēcīgāka un, satverusi viņa galvu rokās, vienkārši nogāzu viņu uz grīdas. Sitiena spēks bija tieši tik daudz, lai panāktu vēlamo efektu – čempions tika izsists, taču tajā pašā laikā slidas nenometa.

Cilvēki, kas vēroja cīņu, uzgavilēja. Šķiet, ka viņi nemaz nebija sarūgtināti, ka viņu čempions tika uzveikts, bet tieši otrādi, viņi par to priecājās. Vai viņi ir noguruši no viņa vai kā?

Iekāpu starp virvēm un gāju garām manā priekšā šķirtajam pūlim, kas uzvarētāju sveica ar pērkoniem aplausiem. Es noteikti biju apmierināts! Ne katru dienu saņemam šādus aplausus, it īpaši, ja dzīvojam metro.

* * *

Manu ķermeni atkal pārņēma briesmīgs nogurums, gribējās visu dienu nogulēt un gulēt, un varbūt vēl, bet kājas it kā pašas nes uz priekšu. Es ar sirpi un āmuru devos uz stēlu, kur, kā man teica, vajadzēja atrasties Antonam, onkulim Vovam, Jurai un Velimiram Andrejevičam.

Bija pagājusi apmēram pusstunda, vai varbūt vairāk, kopš

ierados ringā, lai vērotu tur notiekošās cīņas. Maz ticams, ka ķīmiskais tērps šajā laikā tika salabots. Lai kā arī būtu, man tomēr vajadzēja atgriezties pie savas tautas. Palikt vienatnē uz Proletarskaya, vismaz man, nav droši.

Es īsu brīdi apstājos stelas priekšā, lai detalizēti izpētītu uz tās attēloto augsto reljefu. Nekā īpaša tajā nebija, tikai parasts āmurs un sirpis, bez volāniem, bet tik un tā bija skaista. Bet vienīgais rotājums stacijā.

Negaidīti – es pat nodrebēju – no aiz stelles iznāca onkulis Vova. Viņam bija drūms skatiens, it kā viņš būtu ar kaut ko neapmierināts. Tomēr, ieraugot mani, viņš pasmaidīja.

– Oļeg, tu jau atgriezies? – šeit viņš acīmredzot pamanīja zilumus un zilumus uz manas sejas, jo viņš noraizējies jautāja: – Kungs, kas ar tevi notiek?

«Es sāku kauties,» es neizdomāju kādu jauku stāstu, lai slēptu patiesību. Kāda jēga? Paziņojiet tēvocim Vovam.

– Kas? Ar ko? Par ko?

Izstāstīju visu tā, kā notika. Manam stāstam ejot uz priekšu, tēvocis Vova kļuva arvien pārsteigtāks. Un es pats patiesībā tikai tagad pilnībā sapratu, ko esmu izdarījis.

– Vai tu uzvarēji to milzi? – Tēvocis Vova bija absolūtā šokā. – Kā tev tas izdevās? Tu... tu pat nezini, kā cīnīties...

«Es pats nezinu,» es paraustīju plecus. «Likās, ka viss notika pats no sevis.» Likās, ka es nebiju es pati.

– Oho! Labi darīts, ko vairāk lai saka! Pastaigāsim pa staciju, kamēr vēl strādājam pie tērpa.

Es neiebildu, lai gan nesaprātu, kāpēc tas bija vajadzīgs. Es joprojām neko jaunu šeit neredzēju. Un man ļoti gribējās uz minūti apsēsties. Labi, būšu nedaudz pacietīgs, varbūt tēvocis Vova vēlas ar mani par kaut ko runāt. Labi, paskatīsimies.

Mēs gājām gar platformu. Tēvocis Vova klusēja, kaut ko domādams. Lai pārtrauktu iedibināto klusumu, es pirmais uzsāku sarunu.

– Tēvoci Vova, vai jūs par kaut ko uztraucaties?

– Kas? – viņš atcirta. – Nē. Kāpēc tu tā domā?

– Tev ir tāda noraizējusies seja... Vai kaut kas nav kārtībā?

Tēvocis Vova apstājās, uzmanīgi ieskatījās man acīs, tad turpināja kustēties.

– Redzi, Oļeg, es joprojām domāju, ka ideja par izbraukšanu virszemē nav līdz galam veiksmīga.

– Bet kāpēc?

– Es jau minēju. Spriediet paši: pirmkārt, tas nav fakts, ka jūsu dzīvoklī ir ieroči. Personīgi es par to ļoti šaubos. Un jūs nekur vairs neatradīsiet ieročus; uztvērēji jau ir iznesuši no virsmas visu, ko vien var. Otrkārt, un tas, iespējams, ir vissvarīgākais, jūs neizdzīvosit virspusē. Ja jūs pat nepaspēsiet noiet simts metrus, viņi jūs tūlīt nogalinās. Un neskatieties uz mani tā, it kā es nezinātu, kā tas notiek? Es tev iepriekš neteicu... Es negribēju, lai tu zini. Vispār es arī biju uztvērējs. Pirmajos gados pēc holokausta. Vai tu redzi šo rētu? – Tēvocis Vova atrotīja jakas piedurkni un parādīja neglītu pēdu no dziļas brūces. Tas izskatījās biedējoši. Saka, ka rētas padara cilvēku. Tas, ko es

redzēju, neatbilst šim teicienam. – Es to dabūju no pterodonta. Dzīvnieks man nejauši pieskārs ar knābi – oho, «gadījuma rakstura»! Ja Dievs dos, es to noskūpstīju. – Un cik reizes es esmu bijis uz nāves sliekšņa, jūs zināt! Pterodonti nav vienīgās briesmas, kas sagaida pētniekus uz virsmas.

Teikt, ka esmu šokēts, nozīmē neteikt neko. Oho, tēvocis Vova bija uztvērējs! Viens no pirmajiem. Oho! Tikmēr viņš turpināja:

– Lenija droši vien stāstīja, kādi radījumi tur dzīvo? – Es pamāju ar galvu, sakot: «Es tev teicu, bet kā ar to?» «Tad jums vajadzētu zināt, ka briesmoņi tagad ir kļuvuši daudz bīstamāki nekā pirms divdesmit gadiem.» Nepieredzējis cilvēks, kurš ilgu laiku nav izgājis virspusē, tur nedrīkst doties, ticiet man. Jebkurā gadījumā iznākums ir viens – nāve.

– Bet man jāiet. Mūsu līnijas labā.

«Atvainojiet, Oļeg, bet tu esi idiots,» tēvocis Vova laipni sacīja, drīzāk ar rūgtumu balsī. – Kas liek domāt, ka karš ir labākais risinājums? Mēs visi tajā mirsim. Kā tu nesaproti?

– Man šķita, ka mēs visu jau esam pārrunājuši.

Ar šo frāzi liku saprast, ka par šo tēmu vairs runāt nevēlos. Tēvocis Vova saprotoši pamāja, un mēs klusēdami atgriezāmies pie stēlas. Es neturēju pret viņu ļaunu prātu: viņu varēja saprast, bet man bija diezgan apnīcis viņa nieze par padošanos «sarkanajiem».

Vismaz, ja mēs uzņemsim Reds, mums būs iespēja uzvarēt. Padosimies – nekādu iespēju.

Bet pat tad, ja zaudēsim karu, atvieglosim uzdevumu

«zaļajiem», «violetajiem» un «zilajiem», aiznesot vairāku «sarkano» dzīvības uz nākamo pasauli. Un tikai miera un labklājības labad, kas valda metro, ir vērts atdot savu dzīvību.

Neviens negrib mirt. Un onkulis Vova negrib. Un tāpēc viņš uzskata, ka sarkano nosacījumu pieņemšana ir racionāla. Bet, lai kā arī būtu, viņam nāksies samierināties ar vairākuma viedokli, un esmu pārliecināts, ka «oranžo» vairākums atbalstīs mani un Antonu.

Es dzīvoju – es redzu.

8. nodaļa. Vissvarīgākais ienaidnieks

Visam, lai kāds tas būtu, ir savs beigas. Pat Visums, lai gan to nevar pierādīt. Tam kaut kur ir jābeidzas, ja ievēro veselo saprātu. Bet, ja tai ir robeža, kas tad ir aiz tās? Cits Visums? Tukšums? Jūs varat par to diskutēt ilgi un nekad nepanākt vienprātību. Tiesa, tas ir cits jautājums.

Bija pagājušas nepilnas divas stundas, līdz tehniķis no zaļās līnijas salaboja mūsu ķīmiskās aizsardzības tērpu. Izskatījās kā jauns, lai gan, rūpīgāk apskatot, bija redzamas remonta pēdas.

Nekas cits mūs neatturēja ne uz Proletarskas līnijas, ne uz pašas zaļās līnijas, un mēs devāmies mājās ar tīru sirdsapziņu. Antons gribēja samaksāt meistaram par padarīto darbu, taču viņš atlīdzību nepieņēma, sakot, ka ir gatavs strādāt par velti laba mērķa labā. Godīgi sakot, es īsti nesapratu, kas tas ir par «labo darbu».

Velimirs Andrejevičs laipni piekrita mūs pavadīt uz «Aleksandra Ņevska laukumu», tomēr neaizmirstot pieminēt, ka viņam «bija daudz darāmā».

Atkal atradušies pie bareljefa pie pārejas starp stacijām, atvadījāmies no viesmīlīgā zaļās līnijas priekšnieka un atstājām viņa apgabalu. Tēvocis Vova beidzot draiski un draudīgi paskatījās pār plecu uz nelaimīgo dežurantu, kuram pirms dažām stundām bija uzdrīkstēšanās mūs aizturēt. Viņš vainīgi skatījās uz saviem zābakiem un nepacēla galvu, līdz mēs pazudām no

viņa redzes lauka.

Man nepatīk tādi cilvēki. Viņi iedomājas sevi par skarbiem, bet patiesībā izrādās zemākie glēvuļi, vienkāršāk izsakoties. Protams, man pašam patīk izrādīties, bet tas ir ārkārtīgi reti, un vēl jo vairāk, es zinu, kura priekšā es varu to darīt un kura priekšā es nevaru.

Ratiņi mūs gaidīja pie perona malas. Labi, tagad viss ir beidzies. Tagad mēs ieradīsimies Ladozhskaya, varbūt viņi man iedos pāris stundas atpūsties, un man būs jādodas uz virsmu. Nez kāpēc tikai tagad sapratu, kādu nāves spriedumu esmu sev parakstījusi. Lai gan «X-stunda» vēl nebija pienākusi, nez kāpēc man jau bija bail. Sajutu neviltotas, cilvēkam raksturīgās bailes, kuras viņš parasti piedzīvo brīžos, kad nezina, ko sagaidīt no nākotnes.

Es pat kritu panikā. Es baidījos, ka tur augšā mani sagaida briesmīga nāve. Nāve mani nebiedēja, bet tas, kā tas varēja notikt... man pār muguru radīja drebuļus. Labāk aizmirst un mēģināt par to runāt pēc iespējas mazāk. Un kas es būšu Antona, onkuļa Vova un Jura acīs, ja atteikšos? Tas, kā viņi uz mani skatās, man būs vēl sliktāks par nāvi.

Nē, tā kā esmu nolēmis, es pabeigšu to, ko esmu plānojis, līdz galam... vai es nomiršu. Trešā nav.

Es jau biju pacēlis kāju, lai iekāptu ratiņos, bet onkulis Vova man uzsauca:

– Oļeg, pagaidi, nesēdies.

Es pārsteigta pacēlu uzacis un piegāju viņam tuvāk.

– Kaut kas notika?

– Nekas īpašs. Es tikai gribu tev kaut ko pastāstīt.

«Protams,» es viegli pamāju, bet tajā pašā laikā es saspringu. –

Un kas?

– Man nav viegli to pateikt... bet, iespējams, kas attiecas uz «sarkanajiem», jums ir taisnība. Mums tiešām viņiem ir jācīnās.

– Prieks dzirdēt, ka beidzot pieņēmtā pareizo lēmumu! – pasmaidīju. – Bet kas tev lika mainīt domas?

– Es domāju par taviem vārdiem un sapratu, ka kļūdījies. «Es uzvedos kā glēvulis, domāju tikai par sevi,» tēvocis Vova sacīja, skatīdamies lejup. «Tas nav pieklājīgi līderim.» Lai gan es neesmu stacijas priekšnieks, es tomēr esmu viņa vietnieks. Arī daudzi cilvēki uz mani skatās.

– Man prieks, ka tu visu saprati. Tas patiešām ir vissaprātīgākais mūsu problēmas risinājums.

Jura, kas pirms minūtes par kaut ko runāja ar Antonu, gāja garām tēvocim Vovam un mums uz tunēļa pusi, kas veda uz Ligovska prospektu. Viņš gāja ātri, it kā kaut kur steigtos. Es viņam uzsaucu:

– Pagaidi, Jurets, kur tu dosies?

Mans draugs pagriezās un izklaidīgi paskatījās uz mani.

– A? Jā, es braucu uz Ligovku.

– Kāpēc tu gribi uz turieni? – es biju pārsteigts un paķēru Juru.

– Pasūtījums. Mums no stacijas jāsavāc visi tur esošie ieroči.

– Vai Antons tev to teica?

– Jā viņš. Es redzu, ka vēlaties zināt, kam tas paredzēts? – es

pamāju. – Pirms kara, ja tas notiek, ir nepieciešams, lai visi mūsu rīcībā esošie ieroči būtu pilnā kaujas gatavībā. Ja nepieciešams, tas ir jātīra un jāremontē. Man ir dots norādījums to atvest uz Ladožskaju.

– Es došos tev līdzi.

– Par ko? Es pats varu tikt galā.

«Es zinu, bet es joprojām gribu iet ar tevi.»

«Ticiet man, tas nav nepieciešams...» bet es paskatījos uz Juru tā, ka viņš uzreiz paskatījās prom un teica: «Labi, iesim kopā.»

– Puiši, par ko jūs čukstiet? – Antons piegāja pie mums un aplika roku mums abiem. «Vai jūs kaut ko neplānojat?»

«Oļegs vēlas iet ar mani,» atbildēja Jura.

– Skat, ko tu domā! Pirms došanās uz virsmu, jums ir jāsaņem spēks. Nu, kāpēc jums tas ir vajadzīgs?

Atklāti sakot, es pats nezināju atbildi uz šo jautājumu. Es tikai gribēju. Tas bija vienkārši nepieciešams. Un kāpēc?..

– ES iešu. Un punkts! – es pēkšņi skarbi noteicu.

– Labi labi. Ja tu tā vēlies, man nav tiesību tevi pavēlēt. Tikai tad ātri atgriezieties.

– Kāds tur strīds, bet cīņas nav? – tagad pie mums pienāca tēvocis Vova. – Varbūt vari iniciēt arī mani?

Antons viņam pastāstīja lietas būtību. Tēvocis Vova iesmējās un neapmierināti saviebās ar grimasēm.

– Nāc, Oļeg, nāc! Labāk nāc ar mums, kas tev tur jādara?

«Es gribu palīdzēt Jurai,» es teicu akmeņainā balsī. Es

joprojām nevarēju saprast, kas mani pārņēma. Likās, ka, ja viņš nepārtrauks mani pārliecināt, es nesavaldīšos, kļiedzu vai pat izmantošu dūres. Doma par to mani biedēja. Kas vēl pietrūka! Es centos nomierināties.

«Nu, varbūt tas ir vienīgais iemesls,» tēvocis Vova domīgi sacīja un tad pagriezās pret Juru un mani. – Bet paskaties, dari visu ātri, labi. Oļeg, neuztraucies. Vai tev vēl ir...

– Jā, zinu, zinu!

– Tas ir labi, tas ir lieliski, ko jūs zināt! Nu tad neuztraucieties...

Es jau grasījos teikt «pie velna!», bet Jura asais kļiedziens neļāva man to izdarīt. Mans draugs, sāpēs saviebies un turēdams kāju, nokrita uz grīdas. Es, Antons un onkulis Vova steidzāmies pie viņa.

– Jura, kas tas ir? Kas tev ar kāju? – jautāju, bet Jura neatbildēja. Viņš cieši sakoda zobus, lai pa muti neizplūstu cits kļiedziens.

– Volodja, sasodīts, kas ar viņu notiek? – arī Antons bija nopietni satraukts.

– Es nevaru droši pateikt. Tas varētu būt jebkas, bet man šķiet, ka tas ir recidīvs. Oļeg, vai Jura tev kādreiz ir teicis, ka viņam ir slikta kāja vai kas tamlīdzīgs?

«Nē, tas tā nebija,» es mēģināju atcerēties kaut ko tādu, bet nekas nenāca prātā. Tas nozīmē, ka vai nu es aizmirsu, vai arī Jura patiešām klusēja par savu slimību.

– Lietas ir slikti... Anton, paņem viņu aiz rokām, es paņēmu

viņu aiz kājām un aiznesu uz ratiņiem. Jo ātrāk nogādāsim Juru uz Ladožskaju, jo labāk viņam būs. Nu, Oļeg, tev tad būs jābrauc vienam uz Ligovku. Veiksmi!

«Paldies,» es klusi teicu, skatoties, kā Antons un tēvocis Vova uzmanīgi ienes manu draugu ratiņos un tad pazūd tuneļa tumsā. Ja tikai ar Juru viss būtu kārtībā. Es uz to ļoti ceru.

Es vienmēr nēsāju līdzī savu iecienītāko lukturi, ja izgāju no mājas stacijas. Tagad viņš bija arī man pa rokai. Un noderēja!

Biju spiests uz Ligovska prospektu nokļūt savām kājām, jo pie rokas nebija neviena brīva vilciena. Vai drīzāk kā? Depo starp «Ligovku» un «PAN» [1] bija vismaz trīs neaizņemti transportlīdzekļi, bet es negribēju tos ņemt. Ratiņu kārtību pa oranžo līniju nevajadzēja pārkāpt, mēs bijām stingri šajā jautājumā, un, ja tā padomā, attālums nav tik liels, var staigāt kājām.

Es noskatījos, kā Antons, onkulis Vova un Jura aiziet, kad viņi aizgāja, un es pats iekļuvu pretējā tuneļa tumsā. Viņš pārvilka lukturīša siksnu pār pieri un ieslēdza gaismu. Spilgts stars iedūrās telpā un apgaismoja ceļu man priekšā apmēram desmit metru garumā. Vienīgais, no kā es baidījos, bija tas, ka mans lukturītis nodzisīs, pirms es varēšu iziet no tuneļa. Baterijas izturēja ilgu laiku un jebkurā brīdī varēja beigties. Bet nez kāpēc es nekad nedomāju par rezerves.

Lenija nesen man atnesa baterijas, īpaši lukturītim. Protams, pēc divām desmitgadēm viņi tika pilnībā izlādēti. Taču, pateicoties lādētājam, ko Lenija atrada uz virsmas savā pirmajā

braucienā, problēma atrisinājās pati par sevi. Lādētājs ar tur ievietotajām baterijām tika ievietots benzīna ģeneratora ligzdā un pēc dienas to uzlāde tika pilnībā atjaunota. Šobrīd man nebija līdzī bateriju, tās atradās manas mammas teltī.

Mammu... Kā man tevis pietrūkst! Kāpēc tu nomiri tik agri, ja tev vēl vajadzēja dzīvot un dzīvot?

Slimība viņu uzvarēja, neskatoties uz to, ka viņas māte izmisīgi cīnījās pret to. Saka, ja cilvēkam ir ļoti spēcīgas dzīves slāpes, tad slimība var atkāpties. Diemžēl šajā gadījumā slimība bija spēcīgāka.

Mamma nevarēja izkļūt no manas galvas visu laiku, kad gāju pa tuneli. Es joprojām nevarēju noticēt, ka viņa ir prom un ka viņa drīz tiks kremēta. Cik grūti ir zaudēt mīļos...

Ceļš starp stacijām man šķita mirklis, es pat nepamanīju, kā nonācu Ligovkā.

– Oļeg, tas esi tu? – kāds man sauca no otra stacijas gala.

Es šķielēju aci un redzēju, ka Deniss Gromovs, šodienas dežurants, man pamāja ar roku. Viņš stāvēja postenī kopā ar savu draugu, arī Denisu, bet Vihrovu. Tāpēc, uzrunājot kādu no viņiem, viņi sauca viņu uzvārdā.

Es pamāju atpakaļ Gromovam. Es nekliežu sveicienu, nolemjot glābt savas balss saites. Deniss atkal satvēra rokas kā megafons un iesaucās:

– Nāc šurp, palīdzi mums!

Es gribēju atteikt, atsaucoties uz to, ka man bija uzdevums, kuru es negribēju atlikt, bet es tomēr nolēmu vismaz noskaidrot,

ko viņi no manis vēlas.

Otrs Deniss vilka somas no barikādes tuvāk stacijai, kur beidzās perons. Tas mani nepārsteidza: kāpēc viņam tas bija vajadzīgs?

Kad es piegāju pie Gromova un jautāju, kas šeit notiek, viņš atbildēja:

«Redziet, mēs sākām nelielu pārkārtošanos,» es sakrustoju rokas uz krūtīm un sāku gaidīt skaidrojumu. Likās, ka Deniss to saprata un turpināja: «Man šķita, ka tā būtu labāk.» Paskaties, somas kādreiz bija tuneļa dziļumos, vai ne?

– Nu, kā šis! – ES piekritu.

– Nu, uzbrukuma gadījumā, ja situācija izrādīsies slikta, skriet būs bīstami – var iešaut mugurā. Tātad?

– Tātad! – es vēlreiz teicu, īsti nesapratdama, ko Deniss tiecas.

«Un, ja barikāde atrodas platformas līmenī, tad būs daudz drošāk atkāpties.» Sapratu?

Beidzot tas man atausa. Vispār saprātīgi!

«Nav slikta ideja,» es novērtēju.

– Paldies! Palīdz man, vai ne? Ar jums tiksīm ātrāk galā.

– Es, protams, palīdzēšu. Kāpēc nesaucāt palīgā nevienu no stacijas iemītniekiem?

– Priekš kam? Varējām kopā, bet še tu... Es uzreiz jutu, ka esmu nācis ne velti, it kā speciāli, lai mums palīdzētu,» kaut kā viltīgi pasmaidīja Gromovs. – Starp citu, kā tev iet?

Es saspringu. Kāpēc viņš jautā par manām lietām? Vai viņš tiešām kaut ko zina par «sarkanajiem»?

– Un kas? – uzmanīgi jautāju, cenšoties neizklausīties rupji.

– Aizmirsti! Tikko jautāja. Vai tas ir aizliegts?

Uh, kāds es esmu idiots. Viņš kļuva pilnīgi neadekvāts. Un tas viss pēdējo dienu notikumu dēļ.

– Atvainojiet, es... vienkārši mana māte nomira...

– Es tiešām atvainojos. ES nezināju. Atvainojiet.

– Atvainojiet, man nevajadzēja būt rupjam...

– Lai tas ir jums!

– Meitenes, beidziet plāpāt! – Vihrovs pacēla balsi. «Kāpēc es vienīgais cīnos, kamēr tu plēsi mēli?»

Mēs vainīgi paskatījāmies uz Denisu un arī sākām vilkt smilšu maisus. Darbs gāja daudz ātrāk.

Pavisam drīz barikādi gandrīz pilnībā pārcēlām vēlamajā līmenī, palika tikai pāris desmiti maisu.

Kad noliecos, lai paņemtu vēl vienu somu, pēkšņi aiz muguras, no tuneļa puses, dzirdēju nesaprotamu šalkoņu. Viņš kļuva piesardzīgs un klausījās. Nē, ir kluss. Tā noteikti šķita, es nodomāju. Vai arī žurkas čaukst.

Es pagriezos un uzreiz man sekoja ass sitiens pa degunu. Kā kļuva skaidrs pēc sekundes, Deniss Gromovs ietricās manī ar plecu.

– Oļeg, piedod, draugs, es to izdarīju nejauši. Soma bija smaga, tā bija infekcija, tā mani pavilka uz sāniem, un es nevarēju noturēt līdzsvaru. Atvainojiet.

«Jā, viss ir kārtībā,» es teicu, berzējot degunu. Tas bija sāpīgi, bet diezgan pieļaujami. Dīvaini, bet, kad deguns pieskārs jakas

virsmā, sajutu asu un diezgan nepatīkamu smaku. Interesanti, kas tas varētu būt? Protams, es zinu, ka katrai lietai ir sava unikālā smarža, bet tas, manuprāt, bija par daudz.

Kad viss darbs bija paveikts, Vihrovs pēkšņi nokrita uz grīdas kā notriekts. Mēs ar Gromovu pieskrējām viņam klāt un tajā pašā laikā sākām just viņa pulsus, baidoties, ka viņš ir miris. Bet Deniss bija dzīvs, bet gulēja. Kā miris. Nevar būt, ka viņš ir tik noguris no maisu vilkšanas. Jā, tas nav viegls darbs, bet tik ātri noģībt...

Mēģinājumi viņu pamodināt nesniedza vēlamu rezultātu, Vihrovs nevēlējās pamosties.

Pavēru muti, lai pajautātu, ko darīt ar Denisu, bet redzēju, ka arī Gromovs sabruka kā notriekts.

Manu acu priekšā pēkšņi parādījās debeszilās krāsas caurspīdīga migla. Pamazām tas sāka aizpildīt to stacijas daļu, kurā atradāmies. Es cieši aizvēru acis un pakratīju galvu, cenšoties aizdzīt apsēstību. Bet nekas nav mainījies. Migla turpināja virpuļot gaisā un sasniedza pašus griestus.

Es sajutu ārkārtēju vieglumu, kādu vēl nebiju pieredzējis. Viss mans ķermenis kļuva viegls kā spalvas, likās, ka varēšu pat lidot, ja lēkšu. Bet plakstiņi kļuva ļoti smagi. Viņi rāpās lejā ar milzīgu spēku, vēlēdamies noslēgties riņķī, un es ar visu savu spēku centos viņus atturēt no tā.

Pēdējais, ko atcerējos, pirms man beidzot acis aizvērās, bija vairāki melnā tērpti cilvēki, kuri skrēja man pretī, cik ātri vien spēja. Uz viņu apģērba piedurknēm bija sarkanās lentes.

Pamostoties, it kā pēc ļoti ilga miega, dzirdēju ritmisku riteņu

skaņu uz sliedēm. Sākumā domāju, ka esmu vilciena vagonā, bet ātri sapratu, ka tas nav iespējams. Galu galā viņi jau ilgu laiku nav bijuši metro. Un tāpēc man nebija ilgi jādomā, lai saprastu: es braucu ar ratiņiem.

«Ko es te daru?» – šis jautājums manā galvā radās pirmais. Un tam sekoja otrs, loģiskāks: «Kur tieši es esmu šeit?»

Man nebija iespējams neko redzēt, jo manas acis negribēja atvērties, it kā tās būtu ar kaut ko salīmētas. Cik bezpalīdzīga es jutos tajā brīdī.

Ne uzreiz, bet tomēr atmiņas sāka parādīties manā atmiņā. Vispirms bezsamaņā krīt Vihrovs, tad Gromovs, tad manas acis pārklāj zaļa migla, un arī es krītu aizmirstībā. Manā priekšā parādās figūras ar sarkanām aproces. Ak nē! Nē! Nevar būt!

No šausmīgas lietas apzināšanās likās, ka esmu applaucējies ar verdošu ūdeni.

Sarkanie nolaupīja mani un, iespējams, abus Denisovus kopā. Tagad oranžais zars palika neaizsargāts vienā flangā... velns, ja nu būtu abos! Vai tiešām «sarkanie» nolēma uzbrukt, negaidot, kad pieņemsim lēmumu: padoties vai nē? Es gribēju uzlēkt un vismaz mēģināt nogalināt tos, kas mani nesa šajos ratiņos. Taču es uzreiz saņēmos, saprotot, ka šī rīcība būs patiesi neapdomīga un man var beigties ļoti slikti. Turklāt es ļoti drīz sapratu, ka, ja «sarkanie» nolemtu mums uzbrukt, viņi mani tūlīt nogalinās un nekur nevedīs.

Un pats galvenais, viņi mani nolaupīja nepareizā laikā. Tieši tad, kad man vajadzēja iznākt virspusē. Tik slikti veicas!

Tagad būtu jauki atvērt acis, lai novērtētu situāciju. Man bija jāpieliek milzīgas pūles, lai noņemtu plakstiņus, kas, šķiet, sver vairākas mārciņas, bet es tomēr to izdarīju. Nez kāpēc nebeidzamā pazemes koridora sienas man šķita kā stāva kanjona klintis. Līdzība bija pārsteidzoša, ja ne enerģijas kabeli, kas novilkti gar tunēļa malām un tagad ir bezjēdzīgi.

Es mēģināju pacelties, cerot ieraudzīt savus sagūstītājus, taču man izdevās pacelt galvu tikai par dažiem centimetriem, pēc kā mani atkal pārņēma liels nogurums. Dažas sekundes cīnījos ar miegu, līdz tas beidzot mani salauza otrreiz.

Es atguvu samaņu. Uzreiz atcerējos nesenos notikumus.

Sajutu sāpīgu spiedienu uz vēdera, it kā tajā būtu iespiests ass akmens. Man arī bija stipras galvassāpes, un es skaidri jutu kratīšanu. Saskaitot visus trīs šos faktoros, es sapratu, ka mani nes uz pleca. Kur, kurš, kāpēc? Es vēlos, lai man būtu vismaz kaut kāda nojausma par to, bet tajā pašā laikā man bija bail uzzināt atbildes uz saviem jautājumiem.

Man galvā iešāvās doma: mēģini izsist manu «porteri» un bēgt, bet tā pazuda tikpat ātri, kā parādījās. Viss mans ķermenis sāpēja un sāpēja, manas rokas un kājas bija tik stīvas, ka es īsti nevarēju tās pakustināt. Turklāt es nezināju, kur esmu, kas nozīmē, ka es nebūtu varējis aizbēgt. Vispirms jums ir jānovērtē situācija un pēc tam jāizstrādā rīcības plāns.

Smadzenes atkal sāka smagi strādāt.

Ja es neklūdījos un «sarkanie» mani patiešām nolaupīja, tad kādam nolūkam viņi to izdarīja? Vai tiešām esmu viņiem kaut

kam vajadzīgs?

Centos sakopot domas, lai vismaz kaut ko uzminētu. Rezultātā radās nepatīkama versija: ja nu mana nolaupīšana būtu Ņūtona darbs? Tātad viņš gribēja izlīdzināties ar mani par visu, ko es viņam izdarīju? Kas zina, viņš ļoti labi to būtu varējis izdarīt. Cik saprotu, Ņūtonam starp «sarkanajiem» ir ievērojama autoritāte, pat iespējams, ka viņš ir otrā persona aiz Animus, tā teikt, labā roka.

Tādiem cilvēkiem kā Smartijs neko nemaksā, lai izturētos ļoti zemiski. Ja tā padomā, tad laikā, kad mēs viens otru pazinām, es viņam neko nedarīju, izņemot to, ka pēc cīņas ar viņu iznācu dzīvs. Es pat nevarēju viņu sāpināt. Šķiet, ka nebija iemesla uzpūst traģēdiju universālā mērogā, taču tāda lieta varēja viņu ļoti sāpināt. Rezultātā mani nolaupīja un aizveda uz VIŅA teritoriju, kur viņam ir lielas priekšrocības. Īsāk sakot, es esmu sajukusi.

Gribētos ticēt, ka mans minējums bija nepareizs, bet, manuprāt, tas bija racionālākais izskaidrojums manam izskatam šeit.

Starp citu, kur tas ir šeit? Kurā stacijā es esmu? Vai es vispār esmu stacijā? Varbūt mani iznesa uz virsmas un atstāja šeit, lai nomirtu. Bez ēdiena, ūdens, gāzmaskas, briesmoņu apsēstajā pasaulē cilvēks ilgi neiztik. Un, diemžēl, es nebūšu izņēmums.

Atvēris acis, viņš nedaudz nomierinājās. Nē, es neesmu virspusē. Zem manām kājām (lai gan manā pozīcijā tas nav pilnīgi taisnība) bija dzelzceļa sliedes, un tāpēc es atrados metro. Lai gan es ar šo secinājumu nedaudz pārsteidzos. It kā sliedes

būtu tikai metro... Nevar izslēgt, ka es varētu būt, teiksim, kādā dzelzceļa stacijā. Bet man bija grūti tam noticēt.

Nākamajā mirklī es jutu, ka krītu. Tad asas sāpes mugurā un lāpstiņās – mani uzmeta, nē, pat uzmeta, uz kaut kā cieta. Kad mana redze pilnībā atgriezās, es beidzot varēju redzēt cilvēku, kurš mani nesa.

Viņš bija garš, platiem pleciem un pavisam plikpauris. Man uz galvas nav neviena mata. Nebija pat uzacu vai skropstu.

Plikais vīrietis atklāja zobus, atklājot savus pārsteidzoši baltos zobus, un šis «smaids» lika man justies neomulīgi.

– Ko... kur es esmu? – ar lielām grūtībām izspiedu, tomēr īsti necerot uz atbildi.

Tā nekad nesanāca. Plikais vīrietis noliecās pār mani un, satvēris mani aiz jakas apkakles, bez pūlēm pacēla mani no grīdas un novietoja tā, lai manas acis atrastos vienā līmenī ar viņa acīm, kā rezultātā manas kājas nerasniedza. grīda pāris desmitiem centimetru.

Plikais vīrietis turpināja smieties un skatījās man sejā. Viņš mani turēja šajā pozā ilgu laiku, un es domāju, ka drīz viņa rokas nogurs, un mana mugura atkal saskarsies ar grīdu. Bet nekas tamlīdzīgs, šķita, ka plikpaurainim nebija nodoma mani palaist. Vai viņš saņem aizrautību, turot mani virs grīdas? Muļķības!

Pavisam drīz es biju gatava viņam lūgt, lai viņš nolaiž mani zemē. Ļaujiet viņam pat mest mani uz grīdas, cik vien spēj, lai būtu uz cietas virsmas.

It kā lasīdams manas domas, plikpaurains atspieda pirkstus un

es, pakļaujoties gravitācijas likumiem, uzsitu savu dibenu pret granīta grīdu, vienlaikus skaidri ar astes kaulu jūtot, cik tas ir nepatīkami. Plikais vīrietis izplūda histēriskos smieklos. Man nodarītās sāpes viņam sagādāja baudu, un kāds prieks! Par to nebija nekādu šaubu.

Brīdi vēlāk no viņa pašapmierinātā noskaņojuma vairs nepalika ne pēdas; viņa sejā parādījās izteiksme, ko es novēroju Baldijam, kad viņu ieraudzīju pirmo reizi. Nopietns, drūms, pat nedaudz dusmīgs. Ko, pie velna, viņš grasījās?

Plikais vīrietis atkal piegāja pie manis, un es jau biju gatava tam, ka viņš mani sitīs, bet manas bailes vismaz bija pārāgras. Viņš ar asu kustību satvēra manu kreiso roku. Drīz viņai uzsprāga rokassprādze no izturīga un bieza metāla. Tas pats notika ar manu labo roku un abām kājām. Tādējādi es atradu sevi važās.

Atkāpjoties pāris soļus, plikpaurais kritiski paskatījās uz mani un, apmierināti pamājis ar galvu, aizgāja. Kur, to man vairs nebija iespējams redzēt.

Situācija, kurā nokļuvu, man galīgi nebija pa prātam. Viss izrādījās pēc iespējas briesmīgāk. Pēdējā laikā vienmēr esmu nonākusi kādās nepatīkšanās, lai gan līdz šim esmu no tām izgājusi, tā teikt, «sausā». Tas bija tā, it kā es ēdu pīrāgu, kas piepildīts ar «hronisku neveiksmi».

Sasodīts, tas ir pārsteidzoši, cik neveikli viņi mani saķēdēja! Važas karājās uz kolonnas tādā līmenī, ka nevarēju normāli nosēdēt uz grīdas un mana mīkstā daļa to nerasniedza par kādiem divdesmit centimetriem. Rezultātā ērtības labad, kā arī, lai rokas

nejūtas, nokarājoties uz tām, nācās piecelties kājās, lai gan man tas uzreiz neizdevās.

Man par lielu nožēlu es nevarēju neko darīt savā situācijā. Važas bija stingri piestiprinātas pie rokām un nebija jēgas pat domāt par mēģinājumu tās atbrīvot no metāla aproces. Iespējams, salauzu manu roku vairākās vietās vai nokožu īkšķi, bet tas nebija mans spēkos. Baidos, ka es uz to nespēšu. Mēģinot izvilkt važas no kolonnas, kļuva skaidrs, ka arī tas ir bezjēdzīgs vingrinājums – viņi sēdēja cieši, lipīgi.

Paskatījos apkārt un sapratu, kurā stacijā atrodos. «Vyborgskaya». Viņi mani aizveda tālu, ak, tālu. Ne, protams, Devjatkino, bet doma, ka pat tad, ja man izdotos aizbēgt, man lika justies slikti. Es nekādi nevarēju pabraukt garām četrām stacijām un aizbraukt uz Dostojevsku. Paslīdēt garām «sarkanajiem» ir tas pats, kas izlaist zirni caur sietu. No otras puses, nekas nav neiespējams, mīlēja teikt onkulis Vova. Bet es domāju, ka šis teiciens neattiecas uz manu situāciju...

Tādējādi, atrodoties, kā jau gaidīju, «sarkano» gūstā, pieķēdēts pie vienas vietas, man bija daudz laika pārdomāt savu turpmāko likteni vai, kas būtu daudz noderīgāk, izdomāt vismaz dažus sava veida atbrīvošanās plāns. Tikai domas man vispār neienāca galvā. Mani tik ļoti nomāca tas, kas ar mani notika, ka es pat negribēju ne par ko domāt.

Un tomēr es mēģināju izmantot savas smadzenes, lai uzminētu, ko es šeit daru.

Tātad, ja tā padomā... Izrādās, ka «sarkanie» zināja, ka

ierādīšos Ligoška prospektā, zināja laiku, un tad droši vien izmantoja miega gāzi, lai neitralizētu mani un abus Deņisovu. Bet kā, kur? Kurš viņiem varētu pateikt?

Es uzreiz atcerējos, kā Antons sūtīja Juru pēc ieročiem, es palūdzu iet viņam līdz, tad pēkšņi kaut kas notika ar manu draugu... Nē, tas nevar būt! Pamatojoties uz visu šo, jebkurš būtu varējis mani ierāmēt! Bet es viņus visus labi pazīstu un esmu vairāk nekā pārliecināts, ka ne Jura, ne Antons, ne onkulis Vova uz ko tādu nav spējīgi. Turklāt nevienam no viņiem nebija iespējas sazināties ar «sarkanajiem». Mēs visi vienmēr bijām viens otram blakus.

Bet kurš tad? Mēs nekavējoties izslēdzam Gromovu un Vihrovu, viņi tika iemidzināti tāpat kā mani, acīmredzot, lai viņi netraucētu «sarkanajiem» veikt nolaupīšanu. Sasodīts, kam tas ir izdevīgi, ja es te klīstu?

Es izskatīju, šķiet, visus iespējamus kandidātus, bet beigās nonācu pie secinājuma, ka Ņūtons ir saistīts ar visu. Nav neviena cita. Viņš jau vairākkārt ir pierādījis, ka, lai arī ir «sarkanais», katliņu vāra, tāpēc pilnīgi iespējams, ka kaut kādā veidā varēja uzzināt manas ierašanās laiku «Ligoškā». Un, ja man ir taisnība un šis ir Ņūtons, drīz viņš, iespējams, nāks šeit un ņirgāsies par mani, un tad, man nav šaubu, viņš mani piebeigs. Es vēl pietiekami labi nepazīstu viņa raksturu, bet es uzdrošinos apgalvot, ka viņš mani spīdzinās, pirms mani nogalinās.

Kaut es varētu viņam piedāvāt dueli. Viens pret vienu. Es domāju, ka viņš nav tik negodīgs un glēvs, lai atteiktos. Ja tu

nomirsi, tad cīnies par savu dzīvību. Un tad tu paskaties, varbūt laime pagriezīsies manā virzienā...

Bet plāni ir plāni, bet patiesībā viss var noiet greizi.

Pēkšņi manā redzes laukā parādījās vīrietis. Paskatoties tuvāk, es sapratu, ka tā ir meitene. Viņas izliektā figūra viņu atdeva. Un viņa gāja man pretī. Kad viņa tuvojās, es redzēju viņas seju.

Es to redzēju... un apstulbu.

Es nekad pat domāju viņu šeit redzēt. Bet acis nepievīla. Un es noteikti zināju, ka tas nenotiek sapnī.

Bet ko viņa šeit dara? Vai viņas dzīvība tika saudzēta? Es nezināju, vai priecāties, redzot viņu šeit, vai nē.

– Oļegs! Ko tu šeit dari? – Mašas pārsteigumam nebija robežu. Jā, tā noteikti ir viņa, tā ir viņas balss.

– Es gribētu jums jautāt to pašu!

Maša vāji pasmaidīja un apskāva mani tik maigi, kā nekad mūžā. Es arī labprāt viņu apskautu, ja manas rokas nebūtu nokārtas no ķēdēm. Kad Maša atvēra rokas, es viņai izstāstīju savu stāstu. Viņa klausījās uzmanīgi, netraucējot, un, kad es pabeidzu, viņa tikai līdzjūtīgi pakratīja galvu.

– Tev nav paveicies, Oļeg. Man ir līdzīga situācija. Es devos ar Sašu uz tirgu, un, kad mēs šķērsojām Dostojevsku, sarkanie uzbruka mums. Diemžēl aizbraukt nebija iespējams. Saša atšāva, cenšoties aizsargāt mani un, protams, sevi, taču viņš tika nogalināts. Un viņi mani satvēra un vilka sev līdz. Es cīnījos pretī, bet ko es varētu darīt pret pieciem vīriešiem?

Viņi mani aizvilka uz šejieni, uz Viborgsku, kur mani

uztaisīja,» Maša pazemināja balsi līdz čukstam: «Animusa konkubīne».

Es neviļus nodrebēju. Jau no domas vien, ka šis nelietis viņai ir pat pieskāries ar pirkstu, manī acumirkļi uzvirvoja dusmu vilnis. Varbūt Maša nolasīja manas emocijas no tā, ko viņa dzirdēja manā sejā.

– Nē, nedomā, Animus patiesībā ir tik... impotents.

Es neteikšu, ka šīs ziņas mani nomierināja, bet mana dvēsele jutās nedaudz vieglāka.

– Nu, kā tev patīk šeit dzīvot? – ES jautāju.

Maša paraustīja plecus.

– Es vēl neesmu izlēmis. Es nevaru teikt, ka tas ir slikti. Bet manu pašreizējo dzīvi nevar saukt par labu. Bet es jums pateikšu noslēpumu,» Maša manāmi nervozēja, domājot, vai viņa man atklās savu noslēpumu vai nē. Beidzot viņa izlēma – es iemīlējos.

– Tu mīli? Kurā? – kādi jaunumi. Es gaidīju kaut ko dzirdēt, bet ne šo.

– Viņu sauc Pasha, bet te visi viņu sauc par smieklīgu – Pablo. Smieklīgs segvārds, vai ne? Viņiem visiem ir gandrīz smieklīgi segvārdi...

– Pagaidi, pagaidi! Vai jūs sakāt... ka esat iemīlējies «sarkanajā»? – Es nespēju tam noticēt. Kā tas vispār ir iespējams?

– Kas tam vainas? – Maša bija sašutusi. – Hmm, es domāju, ka es saprotu. Jūs droši vien domājat, ka visi «sarkanie» ir asinskāri švaki? Jā?

Es pamāju ar galvu. Kurš gan tā nedomāja?

– Tātad, zini to. Patiesībā tie nav tādi, kā mēs visi domājam. «Sarkanie» patiesībā neatšķiras no pārējiem metro iemītniekiem, viņi vienkārši nokļuva Animus ietekmē.

– Ko jūs ar to domājat?

– Tikai to, ka starp visiem metro iemītniekiem ir tikai viens Animus – nežēlīgs un nežēlīgs barbars.

Es joprojām neko nesapratu. Tikmēr Maša turpināja:

«Viņam ir sava veida garīgais spēks.» Pateicoties viņai, Animus var ietekmēt cilvēkus. Tieši šī spēka dēļ visi no viņa baidās un izpilda katru viņa kaprīze.

– Kādas muļķības? – es biju pārsteigts. – Tas nenotiek!

– Notiek! Vai tu man netici? Pats redzēju, kā viņš savam mīļākajam, sev tuvākajam cilvēkam lika raustīties. Un nepieskaroties. Pavisam. Oļeg, vai tu saproti? Ja Animus to darīs saviem tuvākajiem padotajiem, tad ko viņš darīs ar citiem cilvēkiem, kas iet pret viņa gribu?

Es joprojām tam neticēju, bet man nebija iemesla neticēt Mašai.

– Tātad jūs to visu redzējāt savām acīm?

– Jā, un ne tikai es. Desmitiem cilvēku neviļus bija liecinieki Panam, kurš raustījās un klieudz no sāpēm.

– Čau! – tas ir viss, ko es varēju pateikt. Gaisā karājās neveikla pauze. Bet tad es neviļus atcerējos, par ko mēs runājām iepriekš, un, rūpīgi izvēloties vārdus, es ierunājos: «Tātad, vai tas nozīmē, ka tu mīli to puisi?» Nu es novēlu jums laimi!

– Tu... neesi apvainojies? – Maša jautāja, nolaižot acis.

– Protams, nē! Kāpēc man būtu jāapvainojas?

Es sapratu, ko viņa domāja. Jā, es atzīstu, man bija nepatīkami dzirdēt, ka Maša mīl kādu citu, nevis mani. Tomēr es nekad neesmu apsvērusi iespēju, ka viņa būtu mana sieviete. Es izturējos pret viņu kā pret tuvu draugu, iespējams, pat kā pret māsu. Bet viņam nebija nodoma virzīties tālāk attiecībās ar Mašu. Neskatoties uz to, es joprojām jutu kaut kādu tukšumu savā dvēselē no viņas atzīšanās un, godīgi sakot, greizsirdības.

– Tas ir labi! – Maša vāji pasmaidīja.

«Klausies, es saprotu, ka jūs šeit neesat zemākajā pozīcijā,» es sacīju, un mans draugs īsi pamāja. «Varbūt tu vari mani kaut kā atbrīvot.» Man pēc iespējas ātrāk jānokļūst Ladožskajā, jādodas uz virsmu.

Tad es viņai izstāstīju visu stāstu, sākot ar savu pienākumu un beidzot ar savu parādīšanos šeit.

«Es mēģināšu kaut ko izdomāt, bet nevaru apsolīt.» Oļeg, tu rīkojies stulbi, plāno izkļūt virspusē. Tur ir bīstami!

– Es zinu. Bet man vajag.

«Vai neviens nevar iet jūsu vietā?»

– Tikai es zinu, kur meklēt. Turklāt es nekad nevienam neteicu savas mājas adresi.

«Labi, varbūt es pat spēšu pārliecināt Pashu palīdzēt.» Viņš ir laipns, domāju, ka neatteiks.

– Tas, protams, izklausās neticami – labs «sarkans»... bet pēc jūsu teiktā esmu gatavs ticēt...

Aiz muguras es dzirdēju raksturīgo smago papēžu skaņu uz grīdas, un tad spalgu, sirdi plosošu kliedzienu. Maša uzreiz kļuva bāla, viņas seja kļuva papīra lapas krāsā, un viņa ātri sāka čukstēt:

– Piedod, Oļeg, man jāskrien. Ja Animus mani šeit ieraudzīs, mums abiem būs slikti. Es nāksu vēlreiz, es apsolu,» viņa ātri uzbūvoja man uz vaiga un steidzīgi aizskrēja.

Tātad, es atkal paliku viena. Bet, mana sirds juta, ne uz ilgu laiku.

Un tā arī notika.

Pavisam drīz man pavisam tuvu atskanēja neapmierināta balss, tieši tāda, kādu biju dzirdējusi burtiski minūti iepriekš. Es vēl nezināju, kam tas pieder, bet bija skaidrs, ka šis cilvēks ir ļoti spēcīgs cilvēks.

– Vācies ārā, parastais! Kā tu uzdrošinieš tusēt zem manām kājām? Vācies no mana redzesloka, pirms es beidzot kļūstu dusmīgs, smirdīgais!

– Atvainojiet, kungs!

Tad varēju atšķirt kaut kādu neizteiktu bļaušanu un ļoti skaļu pļauku. Nebija vajadzīgs daudz prāta, lai, saskaņojot dzirdētās rindas, saprastu, ka kādam ir dots kāju sitiens pa dupsi.

Papēžu klikšķēšana atsākās un pavisam drīz cilvēks, kurš izdvesa šīs skaņas, bija man blakus. Sākumā viņš, šķiet, mani nepamanīja, bet es, pieķēdēts pie vienas vietas, ar grūtībām varēju izvairīties no viņa redzesloka.

Šis vīrietis, pareizāk sakot, mazais vīrs, jo nebija garāks par pusmetru, skatījās uz mani augšā un lejā ar neapmierinātu aci,

pēc tam izbrauca ar pirkstiem cauri savai kuplajai matu galvai un domīgi iesmējās. Kopā ar rūķi ieradās plikpaurains, tas pats, kurš mani izsmēja, pirms mani pieķēra kolonnā. Es viņu uzreiz atpazinu. Plikais pieliecās pie kompanjona auss, par ko viņam bija jāsaliecas deviņdesmit grādu leņķī, un kaut ko čukstēja. Kamēr milzis viņam sniedza informāciju, cilvēciņš saprotoši pamāja ar galvu un ik pa brīdim uzmeta man skatienu. Un, kad plikpauris pārstāja runāt, rūķis pienāca klāt un apstājās divu soļu attālumā no manis.

Es atkal biju pārsteigts, cik viņš bija īss. Viņa galvas augšdaļa bija manas krūšu līmenī, bet jūs nevarat mani saukt par augstu. Rūķis izbrauca ar pirkstu locītavām cauri bārdai, iešņaukāja gaisu un jautāja tajā stulbajā čīkstošajā balsī:

– Oļegs, vai ne?

Lai gan es negaidīju šādu jautājumu, nez kāpēc mani tas nepārsteidza. «Sarkanie» ir «sarkanie». Viņi zina daudz. Bet es nolēmu atveidot nobiedēto upuri, domādams, ka šī loma man palīdzēs tikt skaidrībā ar dažām mana laika detaļām uz sarkanās līnijas.

– No... kā tu zini?

«Tam nevajadzētu uz tevi attiekties,» rūķis teica, smaidīdams un absolūti labsirdīgi. – Vai Tu zini kas es esmu?

– Un kas esi tu? – Es tiešām nezinaju, kas stāv man pretī. Es tikai gribēju izplāpāt: «Vai tiešām no cirka izbēdzis klauns?», bet veselais saprāts lika turēt muti ciet.

Rūķis stāvēja man priekšā pozā – rokas uz gurniem, pacēla

zodu, vienu kāju uz priekšu – viņš izskatījās viss foršs, tas ir. Tas izskatījās vieglprātīgi un kaut kā nedaudz bērnišķīgi. Ar neslēptu lepnumu viņš teica:

– Es esmu Animus. Visa metro lineāls.

Animus? Šis cilvēciņš šeit ir Animus? Tas ir, tas, no kura visi Pēterburgas metro baidās, ir garš kā ponijs un nemaz neizskatās biedējoši? Oho! No domu pārbagātības es pēkšņi izteicos:

– Cik man zināms, tā vēl nav.

Animus pēkšņi asi sarauca pieri, viņa mutes kakts nepatīkami raustījās, it kā ar nervozu tiku.

– Ko tu teici? Nu, atkārtojiet! – izvelkot katru vārdu, ko viņš pavēlēja, precīzi pavēlēja, īso.

Plikais vīrs, lai gan varbūt tās bija tikai manas iztēles, nedaudz piesardzīgi paskatījās uz Animusu un pat atkāpās dažus soļus, it kā baidītos, ka netīšām saņems sitienu.

Un es... kas es esmu? Es, kā man teica, atkārtāju teikto. Es tajā brīdī nedomāju par sekām.

Uzreiz nepatīkamas sāpes iedūrās manā rumpī – es pat uzreiz nesapratu, ka tas ir Animus, kurš man iesita ar savu mazo dūri. Tomēr infekcija sāp. Es gribēju cīnīties pretī, bet sapratu, ka triks nedarbosies – dziedzeri cieši turēja manas ekstremitātes, neļaujot tām sasniegt mazo nekaunīgo puisi.

– Tu vēl ilgi te karāsies, es tev apsolu, necilvēks! Varbūt līdz savu dienu beigām. Lai tas tev kalpo kā mācība,» ar šiem vārdiem Animuss man iespēra pa ceļgalu, un, ja es nebūtu laikus ielikusi apakšstilbu, tas būtu ļoti jūtīgs.

Pēc tam Animus, nospļaujoties uz manu kurpi, pagriezās un devās prom, ar žestu rādīdams, lai plikpauris viņam seko.

Notika mana iepazīšanās ar svarīgāko ienaidnieku. Un es atzīstu, es biju ļoti vīlies, jo Animus izrādījās nevis tas varenais un varenais tirāns, kādu es viņu iedomājos, bet gan pilnīgs pretstats šim tēlam.

Uz ilgu laiku es atkal paliku pilnīgi viena. Kaut kur aiz manis, tālumā, cilvēki runāja, kas nozīmēja, ka stacija nebija tukša. Tomēr neviens man netuvojās. Un vai kāds, izņemot plikpauri, Mašu un Animusu, zināja, ka esmu šeit?

Vienatnē, vienatnē ar sevi. Es nekad agrāk nebiju piedzīvojis tādu izmisumu.

Vismaz kāds atnāktu. Es pat priecātos par plikpauri, galvenais, lai viņš viņu nesusit.

Bet man bija laiks padomāt. Pārdomājiet, kas patiesībā bija Animus.

Viņš parādījās visu metro iedzīvotāju prātos kā kāds neiznīcināms, draudīgs un iedvesmojošs paniku. Varbūt man radās maldīgs priekšstats par viņu, kad viņu satiku, bet, kad ieraudzīju Animusu, viņš man likās nožēlojams. Un runa pat nav par viņa augumu un balsi. Viņš izlikās foršs, pozēja manā priekšā, staigāja ar apsardzi. Cilvēks, no kura visi baidās, nevažātos kopā ar miesassargu.

Tāpat manu uzmanību neizlaida vēl viena detaļa. Es atceros, ka Maša man teica, ka Animus ir kaut kāds pārdabisks spēks. Viņš varēja ietekmēt cilvēkus ar telekinēzes palīdzību: likt

viņiem savīties elles krampjos, varbūt pat padarīt tos par zombijiem – un tas viss no attāluma. Bet...

Kad Animus sastrīdējās ar kādu stacijas iemītnieku, neizskatījās, ka viņš izmanto savas superspējas. Dzirdēju tikai trulu būkšķi un neapmierinātus kliezienus. Lai gan es šo ainu neredzēju, nevaru neko līdz galam spriest, taču atsevišķi secinājumi ierosināja paši sevi.

Tagad par viņa saziņu ar mani. Ar neapbruņotu aci bija skaidrs, ka Animus viss ir dūsmās, kad es teicu, ka viņš vēl nav metro saimnieks. Viņš bija tik dūsmīgs, ka pat iesita man. Tas sāp, bet tas ir diezgan pieļaujams, tomēr tas nav tas, par ko mēs runājam. Atkal viņš man neizmantoja telekinēzi vai ko citu. Vai tas ir dīvaini? Ļoti dīvaini.

Bet viņš varēja par mani tā nīrgāties, ar savu skatienu varēja mani pārvērst par kaulu kaudzi, bet nez kāpēc to nedarīja. Un manā dvēselē iezagās aizdomas: vai Animus patiešām ir tik visvarens, kā Maša man teica, vai arī viņš patiešām tikai izliekas par tādu?

Man nebija ne jausmas, cik ilgi es pavadīju pieķēdēts pie kolonnas. Varbūt stundu, varbūt desmit stundas. Lai kas arī būtu, es biju ļoti nogurusi. Manas kājas jau atteicās atbalstīt manu ķermeni, man bija jāpieliek lielas pūles, lai saglabātu pozīciju. Es nedomāju karāties važās, jo tas būtu bijis vēl sliktāk.

Kā man tagad gribējās apgulties, saritināties un aizmigt... Žēl, ka man nebija tādas iespējas.

Man garām neželīgā ātrumā paskrēja žurka. Es droši vien

nebūtu viņu pamanījusi, ja viņa nebūtu apstājusies manā priekšā. Žurka piecēlās uz pakalķājām un, kustinot savu raibo degunu, pārsteigta ieskatījās manā sejā. Lai gan tā varētu būt tikai mana iztēle.

Bet nē, žurka turpināja uz mani blenzt, noliecot galvu tagad pa labi, tagad pa kreisi.

– Nu ko tu skaties? «Es neesmu muzejs,» es drūmi teicu un uzreiz pieķēru sevi pie domas, ka runāju ar žurku. Saprātu.

Dzīvnieks čīkstēja un atlēca vairākus metrus atpakaļ.

– Kur tu dosies? Neej!

Es vēlos dzirdēt sevi no ārpuses. Pierunāju žurku mani nepamest, nelikt vienu. Bet man bija tik garlaicīgi, ka pat viņa varēja aizdzīt melanholiiju no manis.

Un žurka atgriezās. Precīzāk, viņa neaizgāja. Viņa atkal piecēlās pret mani ar savu purnu un atkal pievērsa acis man. Es nevilus pasmaidīju: vai viņa tiešām mani saprata?

Kopumā, ja tā padomā, žurkas ir pārsteidzošas radības. Lielākoties tie ir ļoti kaitīgi: tie iznīcina ražu, pārtikas produktus, pat elektroinstalācijas, ko tās var sakošļāt cauri, tādējādi radot iespējamu ugunsbīstamību. Žurkas ir dažādu kaitīgu slimību nesējas, savukārt pašas ir gandrīz imūnas pret indēm un indēm. Arī šie mazie dzīvnieki visilgāk spēj iztikt bez ūdens. Tāpēc nemaz nav pārsteidzoši, ka viņi ir vieni no retajiem, kas spēja izdzīvot pēc holokausta.

Reiz lasīju, ka Oksfordas zinātnieki nonāca pie secinājuma, ka žurkām piemīt abstrakta domāšana, izspiežot cilvēkus kā vienīgo

radījumu, kam ir šādas spējas. Līdz ar to viņiem netrūkst vismaz saprāta pamatu. Un, spriežot pēc šīs žurkas, šim minējumam ir papildu apstiprinājums.

– Žēl, ka neproti runāt. Lai jūs varētu pastāstīt par savu dzīvi, par virsmu... Vai esat bijis virspusē? Nē?

Atbilde, protams, bija klusums. Žurka tukši paskatījās uz mani un droši vien pie sevis nodomāja, kāds es esmu idiots! Nu, ja es vēl kaut vienu dienu pavadīšu ar sevi, es noteikti palikšu traks. Ne velti saka, ka vissliktākais sods cilvēkam ir vientulība.

«Tu gaidi, kad es nomiršu, lai varētu mani apēst, vai ne?» – smaidot jautāju. Žurka turpināja vērīgi skatīties man acīs. Vai viņa joprojām mani saprot vai nē? Ak, kam tas interesē! – Es neiebilstu. Ja Mašai neizdosies mani atbrīvot, visticamāk, man vairs nebūs daudz laika. Vari paņemt līdzī draugus un sarīkot ballīti.

Žurka čīkstēja un pēkšņi pacēlās un aizbēga. Vai tiešām viņu radiniekiem? Ir mazliet par agru.

Kas ar mani notiek? Arvien biežāk manā galvā sāka iezagties pesimistiskas un diezgan drūmas domas. Es pārstāju cerēt, ka man izdosies izbēgt no sarkanās līnijas, es zaudēju dzīves slāpes, gatavojoties pieņemt nāvi tagad. Nē, tas tā nedarbosies! Es joprojām dzīvošu. Šis nav īstais laiks mani norakstīt.

Tā domājot, es kļuvu daudz jautrāks.

Ja jūs gaidāt kaut ko ļoti ilgi, jūs noteikti to saņemsit. Tas notiek gandrīz vienmēr.

Es, iespējams, gaidīju Mašu vairāk nekā jebkurš cits savā

dzīvē. Cik man ir apnicis būt šeit «sarkano» gūstā! Galvenais, ka ieslodzītajiem parasti tiek nodrošināti apstākļi, kas ir ja ne ērti, tad vismaz diezgan pieļaujami. Un pozīcija, kurā biju pēdējās stundas, neieklāvēs nekādos ērtību rāmjos.

Un Maša mani nepievīla. Viņa ieradās, un ne viena.

Viņas kompanjons diez vai vēl ir pārkāpis trīsdesmit gadu vecuma sliekšni. Pasha (man nebija šaubu, ka tas bija viņš) bija maza auguma, bet viņu nevarēja saukt par mazu. Viņas garie, melnie mati bija sasieti zirgastē, kas šūpojās no vienas puses uz otru, ejot. Viņa debeszilās acis pauda nogurumu. Viss par viņa izskatu: taisni sejas vaibsti, gaita, ģērbšanās stils liecināja, ka vīrietis par sevi rūpējies. Taču puīša rokas – muskuļotas, nejutīgas – teica ko citu. Starp citu, Pasha kreisajā plaukstā bija satvēris liels un, šķiet, smags cirvis, kuru, starp citu, viņš vilka bez lielām grūtībām.

Maša atkal pieskrēja pie manis, it kā īslaicīgas tikšanās laikā, noskūpstīja mani uz vaiga un jautāja:

– Kā tev te iet?

«Es sāku pie tā pierast,» es smagi nopūtos.

– Nabadziņš. Iepazīstieties ar Pasha. Pasha, tas ir Oļegs.

– Ļoti labi! – puisis pieklājīgi paklanījās mašīnai.

– Un mani arī. Labprāt paspiestu jūsu drosmīgo roku, bet, kā redzat, situācija to neļauj.

«Mēs to tūlīt izlabosim,» Paša nopietni sacīja un pamāja ar cirvi. – Tikai nebaidies, es nepalaidīšu garām. Stāviet mierā. Tas varētu nedaudz sāpināt jūsu ausis no sitiena, bet es domāju, ka

jūs būsiet pacietīgs.

– Ja nav citu risinājumu, tad lai tā būtu, es būšu pacietīgs.

Paša pamāja ar galvu un šūpo cirvi. Vairāk instinktīvi, nevis aiz bailēm, ciešāk aizvēru acis un jau nākamajā mirklī metāls satricināja metālu. Varbūt tā bija tikai mana iztēle, bet, manuprāt, tā bija pārāk skaļa. Tūlīt iztēle sāka zīmēt nepatīkamus attēlus: kā «sarkanie» skrēja pie mums ne tikai no visas Viborgas, bet arī no citām stacijām; kā Pasha un Maša tika nomesti uz grīdas un... Es atteicos iedomāties tālāko notikumu attīstību, baidoties, ka manas smadzenes uzzīmēs man nevajadzīgi briesmīgu ainu.

Es izteicu savas bažas par āmura izstarotajiem decibeliem, bet Pasha mani mierināja, sakot, ka nekas slikts nenotiks. Es godīgi mēģināju saprast, kāpēc, bet nevarēju izdomāt paskaidrojumu. Vai neviens nedzird šo mežonīgo zvana signālu? Varbūt stacijā neviena nav?

Pa to laiku cirvis bija ticis galā ar pirmo ķēdi, kas turēja manu labo roku, un es beidzot varēju to pakustināt, lai to izstieptu. Pēc regulāru sitienu sērijas tika atbrīvota arī otrā roka. Kāds prieks ir tos pārvietot.

Kamēr Pasha strādāja pie ķēdēm uz manām kājām, es visu laiku gaidīju, kad kāds mūs ieraudzīs un pacels pārējos «sarkanos» kājās. Tad būs pilnīgs «kaput» – mūs visus izpildīs, iespējams, uz vietas, pat nesaprotot.

Paldies Dievam, manas bailes neapstiprinājās. Drīz es biju pilnīgi brīvs. Man nekas netraucēja kustēties, varēju kustināt visas ķermeņa daļas. Uz manām ekstremitātēm palika karājās

tikai važu stīpas, bet tas bija tikai sīkums, jo nekas cits man netraucēja kustēties.

«Paldies, draugs,» es pastiepu roku Pashai.

«Esi laipni gaidīts, draugs,» puisis to pakratīja un pasmaidīja. – Veiksmi.

Maša bailīgi pienāca pie manis un cieši apskāva, kas lika manai dvēselei justies tik silti. Es gribēju, lai šis brīdis ilgst mūžīgi, bet drīz mans draugs atkāpās rokas stiepiena attālumā un teica:

– Bēdziet, Oļeg. Jūs zināt ceļu, vai ne? Atcerieties: «Leņina laukumu» un «Čerņiševsku» apdzīvo civiliedzīvotāji, neviens tevi tur nevar noķert, bet tomēr centies sevi cilvēkiem neizrādīt. Bet «Vosstanijas laukumā» un vēl jo vairāk «Dostojevskajā» var rasties grūtības. Tas ir priekš jums,» Maša izvilka no jostas pistoli un pasniedza to man. Tas bija visparastākais Makarovs. Izņēmu žurnālu – visas deviņas kārtas – pilnu. Tad viņa man iedeva lukturīti – mīļā, es to uzreiz atpazinu. – Neprasi man, no kurienes es tās dabūju. Skrien, Oļeg, un esi uzmanīgs.

– Pagaidi, es gribu tev kaut ko pastāstīt...

– Nav vajadzības. Tagad nav īstais laiks. Ja Dievs dos, mēs vēl tiksimies, bet tagad tev jādodas prom.

– Bet tas ir ļoti svarīgi.

– Nē, Oļeg, ej prom, es tevi lūdzu. Pasteidzieties, iespējams, mūs atklās.

«Nāc, draugs, klausieties, ko viņa saka,» Pasha pamāja.

Man neatlika nekas cits, kā negribīgi atvadīties no viņiem un

bēgt tuneļa tumsā. Mašai un Pašai taisnība, man tiešām vajadzēja pēc iespējas ātrāk pamest šo vietu. Ne tikai jūsu, bet arī viņu dēļ, jo viņiem, iespējams, vēl jāsedz pēdas.

Tagad es steigšus pametu šo velnišķo vietu. Viņš skrēja mājās, cik ātri vien spēja, lai beidzot izpildītu solīto – izietu virsū un atrastu ieroci.

Visu laiku, ko skrēju, skrēju, jo steidzos pēc iespējas ātrāk nokļūt Ladožskā, nožēloju, ka nekad nebiju Mašai neko teicis, ko vēlos. Varēja neklausīties viņas pierunāšanā pēc iespējas ātrāk pamest iecirkni un vienkārši izstāstīt domas, kas man jau sen bija iezagušās galvā. Ak, bija par vēlu. Nekādā gadījumā nevaram atgriezties. Tas ir ne tikai bīstami, bet arī ārkārtīgi muļķīgi.

Es gribēju teikt, ka no kara var izvairīties. Galu galā Animus patiesībā nav tas, par ko viņš sevi saka. Viņš ir tikai nožēlojams krāpnieks, kas ar savu «spēku» biedē Sarkanās līnijas iedzīvotājus, kurš patiesībā ir bēdīgi slavens glēvulis, varas kārs. Viņam joprojām ir izdevies apmānīt savus padotos, un viņi, savukārt, patiesi tic, ka Animus var viņiem kaut kā kaitēt. Ja vien viņi zinātu... Bet bailes aptumšoja viņu prātus, cilvēki baidās no sava valdnieka kā no uguns un ir gatavi darīt visu, ko Animus pavēl, lai tikai pār viņiem nekristu viņa dusmas.

Kas to būtu domājis, ka bailes ir tik spēcīgs ierocis. Viņš spēj likt cilvēkam darīt neticamas lietas.

Bailes ir viena no spēcīgākajām jūtām cilvēkā, kas var kļūt par viņa draugu... vai ienaidnieku. Un ļoti, ļoti bīstams ienaidnieks.

Animus var būt glēvulis, taču viņš zināja cilvēku un īpaši

«sarkano» psiholoģiju un tāpēc viņam izdevās viņus pakļaut sev. Tagad viņam ir armija, kas gatava darīt jebko, pat mirt zem ienaidnieka lodēm. Animus vajag tikai komandēt.

Kāds es biju muļķis! Pat ne muļķis, bet idiots. Es būtu varējis novērst nevajadzīgu karu. Bija tikai jāpasaka Mašai un Pašai, lai viņi ceļ Animusu gaismā, un tad viņa valdīšanas laiks beigsies. Metro valdītu miers, un visas Sanktpēterburgas metro līnijas dzīvotu laimīgi. Cilvēki nebaidās no nekā vai neviena, izņemot varbūt mutantu uzbrukumus no virsmas. Bet kas tas būtu par muļķībām...

Tagad man ir jāveic uzbrauciens uz virsmas. Citas izejas nav. «Sarkanie» sekos savam saimniekam tik ilgi, kamēr viņiem būs bailes no viņa. Tas nozīmē, ka no kara tomēr nevar izvairīties.

Lai gan...

Es nevilus pasmaidīju. Nu, protams, kā es par to uzreiz neuzminēju? Ierodoties Ladožskajā, jums vienkārši jāapspriež detaļas ar Antonu un tēvoci Vovu. Šī ir ģeniāla ideja! Un kara var nebūt.

Manā izdomātā plāna rezultātā manāmi uzlabojās garastāvoklis, kas iepriekš bija bijis visai slikts.

Bez problēmām gāju garām Ļeņina laukumam un Čerņiņevskai. Kad viņš devās tieši uz pašām stacijām, viņš sekoja Mašas padomam un klusi un nepamanīts devās ceļā, piekļaujoties perona malai. Pieķerties parastajiem iedzīvotājiem, iespējams, tagad būtu daudz bīstamāk nekā animus kalpiem. Ja viņi būtu mani redzējuši vai, nedod Dievs, pieķēruši, tad,

gribēdami izsaukt saimniekam labvēlību, noteikti būtu atdevuši mani viņam saplosīt. Un, ja viņš zinātu, ka esmu aizbēgusi, viņš man būtu noņēmis simts ādas. Protams, ne viņš pats, viņam bija speciāli apmācīti cilvēki. Viņš droši vien neželos arī Mašu un Pašu. Es nekādā gadījumā tos neatdotu, bet Animus agri vai vēl uzzinās, ka viņi bija manas bēgšanas līdzdalībnieki.

Takas vieglākā daļa bija nobraukta un nu palika pēdējais grūdiens. Pēdējais, bet ļoti grūts.

Blāvs spīdums, kas parādījās tuneļa galā, nozīmēja, ka esmu sasniedzis «Vosstanijas laukumu». Es uzmanīgi, cenšoties palikt nepamanīts, novērtēju situāciju stacijā. Manas bažas apstiprinājās: «Sacelšanās» vietā dežurēja trīs cilvēki ar ieročiem un, iespējams, vēl vairāk. Divi no viņiem bija uz motorizētas riepas, kas stāvēja man ceļā (kāda veiksmē), trešā bija uz platformas.

Manā galvā acumirkļi dzima plāns, bet es ilgi domāju, cik tas ir labi. Drīz vien kļuva skaidrs, ka labāk tik un tā neko neizdomāt. Galvenais ir ne no kā nebaidīties un ātri un apņēmīgi darīt to, ko plāno. Es sāku rīkoties.

Pistole manā rokā raustījās trīs reizes, kas atbilda trīs šāvieniem. Nākamajā brīdī es redzēju, ka viņi visi ir sasnieguši savu mērķi, lai gan ne tā, kā bija plānots. Dežurants uz platformas krita miris – lode viņam iekļuva tieši acī. Pārējiem diviem paveicās vairāk – viņi izdzīvoja: viens ievainots plecā, otrs mugurā. Otrs dežurants no pēkšņajām sāpēm tā saliecās, ka pat nokrita no ratiņiem un, guļot uz sliedēm, skaļi zvērēja.

Negaidot atbildi, es pieskrēju pie mašīnas. Viņš uzspieda ar pirkstu uz ievainotā vīrieša pleca, cerēdams viņu uz ilgu laiku padarīt rīcībnespējīgu, un uzmeta uz platformas. Es negribēju nogalināt, manas rokas jau bija līdz elkoņiem asinīs.

Iedarbināju ratiņu dzinēju un pavilku sviru. Automašīna kustējās, pamazām uzņemot ātrumu.

Un, kad, likās, es jau biju pazudis tunelī, kas veda uz Vladimirsku, sajutu asu sitienu pa kreiso roku, tieši zem plauksta locītavas.

Es metos ratiņiem uz priekšu, apkārt neko neredzot. Manā galvā nebija nevienas domas – pilnīgs tukšums. Tūneļa sienas saplūda kopā, parādoties manā tēlā kā viena milzīgā krātuve. Es nejutu sāpes – tikai bailes.

Lode trāpīja sienā man pa labi. Šķembas un betona drupatas lija uz visām pusēm un trāpīja man aiz apkakles. Vai tiešām mani vajā? Es pagriezos un jutos atvieglots, redzot, ka aiz manis neviena nav. Tas nozīmē, ka šie šāvieni ir nekas vairāk kā izmisīgs mēģinājums man trāpīt, nekas vairāk.

Esmu nonācis... Bet atslābināties vēl par agru – priekšā vēl pēdējais pavērsiens, un, ja izdosies to pārvarēt, attapos mājās, uz sava zara. Atliek tikai izlauzties cauri apsargiem, kas dežurē pie Vladimirskas.

Nedaudz samazināju ātrumu, lai nedod Dievs, ratiņi izbrauktu no trases. Tagad automašīna varēja pārvietoties pati bez manas iejaukšanās, tāpēc es atlaidu vadības ierīces un varēju pārbaudīt savu brūci. Laterna, kas karājās uz staba, nespīdēja spilgti, bet

pietiekami, lai jūs varētu redzēt visu pāris metrus apkārt

Lode gāja cauri, kas neapšaubāmi bija labi. Ja tas iestrēgtu, man tas būtu jāizvelk, bet man nav pa rokai nepieciešamo instrumentu un nekad nav bijis. Turklāt tas radītu papildu sāpes. Es norāvu nelīdzeno lenti no T-krekla un savilku brūci. Ne Dievs nezina, cik higiēniski, bet tas joprojām ir labāk nekā tad, ja asinis plūst bez apstājas.

Ļoti drīz es aizmirsu par savu brūci.

Ratiņi turpināja vienmuļi braukt pa tuneli; Ik pa brīdim varēja dzirdēt riteņu daudzīšanu sliežu savienojumos. Zem šīs skaņas es atkal iegrimu savās domās...

...Protams, pēc šī incidenta ar trotila sprādzienu tika pastiprināta apsardze ejā starp Vladimirsku un Dostojevsku. Tas nozīmēja, ka es nevarēšu tik viegli izlauzties cauri. Un vēl jo vairāk, ja viņi būtu brīdināti, ka es dodos viņu virzienā...

Ar vienu pistoli man ir maz iespēju tikt cauri Vladimirskai. Bet man nekas cits neatlika, ko darīt – man nebija citas izvēles.

Es neviļus palūkojos uz savām kājām. Un es redzēju... es nepamanīju uzreiz, kas bija ļoti dīvaini, jo viņš tā skatījās uz mani. Es jutu, ja ne atvieglojumu, tad noteikti prieku. Tieši tas man šobrīd pietrūka visvairāk.

Thompson ložmetējs. Laba lieta, un manā pašreizējā situācijā kopumā neaizvietojama. Tagad man pat nav vajadzīgs ierocis, kad man ir šī rotallieta. Kā viņš šeit nokļuva? Pa lielam man ir vienalga. Droši vien viens no dežurējošajiem apsargiem, ko nošāvu Vosstanijas laukumā, to pameta vai nometa. Un ja tā, tad

es esmu viņam mūžīgi pateicīgs.

Sajūtot, ka tuvojos Vladimirskajai, samazināju ratiņu ātrumu līdz minimumam, lai tas tagad ripo ar vidējo ejoša cilvēka ātrumu, ja ne lēnāk. Kad stacija parādījās tieši priekšā, es pilnībā apturēju mašīnu un izkāpu.

Tagad man jārīkojas uzmanīgi un klusi, ja nevēlos, lai mani sagrauj lodes. Un es tiešām to nevēlos.

Sākotnējā Vladimirskas platformas pārbaude deva pozitīvus rezultātus – neviens netika atrasts. Tomēr tas nedeva iemeslu atpūsties. Es paspēru īsiem soļiem, klusi uzkāpjot uz marmora grīdas, turot gatavībā ložmetēju, gatavs to izmantot mazākās briesmās. Drīz es atrados netālu no kāpnēm, kas ved uz Dostojevskas eju. Mans mērķis bija tik tuvu... un tomēr tik tālu.

Viena detaļa pēkšņi mani brīdināja. Varbūt tas bija nenozīmīgi, un tā ir mana zemapziņas nerātnība, bet tomēr trauksmes zvans pastāvīgi dauzījās kaut kur manās smadzenēs. Pie Vladimirskas bija pilnīgi kluss – ne čaukstēšana, ne balss. Un arī no krustojuma puses neko tādu neesmu dzirdējis. Vai tiešām šeit neviena nav? Bet kā tas var būt?

Šeit noteikti kaut kas nav kārtībā. Sarkanie nevarēja atstāt amatu. Ko tas varētu nozīmēt? Vai viņi man ir izlikuši lamatas? Es nevarēju iedomāties citas versijas.

Tad kāpēc viņi neuzbrūk, ko viņi gaida? Man vispār nepatika situācija. Tagad galvenais ir nekrīst panikā un jebkurā brīdī būt gatavam.

Jā, viegli pateikt! Man joprojām uzmetas zosāda, un tu saki

«nomierinies»!

Pieķēru sevi pie domas, ka sāku ar sevi runāt. Jūs to nevarat izdarīt šādā veidā; Tas neapšaubāmi jūs nomierina, bet arī padara jūs mazāk modrāku.

Ievilkusi vairāk gaisa plaušās, es lēnām izelpoju un uzliku kāju uz pirmā pakāpiena. Tad uz otro. Un trešajā. Es biju gatava uz visu, vai arī tā es domāju. Piektais, sestais. Pavisam tādi ir divdesmit divi. Es pieceļos, lēni un klusi.

Pārsteidzoši, ka nekas nenotiek. Bet kāpēc? Vai neviens nekad neparādīsies? Dīvaini, bet tā tas bija.

Es virzījos arvien tālāk un tālāk. Eskalatori jau bija pavisam tuvu, līdz tiem bija atlikuši tikai daži soļi. Beidzot biju pārliccināta, ka nesatikšu nevienu «sarkano». Lai gan tas bija ļoti aizdomīgi un ļoti neparasti. Vienkārši nereāli, es pat teiktu.

Un tad manu muguru iedūra mežonīgas sāpes, un es nokritu atmuguriski uz grīdas, nometot ložmetēju no rokām. Tomēr ne velti man bija bail. Tātad tas bija lamatas. Jūs, nelieši, nolaidāt savu sargu, un tagad viņi ir skāruši.

Es apgāzos uz muguras, lai redzētu, ar ko man ir darīšana. Man priekšā pacēlās vīrietis ar garu bārdu un pacēla mani aiz krūtīm. Ne vārda neteicis, viņš iesita man ar galvu pa pieri. Pirms paguvu atgūties no šādas veiklības, atkal dabūju sitienu, šoreiz pa degunu. No manām nāsīm tecēja asinis, bet varbūt tā bija tikai mana iztēle. Es mēģināju noņemt pretinieka rokas no manas jakas, bet viņa tvēriens bija dzelzs. Mēģinājumi sist viņam pretī nedeļa vēlamo efektu. Pirmkārt, nebija iespējams piezemēt

labu sitienu – pozīcija nebija tā labākā, otrkārt, pat ja es izņēmu bārdaino, tas uz viņu nebija absolūti nekādas ietekmes. Lai gan nē, tas viņu vēl vairāk sanikvoja un sāka divreiz biežāk un sāpīgāk vicināt čuguna galvu.

Tieši tad, kad man sāka šķist, ka es drīz noģībšu no nemitīgajiem sitieniem, bārdainais atstāja mani vienu un pazuda no redzesloka. Cenšoties nedomāt par šādu savu rīcību, viņš sāka taustīties pa grīdu ar rokām, taustīdamies pēc ložmetēja.

Bārdainais vīrietis atkal slējās pār mani, bet tagad viņš turēja rokā nazi. Ko viņš grib man nodarīt? Nogalināt vai kaut kas sarežģītāks? Man vairs nebija laika par to domāt, jo bārdainais vīrietis jau bija pacēlis nazi pār mani. Es sajutu pistoli uz savas jostas, izvilku to un izšāvu gandrīz tukši. Lode mana pretinieka galvā iegrieza kārtīgu caurumu, izplūda asiņu strūklaka, un bārdainais vīrietis, jau miris, nokrita uz sāniem.

Es piecēlos kājās, un uzreiz man gar ausi aizsvilpa lode. Pagriežoties, es ieraudzīju sev priekšā citu «sarkano», kurš steidzīgi pārlādē šauteni. Viņš joprojām ir ļoti jauns, izskatās, ka viņam ir apmēram septiņpadsmit, viņš pat īsti vēl nav iemācījies šaut. Nervozī skatīdamies uz mani, viņš knibinājās ar skrūvju rokturi, veltīgi cenšoties dabūt patronu mucā.

Nez kāpēc man viņu bija žēl. Turklāt, ņemot vērā faktu, ka viņš tikai izpilda Animus gribu... nē, es viņu nenogalināšu. Taču viņš man varēja radīt papildu problēmas, tāpēc nācās viņam iešaut kājā. Tādējādi sāpēs kliežošais puisis man vairs nebija traucēklis, un tagad es varēju viegli pamest Vladimirskas

teritoriju. Aiz eskalatora sākās manas mājas un klusā dzīve.
Vismaz kādu laiku...

[1] PAN – saīs. no «Aleksandra Ņevska laukuma»

9. nodaļa. Augšstāvā

Es gandrīz neatceros, kā nokļuvu Ladožskā. Šī epizode man kaut kā izkrita no galvas, palika tikai atmiņu fragmenti. Skrienu gar gulšņiem... krītu, piecelos, atkal skrienu... «Ļigovska prospekts»... pie manis skrien... ieliek ratiņos... aizved... pārējais ir kā migla, caur kuru neko nevar redzēt. Pat tad es biju pusmiegā, neko nesapratu un apkārt neko neredzēju.

Es atjēdzos tikai tad, kad ratiņi pabrauca garām Novočerkasskai. Bez manis mašīnā atradās vēl divi cilvēki, no kuriem katrs izskatījās apmēram divdesmit gadus vecs. Es biju tos redzējis vairāk nekā vienu reizi iepriekš, bet nezināju viņu vārdus. Viens no viņiem, pacēlis skatienu no sviras, apsēdās man tuvāk un noraizējies jautāja:

– Vai tev viss kārtībā?

Es ilgu laiku klusēju, mēģinot saprast, vai tiešām jūtos labi. Šķiet, ka viss ir kārtībā. Tikai viss mans ķermenis šķita no vates, jutos neticami nogurusi, bet tajā pašā laikā likās, ka spēki lēnām atgriežas pie manis ar katru sekundi. Rezultātā man, joprojām vājam, izdevās pacelt roku un ar īkšķi un rādītājpirkstu izveidot gredzenu, sakot, ka tas viss ir pārklāts ar šokolādi. Es negribēju šobrīd runāt, tāpat kā es negribēju darīt neko citu.

Puisis pamāja ar galvu un atkal piecēlās uz sviras. Droši vien no manis bija skaidrs, ka vēl neesmu «nekas».

Un šeit es esmu Ladozhskaya. Beidzot mājās. Neesmu šeit

bijusi nepilnu dienu, bet šķiet, ka tā ir mūžība. Kādu iemeslu dēļ es joprojām nespēju noticēt, ka esmu tur nokļuvis, it kā es būtu izdarījis kaut ko neiespējamu. Tas īsti neieklāvās manā izpratnē. Patiesībā esmu nogājusi garu ceļu – no Viborgskas līdz Ladožskajai. Izgāju cauri četrām stacijām, kur dzīvo «sarkanie». Ar sevi. Lai gan nē, Maša un Pasha man palīdzēja. Bez viņiem es nekad nebūtu varējis aizbēgt. Bet, tomēr... esmu klāt, sarkanā līnija ir tālu aiz muguras.

Jā, bija daži incidenti. Es pakustināju roku – tā gandrīz nesāpēja. Nedaudz dīvaini, bet vai tas ir slikti?

Puisis, kurš jautāja par manu labklājību, atkal pieliecās pie manis:

– Vai tu vari iet?

Es mēģināju piecelties, bet nevarēju izdarīt šo vienkāršo kustību, ko cilvēks veic bez lielām grūtībām. Ķermenis joprojām nepakļāvās – tas bija kā lupatu lelles savaldīšana, ja tika pārgrieztas stīgas, ko lelle vilka.

«Es redzu,» puisis rezumēja. Viņš paņēma manu labo roku un uzlika to sev uz pleca. Tad viņš uzmanīgi, bet tajā pašā laikā asi iztaisnojās, paceļot mani no ratiņu sēdekļa. Tad viņam vienkārši bija jāvelk mani sev klāt, jo es tik tikko varēju pat pakustināt kājas.

– Kā tevi vispār sauc? – čukstus jautāju.

– Vitālija.

– Es esmu Oļegs. Iepazīsim viens otru.

– Ļoti labi. Kur mēs ejam, starp citu?

Pirms es paspēju atbildēt, manas ausis sasniedza satraukta balss:

– Oļegs? Dievs, vai tas esi tu?

Pagriezu galvu (tas prasīja lielu piepūli) un ieraudzīju tēvoci Vovu skrienam pretī man un Vitālijai. Cik patīkami ir redzēt pazīstamu seju! Panācis mani, viņš satvēra manu galvu ar rokām un sāka ātri uzdot jautājumus:

– Oļegs? Tiešām? Bet kā?.. Kā jums izdevās? Kur?.. Man teica, ka tu esi kopā ar «sarkanajiem». Tā ir patiesība?

Es domāju, ka, ja tēvocis Vova neapstāsies, mana galva eksplodēs. Bet drīz viņš, šķiet, saprata, ka es neesmu tādā stāvoklī, lai atbildētu uz jautājumiem, un teica:

– Vitalik, aizved viņu uz manu telti. Puisim vajag atpūtu.

Šie vārdi bija pēdējais, ko dzirdēju, pirms kritu bezsamaņā.

– Oļeg, mosties! Oļegs! Beidz gulēt.

Es negribīgi atvēru acis un ieraudzīju tēvoci Vovu sēžam man blakus.

– Nu sveiks! – viņš draudzīgi teica.

– Un tev nav jābūt slimam! – es atbildēju, berzējot seju ar plaukstām.

«Es redzu, ka jūs tagad jūtaties labāk.» Vitaliks man teica, ka nevar īsti apvienot divus vārdus.

Neviļus es atcerējos pagātnes notikumus. Jā, tad es tiešām nevarēju pakustināt mēli. Tagad, ieklausoties savās sajūtās, kļuva skaidrs, ka man ir daudz labāk. No iepriekšējā noguruma gandrīz nebija palicis nekādas pēdas.

– Tēvocis Vovs!

– Jā?

– Man tev ir kas sakāms.

– Runājiet! – Tēvocis Vova pasmaidīja, bet man nešķita, ka viņš par kaut ko satraucās.

Es apklusu uz dažām sekundēm, domāju, ar ko sākt un kā skaidrāk izteikt savas domas.

– Kopumā «sarkanie» nav īsti tādi, kādus mēs domājam.

– Ko tu ar to domā?

– Pagaidi, es vēl neesmu pabeidzis. Animus paverdzināja «sarkanos», biedējot tos ar savām lielvarām. Viņi, baidoties no valdnieka dusmām, ir gatavi izpildīt visas viņa pavēles. Saproti?

«Tas ir neskaidrs,» atzina onkulis Vova. Neiedziļinoties detaļās un nemēģinot neko paskaidrot, es turpināju:

– Patiesībā Animus ir tikai krāpnieks un šarlatāns. Viņš attur «sarkanos» un ir vienīgais veids, kā palikt pie varas. Tādējādi viņš liek viņiem izrādīt agresiju.

– Tātad... saliksim to visu kopā. Tātad jūs vēlaties teikt, ka Animus piespiež «sarkanos» izpildīt viņa gribu, iedvešot viņu galvās pārliecību, ka viņam ir kaut kāds neparasts spēks? Bet patiesībā viņš nemaz nav pārcilvēks un vienkārši krāpj savus cilvēkus. Tātad?

– Jā, tieši tā.

– Bet kāpēc tu tā nolēmi?

Un es pastāstīju tēvocim Vovam visu, kas notika pie Viborgas.

– Manuprāt, Animus ir vienkārši labs aktieris. Viņš īpaši

pārliecināja savus līdzstrādniekus izlikties, ka viņi mokās no viņa prāta spēka, un darīja to cilvēku priekšā. Viņi redzēja, kā viņš izturas pret to, kuram uzticējās visvairāk, un viņu sirdīs iedzīvojās bailes. Patiesībā izrādās, ka Animus ar savu «spēku» neietekmē nevienu no parastajiem cilvēkiem – es ļoti cerēju, ka varēšu vairāk vai mazāk saprotami un viegli nodot tēvocim Vovam to, kas manā galvā jau sen griezās..

– Tavi argumenti nav bezjēdzīgi, Oļeg. Šķiet, ka viss atbilst. Tātad tas nozīmē, ka Maša ir dzīva? Tas ir labi. Un, ja viss, ko tu stāstīji, ir patiesība, tad... – tēvocis Vova par to domāja.

«...tad tev jāsit Animus,» es pabeidzu savu domu.

– Un kā jūs piedāvājat to darīt?

– Vienkārši. Mēs varam izlikties, ka padodamies, it kā iedotu «sarkanās» patronas un, kad Animus parādās redzeslokā, viņu nogalinātu.

– No pirmā acu uzmetiena plāns nav grūts. Bet, ja tā padomā, tas nav tik ideāli. Pirmkārt, tas nav fakts, ka Animus nāks pie mums. Otrkārt, kur ir garantija, ka mūsu ieročus neatņems? Turpināt?

«Nevajag,» es uzreiz novīstu. Kāpēc man neienāca prātā šādi scenāriji? – Bet mums vēl jāpakonsultējas ar Antonu.

«Es domāju, ka viņš teiks to pašu, ko es.» Turklāt viņš šobrīd neatrodas stacijā.

– Un kur viņš? – Es biju pārsteigts.

– Nu viņš aizgāja uz violeto līniju. Viņš vēlas runāt ar viņu vadītāju un mēģinās pārliecināt viņus palīdzēt mums karā.

Cerību ir maz, bet...

«Bet tagad mums nav jācīnās!» Jūs varat iztikt bez asinīm. Vienkārši rūpīgi pārdomājiet mana plāna detaļas un rīkojieties.

«Mani moka šaubas, Oļeg,» tēvocis Vova savilkās. – Ja tu kļūdies?

«Es nemaldos,» es ātri teicu, bet uzreiz apšaubīju savus vārdus. Acīmredzot tas atspoguļojās manā sejā, jo onkulis Vova jēgpilni pakratīja galvu.

– Tas tā, Oļeg, tas tā. Lai kā arī būtu, es domāju, ka mēs jebkurā gadījumā varētu izmantot dažus papildu ieročus. Ja tu negribi, es neuzstāšu, lai tu nāktu virspusē. Turklāt tu neesi labākajā formā...

«Es iešu,» šoreiz nebija vajadzības vilcināties. Es apsolīju, un solījumi ir jāpilda.

– Tu esi pārliecināts? Esmu ārstējis un apsēju tavu roku, bet nevaru garantēt, ka nesāpēs. Turklāt jūs joprojām esat vājš.

– Viss ir kārtībā! – Paskatījos uz savu roku – tā patiešām bija pārsieta ar biezu pārsēju kārtu. Viņš sažņaudza un atlaida pirkstus un virpa otu. Vieta, kur trāpīja lode, bija nedaudz sāpīga, bet sāpju nebija. Nebija skaidrs, kā brūce varēja gandrīz pilnībā sadzīt tik īsā laikā, bet, kā jau teicu, medicīna nav mana stihija. Varbūt tā tam vajadzētu būt.

– Skaties, es tavā vietā neizlemšu. Tu esi pats sev priekšnieks. Tātad, vai tu noteikti brauksi?

«Jā,» es pārliecināti teicu.

– Tad mums jāsteidzas. Laika paliek arvien mazāk. Līdz mūsu

terminam ir palikušas nedaudz mazāk kā trīs dienas.

– Daudz.

– Tā tikai šķiet. Patiesībā tas ir niecīgs. Jūs to drīz sapratīsiet. Tad ejam, jāiet uz «Satiksmi». Ej uz ratiņiem, un es drīz būšu klāt ar uzvalku. Ak, jā, un dodieties pie Lenas, mēs viņu ņemsim līdzī.

– Kāpēc viņš? – pārsteigta pacēlu uzacis.

– Kāpēc tas tā ir? Viņš dos norādījumus. Jūs taču neizkāpsit virszemē, nezinot, ar ko jūs tur saskarsities, vai ne?

Lai sagatavotos, pagāja ne vairāk kā desmit minūtes. Mēs ar Leniju jau stāvējām pie ratiņiem. Es viņam otro reizi paskaidroju, kāpēc es viņu pamodināju tik agri – pulkstenis rādīja septiņus no rīta. Lenija miegā nespēja skaidri domāt, kā arī bija ļoti dusmīga, ka viņam neļāva gulēt.

Kad viņš beidzot saprata, kas man no viņa vajadzīgs, tēvocis Vova tuvojās. Aiz muguras viņam bija ložmetējs, mans dārgais, es viņu atpazīstu starp tūkstoš; Viņam zem rokas bija glīti salocīts ķīmiskās aizsardzības tērps, bet otrā rokā degvīna pudele. Lai gan kā jūs varat droši zināt, kas tur patiesībā ir?

– Kāpēc tas joprojām ir vajadzīgs? – es pamāju pudelei.

– Nu, kā ar to? Mēs tiksimies un dzersim, lai veiksmīgi atgrieztos. Ak, Lenja, kā tev iet?

«Es neesmu liela šī biznesa cienītāja, taču ir grēks par kaut ko tādu nedzert,» godīgi atzina Lenija.

– Lieliski, tad ejam uz savām vietām.

Ievēroju, ka pēdējā laikā ļoti bieži braukāju ar

motorvagoniem. Mūsdienās var teikt, ka tā ir greznība, kā, piemēram, divdesmitā gadsimta sākuma vieglais auto. Parasti man bija jābrauc ar rokas mašīnu ne vairāk kā reizi nedēļā, kad dežurējos. Un pēdējo trīsarpus dienu laikā esmu veicis ne mazāk kā piecus lidojumus turp un atpakaļ. Es tomēr dzīvoju labi.

Iegrimis domās, es uzreiz nedzirdēju, ka Lenija man jau ir sākusī lasīt lekciju «Jaunā pētnieka kurss».

– Oļeg, nenovērsies. Viss, ko es saku, ir ļoti svarīgi, vai zināt? Ļoti svarīgs!

– Jā-jā, beidzot, piedod.

– Tātad... Pirmo reizi atrodoties uz virsmas, galvenais ir ne nobīties. Pasaule ir mainījusies, daudz mainījusies. Viņš vairs neizskatās pēc vecā vīra, kādu tu viņu pazini. Pilnīgi dažādi: blāvi, biedējoši un bīstami. Lai gan atceries, kāda bija pasaule agrāk? laikam jau aizmirsu...

Man bija viņam jāpiekrīt. Es tiešām gandrīz neatcerējos, kā izskatījās mūsu pasaule, pat to rajonu, kurā biju dzīvojis visu savu dzīvi. Tiešām ļoti drīz, pēc diviem gadu desmitiem, es viņu atkal satikšu. Lai viņš tāds nav, tam nav nozīmes – notikušo nevar labot -, bet pats fakts par gaidāmo tikšanos ar augšpus Pēterburgu... Tas ir tik aizraujoši un neizsakāmi uzbudina iztēli.

– Ejam tālāk. Jūs, protams, atceraties, ka es jums teicu, ka uz virsmas dzīvo vismaz ducis dažādu mutantu sugu. Visas šīs elles radības ir radiācijas ietekmes uz dzīvniekiem un cilvēkiem rezultāts. Un tie visi bez izņēmuma ir bīstami. Tāpēc mēģiniet nepiekrīt viņu acīm. Bet dažreiz nevar izvairīties no kontakta ar

mutantiem. Tad, ja jūsu dzīvība patiešām ir apdraudēta, jums ir jāizmanto ieroči. Jūs zināt, kā ar viņu rīkoties.

Nu, Lenija to varbūt neteica, viņš ļoti labi zina par manām šaušanas prasmēm. Tomēr es klusēju, lai viņu netraucētu.

– Centies turēties tuvu sienām – tādā veidā, ja tās tev uzbruks, tas būs tikai no trim, nevis četrām pusēm. Uzmanieties no pterodontiem. Nav jēgas uz viņiem šaut – jūs iztērēsiet lielu skaitu patronu. Tie ir ļoti ātri un viltīgi radījumi. Vislabāk, ja tevi pamana pterodons, ir iekāpt mājas logā un tur gaidīt. Tas neiekāps iekšā – tā izmēri to neļaus, un, saprotot, ka nevar sasniegt upuri, tas aizlido.

– Cik drīz viņš to sapratīs? – ES jautāju.

– Diezgan ātri. Lai gan dažkārt nācās sēdēt mājā kādas trīs stundas. Spītīgais rupjš tika noķerts,» Lenija apstājās, acīmredzami atceroties šo epizodi no savas dzīves. – Ak jā, gandrīz aizmirsu, Boļševikova prospekta devītās mājas pašā galā, pie sienas, pirmā stāva līmenī, karājas... Es nezinu, kas tas ir tieši, bet tas ir. izskatās pēc kokona. Labāk netuvojies viņam, man pret viņu ir slikta sajūta. Es pati nekad neesmu piegājusī tuvāk par desmit metriem – viņš mani atbaida ar savu izskatu vien. Bet es nezinu un negribu zināt, kas viņš patiesībā ir. Un es jums neiesaku spēlēt detektīvu. Zinātkāre reti noved pie labām lietām. Un arī, ja atrodat ieroci, neņemiet no tā daudz, pretējā gadījumā jūs to nevarēsiet nēsāt, un to būs grūti pārvietot.

Tēvocis Vova mūs uzmanīgi uzklausiņa un pamāja, piekrītot visiem Lenija komentāriem. Acīmredzot viņš piekrita visam

teiktajam, galu galā arī viņš pats iznāca virspusē, kaut arī sen. Es neesmu nekas salīdzinājumā ar viņiem.

«Avēnijā ir daudz automašīnu, es domāju, ka jūs varat uzminēt, kāpēc,» Lenija turpināja. – Tāpēc neņemiet tos, tas ir bezjēdzīgi. Tajos ne tikai ir izsmelta visa gāze, arī nebūs kur braukt, un jūs joprojām nezināt, kā braukt.

– Kāpēc, patēvs ļāva man stūrēt. Tur nav nekā sarežģīta.

– Oļeg, dievs, cik tu esi mazs! Kad tas bija? Turklāt, kā tu varēji braukt, kājas laikam knapi sasniedza pedāļus.

Jā, tas arī viss! Es acumirkli nosarku, un man atliek vien cerēt, ka tuneļa tumsa paslēps manu sejas krāsu no Lenija un tēvoča Vova acīm.

– Ak, šeit ir arī noderīgs padoms: virspusē, ja jūs nervozējat, un es esmu pārliecināts, ka jūs to darīsiet, runājiet ar sevi. Tas mani nomierina, es pats to zinu. Vienkārši nezaudējiet modrību, un veiksmē ir garantēta. Varbūt tas ir viss, kas jums jāzina. Es domāju, ka tur jūs sapratīsiet situāciju. Tu esi gudrs puisis...

«Un šausmīgi paveicās,» smaidot piebilda tēvocis Vova.

«Nu, jā, arī tas,» Lenija piekrita. «Kādu iemeslu dēļ es nešaubos, ka jūs atgriezīsities.» Ar vai bez ieročiem jūs noteikti atgriezīsities. Pat ja ceļš nemaz nav tuvu un briesmu pilns.

Tagad man kļūva neskaidrs, ko Lenija cenšas panākt: vai viņš gribēja mani mierināt vai iebiedēt? Ja bijušais, tad kaut kā viņš to izdarīja nepareizi. Ja pēdējais, tad viņš gandrīz sasniedza savu mērķi. Bet kāpēc viņam tas ir vajadzīgs?

Un šeit ir Bolševikova prospekts. Esam ieradušies. Pēdējo

reizi šeit biju... Es pat neatceros, kad. Bet stacija nemaz nav mainījusies. Viss ir kā agrāk. Turklāt viņa nemaz nezaudēja savu izskatu, palika tāda pati kā pirms Katastrofas.

Probkas iedzīvotāji bija pārsteigti par mūsu ierašanos. Tēvocis Vova uz visiem jautājumiem par lietu atbildēja īsi un sausi: visu paskaidrosim vēlāk. Drīz vien cilvēki saprata, ka nevar saņemt atbildi un atpalika, tikai ziņkārīgākie palika vērot mūsu rīcību.

«Oļeg, uzvelc uzvalku,» tēvocis Vova man pasniedza himzu, tad piegāja pie jaunas meitenes un iečukstēja viņai ausī, lai gan es dzirdēju katru vārdu: «Mans dārgais, esi tik laipns un atnes mums trīs glāzes.»

Meitene uzreiz aizlidoja un pēc minūtes atgriezās un deva «pavēli» onkulim Vovam. Viņš pateicās viņai un iedeva man un Ņenai katram pa glāzi. Kamēr viņš atvēra pudeli, viņš turēja savējo starp ceļiem.

Brilles tika sagrieztas, apmēram trīs simti mililitru. Tēvocis Vova katram no mums ielēja apmēram ceturtdaļu.

– Vai varbūt Oļegam nevajadzētu? – Lenija jautāja.

– Kāpēc tā? – tēvocis Vova brīnījās.

– Nu tu uzdod dīvainu jautājumu! Viņš nekad nav lietojis alkoholu. Un tad uzreiz šņabis. Tas viņam patiešām varētu sagādāt galvassāpes. Nav vēlams to darīt pirms došanās uz virsmu.

Lenija vārdi man šķita saprātīgi. Varbūt tiešām nav tā vērts?

– Padodies. Oļeg, vismaz iedzer par drosmi. Viņi saka, ka Pēteris Lielais lika katram Kunstkameras apmeklētājam iedot

glāzi degvīna un mazzālītu gurķi. Tikai tāpēc, lai viņi nebaidītos un nepretotos tur izstādītajiem ķēmiem. Un tur, augšā, jums būs jāsasakaras ar briesmīgākām radībām, un viņi arī ir dzīvi. Kas zina, kā tu reaģēsi. Tāpēc iedzer, es domāju, ka sliktāk nekļūs. Nu lūk, veiksmīgs ceļojums!

Mēs saskandinājām glāzes un vienā rāvienā iztukšējām tās.

Man likās, ka kakls dega ugunī, acīs parādījās asaras, bet es centos visu iespējamo, lai neizrādītu to, ko šobrīd piedzīvoju. Un pavisam drīz pa visu ķermeni izplatījās dzīvinošs siltums, un, lai gan pirms tam man nemaz nebija auksti, tas tik un tā jutos ļoti patīkami. Un kaut kā mana dvēsele uzreiz kļuva vieglāka. Iepriekš man trīcēja vien doma, ka pavisam drīz iznākšu virspusē. Tagad es neko tādu nepamanīju. Patiešām, degvīns dod drosmi.

– Kā tu jūties, Oļeg? – tēvocis Vova bija ziņkārīgs.

«Jaukts,» es atbildēju, savieboties – man joprojām nepatīkami dega kakls. «Bet tagad es vairs nebaidos no virsmas.»

– Paskaties, kā! Bet es tikai neko nedzēru... Nu, tas ir labi.

Vai tev galva negriežas?

– ES tā nedomāju.

– Lieliski! Redzi, Lenija, bet tev bija bail. Oļeg, vai esi gatavs?

– Vienmēr gatavs!

Mēs visi piecēlāmies, tēvocis Vova palīdzēja man uzvilkt mugursomu un tad pagriezās pret Ļenu:

«Pagaidām sakiet cilvēkiem, lai viņi nenāk tuvāk par piecdesmit metriem mums.» Lai gan viņi zina, nebūtu par ļaunu

būt uzmanīgiem. pieņemsim.

Lenija skrēja uz teltīm, un tēvocis Vova, piegājis pie durvīm, kas bija ļoti tuvu hermētiskajiem vārtiem, izņēma no kabatas atslēgu un ievietoja to atslēgas caurumā. Viņš to trīs reizes pagrieza, nolaida rokturi uz leju un iegāja iekšā. Es stāvēju nekustīgi un gaidīju, kad kaut kas notiks.

Bet nekas nenotika. Sāku uztraukties, ka varētu būt kāda problēma un nevarēs atvērt hermētiskos vārtus. Un tad ko? Pēc tam dosimies uz «Dybenko ielu». Bet tad es atcerējos, ka neviens no turienes uztvērējiem nekad nebija iznācis virspusē. Un tas viss tāpēc, ka stacijas zemes vestibulu izvēlējās mutanti. Lenija teica, ka viņi joprojām tur dzīvo un, šķiet, neplāno doties prom.

– Gatavība numur viens, Oļeg! Uzvelc ķiveri – es atveru vārtus. Iesaku nevilcināties un iet cauri pēc iespējas ātrāk. Pārmērīgs starojums nedrīkst iekļūt stacijā. Saprātu?

«Jā,» tā kā man bija ķivere, mana balss kļuva apslāpēta un tāpēc ļoti nedabiska.

– Viss būs labi! – teica onkulis Vova. Droši vien sajutu to, ko tagad piedzīvoju.

Tomēr, neskatoties uz visu, es jutos nedaudz neomulīgi. Aiz šiem hermētiskajiem vārtiem sākas cita pasaule. Jums vienkārši jākāpj pa eskalatoru, un tas ir viss, jūs jau esat tur. Bet kas mani sagaida šajā pasaulē. Neviens nezina. Un operācijas veiksmē būs atkarīga tikai no manis viena. – Galvenais ne no kā nebaidīties un ticēt saviem spēkiem. Tātad, es došu atpakaļskaitīšanu. Trīs...

Sasodīts, vai tas tiešām var notikt? Es ļoti drīz būšu tur augšā.

Es pat nespēju noticēt.

– Divas...

Es gandrīz vairs nedzirdēju tēvoci Vovu. It kā visa pasaule būtu aizgājusi, un es paliku viena pati ar sevi.

Vai es atpazīšu pilsētu? Vai es atcerēšos, kāds viņš bija pirms holokausta? Ko darīt, ja patiesībā viņš atšķirsies no tā, kā es viņu iedomājos, klausoties Lenija stāstus? Tomēr, ko par to domāt, drīz visu redzēšu pats.

– Viens... Es to atveru!

Šķita, ka spiediena blīvējuma atvēršanas pneimatiskā skaņa izveda mani no transa. Spēcīgais, apmēram metru biežais mūris sāka lēnām celties augšup.

Caur uzvalku jutu, ka caur spraugu, kas bija izveidojusies un ar katru sekundi kļuva lielāka, man pretī pūš gaisa straume. Es domāju: pēc kā tas smaržo? Neraugoties uz to, es joprojām cerēju, ka nekad to neuzzināšu. Galu galā viss ir kārtībā, es varu iztikt bez tā.

Drīz ronis pacēlās tik augstu, ka es varēju noliekties un pāriet uz otru pusi. Uzmetusi atvadu skatienu stacijā, cerībā, ka onkulis Vova mani sadzirdēs, es teicu pēc iespējas skaļāk:

– Uz redzēšanos! Pagaidi mani un es atgriezīšos.

– Uz drīzu tikšanos, Oļeg! – no atvērtajām durvīm atskanēja tēvoča Vova balss. Redzams, ka kamēr zīmogs vaļā, ārā viņš nenāks.

Es dziļi ievilku elpu un spēru pirmo soli pretī nezināmajam.

Tā tas ir – atpakaļceļa nav.

Iekāpusi telpā, ko no metro pasaules atdala hermētiski vārti, ilgi stāvēju savā vietā, neuzdrošinādamies turpināt ceļu, it kā kājas būtu stingri pielipušas pie grīdas. Kas šobrīd notiek manā galvā... pat es nevarēju to pilnībā nodot. Mežonīgs visu sajūtu sajaukums, ko cilvēks var piedzīvot. Kaislība, bailes, drosme, dusmas, skumjas. Tas viss man nāca vienā straumē. Neko tādu savā dzīvē nebiju piedzīvojuši.

Tomēr ar argumentāciju jūs tālu netiksiet. Laiks ir dārgs, ar katru sekundi tā paliek arvien mazāk un bija nepieciešams, lai kā arī būtu, virzīties uz priekšu uz iecerēto.

Es izvēlējos pareizo no četriem eskalatoriem un sāku pa to kāpt. Ak, un, godīgi sakot, tas nav viegls uzdevums. Atceros bērnībā, ja eskalators nebija piekrauts ar cilvēkiem, ļoti bieži uzkāpu uz tā kājām, lai ātri tiktu uz augšu. Pēc tam, tiesa, manas kājas ļoti sāpēja, taču man bija liels prieks, apzinoties, ka vestibilā nokļuvu agrāk un ātrāk nekā visi pārējie. Tagad, kad mana iepriekšējā mobilitāte bija daļēji zudusi, kāpšana pa eskalatoru man bija līdzīga kāpšanai Everestā. Un papildus tam ķīmiskās aizsardzības tērps nedaudz apgrūtināja manas kustības. Bet, ja šī bija visgrūtākā lieta manā ceļojumā...

Diemžēl man priekšā vēl bija ļoti garš ceļš. Mana māja atrodas vismaz trīs kilometrus no Boļševikova prospekta. Kas mani sagaida šajā ceļā? Labāk par to nedomāt.

Nu, puse no eskalatora jau ir pabeigta, un tas nevar vien priecāties. Tikai tagad pamanīju, cik tie ir putekļaini un netīri. Nemaz nepārsteidz. Tik ilgi stacija neredzēja nevienu citu

personu, izņemot uztvērējus. Protams, šeit valdīs pilnīgs haoss.

Bet tā kā tāda situācija jau ir, tad kas notiek pašā virspusē? Tik daudz jautājumu... un atbildei uz katru nākamo teorētiski vajadzētu būt sliktākai par iepriekšējo. Man tas viss drīz būs jānoskaidro. Viena lieta ir iedomāties augstāko pasauli, pamatojoties uz kāda stāstiem, un cita lieta ir visu redzēt savām acīm.

Zinu tikai to, ka es tur noteikti neko labu neredzēšu.

...Nu, eskalatora neskaitāmie pakāpieni paliek aiz muguras. Es nokļuvu zemes vestibilā, ja to tā var nosaukt, jo tas ir padziļināts līdz 3,3 metru līmenim. Tādējādi, lai noteikti sasniegtu virsmu, jums jāpārvar nelielas kāpnēs. Bet kas man ir, kad es tikko esmu pabeidzis visu eskalatoru, kas ir viens no garākajiem visā metro? Tātad, pilnīgas muļķības.

Taču pirms izešanas no vestibila es to rūpīgi apskatīju, mēģinot atcerēties, kā tas kādreiz izskatījās. Jā, viss nav vienādi. Šī istaba bija tikai ļoti slikta kopija pati par sevi. Ārējās aprises palika, bet viss kļuva pavisam savādāk. Iepriekš esošā konstrukcija (es bērnībā to sauca par kupolu), kas dienasgaismas stundās ielaida vestibilā saules starus, bija sabrukusi. Griestos vienkārši bija liels apaļš caurums. Izsists arī stikls, kas norobežo kases logus. Trieciena vilnis vai mutanti, kas šeit spēlē palaidnības – es nezinu. Un vai tas tiešām tagad ir svarīgi?

Es pagriezu galvu un nevilus nodrebēju. Manā priekšā sēdēja, ar muguru pret sienu, bija īsts... skelets. Viņa apakšžoklis nokarājās, un tukšie acu dobumi skatījās uz izeju no metro.

Ādas gandrīz nebija, tikai šur tur bija redzami sīki gabaliņi. Bet drēbes bija ļoti labā stāvoklī, ja neņem vērā to, ka uz tām bija bieza putekļu kārtā.

Es atcerējos Lenija norādījumus un, vēlēdamies nomierināties un atgriezties normālā stāvoklī, klusi teicu:

– Sveiks draugs! Kas notiek?

Es uzreiz jutos kā idiots un, ja kāds mani tagad vērotu, es noteikti no kauna būtu iekritis zemē. Par laimi, neviens to neredzēja. Vienīgais šīs ainas liecinieks bija tikai šis skelets, kurš vēl nebija izvests ne skaņu. Lai gan, ja viņš būtu kaut ko teicis, es uzreiz saslimtu vai kaut kas nopietnāks.

Lenijai izrādījās taisnība – es tiešām jutos labāk. Vairs nebija tās spriedzes, ko piedzīvoju, kad pirmo reizi paskatījos uz skeletu. Interesanti, kāpēc Lenija to nenoņēma? Kāpēc jūs to atstājāt šeit, lai savāktu putekļus?

Atbilde nāca pēkšņi pati no sevis un nevis viena, bet divas. Pirmais un acīmredzamākais, manuprāt, ir tas, ka Lenai tam vienkārši nebija laika. Nu lai šis skelets sēž un palaid vaļā. Viņš nevienam netraucē.

Otrs, vismazāk iespējams, bet arī pilnīgi iespējams. Lenija viņu šeit atstāja ar nolūku, lai es tāpat kā es tagad varētu ar viņu runāt. Tādā veidā viņš varēja nomierināties pirms iziešanas no stacijas. Var būt? Var būt.

– Nu, draugs! Man ir jāiet, man ir ļoti svarīgs uzdevums, tāpēc man ir jāatstāj jūs šeit. Varbūt vēl tiksimies. Vienkārši neatceries mani sliktā nozīmē, labi?

Es cieši paskatījos uz skeletu. Kā jau gaidīju, nekas nenotika. Skelets šoreiz klusēja. Un klusēšana, kā zināms, ir piekrišanas zīme. Tātad, viņš ļauj iet. Ha, es vēlos, lai viņš mani nepalaistu.

Es ātri uzskrēju pa kāpnēm un uz mirkli apstājos. Kāds neredzams cilvēks manī, it kā brīdinādam, teica: «Neej tur – tur ir nāve.» Viņš man neko jaunu neatvēra. Neviens to neslēpa; visi jau zina, ka virsma vairs nav dzīvajiem. Tomēr man ir jāņem līdzi ierocis, man vienkārši ir, citādi kā es varu skatīties acīs Antonam, onkulim Vovam, Lenai... par ko viņi mani uzskatīs? Labāk nomirt, nekā zaudēt uzticību man un katru dienu degt kaunā. Es izvēlējos savu likteni, grūta lieta krita uz manu partiju, bet es iešu līdz galam. Es nepadošos. Es neesmu glēvulis, lai visi to zina. Turklāt es to visu daru ne tikai sev, bet arī visiem savas filiāles iedzīvotājiem. Es nevaru viņus pievilt.

Sasodīts! Šeit es esmu virspusē. Grūti noticēt, bet šī ir patiesība. Es stāvu uz zemes. Lai gan, precīzāk, uz asfalta, bet tas tagad nav galvenais. Pirmo reizi divdesmit gadu laikā manas kājas stāvēja uz augšējās pasaules virsmas.

Es par to biju tik priecīga, ka sākumā pat nepamanīju, par ko viņš ir kļuvis. Un, kad es tam pievērsu uzmanību, es sapratu, ka neesmu gatavs to redzēt.

Atkal, no pirmā acu uzmetiena, nekas nav mainījies. Tomēr atšķirības ir acīmredzamas. Ēkas, pilnīgi visas, bija bez logiem, vietām izpostītas, dažas bija noklātas ar kaut ko melnu, it kā ar sodrējiem. Kioski un veikali izskatījās daudz labāk. Dažiem cilvēkiem tas vienkārši kļuva slikti. Piemēram, avižu stends, kas

kādreiz stāvēja tieši pie izejas no metro... tagad tā nebija – nezināma spēka izmests, tagad gulēja uz ceļa. Un cik līķu bija uz ielas!.. Gandrīz visi pārvērtās par skeletiem gluži kā tas nabags Boļševiku prospekta eskalatora zālē. Viņu bija daudz, daudz. Nevarēja spert soli, neuzkāpjot kādam uz kauliem. Es, protams, pārspīlēju, bet ak, cik viņu ir daudz!

Es pat negribēju skatīties uz tirgu, uz kuru mēs ar mammu un patēvu bieži gājām, ja atradāmies tuvumā. Tagad tā bija milzīga produktu skaitītāju kaudze, kas bija sakrauta viena virs otras. It kā milzu mazulis spēlējās ar rotaļlietām, taču drīz vien atteicās no šīs nodarbes, atstājot aiz sevis pilnīgu jucekli.

Apskatīju Ledus pili – trešo apmeklētāko ēku pēc mājām un skolas. Tas gandrīz nebija mainījies – atkal trūka tikai stikla. Lai gan bez tiem viņš vairs nebija tik skaists kā agrāk. Tas ir dabiski – ēkā, kas pārklāta gandrīz tikai ar stiklu, galvenais skaistums slēpjas tieši tajos. Tagad, kopā ar visu, ko es redzēju... kopumā tas ir diezgan skumjš skats.

– Jā... kā viss ir mainījies! Vai tiešām cilvēks to varētu izdarīt?

Uzdevusi sev šādu jautājumu, es uzreiz steidzos sev pārmet savu stulbumu. Nu protams vīrietis, kurš gan cits! Ne dzīvnieki, ne augi. Tik apjomīgu katastrofu varēja izraisīt tikai cilvēks. Civilizācija acīmredzot nav novedusi cilvēkus pie labestības. Reizēm man šķiet, ka cilvēkam būtu labāk, lai netiktu tālāk par akmens laikmeta attīstību. Tas būtu daudz labāk gan viņam pašam, gan dabai. Mēs dzīvotu sev, nevis skumstu, un pat mūsu

smadzeņu tālākajos nostūros nekad neiezagtos doma, ka mēs kļūsim par planētas nāves cēloni. Bet tas, kas izdarīts, ir izdarīts, pagātņi atsaukt nevar.

Pēkšņi es paklupu un sāku krist atmuguriski. Neskatoties uz visiem maniem pūliņiem, es nespēju noturēt savu ķermeņa vertikālo stāvokli. Es iekritu metāllūžņu kaudzē, kas bija nākusi no nekurienes. Klaušķķēšana un rūkoņa, man šķita, bija tik skaļa, ka to varēja dzirdēt visi, kas atradās kilometra rādiusā un kam bija dzirde.

Es piecēlos un noslaucos putekļus. Paldies Dievam, uzvalks nebija bojāts. Ievedu ložmetēju šaušanas pozīcijā. Iespējams, mutanti var atnākt skrienot uz rēkšanas un tad man būs jācīnās pretī.

Manu uzmanību pēkšņi piesaistīja ēna, kas pazibēja pāri Ledus pils jumtam. Es uzreiz atcerējos savu neseno sapni un biju šausmās: vai tas viss ir taisnība? Bet, lai arī cik es skatījos ēkā, es neko neredzēju. Nolēmusi, ka ēna parādījusies tikai man, es nomierinājos.

Bet velti...

Pavisam negaidīti, burtiski trīs metrus no manis, atskanēja smaga un ļoti skaļa skaņa. Likās, ka no liela augstuma zemē būtu nokritusi milzu soma, kas sver tonnu. Es pagriezos un apstulbu. Manas kājas gandrīz padevās, rokas nevilus trīcēja, un sirds izmisīgā tempā dejoja man krūtīs.

Par tonnu nemaz nebiju kļūdījies, bet, diemžēl, tā nebija soma, kas man nokrita priekšā. Tas bija iguanodons – milzīgs

rāpulis, tieši tāds pats kā manā sapnī. Viņas sarkanās acis uzmanīgi, pētoši skatījās uz mani. Un mēs ilgu laiku spēlējām skatienu konkursu, jo man nebija citas izvēles, kā skatīties iguanodonu un gaidīt, kad tas kaut ko sāks.

Lai īsi izteiktu savu situāciju, mēs varam teikt, ka esmu nonācis nepatikšanās. Un ļoti, ļoti nopietni. Kas man bija jādara? Skriet? Nav jēgas, iguanodons mani drīz panāks. Manuprāt, nav jēgas arī viņu šaut. Bet kāda tad bija mana izvēle? Padodieties nejaušībai un uzticieties veiksmei. Kaut kas man saka, ka laime šodien no manis ir novērsusies, un tagad es izdzīvoju savas dzīves pēdējās minūtes, nē, pat sekundes.

Šķiet, rūpulim jau bija apnicis raudzīties uz mani tukši un, atmetis galvu, atskanēja apdullinošs sauciens, kas līdzīgs burbuļojošai rēkšanai. Es saspringu, gatavojoties reaģēt uz briesmoņa nākamo darbību. Tomēr, neskatoties uz savu «šausmīgo» situāciju, es negrasos pārdot savu dzīvi lēti.

– Aiziet. Iesim! Uzbrūk, es no tevis nebaidos, radījums! – To sakot, es nedaudz uzbudināju, es tiešām noticēju, ka man nav bail no rūpuļa.

Iguanodons, beidzis izdalīt nepatīkamas, bet, jāatzīst, melodiskas skaņas no rīkles, noliecās zemē. Es to uzskatīju par gatavību lēkt un jau biju izvēlējies virzienu, kurā izvairīšos no sitiena. Briesmonis beidzot uzlēca, droši vien jau domādams, ka varētu mieloties ar mani, bet tā nebija. Es izlēcu pa labi, apgriezās un veikli piecēlos kājās, un iguanodons, kurš tika atstāts ar degunu, aizlidoja vairākus metrus uz priekšu un ne

bez grūtībām spēja nobremzēt ar ķepām. Visticamāk, tie ir ļoti slideni, jums tas jāņem vērā.

Es nolēmu, ka, ja es nomiršu, es to izdarīšu skaisti, un, pirms iguanodons mani nogalina, sagādāšu viņam dažus pārsteigumus.

Pacēlis ložmetēju un notēmējis, es izšāvu īsu šāvienu uz mutantu, kurš jau bija pagriezies manā virzienā. Diemžēl lodes nerasniedza paredzēto mērķi. Iguanodons, it kā lasīdams manus nodomus, nolieca galvu tā, ka svins iekļuva nevis acs ābolos, bet gan pierē. Un, kā bija skaidrs, tas absolūti neietekmēja rāpuļus. Lodes vienkārši iestrēga galvaskausā un viss.

Tomēr šī būtne nav tik vienkārša. Bet ko es gaidīju? Acīmredzot ne velti es sapņoju par viņu – parādīt, ar ko man būs jātiek galā, ka iguanodons ir neuzvarams, ka cilvēks to nevar uzvarēt.

Un lai tā būtu. Ir vērts mēģināt.

– Nāc šurp, stulbā vista! Tagad es tev iedodu sūdus! – es iekliedzos, kļūstot arvien drosmīgāka.

Es nezinu, vai rāpulis mani saprata vai nē, bet tas ļoti ātri metās man pretī. To nemaz negaidot, es pat nevarēju neko darīt. Iguanodons apstājās man blakus uz sāniem un pagrieza asti. Spēcīgs sitiens man trāpīja tieši vēderā, un es devos brīvā lidojumā un būtu varējis noturēties gaisā ļoti ilgi, ja savā ceļā nebūtu saskāries ar šķērslī laternas staba formā. Mana galva un mugura eksplodēja no elles sāpēm. Es nokritu ar seju zemē un ilgu laiku nevarēju piecelties. Manas acis klāja tumšs plīvurs, it kā redze pēkšņi būtu mani pametusi.

Cik slikti es šobrīd jutos. Es nevēlējos neko vairāk kā, iespējams, atvieglojumu no savām ciešanām. Pilnīgi jebkurā veidā, pat ja iguanodons mani nogalina.

Starp citu, kāpēc viņš vilcinās? Ko tu gaidi? Šeit es meloju, gatavs. Nāc un ēd. Es pat neko nevaru un negribu.

Tumšais plīvurs sāka lēnām izklīst, un redze atgriezās. Un pirmais, ko ieraudzīju, kad pacēlu skatienu, bija Iguanodons. Un es domāju, ka viņš aizgāja. Vismaz uz to es gribēju cerēt. Ak un ak, radījums nekur nav pazudis. Viņa lēnām tuvojās man, acīmredzot, gaidot ātru cienastu. Viņai noteikti patika aizkavēt maltītes brīdi.

Es nolaidu galvu zemē, garīgi gatavojoties nāvei. Vairs nebija jēgas pretoties.

Bet pēkšņi mana acs aizķērās uz kaut kādu mazu ovālu mantiņu, kas gulēja man blakus. Es pastiepu roku, paņēmu to un pievilku tuvāk savām acīm. Tā bija granāta. Bet no kurienes viņa šeit ir? Atbilde nāca pati par sevi – tā vienkārši izkrita no manas mugursomas. Manu lūpu kaktiņi neviļus rāpoja uz augšu.

– Nāc šurp! – klusi, gandrīz pie sevis teicu, pagriezusies pret iguanodonu. – Es tevi pabarošu ar desertu.

Es nometos ceļos un, gaidot, kad rāpulis pienāks man pietiekami tuvu, pavilku piespraudīti. Iguanodons atvēra muti, izbāzdams garu, smailu mēli. Vairākas zobu rindas atstāja nepatīkamu iespaidu, bet es centos uz tām neskatīties.

– Nāc, atver muti plašāk un nāc tuvāk. Man jums ir kaut kas garšīgs.

Rāpulis paklausīja. Viņa ļoti plaši atvēra muti un atkal palaida ārā sev raksturīgo rēcienu, mani apsmidzinot, es nešaubos, ar savu smirdīgo elpu. Par laimi, ķivere mani paglāba no nepieciešamības ieelpot šo nepatīkamo smaku maisījumu.

– Arividerči, dārgais!

Ar šiem vārdiem es iemetu granātu iguanodonam rīklē. Viņš savilka zobus un norija manu «dāvanu». Nākamajā sekundē viņa ķermenis pietūka un rāpulis, man par lielu laimi, nogāzās zemē. Viņas acis palika atvērtas, bet tās bija mirušas. Iguanodons nekustējās, tikai tā cekuls šūpojās vējā.

Plāns nostrādāja, urrā! Prieks pārplūda, jo kārtējo reizi izdevās izkļūt no nāves sūksta apskāvienu. Un tas bija brīnišķīgi.

Nu, iespējams, mums jātiek prom no šejienes, pretējā gadījumā te skries cita tāda būtne, un tas nav fakts, ka tas būs tikpat lēns...

Izgāju Boļševikova prospektā – vienā no garākajām un platākajām ielām Sanktpēterburgā. Patiesībā šeit sākās mans grūtais ceļš uz mājām.

Pirmais, ko pamanīju, bija liels stends. Plakāts uz tā bija ārkārtīgi vienkāršs: uz varavīksnes fona (lai gan krāsas jau bija lielā mērā izbalējušas) bija uzrakstīti tikai četri vārdi:

2013. gads – PĀRMAIŅU GADS

Es rūgti pasmaidīju. Ja vien cilvēki, kas izdomāja šo sludinājumu, zinātu, cik viņiem būtu taisnība. Izmaiņas patiešām ir notikušas un turklāt krasas. Protams, reklāma deva mājienu, ka pasaule mainīsies uz labo pusi, dzīve kļūs bez mākoņiem un

bezrūpīga. Taču viss izrādījās pavisam savādāk. Tāda skumja ironija.

Arī divi tūkstoši trīsdesmit trīs ir pārmaiņu gads savā veidā. Galu galā apelsīnu zara ļaudis dzīvoja sev, neskumsta, varētu teikt, bet tad nāca «sarkanie» un kā stiprākie sāka diktēt savus noteikumus. Tādējādi mūsu sabiedrībā ir notikušas izmaiņas. Pagaidām tie nav manāmi, jo par visu zina tikai retais, bet agri vai vēlu viss atklāsies. Es tikai ceru, ka tad, kad pienāks laiks uzzināt, kas ir paslēpts visiem pārējiem Oranžās līnijas iemītniekiem, tas viss būs beidzies...

Nolēmis vairs netērēt laiku, jo jau bija aizkavēšanās sadursmes ar iguanodonu dēļ, devos tālāk uz savu māju. Es centos nedomāt par to, kas mani sagaida. Kā saka, no tā, kas notiek, nevar izvairīties. Mans tālākais liktenis ir atkarīgs tikai no manis paša, un neviens man nevar palīdzēt. Un es pielikšu visas pūles, lai piepildītu savu likteni un glābtu līniju no «sarkano» paverdzināšanas.

10. nodaļa. Liela vilšanās

Neaizmirstot Lenija padomu, es gāju pa Boļševikova prospektu tās labajā pusē, kur mājām bija nepāra numuri. Uztvērējam bija taisnība: piespiežot muguru pie sienas, tas ir daudz drošāk. Lai gan es ne uz sekundi nepazaudēju sajūtu, ka mutanti varētu izlēkt pa logiem augšā un uzbrukt man.

Es kustējos lēnām, cenšoties iet pēc iespējas klusāk. Tas pats neredzamais vīrietis, kas sēdēja manā galvā, mudināja mani uz priekšu, sakot, ka man jāpasteidzas. Tomēr piesardzība bija vissvarīgākā, tāpēc es joprojām kustējos lēni.

Mans ložmetējs vienmēr bija gatavs sagaidīt ienaidnieku un vajadzības gadījumā pabarot viņu ar svinu. Es ne mirkli neatslābu – turpināju pagriezt galvu pa kreisi un atpakaļ, ja kāds uzbruktu. Bet tagad es jau esmu nogājis apmēram trīs simtus metru un savā ceļā neesmu sastapis nevienu no mutantiem, izņemot varbūt iguanodonu. Un tas mani vairāk traucēja, nekā iepriecināja. Pagaidām viss mierīgi, un tad BAM! un tie aptvers...

– Klusi, Oļeg, nomierinies. Nedomājiet par to, vienkārši nedomājiet par to. Tagad tam nav jēgas,» es sāku sevi mierināt. Es runāju, protams, čukstus – nevienam nebija vajadzības mani dzirdēt. «Viss būs labi, tikai neuztraucieties.»

Šī saruna ar sevi kārtējo reizi iedarbojās. Nomierinot sevi un slavējot atklātas mulķības, kurām dažkārt nebija nekādas jēgas,

es pilnībā aizmirsu par visām savām rūpēm. Un šī nemitīgā muldēšana zem deguna apgrūtināja koncentrēties uz kaut ko. Vienīgais, par ko neaizmirsu, bija modrība. Viņš turpināja skatīties apkārt un starp piezīmēm ieklausījās izpostītās pilsētas klusumā.

– Nāciet pie mums!

Šī balss pēkšņi manā galvā atskanēja skaidri, un es varēju apzvērēt, ka tā nenāca no manas mutes. Strauji pagriezu galvu cerībā ieraudzīt tur kādu cilvēku vai vismaz kaut kādu runājošu būtni (lai gan kurš, ja ne cilvēks, varētu runāt?). Neviens un nekas. Bet kas tad bija šis balss avots?

– Nāc... nāc pie mums! Mums tevi vajag...

Šī citpasauls, grabošā balss, it kā piederētu mirušam cilvēkam, lika man nodrebēt, un šķita, ka mana sirds saruka līdz niecīgam izmēram. Es nevarēju saprast, kas mani biedēja vairāk: vārdi, kas acīmredzot bija adresēti man, vai tas, ka nebija iespējams noteikt, kurš to teica? Bet viens ir skaidrs: man atkal ir nepatīkšanas un, sasodīts, man tās jau ir diezgan apnikušas.

Bet tad es ieraudzīju... un pat uzreiz nesapratu, kas tas ir. Un, kad tas man uznāca, es nobijos vēl vairāk nekā tad, kad satiku iguanodonu. Tā bija kaut kāda gļotaina viela, kas karājās pie mājas sienas. Tas vienmērīgi pulsēja un no iekšpuses kvēloja spilgti zilā gaismā. Tas varētu šķist skaisti, ja tas nebūtu tik pretīgi.

– Neliec mums gaidīt! Nāc šurp!

Kungs, kas tas ir?!

Pēkšņi es atcerējos – tieši par šiem atkritumiem Lenija man pastāstīja instruktāžas laikā. Tieši tā – māja numur devītais, pašas beigas. Oho, tas man pilnībā izslīdēja no prāta. Ko Lenija teica? Mēģināt turēties tālāk no viņas? Jā, tā šķiet.

Neatraujot acis no mirdzošā kokona, es mēģināju attālināties no tā, attālinoties lokā, bet es to nevarēju. Pārsteidzoši, tā vietā, lai atstātu bīstamo zonu, gluži otrādi, es tai tuvojos. Pret tavu gribu! Likās, ka manas kājas man nepaklausa, it kā kāds tās būtu ieņēmis savā īpašumā, un, lai kā es centos, es nevarēju tās savaldīt. Tikmēr manā galvā atkārtojās tie paši vārdi:

– Nāciet pie mums! Šeit! Mums vajag tevi... lai remdētu mūsu izsalkumu... Mēs esam izsalkuši!

Pēdējā frāze man gandrīz lika sūdīt bikses! Kas tas ir, kāpēc visi mani šodien grib ēst?

Es arī domāju, kā šī viela mani apēdīs? Viņai pat mutes nav...

Ak, sasodīts, par ko es domāju! Es satricināju savas smadzenes, lai izdomātu, kā atbrīvoties no šīs lietas, kas, šķiet, ir pārņēmusi kontroli pār manām kājām un veda mani taisni sev pretī. Pirmais, kas ienāca prātā, bija izmantot ieroci. Taču, tiklīdz pacēlu ložmetēju, man uzreiz nokrita rokas. Turklāt pirksti atsprāga un ierocis nokrita zemē.

Taču tagad situācija ir uzņēmusi ļoti depresīvus apgriezienus. Un man tas tiešām nepatika. Likās, ka esmu nonācis bezcerīgā situācijā. Manas kājas un rokas man vairs nepakļaujas, ložmetējs guļ uz zemes, aizsniegt vairs nav iespējams, un es eju, un ne pēc savas gribas, pretī kaut kādam pavisam nedraudzīgam, gļotainam

kokonam, kurš vēlas mieloties ar mani. Es nezinu, kas varētu būt sliktāk.

Kad biju tikai viena metra attālumā no viņa, es apstājos. Bet, kā kļuva skaidrs nākamajā sekundē, bija pārāgri priecāties. Pārāk agri.

Kokons ar pretīgu skaņu saplaisāja aptuveni vidū, un tā augšdaļa sāka lēnām celties augšup. Nākamajā mirklī redzētais man gandrīz lika vemt. Skats bija tik biedējošs, ka es pat piekristu, ka man izrauj acis, lai tikai neredzētu ŠO.

Kokona iekšpusē atradās cilvēks... Lai gan nē, pat ne cilvēks, bet radījums, it kā no dažādiem cilvēkiem veidots. Viņam bija divi deguni, četri ausu pāri, piecas acis, trīs mutes, desmit vai vienpadsmit īsas rokas, un viņa ķermenis bija vairāki viens pie otra pielīmēti ķermeņi. Nekad agrāk neko tādu nebiju redzējis, iespējams, nevienam nebija paveicies šo ieraudzīt, un, ja tika atrasts tik «laimīgais» puisis, tad šī lieta, iespējams, bija pēdējā lieta, ko viņš atcerējās savā dzīvē. Vai tiešām es tagad nomiršu?

Tikai daži centimetri mani šķīra no briesmīgā mutanta. Katra no tās trim mutēm sniedzās pret mani, gribēdama būt pirmā, kas norauj no manis kādu miesas gabalu. Es kliecēju plaušās. Kas vēl atlika darīt? Es pat brīvprātīgi nevarēju pakustināt ne pirkstu, izņemot to, ka manas balss saites darbojās normāli. Bet kāds man no tā labums? Es viņu neuzspridzināšu ar savu kliedzienu!

Viena no mutanta mutēm pret mani izstiepa zaļu mēli, kas bija pārklāta ar šķebinošām pustulām, un laizīja ķiveri. Nu, vismaz tā bija tikai ķivere, es noteikti nebūtu izturējis pieskārienu savai

ādai, es būtu miris uz vietas. Visas piecas ķēma acis, pārklātas ar pelēku plīvuru, vērīgi skatījās uz mani, un no katras uz mani skatījās nāve. Radījums laimīgi murrāja, un es turpināju kliegt uz plaušām.

Nu labi, tas tā. Jebkurā gadījumā, ja šie atkritumi iekodīs man uzvalkā, es tik un tā nomiršu – nevis no zobiem, bet no starojuma. Man nebija ilgi jāgaida, biju gandrīz samierinājies ar to, ka tagad būs jāpiedzīvo zvērīgas sāpes, iztēlojos, kā briesmoņa ilkņi duras manī, plēš nost ādu, košļāja kaulus...

Bet tad jutu, ka varu brīvi kustināt kreiso roku. Es joprojām nevarēju sajust īsto, tas šķita sastindzis. Pat nemēģinot saprast, no kurienes tāda likteņa dāvana, izrāvu no mugursomas sānu kabatas nazi, kuru tēvocis Vova tur bija apdomīgi nolīcis, un izdarīju asu šūpošanos lokā. Tas viss notika tik ātri, ka bija grūti noticēt.

Naža asmens cirta pāri radījuma rīklei, un tagad no dziļās brūces strūklām izplūda asinis.

– GRIBU ĒST!!! – briesmonis ķērka un viņa šausminošā balss atsitās pret manām bungādiņām. Mutants pastiepās pie manis ar savām trauslajām mazajām rociņām, bet nevarēja mani aizsniegt, jo es laikus atkāpos. Acīmredzot pēc ievainojuma radījums zaudēja kontroli pār mani, un tagad mans ķermenis atkal piederēja tikai man.

– Nāciet pie mums! Lūk... nāc šurp! Ātrāk!

Un tad – sākumā es domāju, ka tā ir tikai mana iztēle – brūce uz mutanta kakla sāka dziedēt tieši manu acu priekšā. Nevar būt!

Kā? Kā pie velna? Es viņam pārgriezu gandrīz pusi rīkles, no tā nomirtu jebkurš cilvēks, bet šeit... Tas ir vienkārši neticami!

Bet es aizmirsu, ka man bija darīšana ar mutantu. Šeit, šajā pasaulē, viss neiespējamais kļūst iespējams.

Tad, negaidot, kad radījums pilnībā atjaunosies un atkal spēs pārņemt kontroli pār mani, es atskrēju atpakaļ, pacēlu no zemes ložmetēju un izšāvu uz to. Nospiedu sprūdu, līdz atskanēja sauss klikšķis, kas liecināja, ka žurnālam ir beigušās kasetnes. Tiesa, arī pēc tam mans pirksts turpināja to spiest, tas mani nomierināja. Es jutos tā, it kā turos pie glābšanas plosa, un, ja atlaidīšu, es nomiršu.

Paskatījos uz lodes plosīto mutanta ķermeni (vai kā to varētu nosaukt?) un biju apmierināts ar rezultātu. Šķiet, ka tagad viņš ir izmetis nagus, un nekāda atjaunošanās viņam nepalīdzēs. Bet labāk neriskēt velti un atstāt šejieni pēc iespējas ātrāk. Nedod Dievs, lai es to vēlreiz piedzīvotu.

Kopš tā brīža es kļuvu uzmanīgāks: centos pamanīt visu aizdomīgo un neļāvu sevi novērst ne sekundi, lai gan tas bija grūti.

Kad krustojums starp Boļševikova prospektu un Podvoiski ielu palika aiz muguras, manu uzmanību piesaistīja pelēks Fords. Precīzāk, nevis pati mašīna, bet tā, kas tajā atradās. Pāroglotais skelets cieši satvēra stūri un, šķiet, šausmās skatījās uz priekšu. Tas būtu labi, galu galā tas nav pirmais skelets, ko esmu redzējis savā dzīvē, bet pēkšņi man šķita, ka tas kustas. Un, lai gan starp mani un Ford bija liels attālums, tas joprojām tā nešķita. Viņš

tiešām pārcēlās.

Bet kā tas varētu būt? Es joprojām varētu ticēt pterodontiem, iguanodoniem un bēglim no Kunstkameras, kuru nesēn nogalināju, bet skeletam pārvietoties... tas ir ārpus manas saprašanas. Galu galā kauli nav dzīva viela. Vai arī tas joprojām ir dzīvs..

Kamēr es atkal pildīju galvu ar būtībā nevajadzīgām domām, skelets atkal sakustējās. Šoreiz viņš atlaida pirkstus un noņēma kreiso roku no stūres.

Nolēmis, ka palikšana šeit un notikumu tālākās attīstības vērošana var kārtējo reizi atspēlēties pret mani, steidzos doties tālāk. Jā, nepaies ilgs laiks, lai kļūtu traks. Tagad man kļuva skaidrs, kāpēc ne visi ir piemēroti, lai kļūtu par uztvērēju. Un es, izjutis visas virsmas šausmas, noticēju Lenija stāstiem, ka daudzi, šeit būdami, kļuva par šizo. Ja tu atgrieztos, protams.

Vairākas reizes pagriezos, lai paskatītos un pārliecinātos, vai šis skelets nav izkāpis no mašīnas un tagad neseko man uz papēžiem. Par laimi, apdegušais «kosčejs» joprojām sēdēja savā vietā un, šķiet, vairs nekustējās. Vai varbūt tiešām tā šķita? Kāpēc ne? Viegli.

Un te es eju garām mājai ar numuru trīspadsmit. Tā tika uzcelta burtiski tieši pirms holokausta, un viņiem pat nebija laika ievākties. Vai arī tev vēl bija laiks? Es to nezināju. Katrā ziņā, izskraidot acis pa māju, nekādas apdzīvotības pazīmes neatradu. Visur trūka aizkari – tipiskākā manta dzīvoklī, kurā kāds dzīvo. Arī balkoni bija tukši, tāpēc secināju, ka neviens iemītnieks te

nekad nav bijis. Un es negribēju domāt par to, ka viņu tagad kāds apdzīvo.

Interesanti, cik daudz citu neapdzīvotu māju ir Pēterburgā un tiešām visā pasaulē? Noteikti daudzi simti.

Jā, katastrofa ļoti izpostīja cilvēku dzīves. Bet kurš to radīja? Tieši tā, viņi paši to radīja, un tagad viņi gūst labumu. Tikai viņi ir tik rūgti!

Kāpēc visai cilvēcei būtu jācieš dažu cilvēku kļūdu dēļ? Es personīgi nesaprotu.

Es netraucēti gāju garām vēl vienam ceļa posmam, bet tur mana veiksmē atkal izsīka. Netālu no aptiekas man uzbruka Pavlova suns. Viņas izskats man nebija pārsteigums, jo viņa paziņoja par savu tuvošanos ar skaļu riešanu. Negaidot, kad mutants mani panāks, es raidīju trīs šāvienus viņai galvā. Pēdējais gan nesasniedza mērķi, jo suns sabruka miris no pirmās patronas, pēc inerces ar degunu arot zemi.

Kaut kas viņā pievērsa manu uzmanību. No mutanta sāniem kaut kas izlīda ārā. Pieejot tuvāk ieraudzīju, ka tas ir naža kāts. Asmens bija pilnībā aprakts suņa ķermenī. Tas ir, piemēram, kas ir liels darījums? Nu kāds kautiņā šo mutantu ievainoja, padomājiet... Jā, viss būtu bijis labi, bet naža rokturis bija zils ar melnām diagonālām svītrām.

Uzreiz prātā ienāca Lenija stāsts par viņa draugu, arī uztvērēju, kurš pirms vairākiem gadiem nomira virspusē. Viņu sauca Mihails. Tātad viņam bija tieši šāds nazis. Tas nozīmē, ka, iespējams, tieši šis suns nogalināja Mihailu.

Cik viss ir mulsinoši...

Manī kaut kas satricināja, un es sajutu iekšā: gaidiet nepatīkšanas!

Un tā arī izrādījās. Kopš bērnības vienmēr esmu bijis zinātkārs. Un tagad šī mana rakstura īpašība ar mani ir izspēlējusi nežēlīgu joku. Kamēr es skatījos uz mirušā suņa ķermenī iestrēgušo nazi, četriem viņas radniekiem izdevās mani aplenkt.

Manuprāt, būtu stulbi teikt, ka situācija ir kļuvusi tikai apskaužama. Un jau neskaitāmo reizi. Kā es jutos, kad aci pret aci atrados ar četriem asinskāriem un mežonīgiem – tikai paskatieties uz viņu sejām, lai to saprastu – mutantiem? Bailes? Loģiskākās sajūtas cilvēkam, kurš nonāk šajā situācijā, tomēr bailes nebija. Es nezināju, kāpēc, bet no sliktām emocijām nebija ne miņas. Kā ar burvju nūjiņas vilni – vienreiz, un nekā nav.

Suņi sāka riņķot ap mani, pamazām saslēdzoties riņķī. Viltīgie radījumi jau ir izstrādājuši savu taktiku. Tādā veidā, protams, ir vieglāk mani pārņemt. Vai vēlaties to izmēģināt viens pret vienu? Es domāju, ka esi glēvulis! Nu, turpini būt glēvulis, es tik un tā tikšu ar jums visiem galā!

Šiem vārdiem bija grūti noticēt, bet pēkšņi man sāka šķist, ka suņi nav nekas, salīdzinot ar mani. Galu galā, kas viņi ir būtībā? Mutanti. Un es? Es esmu cilvēks, augstākā būtne, dabas kronis. Un lai šīs radības tagad ir virspuses saimnieki. Šis ir tikai pagaidām. Viņiem jāparāda, kas ir kas šajā pasaulē.

Es biju pārsteigts par savām domām. Vai tie ir mani vārdi? Oho...

Negaidot mutantu uzbrukumu, es sāku rīkoties pirmais. Īss sprādziens vienam no suņiem nogāza pusi galvas. Rezultāts, protams, ir letāls. Dusi mierā... atkal.

Šķiet, ka radnieka nāve citiem suņiem kļuva par signālu rīcībai. Viņi vienlaikus pacēlās no zemes un lēca man pretī. Tikai mana reakcija, kaut arī nedaudz novēlota, izglāba mani no bēdīgā likteņa. Gandrīz pēdējā brīdī man izdevās noliekties un izklūt no skartās vietas ar trim kūleņiem

Suņi, kas tikko bija atlidojuši man pretī, sadūrās ar purniem un, iekārtojušies maisos uz zemes, žēlīgi ņurdēja. Man pat varētu būt viņu žēl, ja viņi vienkārši nebūtu mēģinājuši mani nogalināt. Izšāvu vēl dažus šāvienus, pēc kuriem nomira vēl viens mutants. Pārējiem diviem līdz šim paveicies.

Manu uzdevumu vēl vairāk sarežģīja tas, ka man bija jāuzglabā tērps drošs un vesels, pretējā gadījumā, pat ja es izdzīvošu kaujā, man būtu problēmas. Atceroties to, es gandrīz neuzņēmos, bet kāda man bija izvēle. Jūs joprojām nevarēsīt aizbēgt no suņiem. Mums būs jāiet līdz galam.

Tikmēr mutanti beidzot nāca pie prāta pēc trieciena. Draudīgi rūcot, viņi metās man pretī.

Man vairs nebija laika izmantot ložmetēju, tāpēc man atkal nācās atstāt uzbrukuma līniju. Lai gan šoreiz es to darīju ļoti neveikli, mutanti tik un tā paslīdēja man garām, nespēdami pat viegli pieskarties.

Suņi vēl nebija pabeiguši savu bremzēšanas ceļu uz asfalta, bet es jau biju apgriezies un atkal izšāvu uz viņiem līniju. Tāda

patikama izšautu ložu skaņa glāstīja ausi, bet pēkšņi... sauss klikšķis. Tas ir viss! Kasetnes ir beigušās. Un, lai gan kopumā man tas joprojām ir! Vienīgā problēma bija tā, ka no diviem suņiem tikai viens tika nogalināts. Otrs jau pilnā ātrumā metās man pretī. Acis niknas un nicinošas, mute cieši sažņaugta, tikai augšlūpa trīc. Viņi lasīja: «Tas ir viss, zēn, tu mani nepametīsi. Jums ir pienācis gals!

Uz brīdi es tam pat noticēju, bet apstājos:

– Nu nē, sunīti!

Es satvēru ložmetēja stobru un saspiedu to stiprāk, tik ļoti, ka visi pirksti uzreiz sastinga. Man var nākties nožēlot to, ko es tagad daru, bet tas bija vienīgais veids, kā palikt dzīvam.

Mutants ar varenu lēcieni pacēlās no zemes, ar asajiem ilkņiem tēmējot uz manu kaklu, taču viņa plāniem nebija lemts piepildīties. Situ suni ar ložmetēju no visa spēka, kā svešā spēlē, to sauc peintbols vai kā tamlīdzīgi. Atskanēja trulas būkšķis, un suns aizlidoja uz sāniem.

Es smagi elpoju un patiesi cerēju, ka ložmetēja dibens, kas man bija trāpījis, nav bojāts. Ātra ieroča apskate parādīja, ka vismaz ārēji ar to viss ir kārtībā.

Tad es piegāju pie suņa, lai pārlicinātos, ka tas ir miris, un, ja nav, tad piebeigtu. Aiziet, atstājot aiz sevis ienaidnieku, kurš vēl varētu vismaz elpot, būtu nepiedodama kļūda.

Man par atvieglojumu mutants gulēja manā priekšā miris – sitiens bija sitiens.

Es nekad nesapratu, kāpēc šīs radības sauc par Pavlova

suņiem? Kāpēc ne Dingo, piemēram? Kas viņiem kopīgs ar šo cilvēku? Es atgriezīšos un pajautāšu zinošiem cilvēkiem.

Pārlādējis ložmetēju, devos tālāk. Uz kavēties nebija iespējams. Minūte kavēšanās varētu man maksāt dzīvību. Paldies Dievam, viss izdevās. Bet iznākums varēja būt pavisam cits...

Vienīgais, ko es izdarīju pirms pamešanas no cīņas vietas, bija Mihaila nazis izvilkt no suņa vēdera. Ja man būs lemts atgriezties, es to atdošu Lenai.

Turpinot staigāt tikpat uzmanīgi kā vienmēr, neaizmirsu paskatīties uz izpostīto pilsētu.

Man pa kreisi ir iepirkšanās komplekss Nevsky. Pirms holokausta tur bija kinoteātris, kur es devos katru nedēļas nogali. Mana māte kādu laiku strādāja šeit, tāpēc es varētu teikt, ka esmu šīs vietas pastāvīgais lietotājs.

Tagad TK bija nožēlojams skats. Kopumā visas ēkas cieta, bet it kā kodolvilnis būtu gājis cauri divas reizes. Es, iespējams, nekad neesmu redzējis šādu iznīcināšanu pat filmā. Nevska aizmugurējā daļa gandrīz pilnībā sabruka, un, ja iepriekš tā pacēlās gandrīz divas reizes augstāk par priekšējo, tad tagad tie abi atradās vienā līmenī.

Un šeit ir metro stacija «Ulitsa Dybenko». Sasodīts, ja to nebūtu apdzīvojuši mutanti, visas šīs nepatikšanas ar iguanodonu, kokonu un suņiem varēja izvairīties. Es būtu izkāpis tieši šeit, un mans ceļojums būtu bijis uz pusi ilgāks un daudz drošāks. Bet kāda jēga runāt par to, kas «būtu noticis, ja», kad es jau esmu šajā vietā dzīvs un vesels (pah-pah-pah)? Pagaidām

viss iet labi, pat ja ne tā, kā es vēlētos.

Tad es pamanīju kādu kustību pie stacijas durvīm. Sasodīts, kas tas īsti ir? Joprojām nezinot, vai tur ir kāds mutants, vai es atkal visu iztēlojos, es steidzos slēpties. Tuvākā un piemērotākā vieta tam bija grāmatnīca. Atverot durvis, es ātri ierāvos iekšā un, paskatoties ārā, sāku gaidīt, kas notiks tālāk.

Nedaudz vēlāk izrādījās, ka mans redzējums mani nav pievīlis. Liels, trīs metrus garš pterodons kā svarīgs putns iznira no metro, izmantojot salocītus spārnus kā krukus. Ar neapbruņotu aci bija redzams, ka mutants tikko bija atsvaidzinājies. Šo apmierināto sejas izteiksmi (šajā gadījumā purnā) nevar sajaukt ne ar ko.

Kad pterodons atradās salīdzinoši brīvā vietā, tas iztaisnoja savus «krukus» un, veicot vairākus testa sitienus, pacēlās gaisā. Viņš mani nepamanīja, bet pat ja būtu, nedomāju, ka viņš šobrīd par mani interesētos.

Labi, varēju aizbraukt, bet nolēmu kādu laiku palikt. Grēks būtu iziet no grāmatnīcas, nepaņemot līdzī kādu lasāmvielu. Vismaz viena grāmata, tā neaizņems daudz vietas mugursomā, bet, ja tā pēkšņi traucēs, pāravadājot ieročus, es to izlikšu, ko jūs varat darīt? Nu ja nē, tad būs lieliski.

Pastaigājoties starp grāmatu plauktiem, izvēlējos romānu «Kur neaug mežs». Vāks mani patiešām ieinteresēja, un arī izplūdums. Kopumā veikalā bija daudz interesantu grāmatu, taču visu nevar atņemt. Ak, ja mums būtu ierīce, kas varētu transportēt objektus no vienas vietas uz otru. Tad viņi sadzītu...

Bet tas viss ir fantāzija, tā nenotiek, diemžēl principā tas nevar notikt. Un kā mēs pašreizējos apstākļos varam ko tādu radīt? Nē, mums būs jāapmierinās ar to, kas mums ir.

Nebija jēgas ilgāk kavēties grāmatnīcā, tāpēc izgāju ārā un devos tālāk.

Dīvaini, bet nākamās trīs simt metrus atkal nogāju bez starpgadījumiem. Vai visi mutanti baidās no manis? Ha! Pat es pats jutos jocīgi pie šīs domas. No kā man jābaidās? Gluži pretēji, man ir jābaidās no katra čaukstiņa, un katram manam solim vajadzētu būt riskam. Pagaidām, par laimi, tas tā nav, bet fakts ir fakts.

Interesanti, cik pulkstenis? Chemza dēļ pulksteņa rādījumus nevar redzēt, sasodīts. Žēl gan! Laikam jau ir pusdienas laiks. Lai kā arī būtu, ir pārāgri domāt par pārtiku. Lai gan man sāp vēders, ēst varēšu tikai tad, kad atgriezīšos metro, nevis agrāk, es domāju. Jo kur es varu ēst, ja visapkārt ir radiācija, lai kur arī es ietu. Es nenoņemšu himzu, tas ir pilns ar sliktām sekām.

Uh, man atkal galvā iezogas sliktas domas. Un lai kā es censtos, es nevaru tos izmest no galvas. Tātad viņi kāpj, un viņi kāpj, velni! Ko jūs varat darīt, lai no tiem atbrīvotos?

Kreisajā pusē redzēju institūta ēku. Tikai institūts. Es nezinu, kam viņi šeit māca un kam viņi ir veltīti. Man tas vienmēr bija tikai institūts, nekas vairāk. Es tik daudz reižu gāju viņam garām, braucu garām, bet neko par viņu neuzzināju. Nu, izņemot to, ka izrādās, ka galvenā ieeja nav vērsta pret prospektu, kas būtu loģiski, bet atrodas pagalmā. Varbūt tas tā bija paredzēts, bet,

iespējams, dizainers to dabūja savulaik.

Institūts, pārsteidzoši, daudz necieta: tika izsists tikai stikls (standarta attēls) un sienas bija nedaudz piesmēķētas. Šķiet, ka tas ir uzbūvēts labi un uzticami.

Ejot garām Shotman Street, es pamanīju tālumā nelielu suņu baru. Par laimi, viņi mani neredzēja un ātri pazuda no redzesloka. Viņi darīja savu biznesu, kas bija svarīgāks par mani, ne mazāk.

Interesanti, vai savā ceļā satikšu vēl mutantus, vai atkal būs jācīnās? Es negribētu...

Bet viņš spieda!

Pirms paspēju paiet garām tirdzniecības centram Smile, no kura no nosaukuma bija palikuši tikai divi burti «m» un «l», no tā it kā pēc pavēles izlīda daži kukaiņi. Pēc izskata tie bija ļoti līdzīgi tarakāniem, tikai kaķa lielumā. Un viņu bija ne mazāk kā simts. Un visi metās man pretī. Tarakāni nemaz neizskatījās draudzīgi. Es šaubos, ka viņi steidzās pie manis, lai izrādītu cieņu.

Uz viņiem šaut nebija jēgas. Pirmkārt, pat ar visām manām patronām nepietiek, lai nogalinātu šo baru. Otrkārt, es bieži palaidīšu garām, un, ja izšaušu vienus šāvienus... atcerieties pirmo punktu.

Man vajadzēja kaut ko darīt ātri – pēc dažām sekundēm radības mani pārņems, un mans liktenis būs neapskaužams, un mana dzīve būs īsa.

Bija tikai viens veids, kā izvairīties no sadursmēm

ar kukaiņiem. Es aizbēgu. Godīgi sakot, skriet ķīmiskās aizsardzības tērpā ir ļoti, ļoti neērti. Vispār, kad drēbes cieši nepieguļ augumam, jūtu zināmu diskomfortu. Līdz šim brīdim tas vēl bija paciešams, bet tagad kļuvis divtik nepanesams.

Bet ko tu vari darīt? Labāk to izturēt, nekā aprīt milzīgiem tarakāniem.

Neskatoties uz to, ka steidzos pilnā ātrumā, attālums starp mums nepalielinājās, bet, patiešām, nesamazinājās. Attālums visu laiku palika nemainīgs. Interesanti, kāds bija viņu mērķis? Varbūt viņi grib mani iedzīt savā migā, no kurienes nebūs izejas, un tad ar mani var darīt, ko grib? Vai arī viņiem ir citi plāni attiecībā uz mani? Kurš var tos sakārtot, savvaļas radības?

Priekšā es pamanīju durvis uz manu ieeju. Esmu izglābts! Atliek tikai skriet un ieiet. Tad prusaki mani nedabūs.

Es pagriezos. Kukaiņi turpināja vajāt tādā pašā attālumā. Varbūt tas ir viņu maksimālais ātrums, tāpēc viņi nepagūst?

Man bija jāskrien tikai kādi trīsdesmit metri, kad pēkšņi jutu, ka zeme pazūd no manām kājām. Krītot es nevarēju pareizi sargrupēties un manā kreisajā rokā iedūrās asas sāpes. Bet ne par to es šobrīd uztraucos.

Tarakāni jau bija pavisam tuvu. Ar grūtībām piecēlos kājās, ātri paķēru kritiena laikā nokritušo ložmetēju un metos pie savas ieejas.

Pārvaldīts. Mutantiem pietrūka pavisam nedaudz, lai mani sasniegtu.

Pagriezos pret ieeju un jau pa priekšu pieliku roku uz priekšu.

Mana plauksta balstījās uz roktura, un no visa spēka pavilku durvis pret sevi. Magnēts to vairs neturēja, tāpēc viegli padevās. Durvis gandrīz nolidoja no eņģēm – to svars un spēks, ar kādu es vilku, varēja to veicināt.

Prusaki ir gandrīz uz mani. Vēl tikai nedaudz un viņi būtu ielauzušies mājā pēc manis, bet es paspēju aizvērt durvis laicīgi.

Tagad viņi nevarēs šeit ielauzties. Vai arī viņi joprojām varēs?..

Mans skatiens nokrita uz stūrī guļošu nūju, ar kuru tika aizturētas durvis, kad, piemēram, vajadzēja ienest mājā kaut ko apjomīgu. Man paveicās – tas bija diezgan garš, tāpēc vienu tā galu apraktu pie sienas, bet otru novietoju pāri rokturam. Tagad tarakāni, pat ar visu savu vēlmi, nevarēs atvērt durvis. Man šķiet, ka viņu tievās ķepas nav tik stipras, lai pārlauztu desmit centimetrus biezu nūju. Un jebkurā gadījumā, kā viņi var atvērt durvis, kas atveras uz āru?

Nogurusi no skriešanas, apsēdos uz kāpņu augšējā pakāpiena, lai atvilktu elpu un mazliet atpūstos. Mana sirds joprojām stipri dauzījās krūtīs, un, lai gan briesmas jau bija pārgājušas, es vēl nebiju spējusi tās nomierināt.

Un ieeja palika tāda pati kā es to atcerējos. Pie sienām pastkastītes, divām no tām trūkst durvju; kafijas galdiņš, tā nosaukts tāpēc, ka uz tā vienmēr lika lasītas avīzes vai žurnālus, lai gan pēc izskata tas bija visparastākais dēlis uz četrām kājām. Uz šī paša galda stāvēja puķu podi. Pareizāk sakot, viņi tur bija kādreiz. Tagad es nevarēju uzdrīkstēties to nomelnējušu un

sarucis kaut ko nosaukt par ziediem.

Atceros, ka divtūkstoš divpadsmit gadu vasarā vai agrā rudenī pie ieejas tika veikts kapitālais remonts. Vispār viņi to varēja nedarīt, vienalga, tagad skats šeit ir neestētisks, bet kas toreiz zināja, ka viss izvērtīsies šādi...

Pēkšņa doma kā bulta iedūrās manās smadzenēs un tur stingri iekārtojās. Es uzlēcu uz vietas. Ko darīt, ja tarakāni var iekļūt pa logiem? Kādu iemeslu dēļ es par to nedomāju uzreiz. Parastie tarakāni patiesībā zina, kā staigāt pa sienām un griestiem. Ko darīt, ja arī šie var?

Es acumirkli uzlidoju uz izkraušanas laukumu, gatavojoties redzēt, kā pa logiem kāpj mutanti, taču man par atvieglojumu nekas tāds netika pamanīts. Tad es izgāju uz pirmā stāva balkonu un paskatījos lejup. Prusaku pulks bija manāmi izretējies – leja spiegoja ap divdesmit īpatņū. Bet palikušie, lai arī velti, mēģināja tikt garām barjerai durvju veidā.

Ko viņi nedarīja! Un viņi sasita ar galvu pret to (vai kā viņi sauc šo ķermeņa daļu?) un mēģināja to pacelt ar ķepām. Man acu priekšā nolūza viena īpaši neveiksmīga tarakāna ekstremitāte, ar kuru viņš mēģināja atvērt durvis. Kādu skaņu viņš izdvesa, pilnu dusmu un sāpju!

Un daži, gudrāki, sapratuši, ka durvis viņiem ir par stingru, mēģināja, kā jau gaidīju, uzkāpt uz sienas. Bet vai nu viņu ķermeņa svars bija par lielu, vai arī kājas nebija pielāgotas staigāšanai pa vertikālām virsmām, vārdu sakot, kukaiņiem arī te neveicās, par ko biju pārlietu priecīgs.

Bija vērts redzēt. Prusaks, mēģinājis uzrāpties sienā, nokrīt zemē ar vēderu uz augšu un ļautri šūpojas ar ķepām, veltīgi cenšoties apgāzties. Un tad paliek viens no trim. Vai nu mutantam pēc vienpadsmitās reizes pašam izdodas ieņemt vēlamo pozīciju, vai arī kāds no radniekiem viņam palīdz, vai arī viņš paliek guļot uz muguras un bezpalīdzīgi spārdās.

Prusaku vērošana bija ļautra, taču man tas drīz kļuva garlaicīgi, un nevajadzētu aizmirst, ka man joprojām ir nepabeigti darbi. Mums ātri jātiek ar viņu galā un jātiek prom no šejienes. Tiesa, mani pēkšņi sāka pārņemt šaubas, vai izdosies atgriezties. Mutanti ir labi, es kaut kā nokļuvu šeit dzīvs, kas nozīmē, ka tas varētu atkārtoties, bet mana roka mani nopietni traucēja. Šķiet, ka es sevi pārāk nesāpēju, bet tas sāp, tas ir infekciozi! Un galvenais ir tas, ka es nezinu, ko var darīt, lai šīs sāpes mazinātu, vismaz uz laiku. Jebkurā gadījumā mans primārais pienākums ir atgriezties, un vai es varu vai nevaru, tas nevienu neinteresē. Tas ir mans pienākums, un es to izpildīšu.

Mans dzīvoklis atradās piektajā stāvā. Bet precīzāk par septīto. Lieta tāda, ka mūsu mājā pirmie divi stāvi netika izmantoti dzīvojamai platībai, bet visādiem veikaliem, tāpēc tie netiek ņemti vērā. Tā liftā nospiežam pogu uz piekto stāvu, bet patiesībā dodamies uz septīto. Šī ir tik gudra lieta!

Nu tā kā lifts nestrādāja, kas nemaz nepārsteidz, nācās iet kājām.

Man ļoti nepatika mūsu piezemēšanās, bet kāpēc gan uztraukties ar grubiem, ja man nebija citas alternatīvas? Šeit,

neskatoties uz to, ka ārā vēl bija gaišs, bija ļoti drūms, un tas viss tāpēc, ka vienīgais gaismas avots bija mazi logi uz durvīm, kas iziet uz viņu grīdas balkoniem. Pa šiem balkoniem gaitenš ar dzīvokļiem iekļuva cilvēki no nolaišanās. Bērnībā man tas ļoti nepatika, un, tā kā lifts bieži tika remontēts, man bieži nācās izmantot šo maršrutu.

Man tagad vajadzēja.

Kad es izgāju uz piektā stāva balkonu, man bija gatavībā jāpaņem ložmetējs, lai gan man nevajadzēja šaut. Sākumā es domāju, ka tas ir vēl viens mutants manā priekšā. Kāpēc ne? Kāpēc viņi nevar dzīvot mājā? Viņi viegli var. Bet, kā izrādījās, tas bija vīrietis. Miris. Un, spriežot pēc viņa stāvokļa, viņš nomira pašā pirmajā holokausta dienā. Lai gan citādi nevarēja būt. Viņš karājās pāri margām tā, ka viena ķermeņa puse atradās uz balkona, bet otra uz ielas. Nedaudz no viņa apģērba izdzīvoja, bet es joprojām varēju saprast, ko viņš valkāja. Krekls ar īsām piedurknēm un treniņbikses, bet tas viss izskatījās tik nepieklājīgi... lai gan kāpēc es brīnos, tas te guļ jau divdesmit gadus, man par to jādomā. No visa redzētā secinu, ka tajā brīdī, kad kodolvilnis plosījās pa visu pasauli, šis vīrietis izgāja uz balkona uzpīpēt vai vienkārši paelpot svaigu gaisu. Un viņš droši vien nenojauta, ka pēc pāris mirkliem viņa dzīve pēkšņi beigsies...

Starp citu, kopš viņš bija šeit, ir loģiski pieņemt, ka tas bija mans kaimiņš uz grīdas. Un es viņu noteikti pazinu. Bet kā es tagad varēju saprast, kas ir manā priekšā? Un manu kaimiņu

vārdi un sejas jau ir izdzēsti no atmiņas.

Es paglaudīju līķim pa muguru. Kāpēc, es nezinu. Varbūt tieši tāpēc, ka tas bija mans kaimiņš, vai varbūt kāda cita iemesla dēļ. Un, kad viņš aizgāja, viņš atvadījās no viņa pār plecu:

– Neesiet skābs! Jūs, atšķirībā no manis, esat labākā pasaulē. Tāpēc atliek noskaidrot, kuram paveicās vairāk.

Protams, uz manu atbildi nebija atbildes. Interesanti, ja viņš pēkšņi runātu (lai gan es to negribētu), ko viņš atbildētu? Vai jūs piekristu vai strīdētos? Lai gan, kāpēc runāt par to, ko es nekad neuzzināšu!

Tātad, lūk, piektā stāva koridors. Nokļuvu tur. Gandrīz.

Es saskāros ar citu problēmu. Trīs dzīvokļi, manējie un vēl divi kaimiņu, jau sen bija norobežoti, lai pie mums neielauztos zagļi un principā visādi nevēlami cilvēki. Un tagad viņa man ir kļuvusi par šķērslī, kā ārdurvis lejā esošajiem tarakāniem.

Es kaut kā par to nemaz nedomāju, kad devos uz virsmu, bet man vajadzēja. Ņemiet, piemēram, dažus Semjona rīkus. Kas man tagad jādara? Es bezpalīdzīgi atspiedos ar muguru pret sienu un lēnām, it kā visi spēki būtu mani pametuši, sāku slīdēt lejā. Viņš smagi nopūtās un satvēra galvu rokās. Precīzāk, ķīmiskā tērpa maska. Es neuzdrošinājos to noņemt, jo nezina, kāds šeit ir radiācijas līmenis. Es labprātāk eju tajā, tas ir drošāk. Kādu iemeslu dēļ viņi manā mugursomā neielika Geigera skaitītāju. Viņi droši vien aizmirsu. Un es pats... nu, patiesībā, es. Tieši Lenijai vajadzēja mani savākt, viņš par to visu zina, bet es nezinu gandrīz neko.

Es izdarīju nepareizi, visu vainu uzveldams uz viņu. Savā ziņā visi ir vainīgi. Un Lenija, un es, un tēvocis Vova. Viss bija rūpīgi jāpārbauda, nevis vienu vai divas reizes. Šādas paviršības rezultātā tagad esmu ļoti grūtā situācijā. Un tas maigi izsakoties.

Vai tiešām man būs jāpagriežas un jādodas prom? Bet es jau esmu šeit, tikai pāris soļu attālumā no sava mērķa. Vienīgais, kas viņai neļauj to sasniegt, ir šis stulbais režģis. Cik tas bija noderīgi savā laikā, bet cik nepiemēroti tas ir tagad.

Ko darīt, ko darīt?

Rūpīgi izpētījis režģi, pamanīju, ka tai ir diezgan plāni stieņi. Varbūt mēģināt tos atslēgt un pēc tam izspiest cauri radušos spraugu? Tā es arī izdarīju. Tomēr, lai kā es centos, es nevarēju atbīdīt stieņus atsevišķi. Ievilkusi elpu, es mēģināju vēlreiz. Nav rezultāta. Tad atkal. Un atkal un atkal! Es mēģināju šā un tā, no dažādām pozīcijām, izmantojot dažādas metodes. Joprojām nekas nesanāca.

Nogurusi un dusmīga es atkal nogrimu uz grīdas. Tagad mana galva bija lēna domāt, bet es joprojām mēģināju atrast veidu, kā tikt cauri restēm. Eh, kaut es varētu staigāt cauri sienām. Cik tad būtu labi. Un nekādas problēmas nerastos. Diemžēl cilvēki to nevar izdarīt. Un, ja kāds man teiks, ka var iziet cauri cietai vielai, es viņam smejos tieši sejā. Tā ir pilnīgi normāla pārliecināta reālista reakcija.

Es atkal atgriezos pie šī neveiksmīgā režģa. Nekas vērtīgs vēl nebija ienācis prātā, bet domas nerimās par to, kas notiktu, ja pa rokai būtu nepieciešamais instruments. Bet man nebija

metāla zāģa, vēl jo mazāk metināšanas iekārtas. Viņam pat nebija atslēgu līdzi. Mēs ar mammu tos nodevām kausēšanai pirmajā mūsu uzturēšanās gadā metro. Godīgi sakot, es neatceros, ko viņi no tiem izgatavoja. Kurš gan zināja, ka viņi būs vajadzīgi, ka pēc divdesmit gadiem man būs jāatgriežas mājās? Man pat nebija par to jādodomā, bet tā tas sanāca.

Atslēgas... Tieši tā! Es metos uz balkona pie līķa, kas karājās pie margām, un, pārvarējis riebumu, sāku rakņāties pa viņa kabatām. Iedomājieties manu prieku, kad atradu rokās atslēgu saišķi. Es atgriezos pie bāriem. Divu gadu desmitu laikā biju pavisam aizmirsis, kā izskatās īstā atslēga, tāpēc sāku visu meklēt. Kad no pieciem palika tikai viens – pārējie nesanāca – es sāku nopietni uztraukties. Ko darīt, ja arī šis nedarbojas?

Un tā arī izrādījās. Atslēga, kas man bija vajadzīga, nebija starp šīm piecām. Tāpēc tas liķis nav mans kaimiņš. Tad ko pie velna viņš darīja piektajā stāvā! Dusmīga es metu saini pret sienu, cik vien spēju. Atslēgas noskanēja un nokrita uz grīdas.

Es smagi nopūtos, izraisot ķiveres aizsvīšanu no iekšpusēs. Pirmais, kas man ienāca prātā, bija noslaucīt «mākoni», bet es to nebūtu varējis izdarīt. Ja vien iekšā būtu audums, kas varētu automātiski likvidēt traipu...

Un tad man tas atausa. Es uzreiz aizmirsu par «mākoni», laika gaitā tas pazudīs pats. Bet šķiet, ka ir drošs veids, kā tikt cauri restēm. Es atcerējos vienu amerikāņu filmu, kurā galvenie varoņi tikko izkļuva no gandrīz tās pašas situācijas, kurā man «paveicās» nonākt. Lai to izdarītu, viņiem vajadzēja tikai lupatas

gabalu, šķidrumu un nūju.

Pirmā «sastāvdaļa» tika atrasta nekavējoties. Tas bija vecs krekls, kuru kāpņu telpas un priekšnama ģenerāltīrīšanas laikā kaimiņiene izmantoja kā kājslauku. Audums, neskatoties uz to, ka ir pagājis divas desmitgades, bija diezgan izturīgs, tāpēc tas bija ideāls manam biznesam.

Lai iegūtu šķidrumu, man bija jānoņem mugursoma un jāizņem no tās ūdens pudele. Par laimi viņi neaizmirsā to ievietot. Starp citu, es tikai tagad sapratu, cik izslāpis esmu. Ar kādu prieku es iedzertu vismaz vienu malku, bet nevaru. Lai izvairītos no negadījumiem, ķiveri labāk nenoņem. Tāpēc man nekas cits neatlika kā vienkārši uzliet ūdeni uz lupatas un ielikt pudeli atpakaļ mugursomā.

Slapjais audums kļuva daudz stiprāks. Zinātne tomēr.

Nu, es neatradu neko piemērotāku kā nūju par savu ložmetēju. Principā viņš arī diezgan labi prata izpildīt prasīto.

Tātad eksperiments sastāvēja no automātiskās nūjas ievietošanas savītā un salocītā krekla lupatā gredzenā un, pagriežot pēdējo pulksteņrādītāja virzienā vai pretēji pulksteņrādītāja virzienam, šī auduma saspiešana. Šī trieciena dēļ stieņiem vajadzēja atslēgties, un tad es atrados stieņu otrā pusē.

Tas nešķiet sarežģīti. Bet, un tas ir tas, no kā es baidījos visvairāk, iespējams, ka tas atkal neizdosies. Tad jau būtu laiks sevi nošaut, jo citu ideju man nebija un laikam arī nebūs.

Cenšoties nedomāt par slikto, es ķēros pie lietas. Un,

paldies debesīm, plāns izdevās. Bet tas nebija bez grūtībām. Man joprojām sāpēja kreisā roka, un es nevarēju ar to pielikt maksimālu piepūli, tāpēc darbs ritēja daudz lēnāk. Bet, neskatoties uz to, man tomēr izdevās to izdarīt no pusvārda, kas mani nevarēja vien iepriecināt.

Man bija jāizdara četras piespēles, lai atstarpe būtu pietiekami liela. Tomēr es nebiju distrofisks, un himza, kā jau minēju iepriekš, nebija cieši pieguļoša ķermenim.

Nogurusi, bet ļoti laimīga izspiedos cauri pašas izveidotajai atvērumam. Tomēr smaids ātri pazuda no manas sejas, jo priekšā mani gaidīja jaunas grūtības. Un salīdzinājumā ar viņiem režģis šķita tikai sīkums.

Metāla durvis ar divām slēdzenēm ir viena no divām, kas bloķē ceļu manā dzīvoklī. To nebija iespējams atvērt bez atslēgas. Kā saka, neiespējamā misija. Protams, ja vien tu neesi lācis, kas es nebiju. Lai gan šī ir necienīga nodarbošanās, šobrīd es ļoti daudz atdotu, lai apgūtu visas lockpicking sarežģītības. Bet, atkal, bez atbilstoša instrumenta šīs durvis nespēs atvērt pat apsargs.

Kāpēc man tik nepaveicās?!

No neapmierinātības es pat situ ar dūri sienā, cik vien spēju. Un viņš to uzreiz nožēloja, jo sāpes bija neizturamas. Lamājoties ar visiem sliktajiem vārdiem, ko zināju un rājot sevi par to, ko vispirms izdarīju un tad tikai domāju, es uzreiz nepamanīju, ka durvis ir nedaudz pavērušās.

Sāpes uzreiz remdēja jaukta pārsteiguma un bailu sajūta. Galu

galā, ja tā padomā, durvis, īpaši aizslēgtas, pašas neatveras, vai ne? Tas nozīmē, ka kāds to atvēra. Bet kurš pie velna? Vai tiešām dzīvoklī bija kāds vai kaut kas?

Es uzreiz mēģināju savākties un nomierināties.

«Oļeg, padomāsim loģiski,» es skaļi runāju pie sevis, nemierīgi knibinādams ar ložmetēju – jebkurā brīdī bija gaidāms uzbrukums. – Ja kāds atvēra durvis no iekšpuses, tad vajadzēja dzirdēt slēdzeņu atvēršanas čīkstēšanu. Tātad? Patīk tā! Labi, ejam tālāk. Ja es nedzirdēju šo skaņu, tas nozīmē, ka slēdzenes neatvērās. Tātad? Patīk tā! Tad rodas jautājums: kā durvis atvērās?

Es brīdī domāju, bet drīz turpināju domāt:

– Atcerēsieties, kas notika pirms durvju atvēršanas. Tieši tā, es atsitos pret sienu. Un uzreiz pēc tam... Ak, tas tā!

Minējums atkal nāca negaidīti. Cik tas ir vienkārši! Pirmo reizi mūžā es priecājos, ka mans patēvs bija ļoti izklaidīgs cilvēks.

Dienā, kad notika Katastrofa, mēs ar mammu devāmies uz veikalu, atstājot onkuli Mišu vienu mājās. Tobrīd viņš gulēja gulamistabā uz dīvāna un skatījās televizoru. Dzirdot, ka dodamies prom, onkulis Miša kļiedza: «Es aizvēršu to aiz jums.» Un, kā tas bieži notika, es par to aizmirsu.

Es pat nevaru izteikt vārdos, cik pateicīga es biju viņam.

Ar otrajām durvīm principā problēmas nevarēja būt – mums tās vispār bija bez slēdzenes, vairāk formalitātes dēļ, nevis dzīvokļa papildus aizsardzībai.

Un tā es beidzot atradu sevi savā dzīvoklī. Pirmo reizi tik ilgā

laika posmā. Šeit viss likās jauns, it kā es būtu nokļuvusi pavisam citā vietā, lai gan vismaz situācija nebija mainījusies. Un kurš grasījās to mainīt?

Katram gadījumam es aizvēru durvis – ja kāds nelūgts viesis piekrita ierasties – un iegāju lielajā istabā, kas bija manā kreisajā pusē. Meklēšana bija jāveic ķēdē, soli pa solim. Tas ir, es nolēmu, ka vispirms pārmeklēšu lielo istabu no augšas līdz apakšai, tad došos uz guļamistabu, tad skapi, tualeti un, visbeidzot, vannas istabu. Protams, nedrīkst aizmirst arī par gaiteni, kur atradās milzīgs skapis un kumode apaviem. Ieroči var būt jebkur, neko nevar izslēgt.

Liela istaba...

Par ko viņa ir kļuvusi! Bieža putekļu kārtā tagad pārklāja visu, kas šeit bija. Sākumā pat baidījies elpot, jo baidījies sacelt putekļainus mākoņus, bet atcerējies, ka esmu uzvalkā un maska cieši aizsedza manu seju.

Nolēmu sākt meklēšanu no balkona. Tā kā es tur devos ārkārtīgi reti, tad pilnīgi iespējams, ka mans patēvs tur paslēpa ieroči. Es šķērsoju paklāju, atstājot uz tā ķīmiskā tērpa zābaku nospiedumus. Putekļi nedaudz gurstēja zem manām kājām, it kā es staigātu pa sniegu. Ar nepatīkamu čīkstēšanu es atvēru durvis uz balkonu. Tur mani sagaidīja kabinets, kurā, kā mamma stāstīja, glabājās marinētu gurķu un ievārījuma burkas, un krēsls, kur patēvam patika sēdēt karstās vasaras dienās.

Tātad, kur varētu būt ieroči? Protams, es vispirms piegāju pie skapja. Viņš atvēra katru no trim sadaļām. Bet es neatradu neko

citu kā tukšas un pilnas kannas. Tā kā tie vairs nebija vajadzīgi, un to saturs bija nederīgs pārtikai, noliku tos visus uz grīdas un pārbaudīju, vai skapī nav slepenas vietas. Diemžēl nekas netika atrasts. Arī aiz skapja nebija nekā aizdomīga.

Es nebiju īpaši apbēdināts. Man nebija jāgaida, ka man paveiksies un ierocis tiks atrasts uzreiz. Tomēr, neskatoties uz manu veiksmi, es neesmu viens no Fortūnas favorītiem, tāpēc domāju, ka man joprojām būs smagi jāstrādā.

Tādējādi skapis uz balkona tiek pārbaudīts un pazūd no to vietu saraksta, kur jāmeklē ieroči. Es nevilus paskatījos ārā pa logu. Man bija skats uz milzīgu telpu, kas kādreiz bija skaista vieta. Skumjš attēls, vairāk cienīgs parādīties cilvēka priekšā uz mākslinieka audekla nekā reālajā pasaulē. Milzīgais Karusel hipermarkets tika iznīcināts, it kā pie tā būtu strādājusī demolēšanas mašīna. Māja, kas atrodas gandrīz pretī, nebija labākajā stāvoklī. Garāžu komplekss, kurā stāvēja mūsu mašīna, tagad vairāk atgādināja atkritumu krātuvi. Un tālumā redzams iepirkšanās komplekss Mega. Ne pārāk labā redze, diemžēl, neļauj man redzēt, kā tas izskatās, bet, manuprāt, nav labāks par «Karuseli».

Es nez kāpēc paskatījos lejā uz otrā stāva jumtu, kas izvirzījās no mājas. Parasti neuzmanīgi cilvēki šeit izmeta dažādus atkritumus: izsmēķus, lietotus prezervatīvus, papīra gabalus un citas viņiem nevajadzīgas lietas. Un tagad tam visam papildus bija arī... ligzda. Interesanti, kurš tas ir?

Uzdevusi šo jautājumu, es uzreiz uzsitu sev pa pieri, saprotot,

cik stulba esmu. Protams, ligzda piederēja pterodontam. Kurš gan cits to būtu varējis izgatavot no zemes iedzīvotājiem? Ligzdā varēju redzēt četras lielas olas. Tas nozīmēja, ka tas bija apdzīvots un pterodons atstāja mazulus tikai uz laiku. Man vajadzēja būt uzmanīgākam un mēģināt netrokšņot. Man te nevajag lidojošus radījumus.

Es paņēmu krēslu. Viņš no mugursomas sānu kabatas izņēma saliekamo nazi un saplēsa audumu. Uzcēlās putekļu strūklaka, un, kad tā notīrījās, es neredzēju neko citu kā tikai saburzītu poliesteru. Protams, pati doma, ka krēslā ir ierocis, bija ārprātīgi traka, bet tomēr bija vērts pārbaudīt. Vai arī varētu būt, piemēram, slēptuves atslēga. Tas viegli varēja izvērsties arī tā.

Uz balkona man vairs nebija ko darīt. Grīda šeit bija betona; es pat neatradu nekādus mājienu par slepeno lūku. Es aizgāju un atkal atrados istabā. Lūk, kur šūpoties!

Pētījums par dīvānu grāmatu un naktsгалdiņu, uz kura stāvēja televizors, nedeļa nekādus pozitīvus rezultātus. Bet es atradu vecas fotogrāfijas, no kurām dažas bija melnbaltas. Nolēmusi, ka tie manu mugursomu pārāk neapgrūtinās, noliku tos tur pie grāmatas, ko paņēmu no veikala. Tagad man nebija ne laika, ne vēlēšanās tos skatīties. Es atgriezīšos un tad rūpīgi izpētīšu katru fotogrāfiju atsevišķi.

Atvēru vēl divus atzveltnes krēslus un sīki apskatīju skapi, bufeti un kafijas galdiņu. Un atkal nekā. Neko es gaidīju atrast.

Pamazām manā galvā sāka iezagties doma, ka ieroču šeit nav un nekad nav bijis. Ka tas viss bija velti. Šī ekspedīcija bija

tikai bīstama pastaiga pa virsmu. Bet es sevi iedrošināju, ka viss dzīvoklis vēl nav apskatīts un ieroči noteikti tiks atrasti. To vajadzētu atrast. Obligāti. Galu galā tēvocis Miša nevarēja man melot. Es precīzi atceros, ka viņš toreiz bija absolūti prātīgs, viņa prāts nebija no alkohola apstulbināts. Viņš tā vien nemētātos ar tādiem vārdiem. Es zinu, galu galā es nodzīvoju ar viņu plecu pie pleca veselus septiņus gadus.

Es neizgāju no istabas, līdz nebiju pilnīgi pārliecināts, ka šeit vairs nav ko ņert. Diemžēl šeit bija tukšs. Es neatradu pat nevienu nobružātu pistoli. Es aptaustīju visas sienas un noplēsu tapetes cerībā atrast kādu slēptuvi. Bet nē. Es neredzēju neko citu kā tikai kailas sienas.

Tika nolemts gaiteni atstāt uz pēdējo, tāpēc es uzreiz devos uz guļamistabu. Pirmais, kas iekrita acīs, bija patēva līķis, kas tagad ļoti līdzinājās mūmijai. Viņš sēdēja pussēdus uz gultas ar savērtu muti, un viņa skatiens bija vērsts uz televizoru. Acīmredzot, kad notika holokausts, mans patēvs skatījās vienu no savām iecienītākajām programmām.

– Labdien, vai kā? Kā tev iet? – Sasodīts, es atkal runāju ar līķi! Tiesa, šī man nav pirmā reize un tas tiešām mani nedaudz nomierināja. – Vai jūs varētu man pateikt, kur paslēpāt ieroci? Man tas tiešām ir vajadzīgs, vai zini? Nē? Labi, es pats atradīšu.

Pirmā lieta, ko izdarīju, bija atvērt skapi. Es rakņājos pa visu tur, nometu visas savas mantas un kastes uz grīdas. Rezultāts joprojām ir tāds pats.

Es pagriezos pret gultu un atkal manā acīs iekrita patēva

līķis. Lai gan viņš joprojām skatījās nevis manā virzienā, bet gan televizorā, es joprojām jutos kaut kā neomulīgi par viņa klātbūtni istabā. Tas bija mulsinoši, apgrūtināja koncentrēšanos un kopumā bija ļoti saspringts. Galu galā es joprojām neesmu pieradis atrasties vienā istabā ar mirušajiem.

Nedomājot, piegāju pie patēva ķermeņa, pārvarēju riebumu, uzliku to uz pleca, par laimi, tagad tas svēra ne vairāk par cūku, un aiznesu pie loga. Pirms līķa izmešanas es viņu uzrunāju ar šādiem vārdiem:

– Atvainojiet, tēvoci Miša, bet man tas ir jādara. Es tikai... Es domāju, ka tu sapratīsi.

Neliels grūdiens un tagad ķermenis nolidoja lejā no septītā stāva. Es nedzirdēju nekādu skaņu, kas liecinātu, ka ķermenis būtu sasniedzis zemi. Iespējams, tāpēc, ka augstums ir liels, un ķīmiskā tērpa maska neveicināja manas dzirdes jutīgumu.

Es nepārbaudīju, kas notika ar manu patēvu. Tam nav jēgas. Un es negribēju vēlreiz uz viņu skatīties.

Pēkšņi es pasmaidīju – tikai tagad sapratu, ka to vienkārši varēja pārceļt uz lielāku istabu. Tas ir viss. Un nez kāpēc es viņu izmetu no septītā stāva. Kāds muļķis! Oho...

Tomēr es par to ilgi nedomāju. Ieroču meklēšana ir atsākta. Rūpīga gultu pārbaude nedeļa pozitīvu rezultātu, taču tajā nebija nekā pārsteidzoša. Būtu ļoti stulbi un neapdomīgi šādas lietas glabāt vietā, kur mamma guļ. Turklāt ar savu mīlestību pret tīrību... galu galā viņa katru dienu vairākas reizes saklāja gultu un agrāk vai vēlāk varēja kaut ko atklāt. Bet kas zina, jums ir

jāpārbauda katrs dzīvokļa stūris, katra vieta, pat ja pati ideja par ieroci tur var šķist absurda.

Noņēmu no pleca ložmetēju, noliku to uz naktsskapīša, notupos gultas priekšā un atvilku pārvalkus, lai netraucētu man redzēt. Un es redzēju... Ko, es joprojām nesaprotu, apgaismojums joprojām bija nepietiekams, bet visvairāk tas atgādināja... slepenas durvis.

Vai tiešām to atradāt?

Tiesa, par to es uzreiz šaubījos. Šīs durvis bija sāpīgi mazas, nedaudz mazākas par piezīmju grāmatiņas lapu.

Mana sirds sāka sisties ar divkāršu spēku. Varbūt tagad viss izšķirsies.

Es ielīdu līdz galam zem gultas, aptaustīju durvju rokturīti un jau grasījos vilkt, kad pēkšņi pavisam netālu atskanēja mežonīga, skaļa čīkstēšana un spārnu plīvošana. No pārsteiguma es mēģināju piecelties, bet es to nevarēju, tāpēc es vienkārši sāpīgi sasitu galvu.

Nelūgtais viesis ieradās nelaikā. Vienīgais, kas man šobrīd bija vajadzīgs, bija pterodonts. Ko pie velna viņš te vispār dara? Kāpēc jūs ielidojāt šajā logā? It kā viņš zinātu, ka esmu dzīvoklī...

Ak nē! Galu galā es biju tas, kurš sev sagādāju nepatikšanas! Man pēkšņi viss kļūva skaidrs. Nē, es tiešām esmu idiots! Metot ārā patēva liķi, pavisam aizmirsu, ka tieši zem loga ir pterodontiņu ligzda. Acīmredzot tēvocis Miša viņam trāpīja pareizi, un satrauktais mutants nolēma izdomāt, kurš traucējis

viņa mieru.

Un pats galvenais, cik stulbā situācijā es šobrīd esmu: guļu zem gultas, saspīests kā zārkā, man nav kur iet; Ložmetējs atrodas uz naktsskapīša, mēģiniet vēlreiz tikt pie tā. Un istabā ir pterodons. Lieliski, vai ne?

Likās, ka mutants saprata, ka esmu zem gultas, jo, pieliecies, sāka tur bāzt knābi, cenšoties mani izmakšķerēt. Par laimi viņam tas neizdevās – es biju neaizsniedzams. Bet putns-ķirzaka neatlaidās. Katru reizi, kad viņš arvien niknāk klakšķināja ar knābi, dusmīgi paskatījās uz mani ar savām melnajām acīm, it kā sacīdams: «Es tevi tik un tā dabūšu!»

Pamazām sāku nomierināties. Pterodons jau kādas piecas minūtes veltīgi cenšas izmakšķerēt mani no gultas, taču nekas viņam nelīdz. Drīz viņam tas apniks un aizlidos. Tā teica Lenija, un man šķiet, ka mutanta pacietībai tagad vajadzētu beigties jebkurā brīdī.

Un tas pārsprāga.

Putns-ķirzaka pārstāja klikšķināt ar knābi bez rezultātiem un saspīeda ar to gultas kāju. Ar nelielu piepūli viņš pārkoda to uz pusēm. Gulta nokrita uz stūra. Lietas uzņēma katastrofālu pagrieziena. Ko tad pterodons var izdarīt ar cilvēku, ja viņš var viegli iekost cauri biežam masīvkoka gabalam?

Tikmēr mutants sāka strādāt pie otrās kājas, acīmredzot nolemjot, ka, ja viņš nevarēs mani dabūt, viņš vismaz apglabās zem gultas. Protams, es to negribēju, tāpēc es no visa spēka iespēru putnam-ķirzakai pa galvu. Viņš čīkstēja – laikam sāp! –

un atlaidu gultas kāju. Izmantojot mirkli, es uz īsu brīdi izrāpos no gultas apakšas un mēģināju aizsniegties pēc ložmetēja, taču tas tā nebija. Pterodons neļāva man to izdarīt, gandrīz nocirta man roku. Es atkal paslēpos vietā, kas pagaidām bija droša.

Man ir nepatīkšanas! Padomā, Oļeg, padomā, kā tu tiksī ārā. Atcerieties, ka vienmēr ir izeja!

Bet kuru?

Es atcerējos par slepenajām durvīm. Ko darīt, ja tur joprojām ir ieroči? Pat ja tā ir tikai dāmas pistole, tā man tagad ļoti noderētu. Bet nē. Iekšpusē, nelielā padziļinājumā grīdā, gulēja tikai divas dolāru kaudzes, kas bija sasietas ar gumiju. Ligzdas ola lietainai dienai, nodomāju. Nauda... Cik tagad tas bija lieki.

Kādreiz tie būtu ļoti noderīgi, bet tagad tie bija tikai nederīgi papīra gabali. Lai gan... Tie man tagad varētu noderēt. Paņēmu vienu paku no slēptuves, sačaukstēju rēķinus, lai pterodons dzird un izmetu pa logu. Mutants, kā jau gaidīju, metās viņiem pakāļ. Viņš sastinga uz palodzes, raugoties pēc atkāpšanās «bagātības». Un es netērēju laiku. Viņš atkal izkāpa no gultas apakšas, beidzot piecēlās pilnā augumā, paķēra ložmetēju un izšāva uz pterodontu.

Mutants klusā kliezienā atvēra muti un nokrita.

Dievs, tiešām? Vai tiešām tās ir beigas? Tā izskatās. Paveicies. Nākotnē mums jābūt uzmanīgākiem un jādomā par katru soli, ko speram. Bet tad es to izspēlēju, un beigās knapi tiku ārā. Bet tas, kas mani izglāba, es nekad nebūtu ticējis, bija nauda. Tādas ir lietas...

Tālākie telpas, virtuves, vannas istabas un tualetes telpu

meklējumi atkal bija nesekmīgi. Arī koridors bija tukšs. Nolēmu visu pārbaudīt vēlreiz, no jauna, bet sapratu, ka esmu izpētījusi katru dzīvoklī esošo kvadrātcentimetru.

Secinājums bija neapmierinošs – ieroču šeit nav un nekad nav bijis. Patēvs man toreiz, pirms divdesmit gadiem, meloja. Varbūt viņš nemeloja, bet tikai jokoja, viņš nolēma pārsteigt bērnu. Lai nu kā, tajā brīdī es viņu ienīdu vairāk par visu pasaulē.

Izrādījās, ka mans izrāviens uz virsmas bija pilnīgi lieks. Es satvēru tēvoča Mišas reiz teiktos melīgos vārdus, pat ne mirkli nešaubīdamies par to patiesumu, neapzinādamās, ka ķeros pie salmiem. Un kā parasti, pie visa esmu vainīgs un tikai es.

To apzinoties, man radās vēlme apgulties un aizmirst sevi. Aizmirsts uz visiem laikiem. Galu galā, ja, teiksim, es varu atgriezties metro, kas man jāsaka Antonam, onkulim Vovam, Jurai, Ļenai? Galu galā, pateicoties manām pūlēm, viņi arī ticēja, ka manā dzīvoklī ir ieroči. Kad es to atvedīšu, mēs varam cīnīties pret sarkanajiem. Bet es atgriezīšos bez nekā... ja atgriezīšos.

Jebkurā gadījumā es atgriezīšos tikai rīt. Ārā ir gandrīz tumšs, un nakts iziešana ir pašnāvība. Un pat ja es nomiršu, es vismaz labprātāk nomiršu metro, mājās.

Vajadzēja pārnakšņot. Gulta un dīvāns, diemžēl, šim mērķim nebija piemēroti – mutanti jebkurā brīdī varēja ielauzties dzīvoklī un tad es būtu pārāk neaizsargāta. Tomēr es neredzēju nevienu citu alternatīvu vannas istabai vai tualetei – vismaz jūs varat tur ieslēgties. Un tā kā es neesmu pieradis gulēt sēžot, mana izvēle krita uz vannas istabu.

Es no lielās istabas atnesu šurp segu. Ieliku to vannā maigumam un iekārtojos ērti. Iepriekš durvis bija aizvērtas. Ja kāds ielauzīsies, es vismaz būšu gatavs.

Man nepatika gulēt pilnīgā tumsā, bet kāda man bija izvēle? Tomēr, aizverot acis, es uzreiz aizmigu, acumirkli aizmirstot par visām savām bailēm un pagājušās dienas pārdzīvojumiem.

11.nodaļa. «Verškova» viesošānās

Es atvēru acis un... neko neredzēju. Sākumā es domāju, ka esmu akls, un mani pārņēma panika. Nē, nē, tas nevar būt! Kā tā?

Paldies Dievam, man izdevās savest kopā un drīz vien atcerējos, ka nekādā gadījumā neko neredzu, jo atrados pilnīgi tumšā istabā. Durvju ailē nav nevienas spraugas. Tagad varēju mierīgi elpot, lai gan nosēdumi vēl palika – trīce manā ķermenī ilgi nevarēja tikt apslāpēta.

Es arī pamanīju, ka sāpes manā rokā ir manāmi palielinājušās. Un pats galvenais ir tas, ka neko nevarēja darīt lietas labā. Man pat nav vienkāršāko medicīnas iemaņu. Nu, vai drīzāk kā... Protams, es zinu, ka brūce ir jādezinficē un jāietin ar pārsēju, un arī tad ne ar katru brūci tas jādara. Es zinu, ko darīt, ja jums ir deguna asiņošana. Jebkurš muļķis apzinās šo banalitāti. Un šeit... es pat nezinu, kas man ir: lūzums, zilums, mežģījums, sastiepums? Pat ja es zinātu, ko es varētu darīt? Sasodīts, izdevās! Ceru, ka paspēšu nokļūt līdz metro, un tad tēvocis Vova to aizlāps, varbūt nebūs par vēlu.

Interesanti, cik ilgi es gulēju? Iespējams, ka jau ir diena, lai gan vēl varētu būt nakts. Mēs to tagad uzzināsim.

Izkāpusi no vannas (lai to izdarītu, bija jāpiepūlas), es aptaustīju durvis, noklikšķināju uz slēdzeni un atgrūdu tās no sevis. Dīvaina afēra. Kādu iemeslu dēļ tas neatvērās. Es pieliecos pie viņas, joprojām nekā. Pareizāk sakot, gandrīz nekā. Durvis

pakustējās dažus centimetrus, bet, kad es tās atbrīvoju, tās atgriezās iepriekšējā pozīcijā. Kas pie velna ir šis? Man vajadzēja vēl vienu piedzīvojumu, es jau vakar pietiekami cietu. Vairāk nekā pietiekami septiņām dzīvībām.

Tad es sāku viņu grūst no visa spēka, vispirms ar vienu un tad ar abām kājām. Pēdējā gadījumā man nācās atbalstīties uz vannas. Un tagad – ak, brīnums! – durvis padevās un ar briesmīgu rūkoņu ietricās tai ceļā stāvošā veļasmašīnā. Gaisma skāra manas acis, blāvi, bet pēc nakts, kas pavadīta piķa tumsā, man tā šķita pārāk gaiša.

Es paspēru soli uz priekšu un gandrīz iekritu kaut kādā netīri zaļā masā, kas bija pārpilnībā apmesta gan uz durvju rāmjiem, gan pašām durvīm: gan vannasistabā, gan tualetē. Es notupos un uzmanīgi, izmantojot uz grīdas gulošo stieples gabalu, iedūru šo nesaprotamo vielu. Pretēji manām cerībām pretīgi lipīgā masa metālam neko nedarīja, tikai pielīmēja pie sevis un diezgan stingri. Tā būtu laba līme, es domāju.

Tas nozīmē, ka kāds radījums šeit bija izlicis savus slazdus un, acīmredzot, to nezinot, mani gandrīz aizmūrēja vannasistabā. Es joprojām tiku viegli. Droši vien viela vēl nebija pietiekami sacietējusi, citādi pārējās dienas pavadītu vannā. Pilnīgi neapskaužams liktenis, jā, jā.

Un, ja kāds mutants ir iegrimis manā dzīvoklī, tad man ātri jātiek prom no šejienes, pirms šis nelietis šeit atgriezīsies. Man vajadzēja vēl vienu sadursmi; man vajadzēja ietaupīt munīciju atpakaļceļam. Un es esmu gandrīz pārliecināts, ka tas nenotiks

bez starpgadījumiem. Roka joprojām tik tikko kustas. Es jūtu, ka man nebūs viegli, ak, tas nebūs viegli.

Labi, kas būs, būs. Jebkurā gadījumā, vai man nevajadzētu sēdēt šeit? Ja man liktenim ir lemts nomirt no mutantu ķepām vai zobiem, ko tad? Liktenis ir tāds nelietis! Jūs neko nevarat darīt. Bet es tur nokļūšu, es centīšos, es pielikšu visas pūles, lai atgrieztos.

Nokāpu uz pirmo stāvu, cenšoties mazāk domāt par to, ka patēvs mani ir pievīlis. Bet niknums joprojām kūšāja manī, ar katru sekundi vārot stiprāk. Cik es biju dusmīga uz viņu! Varbūt viņš rīkojās pareizi, izmetot viņu pa logu. Kalpo viņam pareizi.

Tomēr pirms došanās ārā viņam vajadzēja nomierināties. Dusmu aizēnotais prāts var notrulināt manu uzmanību un tikai man kaitēt.

Ilgu laiku nebija iespējams nomierināt savu degsmi, bet es tomēr spēju pārvarēt sevi. Prāta skaidrība un pilnīgs miers. Tieši tas, kas jums nepieciešams.

Es paskatījos ārā pa logu. Ceļš šķiet skaidrs. Prusaki rāpoja prom, un šķita, ka arī citi mutanti netika novēroti. Un, ja viņi pēkšņi satiekas, jums būs jāparāda, kur vēži ziemo. Smaidot par savu pārmērīgo drosmi, es atslēdzu durvis un izgāju no mājas.

Diena... Cik lieliski! Saule, lai arī paslēpusies aiz tumšiem, nobružātiem mākoņiem, tomēr spīdēja ļoti spilgti. Es pagriezos un paskatījos uz savu ēnu, īstu ēnu. Nevis tā, kas krīt no blāvas spuldzītes gaismas, bet gan no saules. Aizmirsusi par visu pasaulē, es sāku vicināt rokas, lēkt un dejot vietā kā mazs bērns,

un ēna atkārtoja visas manas kustības.

Pēkšņi ar acs kaktiņu pamanīju ko dīvainu. Blakus mājas sienai kaut kas pazibēja. Un šī lieta, lai kāda tā arī būtu, mani uz to pamudināja. Es gribēju redzēt, kas tas bija. Tagad esmu izmetusi no galvas visus piesardzības jēdzienus un pilnībā aizmirsusi par drošību. Man tagad neviens un nekas neeksistēja, izņemot mani un šo noslēpumaino spīdīgo objektu. Lēnām, soli pa solim viņš tuvojās viņam.

Kad es piegāju pietiekami tuvu, lai redzētu, kas bija kļuvis par manas uzmanības objektu, es jutos pārsteigts un... vīlies. Tas ir tikai akmens. Visparastākais akmens, kuru pasaulē ir miljoniem, pat varbūt miljardiem. Bet, pagaidiet, akmeņi nespīd. Un vēl jo vairāk, es nekad neesmu redzējis vai pat dzirdējis, ka tie būtu kastaņsārtā krāsā ar zeltainiem šļakatām.

Ļoti dīvaini. Es cieši aizvēru acis un pēc dažām sekundēm tās atkal atvēru. Nē, tā joprojām nav halucinācija. Vai tas tiešām ir īsts? Es noliecos un paņēmu akmeni rokās. Tas ērti iegulās manā plaukstā un dzirkstīja saules staros, it kā mani sveicinot.

– Un tu neraslimsi! – es skaļi teicu.

Nu jā, akmens ir kā akmens. Struktūra tāda pati, bet krāsa... Gadās!

ES domāju...

– Ja es tevi paņemšu līdzī? Es to parādīšu saviem cilvēkiem un ļaušu arī viņiem brīnīties. ko tu saki?

Akmens pazibēja vienu no saviem zelta ieslēgumiem – it kā pamirkšķināja man. Tātad tas ir izlemts.

Es to ievietoju nelielā traukā uz savas jostas – tieši pareizajā izmērā.

– Tu pagaidām sēdēsi šeit, vai neiebilsti? Es zinu, ka šeit ir mazliet pārpildīts, bet tas neturpināsies ilgi, es apsolu.

Nākamajā sekundē manas kājas padevās un es nokritu uz asfalta, sāpīgi atsitot muguru un galvu. Nebija uzreiz iespējams piecelties, lai vismaz noskaidrotu, kas izraisīja manu kritienu. Kad tas beidzot notika, es ieraudzīju sev priekšā suni. Pēc izskata tas neatšķīrās no Pavlova suņiem, bet bija aptuveni divas reizes lielāks. Un, kad viņa izcēla zobus un parādīja savus milzīgos ilkņus, es domāju, ka mana sirds izlēks no manām krūtīm.

Nezinādama, ko darīt, es vienkārši gulēju, balstos uz elkoņiem un, nepamirkšķinot, skatījos uz suni. Ja es pēkšņi paraustīšu, viņai būs laiks mani nokost līdz nāvei, pirms es paspēšu uzlikt pirkstu uz ložmetēja palaidēja. No otras puses, ja es turpināšu neko nedarīt, no tā arī būs maza nozīme. Tātad, ko jums vajadzētu izvēlēties? Izvēle maza, bet cik grūti...

Kamēr es domāju, suns lēnām virzījās uz mani, turpinot izrādīt savus ilkņus. Tas vienkārši biedē. Laikam nolēmu, ka esmu nodrošinājis sev pusdienas. Varbūt tā ir patiesība. Es vienmēr esmu no tā ticis ārā, un tagad es izklūšu no tā. Tiklīdz man radīsies kāda ideja, es no tās izklūšu.

Un viss šis akmens, kāda velna pēc! Ja ne viņš, tad es vismaz zināju, ka šis pūkains radījums man uzbruks.

Akmens... Tieši tā, akmens.

Es, cenšoties neizdarīt nekādas pēkšņas kustības, lēnām sāku

atvērt konteinera vāku, kurā gulēja mans izcilais atradums. Suns, acīmredzot, neredzēja manas manipulācijas, kas neapšaubāmi bija labi. Mēs joprojām skatījāmies viens otram acīs, bet tikmēr mana roka nemitīgi darbojās. Kad vāks tika noņemts, es uzmanīgi, izmantojot pirkstus, ripināja akmeni no trauka manā plaukstā.

Un tad (es nekad negaidīju no sevis tādu ātrumu) es metu to pēc iespējas smagi tieši sunim pa galvu. Suns kratīja purnu, atjēdzies – akmentiņš to nosūtīja vieglā notriekšanā. Bet viņa palika dzīva, un man nebija šaubu, ka tā arī būs. Lai nogalinātu tik dūšīgu mutantu, nepieciešams nevis viens akmens, bet simts un lielāki.

Bet, kamēr suns šņāca un atguvās no sitiena, es paspēju paņemt ložmetēju un grasījos šaut, taču tas izšāva nepareizi. Un neatkarīgi no tā, cik es nospiedu sprūdu, rezultāts bija tāds pats. Mana ieroča kalpošanas laiks ir beidzies.

Protams, aizdedzes izlaidums nebija manos plānos, un tāpēc es sāku skatīties apkārt, meklējot vismaz kaut ko, kas man palīdzētu cīņā pret suni, kurš, starp citu, bija gandrīz nācis pie prāta. Apmēram desmit metru attālumā no sevis pamanīju garu dzelzs stieni. Tā kā trūkst kaut kā labāka, tas derēs, bet viņš ir pārāk tālu no manis, man var nebūt laika viņu sasniegt. Es ilgi nedomāju: izlēcu no sēdekļa un pieskrēju pie stieņa. Man nebūs laika, man nebūs laika. Es tik un tā neko citu nevarēju darīt.

Paķēru dzelzs gabalu tieši tajā brīdī, kad suns atjēdzās un metās man pretī. Es ar nūju atsitu suni tā, ka tas gandrīz izlidoja

no manām rokām. Mutants tikai šņāca un dusmīgi paskatījās uz mani. Es sāku vicināt sev priekšā stieni, neļaujot suni man tuvoties, bet kaut kas man teica: es nevaru ilgi šādi noturēties. Man steidzami vajadzēja atbrīvoties no suņa, pretējā gadījumā es būtu pabeidzis.

Tad es sāku stumt mutantu pret sienu. Man vēl nebija konkrēta plāna. Es cerēju, ka varēšu kaut ko izdomāt lidojuma laikā. Diemžēl manas cerības vēl neattaisnojās – galva bija pilnīgi tukša.

Suns, baidīdamies, ka viņam trāpīs stienis, lēnām atkāpās, dusmīgi atsegdams zobus un nepārprotami gaidīdams izdevīgu brīdi uzbrukumam.

Un tad man kaut kas uznāca. Es ar abām rokām cieši satvēru nūju un ar tiešu sitienu iedūru to sunim acī. Bija dzirdama nepatīkama čīkstošā skaņa, suns čīkstēja un raustījās. Es nepalaidu vaļā stieni un turklāt arvien stiprāk piespiedos viņai. Ļoti drīz viņš iekļuva mutanta galvaskausā pat ceturtdaļā no ceļa. Drīz suns pārstāja mocīties un kļuva kluss.

Atlaidu makšķeri, piegāju tuvāk sunim un apskatīju to. Viņa bija mirusi. Tad viņš atgriezās, pacēla uz asfalta gulošo akmeni un ielika atpakaļ konteinerā.

«Es nesaku paldies tikai tāpēc, ka tas bijāt jūs, kas man atnesa šo radījumu, saproti?» – es laipni teicu.

Viņš nopūtās un devās uz priekšu, Boļševiku avēnijas virzienā. Taču, pirms paguvu aiziet līdz mājas galam, pēkšņi aiz muguras izdzirdēju dārdoņu, it kā darbotos dīzeļģenerators. Viņš

pagriezās un, nepaspējis kaut ko īsti saprast vai redzēt, saņēma spēcīgu triecienu templim. Es biju pie samaņas tikai sekundi, bet pēc tam kritu bezsamaņā.

– Paskaties, es domāju, ka viņš ir pamodies!

– Nē, viņš tikai raustījās. Nu, tu to ieliec, Alik. Iespējams, puisim ir uz pusi mazāks pumpis par galvu.

– Vai nav jēgas iet pa ielu? Ja nu ir kāds mutants... Man ir īsa saruna ar šiem radījumiem.

– Alik, kāds mutants? Ar cilvēka figūru un pat pretradiācijas uzvalkā? Nu, galvenais, ka viņš ir dzīvs. Kad viņš pamostas, viņam būs jājautā, kas viņš ir, no kurienes viņš ir un ko viņš darīja ap trīsdesmit trešo māju. Pa to laiku ļaujiet viņam atpūsties.

Visi šie vārdi – sākumā man likās, ka tos dzirdu sapnī. Bet izrādījās, ka nē. Es tos dzirdu īstenībā, lai gan tie man nāca pie ausīm no kaut kurienes tālienes. Trīs balsis – sievietes un divi vīrieši, visticamāk, piederējušas cilvēkiem. Un ja tā, tad, kad man izdodas atvērt acis un jūtu, ka varu runāt, man viņiem kaut kas jāpajautā.

Pa to laiku it kā gulēju, visu tikai dzirdēju un sajutu. Tagad, piemēram, es jutu sāpes labajā templī. Un arī kratīšanās, it kā braucu mašīnā, kas, starp citu, nav izslēgts.

Nē, tev vajag atvērt acis. Galu galā es domāju, kas notiek. Es nevaru tā klusi melot, neko nezinot.

– Ak, tēt, paskaties! Viņš nāca pie prāta, redzi? – atkal tā melodiskā meitenīgā balss. Diemžēl man vēl nav izdevies redzēt tā īpašnieku. Bija tumšs, un mana redze vēl nebija pareizi

atjaunojusies.

«Es redzu, es redzu, nesteidzieties,» un tagad runāja vīrietis, acīmredzami šīs meitenes tēvs.

– Anatolij Jakovļevič, esi uzmanīgs ar viņu. Kas zina, ko viņš varētu darīt. Varbūt vispirms piesiet?

– Nevajag, Alik, viss ir kārtībā. Viņš ir tāds pats cilvēks kā mēs.

– Cilvēks? – tas, kuru sauca par Aliku, šņāca. – Vera arī bija cilvēks...

– Alik, nerunāsim par to, vismaz pagaidām! Es ļoti lūdzu,» kādu laiku telpā, kur bijām šie cilvēki, valdīja klusums. Tad nāca man adresēts jautājums, kā es sapratu nedaudz vēlāk: «Jaunekli, kā tu jūties?»

«Tas ir bēdīgi,» es necentos to slēpt. –Kur... kur es esmu?

– Tu esi drošībā. Te neviens tevi neaiztiks.

Kā man riebjas, ja uz manu jautājumu netiek atbildēts tieši un noteikti. Varbūt vienkārši nav pienācis laiks specifikai? Labi, es domāju, ka viņi man neko sliktu nenodarīs, un es uzzināšu atbildes uz visiem saviem jautājumiem.

Es mēģināju piecelties – es negribēju runāt ar cilvēkiem, atrodoties horizontālā stāvoklī. Tas izrādījās slikti. Ne bez kāda palīdzības viņiem izdevās mani atspiest pret sienu. Būtu bijis daudz labāk, ja vien redze būtu normalizējusies...

«Jums mums būs jāatvainojas, ka mēs jums uzbrukām...» sirsnība un līdzjūtība bija jūtama vainīgajā vecajā balsī. – Tas ir kaut kā neparasti redzēt cilvēku uz ielas...

Tas ir skaidrs, tagad cilvēks uz virsmas ir eksotisks.

Bet vienu brīdi, tad no kurienes ir šie trīs? Un pat ar automašīnu? Tomēr dzinēja rūkoņa un raksturīgā trīcēšana – joprojām neesmu aizmirsis, kā ir braukt ar automašīnu – norāda uz manu atrašanās vietu.

– Saki, no kurienes tu esi? – Anatolijs Jakovļevičs jautāja. Tikai sekundi pirms manis es grasījos jautāt to pašu.

– No metro! No kurienes tu esi? Arī no turienes?

– Kā no metro? Vai tur dzīvo cilvēki?

Apmēram minūti es nevarēju neko pateikt – es biju stuporā. Oho jautājums! «Vai tur dzīvo cilvēki?» Kur viņiem dzīvot, nevis virspusē!

Beidzot es atradu runas spēku un pastāstīju šiem nezinātājiem par notikumiem pirms divdesmit gadiem. Par to, kā notika Katastrofa (par to viņi zināja, paldies Dievam), par to, kā cilvēki, kuri dzirdēja trauksmes signālus, steidzās uz metro. Par likteni, kas piemeklēja tos, kuri netika. Viņi klausījās manī ar atvērtām mutēm. Nu kā tu to vari nezināt?

«Tagad es patiešām vēlētos dzirdēt par jūsu dzīvi,» es teicu. – Ja jūs neesat no metro, tad no kurienes jūs esat?

Es gaidīju īsu stāstu, apmēram trīsdesmit sekundes, bet beigās saņēmu pilnvērtīgu stāstu.

«Un mēs dzīvojam uz virsmas,» stāstu sāka Anatolijs Jakovļevičs. «Mēs neko nedzirdējām par evakuāciju un nezinājām par metro. Faktiski visi, kas izdzīvoja, katastrofas laikā atradās iepirkšanās kompleksā Mega. Mēs tur dzīvojam

līdz šai dienai. Caurumus aizlāpīja, un kur kaut ko vajadzēja, tur salaboja. Un dzīvojam mierā, kompleksa teritorijā pat gāzmaskas nenēsājam. Tur ir salīdzinoši tīrs un gandrīz nav radiācijas. Kopumā dzīve tur nav slikta, bet mutanti bieži tevi nomoka. Mēs, protams, cīnāmies pretī, taču katrā šādā uzbrukumā iet bojā viens līdz trīs cilvēki un daudzi paliek ievainoti. Bet ar pārtiku mūs nodrošina vēl desmit gadus. Hipermarketā ir daudz pārtikas. Tiesa, daudz, daudz nācās izmest, ēdiens parasti ilgi nestāv. Bet dažas lietas ir saglabājušās līdz mūsdienām. Un, lai gan krājumi vēl ir, mēs ar Aliku, Iru, manu meitu un šoferi Vadiku ejam uz dažādiem citiem veikaliem un vācam no turienes pārtikas produktus un citas... hmm... lietas.

Meitene (mana redze beidzot atgriezās un es redzēju visus savus pavadoņus) paskatījās uz mani un uzreiz nolaida acis. Skaisti, neko nevar pateikt! Alika ir apmēram viņas vecumā, divdesmit piecus gadus veca, varbūt nedaudz vairāk. Kāds puisis ir drūms, ik pa laikam paskatās uz sāniem manā virzienā un sarauc pieri vēl dziļāk. Acīmredzot kaut kādu iemeslu dēļ es viņam nepatiku.

Anatolijs Jakovļevičs atstāja patīkamu iespaidu – gan ar savu runu, gan izskatu. Sirmais vecis ar ūsām, kazbārdas bārdu un apaļām stieplu brillēm uz deguna izskatījās pēc Aibolīta no bērnu pasakas. Taču līdzība vēl vairāk pastiprinājās brīdī, kad uzzināju, ka Anatolijs Jakovļevičs pēc profesijas ir ārsts.

– Starp citu, vai vari man pateikt, kur es esmu? – Zinu, es jau uzdevu šo jautājumu, bet vismaz tagad cerēju saņemt saprotamu

un skaidru atbildi.

– Ak jā, protams, es tev neteicu. Jūs tagad esat mūsu automašīnā. Vadīka izstrādātais viņš ir mūsu mehāniķis no Dieva. Viņš paņēma skaidras naudas pārvadātāja virsbūvi un uzlika to uz milzu riteņiem. Man nav ne jausmas, kā viņš to izdarīja. Bet ko jūs varat darīt, es vispār nesaprotu tehnoloģiju, tā nav mana lieta,» īgns sacīja Anatolijs Jakovļevičs un pēc tam atgriezās pie automašīnas apraksta. «Bet tagad mēs nebaidāmies no mutantiem, kamēr atrodamies automašīnā.» Stikls ir necaurīdīgs, korpuss ir ciets metāls. Riteņi saspiedīs jebko, kas atrodas ceļā, bet tikai daži cilvēki spēs apgriezt automašīnu, es jums to pateikšu. Starp citu, es pat nezinu tavu vārdu. Kāds ir tavs vārds?

– Oļegs!

– Prieks iepazīties, Oļeg. Mani sauc Anatolijs Jakovļevičs. Un es jau esmu iepazīstinājis ar saviem pavadoņiem.

«Jā, es atceros, Alik, Vadik un Ira,» es uzsmaidīju meitenei, bet es nezinu, vai viņa to pamanīja manas ķiveres dēļ. – Vai drīkstu uzdot vēl vienu jautājumu?

– Protams, protams! Jautājiet!

– Kur mēs ejam?

Es jau sen gribēju to zināt. Ko darīt, ja šie cilvēki plāno mani nolaupīt? Tiesa, tad diez vai viņi pateiks patiesību. Un, ja viņiem nav nekādu tumšu domu par mani, es domāju, kur viņi mani ved.

– Pie mums, Megā.

– Megā? Bet kāpēc?

«Zini, Oļeg, tev nenāktu par ļaunu atpūsties pēc tāda un tāda sitiena.» Turklāt jūsu uzvalks ir saplēsts. Mēs esam vainīgi – kad mēs tevi iegremdējām, mēs tevi nejauši noķērām un... nu, tev ir caurums mugurā. Mazs, bet tomēr. Bet visu salabosim – aizlāpīsim, būs kā jauns. Tiesa, tas prasīs pāris dienas...

– Bet man nav tik daudz laika, man jādodas atpakaļ uz metro. Un pēc iespējas ātrāk.

– Saproti, tas ir jūsu pašu labā. Apgulies, atpūties, uzreiz jutīsies labāk. Turklāt mēs esam gandrīz klāt.

– Bet jūs arī mani saprotat, manā filiālē ir ārkārtas situācija. Viņi gaida manu atgriešanos. Man vajadzētu būt metro.

– Nu, Oļeg, es jūs lūdzu, klausieties ārstu. Jums vienkārši jāatpūšas. Ziniet, darīsim tā: jūs mazliet atpūtīsieties pie mums, tikai dažas stundas, un tad mēs jūs nogādāsim tieši tur, kur jums jāiet, labi?

– Anatolij Jakovļevič, vai viņa dēļ ir vērts tērēt benzīnu? – Aļiks pacēla balsi. Jā, šim puisim es noteikti nepatīku.

– Protams, tas ir tā vērts. Ja tas nebūtu jūs, viņš tagad nesēdētu šeit ar izciļņiem uz pusi galvas un uzvalku joprojām neskartu. Mēs tagad esam viņam parādā.

Aļiks aizvainots nošņāca un izlikās, ka ir aizrāviens ar roku nagiem. Piemēram, es ar tevi nerunāju. Viņš ir kaut kā dīvains.

Nu, iespējams, Anatolijam Jakovļevičam ir taisnība, un man tiešām ir nepieciešams atpūsties! Man joprojām dūc galva, un kopumā viss ķermenis jūtas noguris. Turklāt roka joprojām netiks cauri. Jums vajadzētu pajautāt, kas ar viņu notiek, ja notiek

kas nopietns. Bet tas būs vēlāk, kad mēs ieradīsimies.

Mums nebija ilgi jāgaida. Vadika skaļais bass paziņoja, ka esam jau klāt. Pirmais no mašīnas izlēca Aliks, viņam sekoja Ira. Anatolijs Jakovļevičs palaida mani pa priekšu, un, kad es atrados uz zemes, viņš atstāja automašīnas aizmuguri.

Beidzot varēju redzēt mašīnu no ārpuses.

Viņa izskatījās, lai arī nedaudz smieklīgi, bet diezgan iespaidīgi. Divus metrus biezi riteņi, tagad man nebija šaubu, tiešām varētu saspīst jebkuru. Automašīnas krāsa nebija dabiska – bija skaidrs, ka tā pārkrāsota purva zaļā krāsā, turklāt salīdzinoši nesen.

Kad Vadiks gāja garām, es nevarēju savaldīties un slavēju viņa radīto:

– Sanāca lieliska, forša mašīna. Cik ilgs laiks pagāja, lai to pagatavotu?

Vadiks vispirms pārsteigts paskatījās uz mani, it kā es būtu mēmais, kurš pēkšņi būtu ierunājies, un tad neērti saskrāpēja pakausi un atbildēja:

– Paldies! Nē, nepagāja ilgs laiks, viņš nebija vienīgais, kurš strādāja, tur bija vesela komanda. Bet jūs zināt, kādas tam piemīt krosa spējas, neviens mutants nav biedējošs.

– Tas tiesa...

Anatolijs Jakovļevičs pienāca pie manis, satvēra mani aiz elkoņa un veda līdzi.

«Nāc, mans dārgais, tagad es tevi nokārtošu.» Ziniet, ja jūs tik ļoti nesteigtos, es jums sniegtu īsu ekskursiju pa kompleksu.

Gadu gaitā šeit ir daudz kas mainījies, jā...

– Nu, ja pareizi dzirdēju, tu teici, ka ar mašīnu aizvedīsi mani līdz metro...

– Jā, tas ir pareizi! Lai atlīdzinātu jums mūsu vainu.

«Tādā gadījumā es varētu palikt mazliet ilgāk, un jūs varētu man parādīt, kā šeit ir dzīve.»

Anatolijs Jakovļevičs pasmaidīja.

– Dīvaini!

Mēs ar viņu apstājāmies automātisko durvju priekšā. Protams, tagad tās neatvērās tajā brīdī, kad tām tuvojās cilvēki, tāpēc nācās nospiegt slepeno pogu. Tikai tad durvis noslīdēja malā, ļaujot mums ieiet kompleksā.

Kāpjot pa kāpnēm uz otro stāvu, meklēju vārdus, lai lūgtu palīdzību Anatolijam Jakovļevičam. Es vienkārši nezināju, kā vislabāk to izdarīt.

– Vai drīkstu tev pajautāt?

– Protams, protams! Jautājiet!

– Jūs esat ārsts, vai ne?

– Tā ir taisnība! Kāda ir problēma?

– Redzi... man jau kopš vakardienas sāp roka. Man likās, ka nodaru sev pāri un drīz iešu prom, bet ar katru stundu paliek arvien sliktāk un sliktāk.

– Ai-ā-ā, kas noticis? – Anatolijs Jakovļevičs salika rokas.

– Precīzi neatceros, bet, manuprāt, tas notika, kad bēgu no tarakāniem. Tad es paklupu un nokritu. Tieši pie rokas.

– Prusaku? Tu laikam gribēji teikt vaboles? – mans sarunu

biedrs bija pārsteigts.

Manuprāt, tie radījumi bija precīza prusaka kopija, tiesa, desmitkārtīgi palielināta, taču, pārrunājot tos ar Anatoliju Viktoroviču, nonācām pie secinājuma, ka runa ir par vienu un to pašu.

– Es paskatīšos uz tavu roku. Cerēsim, ka nekas nopietns nav noticis.

– Paldies.

– Jā, vēl nē! Vispār, zini, Oļeg, tikai neapvainojies, es pat priecājos, ka mēs tevi satikām! Es uzzināju, ka mēs neesam vienīgie cilvēki Sanktpēterburgā, izrādās, ka arī metro ir dzīvība. Desmitiem tūkstošu cilvēku, tikai padomājiet!.. Un, kad tu atpūtiesies, esmu pārliecināts, ka pastāstīsi man vēl kaut ko interesantu par savu dzīvi. Vai jums noteikti ir kas sakāms?

Ak jā, es pie sevis nodomāju, es tiešām varu daudz pastāstīt par dzīvi metro. Mani piedzīvojumi vien, sākot ar Dostojevskas izrāvienu un beidzot ar nonākšanu virszemē, ir ko vērti. Taču arī pirms tam notika daudz interesantu lietu.

«Protams, es jums pateikšu, ja vēlaties,» es pārliecināju.

«Es ļoti gribu,» Anatolijs Jakovļevičs pamāja ar galvu.

– Nu, lūk, mēs esam!

Vieta, uz kuru Anatolijs Jakovļevičs mani aizveda, kādreiz bija apģērbu veikals, spriežot pēc izkārtnes ieejas priekšā. Tagad tur bija kaut kas līdzīgs slimnīcas palātai: baltas sienas, četras gultas, raksturīgā zālēm smarža.

Uz vienas no gultām gulēja vīrietis. Viņa stāvoklis manī

izraisīja patiesu līdzjūtību. Uz pieres ir marles saite, kas samērcēta ar izžuvušām asinīm, un labā roka ir slingā. Seja ir tik bāla, ka gandrīz saplūst ar spilvendrānu.

– Izvēlieties jebkuru gultu un iekārtojieties. Novelc uzvalku, es tev atnesīšu tīru apakšveļu, tu vari to uzvilkt. Tiklīdz ieradīšos, es tūlīt tikšu galā ar tavu roku.

Anatolijs Jakovļevičs aizgāja, un es sāku vilkt nost savu chemzu. Rezultātā es paliku tikai biksēs un kreklā. Kāds bija prieks tikt atbrīvotam no neērtā uzvalka! Es tajā pavadīju gandrīz visu dienu.

Nākamajā gultā gulošais pacients nedaudz piecēlās, paskatījās manā virzienā, bet, pamanījis, ka satveru viņa skatienu, viņš steidzās nolaist galvu uz spilvena. Raudzījās griestos un izlikās, it kā nekas nebūtu noticis.

Es paraustīju plecus un sāku vilkt nost kreklu. Šis uzdevums man tika dots ar ne mazākām grūtībām kā atbrīvošanās no himzas, un tas viss sasodītās rokas dēļ. Anatolijs Jakovļevičs atgrieztos pēc iespējas ātrāk, izmeklētu viņu un izārstētu, ja tas, protams, ir iespējams. Un ļoti ceru, ka nekas nopietns nav noticis.

Mana roka bija sarkana no pleca līdz elkonim, kas liecināja, ka man nav vienkāršs zilums, bet gan kaut kas nopietnāks. Maz ticams, ka lūzums, bet visticamāk mežģījums.

Kā tas bija, izņemot pāris papildu zilumus, man bija labi. Vismaz no pirmā acu uzmetiena.

Pacients atkal pagrieza galvu pret mani. Viņš atvēra muti, bet neteica ne vārda. Viņš vienkārši kustināja lūpas kā zivs. Varbūt

viņš gribēja kaut ko teikt, bet nevarēja. Viņš, iespējams, guvis spēcīgu sitienu pa galvu, kādēļ tika bojāts runas aparāts. Būtu interesanti uzzināt, kur viņš cieta? Bet kāda starpība? Es te ilgi nepalikšu, un diez vai šis cilvēks uz ilgu laiku kļūs par manu kaimiņu. Varbūt šī ir pirmā un pēdējā reize, kad viņu redzu.

Ak, te nāk Anatolijs Jakovļevičs! Beidzot.

– Oļeg, tu jau izģērbies? Labi padarīts! Kā tu jūties, labi?

– Laikam, jā!

«Tas jau ir labi,» Anatolijs Jakovļevičs teica dziesmas balsī. – Nu redzēsim tavu roku. Ooo, tas ir slikti!

– Kas notika? – bailīgi jautāju.

«Jūsu roka ir izmežģīta; jums ir jānoregulē roka.»

– Uh, tu mani tiešām nobiedēji! – tas atviegloja sirdi, man jau likās, ka tas ir kaut kas nopietns.

– Sagatavojies, sāpēs!

– Ko, tu tūliņ taisnosi?

– Tad kāpēc gaidīt?

Un jūs nevarat strīdēties! Es pamāju, biju gatavs, un Anatolijs Jakovļevičs ar apgūtu kustību, ko viņš, iespējams, izmantoja praksē ne reizi vien, sagrieza manu roku. Krīkstēšana, mežonīgu sāpju uzplaisnījums. Es pat nevarēju savaldīties un izkļiedzu pāris ļoti sliktus vārdus.

– Labi, Oļeg, ka tavs sāpju sliekšnis nav zems, citādi tu varētu, kā saka, salīmēt plezmas kopā. Izmežģījuma samazināšana bez anestēzijas ir ļoti nepatīkama. Pacientam, protams.

«Jā, es pats to jutu,» es uzmetu skumju grimasi.

«Nu, viss pārējais, šķiet, ir kārtībā,» pēc ātras pārbaudes secināja Anatolijs Jakovļevičs. – Lūk, tava pidžama! Sēdiet uz jebkuras gultas, kuru vēlaties, un atpūties. Vai man tevi pamodināt, ja tu ilgi guli?

– Nu, tikai tad, ja tas to neapgrūtina,... apmēram trīs stundu laikā. Ja ņem vērā arī ekskursiju...

– Labi! Pēc trim stundām! Tagad guli, Oļeg, guli. Es pateikšu amatniekiem, viņi tikmēr aizlāps tavu uzvalku. Varbūt viņi paspēs laikā...

To pateicis, Anatolijs Jakovļevičs paņēma manu himzu un aizgāja.

Viņš ir labs cilvēks, laipns un pieklājīgs. Manuprāt, viņam vienkārši nav iespējams nejust līdzi.

Es ielīstu zem segas, iekārtojos ērti un aizvēru acis. Cik labi! Patīkama svētlaime izplatījās pa visu ķermeni, piepildot katru tā daļu. Cik ilgs laiks ir pagājis, kopš es guļu uz gultas un pat zem segas, tas ir vienkārši nesaprotami! Lai kam jūs stāstītu metro, viņi var jums neticēt. Lai gan, kas ir gulta, salīdzinot ar ziņām, ka cilvēki dzīvo augšā?! Šī noteikti ir sensācija. Galu galā šķiet, ka neviens uztvērējs nav redzējis «topus», kā es klusībā nosaucu virsmas iemītņiekus. Un es redzēju, satiku dažus no viņiem un tagad esmu kopā ar viņiem, varētu teikt kā viesis. Vienkārši neticami.

To pārdomājot, es tiku pārcelts no reālās drudžainās pasaules uz rāmo Morfeja valstību.

Man neizdevās labi izgulēties, jo mani pamodināja... mans

kaimiņš «palātā». Viņš kratīja manu plecu ar savu nesasieto roku un reizēm kļiedza kaut ko neizteiksmīgu. Es viņu rupji atgrūdu no sevis un izlecu no gultas, domādama, ja kaut kas notiks, es viņam apgrūtināšu. Par laimi, tas nebija nepieciešams, jo pacients uzreiz nomierinājās. Skatoties uz mani no zem uzacīm, viņš sāka kaut ko murmināt zem deguna.

Nedaudz nomierinājusies, bet joprojām nenovēršot acis no viņa, es apsēdos savā gultā. Tad pacients ātri pieskrēja pie manis, satvēra mani aiz pleciem un atkal sāka kratīt. Es, pilnīgi negaidot to no viņa, pat nedarīju neko, lai viņu apturētu. Nebija nekādu šaubu – šim cilvēkam nebija nekas cits kā no galvas. Mēģinājumi atgrūst viņu no manis bija neveiksmīgi – viņš mani satvēra kā ērce un nelaida vaļā. Galu galā es nevarēju iedomāties neko labāku, kā dot viņam labu sitienu pa žokli.

Tikai tad viņš atspieda rokas un nokrita uz grīdas. Ilgu laiku viņš gulēja nekustīgi, un es domāju, ka esmu viņu nejauši nogalinājis. Tu pārcenties, Oļeg! Jā, viņš var būt traks, bet nenogaliniet viņu par to!

Sirdsapziņa mani tiešām mocīja. Viņš nogalināja būtībā nevainīgu cilvēku. Muļķības! Ja nu Anatolijs Jakovļevičs te tagad ienāks un ieraudzīs uz grīdas līķi... Ko viņš teiks? Varbūt nekas, bet, iespējams, tas jūs aizdzīs. Un viņš darīs pareizi.

Man bija jāpārliccinās, vai pacients ir miris, vai arī tā ir tikai mana iztēle. Es noliecos pār ķermeni un piespiedu ausi pie viņa sirds. Fu, vēl dzīvs. Sirds pukst, pukst! Es biju tik laimīga.

Bet tad kāda roka satvēra manu galvu un novilkā lejā.

Nobijusies es uzreiz nesapratu, ka tas ir pacienta darbs. Viņš pievilka mani sev klāt un klusi pamāja:

– Bēdz no šejienes, dzirdi, skrien! Izglāb sevi, glāb savu dvēseli. Bēdziet no šejienes un jo ātrāk, jo labāk jums! Jūs pat nevarat iedomāties, ko viņi nodarīs jūsu dvēselei, ja jūs paliksiet šeit. Izglāb sevi, vai dzirdi?

– Bet... ko... ko tu saki? – Viņa vārdiem man sastinga kakls. Klausoties viņu, es pat uzreiz nejutu, cik sāpīgi viņš ar tievajiem pirkstiem saspiež manu galvaskausu.

– Bēdziet no šejienes, sasodīts! Nav svarīgi, kas jūs sagaida virspusē. To, ko viņi ar jums nodarīs šeit, nevar salīdzināt ar mutantiem. Viņi tevi izķidīnās, izdzers tavu dvēseli. Bez pēdām. Tu būsi zombijs, dzīvs cilvēks, bet absolūti bez dvēseles! Glāb sevi!

Es neko nevarēju saprast! Viņš runāja kaut kādas mulķības, bet šausmīgas mulķības, kas atvēsināja līdz kaulu smadzenēm. Un es viņam pat ticēju. Iespējams, ka viņš jau ir ticis pakļauts tādai pašai spīdzināšanai, par kuru viņš tikko runāja. Bet vai tā tiešām ir taisnība?

Nē, tā nevar būt! Anatolijs Jakovļevičs ir cilvēks ar vislabvēlīgāko dvēseli. Un viņa meita Ira šķiet tik mīļa un nespēj nevienam nodarīt ļaunumu. Vai viņi tiešām dara to, par ko šis patients man tikko stāstīja? Dievs!

Kaimiņš turpināja kaut ko teikt, bet es viņā vairs gandrīz neklausījos. Es vienkārši nevarēju aptvert šo visu. Es neticēju nevienam viņa vārdam, bet šaubu ēna nekad nepameta manu

prātu.

– Oļegs!

Šī balss man bija kā glābiņš. Bet, kad sapratu, kam tā pieder, šaubījos: varbūt labāk man to nedzirdēt?

Anatolijs Jakovļevičs stāvēja durvīs un tukši skatījās uz mani, locīdamies murmošā pacienta priekšā. Iras galva raudzījās ārā no tēva pleca. Viņi abi pieskrēja pie manis un, ar nelielām grūtībām atbrīvojot kaimiņa nāves tvērienu, atrāva mani no manis. Anatolijs Jakovļevičs, noguldījis mani uz gultas, pacēla pacientu aiz krūtīm un uzgrūda uz gultas. Viņš pat nepretojās, tikai šņāca un nenovērsa acis no manis.

– Ira, hloroform, ātri!

Meitene atvēra skapi ar kombinēto slēdzeni, izņēma no turienes pudeli, norāva vates gabalu un to visu atnesa tēvam. Anatolijs Jakovļevičs ātri samitrināja vati hloroformā un iebāza to pacientam zem deguna. Viņš pāris reizes ieelpoja un aizmira acis.

– Vai tu esi neskarts? – Anatolijs Jakovļevičs pagriezās pret mani.

– Nē, nē, viss kārtībā!

– Viņš tev kaut ko teica. Kas tieši?

«Vispār neko,» es meloju. Es nezinu, vai daru pareizi, varbūt labāk būtu stāstīt visu, kā tas ir, bet kas zina, kādas sekas tas radīs. – Es viņā gandrīz neklausījos.

– Nu, tieši tā. Nav jēgas klausīties trakos. Antohins,“ Anatolijs Jakovļevičs pamāja uz guļošo pacientu, „tika ievainots pirms

divām nedēļām. Viņam uzbruka pterodonts – muļķis aizgāja tālu aiz centra. Mutants to satvēra un aizlidoja, iespējams, uz savu ligzdu. Par laimi vai varbūt diemžēl Antokhinam izdevās atbrīvoties no pterodonta skavām. Bet viņš nokrita no piecu līdz sešu metru augstuma. Rezultātā atklāts lūzums un traumatisks smadzeņu bojājums. Sasitis galvu, viņš kļuva par šizo. Viņa prāts ir aptumšojies, un tagad viņš periodiski taisa visādus trikus. Viņš vispār pēdējā laikā ir bijis kluss, necēlis traci vai tamlīdzīgi, tāpēc es, Oļegs, pārcēlu tevi dzīvot pie viņa. Es domāju, ka nekas slikts nenotiks. Jūs šeit neesat ilgi.

«Jā, ne uz ilgu laiku,» es klusi atkārtāju. Vārdi, ko Antokins teica pirms viņa iemidzināšanas, joprojām nevarēja izkļūt no manas galvas. Tātad, vai tā ir taisnība vai nē? Kam ticēt: vājprātīgajam vai Anatolijam Jakovļevičam? Daži no viņiem meloja un daži ne. Galu galā, kas zina, varbūt Anatolijs Jakovļevičs īpaši izdomāja šo skaisto stāstu, lai mani apmānītu. Ko darīt? Kas?

– Starp citu, Oļeg, tu lūdzi tevi pamodināt pēc trim stundām. Tātad, viņi pagāja. Varbūt vēlies atpūsties vai...

– Nē, es jau esmu pietiekami atpūtusies! – es pārtraucu un paķēru savas mantas no krēsla. – Ja tu neiebilsti, es pārgērbšos.

– Protams, protams. Gaidīsim jūs koridorā?

– Par ko? «Es jautāju, patiesi cerot, ka neizklausos nobijies.

– Ekskursija! Vai esat aizmirsis?

«Ak, jā, ekskursija,» es iesitu sev pa pieri. – Tieši tā.

Anatolijs Jakovļevičs un Ira pameta «palātu». Meitene

ieķīķināja plaukstā, pirms pazuda no redzesloka.

Es ātri pārgērbos, tad apsēdos gultā un dziļi pārdomāju.

Ko darīt, ja šī ekskursija man beigsies slikti? Mana iztēle man uzzīmēja dažādas nepatīkamas nākotnes bildes, un katra bija briesmīgāka par iepriekšējo. Ja pēkšņi Antokina teiktais ir patiesība, kā es varu izvairīties no likteņa, kas mani drīz var piemeklēt.

Galū galā es nolēmu nodoties likteņa gribai. Jebkurā gadījumā es nevarēšu šeit sēdēt ilgi – agrāk vai vēlāk Anatolijs Jakovļevičs atbrauks pēc manis, un tad, gribi vai negribu, man būs jāiet viņam līdzi. Un kāpēc viņš atveda Iru sev līdzi? Lai mani pasargātu gadījumā, ja es vēlos aizbēgt vai pretoties?

Izgāju no «palātas». Anatolijs Jakovļevičs un Ira stāvēja pie sienas un nejauši par kaut ko tērzēja.

«Es esmu gatavs,» es drūmi teicu.

– Lieliski! Nu ejam, Oļeg, tagad es tev pastāstīšu un parādīšu, kas un kā te strādā.

Noriju kamolu kaklā un sekoju ārstam. Uz mana labā pleca soļoja Ira. Viņa periodiski paskatījās uz mani. Kāpēc tas notika? Pārlicinās, ka es nedaru neko stulbu? Interesanti, vai notiks kas tāds, ka tikšu ar viņu galā vai, kas zina, varbūt viņa ar vienu kreiso roku varēs mani uzlikt uz lāpstīņām?

Pārdomājot to, es uzreiz nepamanīju, ka Anatolijs Jakovļevičs jau bija sācis savu stāstu.

– Šeit, kādreizējā sporta preču veikalā, noorganizējām kaut ko līdzīgu kalējam. Sveiks, Aleksandr! – Anatolijs Jakovļevičs

pamāja ar roku kādam puisim maskā. Ar vienu roku viņš turēja kaut kādas haubicei ļoti līdzīgas mašīnas purnu, ar otru metinātāju, bet, lai sveicinātu dakteri, uz sekundi paskatījās uz augšu no darāmā. – Kur tad mēs apstājāmie?.. Ak jā! Šajā vietā remontējam, modernizējam vai vienkārši izgatavojam jaunus ieročus, ja tam ir pieejami nepieciešamie materiāli. Parasti viņi izmanto izkusušās automašīnas no stāvvietas zem mums. Tiesa, drīz beigsies, bet pagaidām krājumi ir, hehe!

Es tikko varēju izspiest smaidu. Man bija kaut kā jāparāda, ka klausos un pat interesējos par stāstu. Tikmēr sliktās domas mani nepameta ne mirkli.

– Mēs atstājām šo sieviešu apģērbu veikalu nemainīgu – nevarējām atrast neko, kam to pielāgot. Un arī sievietes periodiski ierodas šeit, apbrīno lietas un atceras vecos laikus. Šeit glabājas mūsu amatnieku izdomātas gāzmaskas un īpašs risinājums...

Kā izrādījās, šis risinājums, ja āda tajā ir piesūcināta, padara to tā, lai starojums cilvēkam nekļūtu biedējošs un gandrīz nekaitē. Anatolijs Jakovļevičs neatklāja šī brīnumlīdzekļa sastāvu. Kā viņš pats teica, viņš nesaprot «visu šo ķīmiju». Tomēr arī es.

Kopumā ekskursija bija diezgan mierīga. Laika gaitā es pat atslābinājos un pārstāju baidīties, ka viņi man uzbruks, sasēs un aizvedīs uz kādu moku kambari. Dažreiz Ira iejaucās stāstā. Viņas balss, patīkama un melodiska, glāstīja manas ausis, un, jāatzīst, dažreiz man gribējās, lai viņa runā un runā bez apstājas.

Pusstundu garā pastaigā pa iepirkšanās kompleksu man tika parādītas dažādas telpas: ēdamistaba, kurā biju labi paēdusi, virtuve, sporta zāle, bija pat bērnu istaba. Viņu dzimstība, sacīja Anatolijs Jakovļevičs, ir zema, par ko es nemaz nebiju pārsteigts – tikai divi, maksimums trīs bērni gadā. Bet tas jau ir panākums. Uzskatu, ka dzemdēt šādos apstākļos, apzinoties, ko dari, kam nolemji savu bērnu, ir cieņas vērtā varonība. Ja nebūtu tādu sieviešu, cilvēki dažu desmitgažu laikā būtu izmiruši.

– Un tagad es gribētu tevi klausīties, mans dārgais draugs! – teica Anatolijs Jakovļevičs. – Pastāstiet mums visu, kas saistīts ar dzīvi metro. Mani interesē katrs sīkums.

Un es stāstīju par visiem pagrīdē pavadītajiem gadiem. Anatolijs Jakovļevičs un Ira klausījās mani uzmanīgi, netraucējot, stāsta valdzināti. Es runāju par dzīvi metro no holokausta laikiem līdz mūsdienām. Viņš pat neslēpa par pašreizējo situāciju tur, par to, ka sākas karš.

– Jā, dzīve tev nav viegla! – Anatolijs Jakovļevičs pamāja ar galvu.

«Patiesībā tāpēc es iznācu uz virsmas.» Mans patēvs man bērībā stāstīja, ka mūsu mājā ir paslēpti ieroči. Es centos to izmantot, lai atvairītu «sarkanos». Bet diemžēl viņa tur nebija.

«Mēs labprāt jums palīdzētu, bet arī mums pašiem ir vajadzīgi ieroči.» Mutantu uzbrukumi notiek, kā jau teicu, gandrīz katru dienu, mums ir jācīnās.

– Jā, es saprotu. Droši vien nāksies samierināties ar to, ka «sarkanie» mūs paverdzinās. Nav jēgas cīnīties, ja mums ir viens

ložmetējs uz desmit cilvēkiem.

– Tev taisnība, Oļeg. Varbūt paverdzināšana nav tik slikta lieta. Es gribu teikt, ka tas jums ir labāks risinājums nekā bezjēdzīga nomiršana.

Es neatbildēju. Un ko te varētu teikt? Visticamāk, Anatolijam Jakovļevičam ir taisnība. Es nezinu, kam mēs sevi nolemsim, ja pieņemsim «sarkano» noteikumus, bet daži cilvēki vēlēsies nomirt tieši tāpat.

– Nu, ejam noskaidrot, varbūt tavs uzvalks jau ir aizlāpīts. Es palūdzu meistaram pasteigties. Ja tā, tad mēs varam doties ceļā jau tūlīt. Vai būs kādi iebildumi?

«Protams, nē,» es priecīgi atbildēju, beidzot pārliecinoties, ka viss, ko Antokins man teica, ir nekas vairāk kā trakā trakošana. Bet es, muļķis, viņam ticēju.

Viņi patiešām aizlāpa manu uzvalku. Darbs tika veikts aptuveni, bet meistars man apliecināja, ka galvojis par kvalitāti. Tas ilgs vēl piecus gadus, ne vairāk, ja ar to rīkosies uzmanīgi.

Pateiciet meistaram, es paņēmu viņam uzvalku, un Anatolijs Jakovļevičs, Ira un es devāmies lejā uz pirmo stāvu, garāžā. Tur, starp nedaudzajām automašīnām angārā, stāvēja milzu mašīna. Šobrīd Vadiks ar to pinās, kaut ko darīdams ar dibenu. Pamanījies mūs, viņš beidza rakņāties mašīnā.

– Vai esat gatavs doties? – jautāja Anatolijs Jakovļevičs.

– Vienmēr gatavs! – Vadiks pamāja.

«Tad atved Aliku šurp un ej.»

Kamēr Vadiks pildīja uzdevumu, mēs, izmantojot izvelkamas

kāpnes, iekāpām mašīnas aizmugurē un sākām gaidīt puīšu atgriešanos.

– Oļeg, nepievērs uzmanību Alikam. Viņš patiesībā ir labs cilvēks, tikai viņa raksturs ir tik... grūts. Es nezinu, kāpēc tu viņam nepatiksi, bet, ja tas tā ir, maz ticams, ka viņš kādreiz pārdomās.

– Kāpēc viņš ir jūsu komandā? – ES jautāju.

– Aliks ir lielisks šāvējs. Varbūt skrienot nošaut kādu mušu. Protams, es to pārspīlēju, bet es joprojām neesmu tālu no patiesības.

ES redzu. Labi šāvēji mūsdienās tiek augstu novērtēti.

Jā, arī man Aliks kaut kā nepatika, galvenokārt tāpēc, ka viņš izturējās pret mani. Tomēr Ostapa gadījumā tas tā var būt. Varbūt aiz drūmā cilvēka maskas slēpjas kāds cits, labsirdīgs un labsirdīgs cilvēks?

Tomēr es vēl neesmu redzējis šo otru cilvēku. Aliks, tiklīdz iekāpa mašīnas aizmugurē, uzmeta man nicinošu skatienu un skumji sacīja: «Ak, atkal šis!» Tomēr nav skaidrs, kāpēc pret mani bija tādas antipātijas, kāpēc es viņam nepatiku? Lai gan kāda starpība, šī ir pēdējā reize, kad viņu redzu, mūsu ceļi uz savstarpēju baudu diez vai atkal krustosies.

Vadīks piesēdās pie stūres, pagriezta aizdedzes atslēgu, mašīna nodrebēja, nobraucām tikai pāris metrus un nez kāpēc apstājāmies. Mums pretī skrēja satraukts vīrietis, vicinādams rokas – aicinājums apstāties. Mēs atvērām aizmugurējās durvis, un viņš ātri izplāpājās:

– Anatolij Jakovļevič, mums ir ārkārtas situācija!

– Kas notika?

– Skolotāj... viņš ir miris.

– Kas? – visi, kas atradās mašīnā, vienā balsī izblāva.

– Tikai dažas minūtes pēc tam, kad tu viņu pameti, viņš pēkšņi sabruka uz grīdas, sarāvās un... nomira.

– Tā ir ziņa! Kad atgriezīšos, sakārtosim, bet pagaidām mums ciemiņš jāved mājās. Paldies, Gena, ka ziņojāt. Vadik, pieskaries!

Kādu laiku mēs visi neizdvesām ne skaņas, šokēti par šīm ziņām. Kas varēja notikt ar meistaru, ka viņš nomira? Un, kas pats interesantākais, tikai dažas minūtes pēc mūsu vizītes pie viņa. Visticamāk, tas ir tikai negadījums. Varbūt viņš bija slims ar kaut ko, piemēram, vēzi. Dīvaini, ļoti dīvaini.

«Nu, cerēsim, ka mūsu ceļš būs brīvs no mutantiem,» sacīja Anatolijs Jakovļevičs, lai mazinātu situāciju.

– Starp citu, kā mums iet? Pa Boļševikova prospektu vai apvedceļu? – Vadiks paineresējās.

– Kāpēc jums nepatīk pirmais variants? – Ira bija pārsteigta.

– Boļševikiem ir daudz mašīnu. Protams, pa tiem var braukt taisni, par laimi riteņi to atļauj. Taču pastāv apgāšanās draudi. Un tad...

«Ja tā, dodieties apkārtceļā, kur ir mazāk automašīnu,» pavēlēja Anatolijs Jakovļevičs.

– Kā tu saki, priekšniek! – Vadiks teica un nospieda gāzes pedāli.

Es nevarēju redzēt, kas notiek virspusē, un, patiesību sakot, es arī negribēju. Visas šīs blāvās ainavas: pārņojušies automašīnu līķi, mirušo cilvēku skeleti, nomelnošā zeme manī izraisīja tikai negatīvas emocijas.

Negants kratīšanās vēstīja, ka Vadiks nogriezies uz bedraina ceļa. Neviens nejautāja, kāds ir šāda lēmuma iemesls: kurš brauc, tas ir atbildīgs. Viņš labāk zina, kā un ko.

No manu pavadoņu sejām bija skaidrs, ka šāda kratīšana viņiem bija ikdiena, un viņi bija pie tā pieraduši. Bet man sāka justies nedaudz slikta dūša, bet es centos visu iespējamo, lai paliktu stiprs, un šķita, ka tas izdevās.

«Esiet gatavs katram gadījumam,» Vadiks teica pār plecu. «Neliela suņu grupa traucēja, tāpēc, ja viņi netiks ārā, es braukšu tiem pāri.»

Pēdējo frāzi viņš pateica ar tādu prieku, ka es uzreiz sapratu: mutantu graušana ir viņa mīļākā nodarbe.

Tiesa, par spīti brīdinājumam, es tomēr uzlēcu uz vietas un sāpīgi atsitos ar dibenu pret sēdekļa stūri. Bet nākamajā reizē es biju vairāk sagatavojies, tāpēc man vairs nebija zilumu.

Vadiks turpināja braukt pa pilsētu, gandrīz katru sekundi pagriežot stūri par simt astoņdesmit grādiem. Tagad bija vienkārši neiespējami uzzināt, kur mēs ejam, jo īpaši tāpēc, ka laika gaitā Ņevskas rajona karte man bija gandrīz pilnībā pazudusi no galvas.

Kad kratīšana uz brīdi apstājās, Ira piecēlās no savas vietas un apsēdās man blakus.

– Oļegs... vai varu teikt «tu»?

«Protams,» es pamāju, pārsteigta un nedaudz apmulsusi. Meitene pasmaidīja un iekoda lūpā.

– Vai drīkstu tev pajautāt?

Es atkal pamāju ar galvu. Būtu ļoti stulbi no manis atteikties tik vienkāršu lūgumu. Bet pirms Ira uzdeva savu jautājumu, es ar acs kaktiņu pamanīju sejas izteiksmi, ar kādu Aliks tagad skatījās uz mums. Jā, to nevar ne ar ko sajaukt. Man pašam to nācās piedzīvot daudzas reizes. Aliks bija greizsirdīgs. Viņš bija greizsirdīgs uz Iru. Vienkārši padomājiet par to...

Īra tikmēr pieliecās pie manis, acīmredzot vēlēdamās kaut ko pajautāt, lai neviens cits, izņemot mani, nedzirdētu, un tas Aliku pavisam samulsināja. Viņa dūres saspringa, tikai nedaudz vairāk, un viņš eksplodētu un uzbruktu man. Es negribētu iesaistīties kautiņā. Un tikai tad, kad Anatolijs Jakovļevičs uzlika plaukstu uz rokas, viņš nedaudz nomierinājās.

– Saki man, vai tev ir draudzene, tur, metro?

Es gaidīju jebkuru jautājumu, pareizāk sakot, es tā domāju. Šis mani vienkārši pārsteidza. Vairāk automātiski, nekā apzināti, es izteicu:

– Nē.

Es centos neskatīties viņai acīs, no kā es baidījos, es nezinu. Viņš skatījās uz viņas lūpām, koši, nedaudz sasprēgājušas, bet tik pievilcīgas, pievilcīgas. Likās, ja neviena nebūtu blakus, viņš nebūtu pretojies un viņu noskūpstījis. Bet pat tad, ja atmosfēra to ļautu, es, visticamāk, to nespētu. Tas ir kaut kā amorāli, vai ne?

«Es saprotu,» Ira skaļi teica un atkal pieliecās pie manas auss, bet vēl nebija laika neko pajautāt, jo Vadiks kļiedza:

– Vīrs mums ir divi pterodaktili!

Aliks uzreiz pielēca, ar veiklu pleca kustību iemeta rokās automātu, uzlika gāzmasku, sasēja rumpi ar trosi, kura otrs gals bija stingri pienaglots pie mašīnas sienas, atvēra. aizmugures durvis un izliecās. Visas šīs darbības viņam prasīja ne vairāk kā desmit sekundes.

Gandrīz bez mērķēšanas viņš izšāva uz mutantu. Pterodonts jeb, kā Vadiks sauca šo radījumu, pterodaktils neapmierināti čīkstēja – tas nozīmē, ka Aliks to dabūja.

Es sēdēju savā vietā, nezinot, ko darīt: palīdzēt vai labāk nodarboties ar savām lietām. Kopā mēs to droši vien būtu paveikuši ātrāk, bet ja nu Aliks strādā viens? Kopumā es nevarēju palikt vienaldzīgs. Viņš ātri iekāpa savā ķīmiskajā tērpā, pārbaudīja, vai ložmetējs ir uzlādēts, ap vidukli apsēja otru trosi un arī izliecās no atveres. Viņš ātri novērtēja situāciju.

Viens pterodonts lidoja mašīnas labajā pusē, nepārtraukti tuvojoties, otrs bija tieši aiz mums. Aliks man kaut ko kļiedza, bet gāzmaskas dēļ es nesapratu, ko viņš gribēja pateikt. Visticamāk, viņš pauda neapmierinātību ar to, ka es uzņēmos iniciatīvu. Un ļaujiet viņam izteikties, man ir vienalga, es nevēlos tikai palīdzēt.

Un tikai tad, kad Aliks man paglaudīja pa muguru, es varēju dzirdēt, ko viņš īsti saka:

– Tu ņem pēdējo, un es paņemšu šo.

Ar «šo» viņš domāja pterodonts, kas lido mums aiz muguras.

Tātad, tas nozīmē, ka Aliks piekrita pieņemt manu palīdzību. Tas ir jauki. Laikā, kad briesmas draud visiem, labākais risinājums ir apvienot spēkus draudu novēršanai. Tomēr Aliks nav tik stulbs, kā man sākumā likās.

Kad man paredzētais pterodons taranēja mašīnas sānu, sapratu, kāpēc visi tā satraukti. Man likās, ka mašīna ne no kā nebaidās, izņemot, iespējams, milzu bedrītes. Izrādījās, ka pterodonti ir ne mazāk bīstami. Viņi varēja viegli apgāzt automašīnu.

Automašīna atkal uzbrauca uz nelīdzena ceļa, un vēl viena kratīšana ļoti apgrūtināja mērķēšanu. Tikmēr pterodons mūs atkal taranēja, turklāt ar tādu spēku, ka kādu brīdi nostājāmies uz diviem sānu riteņiem. Tajā brīdī mana sirds pārsita pukstēt, un es netīšām nospiedu sprūdu.

Garā rinda, man par pārsteigumu, nepagāja garām, bet pamatīgi piepildīja mutantu ar svinu. Viņš kļiedza, nedaudz pazemināja lidojuma augstumu, pēc kā, satvēris knābi uz asfalta, viņš ar galvu apgāzās zemē un drīz vien tika atstāts tālu aiz muguras.

Alika pterodons pagaidām palika dzīvs un turpināja mūs vajāt tādā pašā attālumā. Es domāju, ka viņš būs pabeidzis, bet es redzēju, ka tas mutants nav tik vienkāršākais. Viņam izdevās izvairīties no Alike lodēm, it kā viņš zinātu, kad viņš sāks šaut. Likās, ka mutants spēlējas ar mums: viņš neuzbruka, bet neļāva sevi ievainot.

Es pamanīju, ka pterodons vienmēr izvairās, bēgot pa labi.

Šo varētu izmantot, ja...

Tajā brīdī putns-ķirzaka, slīdot lielā ātrumā, metās tieši virsū Alīkam un man. Gandrīz pēdējā brīdī man izdevās viņu nomest uz mašīnas grīdas. Mutants pārlidoja virsū mašīnai, pagriezās un atkal sāka mūs vajāt no aizmugures.

Alīks piecēlās, palīdzēja man piecelties un atkal ieņēma kaujas pozīciju. Tad, pieliecoties viņam pie auss, es izklāstīju savu plānu. Alīks piekrītoši īsi pamāja ar galvu, pagaidīja, kad būšu gatava, un atlaida. Pterodons, kā gaidīts, pagriezās pa labi, un tad es rīkojos. Līnija iedūrās mutanta ķermenī, un viņu piemeklēja tāds pats liktenis kā viņa biedram.

– Fu, mēs tikām prom! – Alīks atviegloti izdvesa, aizcirdams durvis un noņemot gāzmasku. – Paldies, tu ļoti palīdzēji.

– Nevar būt! – es pieticīgi teicu. – Ja cilvēks nepalīdzētu otram, tad par kaut kādu līdzaspastāvēšanu nebūtu ne runas!

Alīks atzinīgi iesmējās un apsēdās blakus Anatolijam Jakovļevičam. Viņš, Alīks nepamanīts, piemiedza man ar aci: viņš teica, ka visu izdarījis pareizi.

– Patiesībā galamērķis! Esam ieradušies! – Vadīks pēc minūtes paziņoja.

Es paskatījos ārā pa logu. Tieši tā, mēs atbraucām un apstājāmies tieši iepretim stacijai.

Mēs visi izkāpām no mašīnas un nostājāmies aplī.

– Nu, tagad ir laiks atvadīties! – teica Anatolijs Jakovļevičs.

– Jā, ir pienācis laiks! – atkārtēju, un uzreiz sajutu skumjas, it kā šķirtos no kāda man mīļa cilvēka. Un, lai gan es šos cilvēkus

pazīstu tikai vienu dienu, viņi man ir kļuvuši gandrīz vai tuvi draugi.

– Tas ir skumji, vai ne? – jautāja Ira.

Anatolijs Jakovļevičs pienāca pie manis un apskāva. Tad viņš paņēma manu roku un ielika tajā nelielu pudeli. Anatolijs Jakovļevičs neko neteica, bet es jau visu sapratu. Viņš man iedeva brīnumkrēmu, kas pasargā no starojuma. Un, lai gan pudelītē varēja būt jebkas, mani nemaz nepārņēma šaubas – tas bija krēms.

Tad es apskāvu Iru, Vadiku un pat Aliku. Vārdi netika runāti – tie nebija vajadzīgi. Kā es tagad vēlētos, lai laiks apstātos, un mēs tā stāvētu un klusībā stāvētu... Ak, tas nebija iespējams.

– Varbūt kādreiz tiekamies? – jautāja Anatolijs Jakovļevičs.

– Es gribētu, bet maz ticams. Bet, ja atnāksiet pie mums ciemos, es ļoti priecāšos.

«Hmm, mēs padomāsim par jūsu priekšlikumu,» zem gāzmaskas nebija redzams, bet esmu pārliecināts, ka Anatolijs Jakovļevičs smaidīja.

– Klauvēt uz blīvējuma stiprāk un ilgāk. Vēlams ar noteiktu intervālu, sakiet, ka esat ciemos pie Oļega, tad jums to atvērs.

– Labi, mēģināšu atcerēties.

– Ceru, ka situācija metro ļaus jums palikt pie mums bez starpgadījumiem. Vai varbūt jūs pat paliksiet. Šeit ir daudz drošāk nekā virspusē... Nu, es neatvados, jo domāju, ka mēs vēl tiksimies.

– Noteikti tiksimies! – teica Anatolijs Jakovļevičs.

– Veiksmi! – Ira pamāja ar roku un es pagriezos un iegāju metro vestibilā.

12. nodaļa. Suvenīrs no virsmas

Vai es viņus atkal redzēšu? Šie četri cilvēki, kuriem tik īsā laika posmā izdevās kļūt, atļausos teikt, par maniem draugiem. Bez viņiem pēkšņi kļuva tik skumji un vientuļi. Man šķiet, ka viņi ir vienīgie, kas palikuši šajā pasaulē. Bet ir arī onkulis Vova, Antons, Jura...

Tikai tagad man pēkšņi atklājās, ka kopš tās dienas, kad tiku notverts, es ne reizi neesmu domājusi par savu draugu. Labākais draugs. Kā viņam klājas: vai kāja ir pazudusi, vai viņš joprojām guļ, no sāpēm raustīdamies krampjos? Dievs, kāds nelietis es šobrīd jutos! Ir nepieciešams nedomāt ne minūti, pat ne sekundi: kas notiek ar Juru? Tam, protams, varēja atrast attaisnojumu – situācija virspusē neļāva koncentrēties ne uz ko konkrētu, izņemot varbūt ieroču meklēšanu. Un tomēr, cik es biju dusmīga uz sevi!

Es pārlēcu pār turniketu un atradu sevi uz eskalatora. Vēl mazliet, un es jau būšu mājās, metro.

Lēnām gāju pa eskalatoru – nebija kur steigties. Ko viņi man teiks, kad uzzinās, ka es neatradu ieroci? Un kā jūs varat atrast kaut ko, kas neeksistē? Vai viņi tevi lamās par to, ka devi cilvēkiem cerību, bet beigās viss aizgāja uz elli? Varbūt tev taisnība. Un viņiem būs taisnība. Pie visa esmu vainīga. Kurš cilvēks pie pilna prāta noticētu mana patēva teiktajam? Acīmredzot es esmu vienīgais «gudrais».

Un kas zina, varbūt viņi pat nebūs priecīgi atgriezties. Nu, lai kas arī notiktu, es vismaz mēģināju.

Puse no eskalatora jau bija pabeigta. Ar katru soli redzamība uz priekšu kļuva sliktāka. Šeit nebija apgaismojuma, tikai saules stari, kas laužas cauri no augšas, ļāva vismaz kaut ko redzēt.

Bērnībā gan pirms, gan pēc holokausta bieži sapņoju, ka, atrodoties pašā eskalatora augšā, nezināma iemesla dēļ stiprāk atspiedos ar kājām, lecu un sāku brīvi lidot. Bija baisi, likās, ka varu nokrist kuru katru brīdi. Bet tajā pašā laikā bez bailēm bija vēl viena sajūta, patīkama. Vārdos to nevar aprakstīt, tas ir jāizjūt. Un tā, kad eskalators jau beidzās, es sveiks un vesels piezemējos uz grīdas un... viss. Parasti pēc tam viņš uzreiz pamodās, it kā veiksmīga nolaišanās būtu signāls pacelties.

Diemžēl, vai varbūt par laimi, patiesībā es to nevarēju pārdzīvot. Un tam nav nozīmes. Galvenais, ka es tur nokļuvu. Dzīvs un gandrīz neskarts. Tomēr mutanti man sagādāja daudz nepatīkšanas. Jā, patiesībā es nebiju gaidījis, ka būs savādāk, galu galā izrāviens uz virsmas ir nevis izbrauciens, bet gan izdzīvošanas spēle, kurā uzvarēt var tikai spēcīgākie. Lai gan es neteiktu, ka biju spēcīgākais, man vienkārši ļoti paveicās. Aizdomīgi ļoti paveicās. It kā kaut kāds sargeņģelis mani sargātu. Es tam visam neticu, bet ja nu tādas radības tiešām eksistē?

Es stāvu, sasodīts, kā nejēga hermētiskā zīmoga priekšā un domāju par kaut kādiem augstākiem spēkiem. Protams, tā ir laba lieta, bet laiks ir nepareizs.

es piekļauvēju. Būtu stulbi cerēt, ka viņi mani dzirdēs pirmo

reizi, tāpēc es turpināju ar dūrēm dauzīt zīmogu, līdz no otras puses atskanēja kāda stacijas iemītnieka klusinātā balss:

– Kas tur ir? Pasaki man paroli?

Kāda ir otra parole? Ne onkulis Vova, ne Lenija mani nebrīdināja par kādu paroli. Kādas muļķības? Kā tas ir iespējams, ka, ja es tagad saku kaut ko nepareizi, viņi mani vispār nelaidīs? Sasodīts, sasodīts, sasodīts. Es esmu tikai dažus metrus no mājas, bet, kamēr es nepateikšu loloto vārdu vai frāzi, es tur nesperšu kāju.

– Pasaki man paroli vai ej prom no turienes! – dzirdēju no otras puses.

Varbūt atbilde slēpjas pašā frāzē? Varbūt parole ir vārds «parole». Galu galā ir teikts: «Pastāsti man paroli.» Šķiet vienkārši, bet ja nu es kļūdos.

Bet pēkšņi man tas atausa. Neatkarīgi no tā, ko es teiktu, man joprojām ir jālaiž cauri, jo runāt var tikai cilvēks. Vēlams pateikt kaut ko autentiskāku un sarežģītāku, lai noteikti nebūtu šaubu, ka es neesmu mutants.

– Nu, kādas vēl paroles? Atveriet, jūsu ir pienācis! Oļeg, es atgriezos no virsmas, esmu noguris no tā, es gribu atgriezties. Varat būt drošs, ka esmu viens un nevienu neņēmu līdzi.

Pretēji manām cerībām es nedzirdēju atbildi. Tātad, kas man tagad jādomā: vai viņi to atvērs vai neatvērs?

Spēcīgais spiediena samazināšanas blīkšķis, kas atbalsojās caur eskalatora tuneli, izkliedēja visas manas bailes. Barjera, kas šķīra mani no stacijas, sāka lēnām virzīties uz augšu. Kad

sprauga starp grīdu un gaisa blīvējumu bija pietiekama, lai cilvēks varētu izspiesties, es apgūlos uz muguras un trīs ruļļos nokļuvu Boļševikova prospektā. Slavējiet Visvareno, tagad viss ir aiz muguras. Tomēr, ja tā padomā, viss tikai sākas. Kurš gan var droši pateikt, kas mūsu filiāles iedzīvotājus sagaida turpmāk? Lai kādu lēmumu Antons pieņemtu, tas ļoti ietekmēs cilvēku likteņus.

Kad zīmogs aizvērās, no saimniecības telpas iznāca gados vecs vīrietis un pasniedza man roku, lai paspiestu roku. Taču viņš to uzreiz nolika un nenāca man klāt, par ko es nebiju pārsteigts – laikam izdalīju lielu troksni.

– Ak, Oļeg, tiešām? Vai esi atpakaļ?

– Jā, kā redzi! – Man ir kauns atzīties, bet es pat nezināju sava kolēģa vārdu. Es nevaru tos visus atcerēties. Daudzi cilvēki no oranžās līnijas mani droši vien pazīst. Un es pati... bet man vēl viss priekšā!

– Tas ir labi. Un mēs visi domājam, ka tu tur esi pazudis...

«Tas nebija viegli, bet es esmu dzīvs un vesels.» Kāpēc jūs apglabājat cilvēku pirms laika?

– Nāc, Oļeg! – vecais vīrs iesmējās. – Starp citu, par savu veselību, tu brauc pie Vladimira, varbūt tur kaut ko paņēmi, kas zina?

– Tātad es eju uz turieni.

– Jauki. Ratiņi atrodas turpat, stacijas galā. Aiziet.

Pateicoties vecajam vīram par palīdzību, devos uz transportu. Kamēr es gāju, cilvēki skatījās ārā no teltīm un vēriģi skatījās uz

mani. Tas bija kā redzēt spoku. Vai tiešām neviens neticēja, ka es atgriezīšos?

Es neiekāpu ratiņos, kamēr nenovilku uzvalku. Ar to nepietika, lai automašīna kļūtu piesātināta ar starojumu. Paņēmu no tēvoča Vova brāļameitas Olgas, kurai gadījās liels plastmasas maisiņš, lielu plastmasas maisiņu, iebāzu viņu tajā un tikai tad iekāpu ratiņos.

Es nokļuvu Ladozhskaya apmēram desmit minūtēs. Acīmredzot, jau no tālienes izdzirdot riteņu troksni uz sliedēm, man pretī skrēja vesels bars cilvēku. Tas tiešām bija notikums cilvēkiem. Vispār uz mūsu staciju ierodas reti kurš, ko lai saka par apmeklētājiem, īpaši no «Boļševikova prospekta»? Visi nāca paskatīties, kurš nolēma pagodināt staciju ar savu klātbūtni.

Un tas cilvēks izrādījās es.

Dievs, kas tur sākās. Priecīgas gaviles, kliegzieni, kņadas... Un pats galvenais, nav skaidrs, kāpēc. Esmu parasts cilvēks, kuru ir simtiem. Padomā tikai, viņš ir atpakaļ. Manuprāt, Ļena nekad nav bijusi tik laimīga. Un tad viņi sāka tādu kņadu, it kā Mesija būtu atnākusi pie viņiem...

Tagad man viss kļuva skaidrs. Viņiem laikam jau bija pateikts, ar kādu mērķi es iznācu virspusē. Un tagad viņi gaidīja, ka ar mani nāks glābšana no visām nepatīkšanām. Ak, būtu labāk, ja es tagad iekristu zemē. Kā es varu teikt, ka neesmu paņēmis līdzīgi ieročus? Varbūt daži mani sapratīs, bet daudzi, visticamāk, mani nikni ienīdīs. Un pats pretīgākais ir tas, ka es zināju, uz ko parakstos... Tagad man jāpļauj sava stulbuma augļi.

Kad mans ratiņš apstājās, Yura izspiedās cauri pūlim man pretī. Viņš izskatījās labā noskaņojumā, tu nekad nebūtu teicis, ka pavisam nesen viņš gulēja uz grīdas ar sāpīgi mirstoša vīrieša skatienu. Tātad ar viņu tiešām viss ir kārtībā. Paldies Dievam!

– Oļeg, cik es priecājos tevi redzēt! Atpakaļ, draugs?

«Viņš ir atgriezies, jā,» neskatoties uz to, ka arī es biju neticami priecīgs par mūsu tikšanos, es runāju gausi un skumji.

– Kāpēc tu esi tik skumjš? – draugs pēc iespējas jautrāk jautāja.

– Jura... es neņēmu līdzi ieročus... Es ļoti atvainojos...

Izkāpu no ratiņiem, gribēdama ātri iekāpt teltī un neredzēt visas šīs sejas. Es šobrīd vispār neko negribēju.

– Bet kā, kāpēc? – Jura noplātīja rokas. Prieks izplūda no viņa sejas, it kā tas būtu nomazgāts ar ūdeni.

«No virsmas es atnesu tikai grāmatu, dažas vecas fotogrāfijas un nevērtīgu akmeni. Tas atrodas traukā uz chemza. Tā teikt, suvenīrs no virsmas, pierādījums manai klātbūtnei tur,» rūgti pasmaidīju.

Pūlis pēkšņi apklusā, un pēc sekundes es sapratu, kāpēc.

– Laid mani cauri! Jā, ļauj man garām, ļauj man garām. Lūdzu, paej malā, man jāiet.

Tēvoča Vova skaļo balsi bija vienkārši neiespējami sajaukt ar kādu citu. Beidzot viņš iznāca no visa šī cilvēku pūļa un devās uz mani. Viņš aplika roku ap plecu un veda viņu līdzi. Kāpēc, kur – kāda starpība tagad? Es nedomāju. Pat ja viņš iemetīs viņu ugunīgajā Gehennā, kad viņš par visu uzzinās, tas būs vēl labāk.

– Dodieties ceļā, cilvēki, ļaujiet man paiet! Puisim vajag atpūtu, viņš tikko nāca no virsmas, un te tu viņu apņem... Tu neesi muzejā, tēja.

Tēvocis Vova veda mani uz savu telti. Kāpēc tavējā? Tātad, kāda ir atšķirība? Es aiztaisīju rāvējslēdzēju pie ieejas.

«Apgulies,» onkulis Vova ar žestu norādīja uz savu gultu.

Es uzreiz paklausīju. Viņš apgūlās un salika rokas uz krūtīm. Es tagad biju tādā stāvoklī, ka, ja man būtu teikuši: «Ēd nagus!», es būtu sākusī tos ēst.

– Pasaki man! – tēvocis Vova teica, pietupdamies man blakus.

– Pastāsti man ko?

– Visu. Kas bija virspusē, kā jums izdevās tur nokļūt?

Godīgi sakot, es nesapratu, kāpēc tēvocim Vovam tas bija jāzina. Viņš nejautāja tīras ziņkārības dēļ! Galvenais, ka neņēmu līdzi ieroci, vai vēl kaut kas svarīgs?

Bet es viņam tik un tā pateicu. No sākuma līdz beigām nekas netika slēpts. Es neiedziļinājos pārāk daudz detaļās, bet es pilnībā izklāstīju galvenos punktus.

– Cilvēki? Uz virsmas? tu joko? – Tēvocis Vova jautāja, kad es pabeidzu.

– Nē, viss, ko es tev teicu, ir absolūta patiesība!

– Brīnišķīgi. Es nekad nebūtu ticējis... Tātad, tu saki, ka tev mājās nebija ieroču?

«Diemžēl,» viņš nopūtās un novērsās, lai neredzētu neko citu kā tikai sienu.

«Bet es jutu, man bija aizdomas, ka jūsu mājā nevar būt nekā.»

Tēvocis Vova satvēra galvu rokās. Es negribēju to darīt, bet es paskatījos uz viņu. Bija sāpīgi redzēt ciešanu izteiksmi viņa sejā. Es tagad jutos tāpat.

«Neuztraucieties, mēs kaut ko izdomāsim,» es centos iedrošināt ne tik daudz viņu, cik sevi, bet neticēju saviem vārdiem. Ko tu vari izdomāt, kad rīt jāsniedz atbilde «sarkanajiem»?

– Nē, pietiks! – onkulis Vova caur zobiem nomurmināja, pēc kā no visa spēka iesita man ar dūri pa seju.

Pirms vēl paspēju pārsteigties par šo darbību, saņēmu vēl divus sitienus. Es jutu sāļu garšu uz lūpām un asinis izplūda no deguna. Es gribēju piespiest plaukstu, lai apturētu asiņošanu, bet onkulis Vova pēkšņi pagrieza mani uz vēdera, sagrieza abas rokas man aiz muguras un ar kaut ko sasēja.

– Ko tu dari? – es iekliedzos, nespējama saprast, kas notiek.

Tēvocis Vova pieliecās pie manis un pielika manam templim kaut ko aukstu. Sekojošais raksturīgais āmura klikšķis neradīja šaubas, ka tā ir pistole.

«Labāk klusējiet, pretējā gadījumā, ja jūs bez manas ziņas izdzēsāt skaņu, es jums izpūtīšu smadzenes!»

Es šokā skatījos uz bagāžnieku. Jā, arguments bija pareizs. Bet kāpēc onkulis Vova to visu dara? Kas noticis? Vai šī pasaule ir kļuvusi traka?

– Cik reižu tu man esi traucējis, cik reizes tu jau pašā pumpurā esi nogriezis visus manus plānus! – runāja tēvocis Vova, un katrs viņa vārds bija neslēptas ļaunprātības piesātināts. «Es

izturēju ilgu laiku, ļoti ilgu laiku.» Es centos visu iespējamo, lai savaldītos, lai nepiebeigtu tevi personīgi. Jums bija jāizmanto kāda cita rokas, lai jūsu nāve izskatītos kā nelaimes gadījums. Bet tev vienkārši sasodīti paveicās.

– Ko, ko tu saki? es nesaprotu.

– Ak, tu nesaproti! Tad ļaujiet man jums visu paskaidrot. Viss sākās no dienas, kad kopā ar Pjotru Daņilihu devies uz Dostojevsku. Tieši es viņu pierunāju paņemt tevi sev līdzi. Es domāju, ka tu tur paliksi. Bet nē, tu atgriezies sveiks un vesels.

«Pagaidi, kā tu to visu saproti?» Es iesāku, bet man trāpīja pa pakausi ar pistoles rokturi.

«Man šķiet, ka es tev teicu klusēt!» Un tu joprojām nesaproti, mulķis? Ar sarkanajiem esmu saistīts jau ilgu laiku un, varētu teikt, strādāju pie viņiem. Tieši es pierunāju Animusu izvirzīt mums tādus nosacījumus, lai neviens neciestu, lai nenotiktu asinsizliešana. Es domāju, ka tas tā būs. Bet jūs radījāt reālus draudus, jūs varētu izjaukt visu plānu. Un tā arī notika. Daba nez kāpēc ir apveltījusi ar asu prātu, pareizāk sakot hronisku trulumu un apbrīnojamu vitalitāti. Domē jūs bijāt pietiekami gudrs, lai saprastu, ka jūsu dzīvoklī ir ieroči. Es pieķēros šai idejai un negribēju no tās šķirties. Tu pat ar to inficēji Antonu, tik ļoti, ka viņš tev ticēja.

Pat pirms Padomes es mēģināju jūs noņemt. Nožņaudza tavu māti cerībā, ka tas liks tev zaudēt savaldību un uzbrukt Ņūtonam. Bija plānots, ka strīda rezultātā viņš tevi nogalinās... Ak, ideja izdega. Jūs uzvedāties diezgan atturīgi.

– Tu nogalināji manu māti? – Es neticēju savām ausīm.

«Aizveries, es teicu,» šoreiz tēvocis Vova vai kā lai es viņu tagad saucu pēc visa dzirdētā, mani nesita, bet tikai draudēja. Patiesība, kas man tika atklāta, mani arvien vairāk biedēja ar katru viņa teikto vārdu un lika man trīcēt no šausmām, kad es sapratu, kāds viņš patiesībā ir. – Jā, ideja izdega. Taču šīs nebija beigas. Vēl bija laiks atbrīvoties no tevis. Un iespēja parādījās. Bet vairāk par to vēlāk. Es negribēju, lai tu iznāktu virspusē – es joprojām baidījos, ka tavs patēvs runā patiesību. Tad, aizbildinoties, ka došos ciemos pie brāļameitas, devos uz Boļševikova prospektu un klusi uzliku naglu uz kāpnēm. Viss izdevās tieši pareizi. Lenija paklupa un uzskrēja šai nagai, tādējādi saplēšot ķīmisko tērpu. Tagad jums vienkārši nebija ko ģērbt. Lenija nevarēs iziet virszemē vēl vairākas nedēļas, līdz viņas kāja būs pilnībā sadzijusi. Nu, saplēstā uzvalkā nevarēji kāpt augšā, taču izeja tika atrasta – devāties uz zaļo līniju lūgt palīdzību. Mans nākamais «pārsteigums» jūs gaidīja Proletarskajā. Es tevi iemetu ringā ar to briesmoni. Viņš it kā gājis atslogot sevi, bet patiesībā meklējis brīdi, kad plānu varētu īstenot. Viņi daudz teica par šo puisi, piemēram, ka viņš varēja nogalināt cilvēku ar vienu sitienu. Un viņš nogalināja, jā. Lai izvairītos no aizdomām, izmetis jūs ringā, es sekoju Antonam un Juram, atstājot jūs paši. Bet arī tev izdevās izklūt no šīs situācijas. Es joprojām nevaru iedomāties, kā.

Tēvocis Vova dusmīgā uzliesmojumā turpināja izklāstīt visas savas idejas par to, kā man vajadzētu mirt saskaņā ar viņa

plāniem. Likās, ka tas, ka viņš runāja, lika viņam justies labāk.

– Tātad, uzvalks tika salabots, tagad jūs varētu iziet uz virsmu, bet es to joprojām negribēju. Es vienojos pa radio ar Vihrovu un Gromovu, kuri tobrīd dežūrēja. Bija nepieciešams pārliecināties, ka jūs viņus satikāt. Sūtīt tevi uz «Ligovku» laikā, kad vajadzēja gatavoties izsūtīšanai, būtu ļoti stulbi, jāpiekrīt. Tad es palūdzu Antonam atsūtīt Juru uz turieni, lai nerastos nekādas aizdomas. Viņš, protams, piekrita. Tūlīt, kā es gaidīju, tavs temperaments izpaudās, un tu gribēji iet viņam līdzī. Protams, Juram nebija mans plāns nonākt «Ligovkā», un tad es viņam klusi iešpicēju zāles, kas izraisa krampjus un noved pie samaņas zuduma. Es to nosaucu par vecu ievainojumu, kas pēkšņi izpaudās un, iespējams, nekad nav noticis. Un tad tu tur devies viens.

Viss noritēja nevainojami. Vihrovs un Gromovs paveica nevainojamu darbu. Kamēr bijāt bezsamaņā, jūs uz Viborgsku aizveda «sarkanie», kuri gaidīja spārnos pēc patvēruma. Toreiz es negribēju tevi nogalināt – domāju, ka galu galā tu sapratīsi, ka rīkojos pareizi, nostājoties viņu pusē. Man likās, ka tevi tur vienkārši paturēs, līdz beigsies pārdomām dotā nedēļa,» onkulis Vova uz brīdi apklusā un tad asi pacēla balsi: «Bet tev, sasodīts, izdevās aizbēgt!» Es nezinu, kā, bet jūs izslīdējāt no «sarkano» deguna, izgājāt cauri četrām stacijām, kur bija satriecoši daudz bruņotu cilvēku, un nokļuvāt «Ladožskajā»! Tu pat nevari iedomāties, ko es jutu, kad ieraudzīju tevi! Es tik tikko varēju atturēties, lai nesalauztu tavu kaklu tieši tur. Jūs pat nevarat iedomāties, cik daudz pūļu man prasīja, lai nomierinātu

savas dusmas, lai vēlāk varētu runāt mierīgi un neatdot sevi.

Man nekas cits neatlika, kā nosūtīt tevi uz virsmas. Lai arī tu esi laimīgs kuces dēls, tur esošajiem radījumiem vajadzēja tevi mocīt kā lupatu lelli. Ņemot vērā, ka jūs nekad neesat bijis augšstāvā kopš Katastrofas dienas, jūsu izdzīvošanas varbūtība bija nulle. Turklāt jūs nedaudz iedzērāt pirms došanās ārā. Bet arī šeit tev izdevās izdzīvot! Tas ir... vienkārši pārsteidzošs! Nekas nevar tevi aizvest ellē!

Bet tagad, pirms tu darīsi vēl kādas stulbības, ar kādu prieku es tev iebāztu lodi pierē, tu zinātu!

– Ha! – es pasmaidīju. – Nu, pieņemsim, ka tu mani nogalini. Bet ko tu saki pārējiem? Galu galā agrāk vai vēlāk viņi mani noķers, bet visi redzēja, kur mēs devāmies. Un tu nekur nenesīsi manu līķi. Nogalinot mani, jūs tikai pasliktināsiet lietas sev.

– Jums nav taisnība! Vai jūs domājat, ka viņi man ticēs, ja es teikšu, ka jūs pats man uzbrukāt, ņemot vērā faktu, ka tikko atgriezāties no virsmas, kur pavadījāt gandrīz dienu? Kas zina, kas šajā laikā varēja notikt ar tavu psihi. Un, lai gan es redzu, ka ar jums nekas nav noticis (kā gan citādi), cilvēki vairāk uzticēsies man, otrajai personai uz oranžās līnijas. Ko tu uz to saki?

Kas man bija jāsaka? Tēvocim Vovam taisnība, bet es biju morāli nomākts. Oho, es pret šo vīrieti izturējos kā pret tēvu, un viņš... Nogalināja manu mammu un mēģināja mani nogalināt. Un tagad neviens viņu nevar apturēt...

– Vladimir, viņi man teica, ka Oļegs ir ar tevi. Vai drīkstu ienākt?

Antons. Dievs, viņš bija laikā. Es nevarēju tam noticēt, man vienkārši paveicās. Es neesmu cilvēks, bet kaut kāds likteņa mīlulis.

– Iesim mazliet vēlāk, mums ar Oļegu vēl kaut kas jāparunā. Viens pret vienu.

– Nu tad, labi! Es atnākšu pēc piecpadsmit minūtēm, labi?
«Labi,» atbildēja tēvocis Vova un klusi piebilda, lai tikai es varētu dzirdēt: «Es domāju, ka līdz tam laikam es tevi būšu piebeidzis.»

Mēs nevarējām palaist garām savu iespēju. Un pat ja man tas maksās, Antons vismaz zinās patiesību.

– Anton Borisovič, palīdzi! – es iekliedzos un tajā pašā laikā apgāzos uz muguras. Tēvocis Vova, kurš no manis tādu rīcību negaidīja, mēģināja vērst pret mani ieroci, taču bija jau par vēlu – es ar zābaka purngalu pavilku viņa roku uz sāniem. Atskanēja šāviens, un tad kļiedziens. Antons, kurš jau bija attaisījis telts rāvējslēdzēju, pat nepaguva iet iekšā, kad viņam kājā trāpīja lode. Viņš nekavējoties nokrita uz viena ceļa un satvēra savu ievainoto vietu.

Izmantojot iespēju, es gāzu sitienus pa tēvoci Vovu. Kad es pacēlu kāju, iespējams, divdesmito reizi, viņš nometa ieroci un likās, ka noģībs.

Piecēlos kājās, jāatzīst, ne bez grūtībām un pieskrēju pie Antona.

– Kā tev iet?

– Viss kārtībā, es dzīvošu. Oļeg, ko tas viss nozīmē?

– Es paskaidrošu mierīgākā vidē. Vispirms mums viņš jāpiesien, pirms viņš pamostas.

– Kam? Vladimirs?

– Pats. Hei, jūs abi, skrieniet šurp! – pāris gara auguma puīši, neuzdodot liekus jautājumus, steidzās izpildīt manu pavēli.

Bet, kamēr viņi gāja, tēvocis Vova jau bija pamodies. Viņš paskatījās uz mani, Antonu un tuvojošajiem puīšiem, paķēra pistoli un pielika to pie deniņa.

– LABI! – tie bija viņa pēdējie vārdi. Tad viņš vienkārši izpūta smadzenes.

Kad Antons mani atbrīvoja no virvēm, kas sasienu manas rokas, es palīdzēju viņam piecelties. Viņš noliecās uz mana pleca, un mēs kaut kā aizķērāmies līdz viņa teltij. Tur es viņam pārstāstīju visu tēvoča Vova monologu. Antons, dzirdētā pārsteigts, ilgi nevarēja izrunāt ne vārda.

– Kas to būtu domājis, ka Vladimirs izrādīsies nodevējs. Bet viņš man bija kā brālis...

«Tu neesi vienīgais, kas viņā vīlies,» es teicu. Tēvocis Vova visus savus netīros darbus veica praktiski zem mūsu deguna, un viņam vienmēr izdevās palikt nepamanīts un pāri aizdomām. Atzīšos, bija brīži, kad domāju, ka mūsu nometnē ir spiegs, bet man nebija ne jausmas, kurš tas būs.

«Žēl, ka šāds cilvēks pazuda, viņš ne vienmēr bija tāds, viņš vienkārši nostājās nepareizajā pusē,» Antons pakratīja galvu. – Oļeg, lūdzu, iedod man manu džemperu.

Nesaprotot, kāpēc viņam vajadzīgs džemperis, es tomēr

izpildīju viņa lūgumu. Antons ar kabatas nazi nogrieza sev piedurkni, tad izdarīja vēl vienu griezumus. Izrādījās, ka tā ir sava veida lente, ar kuru viņš pārsēja savu brūci.

– Bet...

– Neuztraucieties, lode gāja cauri. Man vienkārši vajadzēja apturēt asiņošanu.

– Kas mums tagad jādara? – Uzdevu šo jautājumu, lai kaut kā mazinātu situāciju – atkal gaisā palika klusums.

«Un mums nekas cits neatliek, ko darīt – mums būs jāpadodas sarkanajiem.» Diemžēl es neredzu citu izeju.

Šie vārdi viņam nenāca bez grūtībām. Antons pārbrauca ar roku pa seju. Likās, ka tas viņu uzreiz padarīja par desmit gadiem vecāku.

«Šodien,» Antons turpināja, «mēs savāksim visas patronas, un rīt es kopā ar vairākiem cilvēkiem došos uz sarkano līniju un teiksim, ka mēs padodamies.»

– Paņem mani sev līdzi.

Es sapratu, ka ir ļoti riskanti atgriezties tur, no kurienes biju izbēdzis, bet gribēju atkal redzēt Mašu. Tiesa, nebija nekādas garantijas, ka es viņu ieraudzīšu, bet kas zina? Pēkšņi... Turklāt, ja izvēlaties cilvēku Antona miesassargu lomai, mana kandidatūra, manuprāt, ir ļoti piemērota. Tomēr ko Antons darīs ar ievainotu kāju? Es viņam uzdevu šo jautājumu.

«Nav problēmu,» viņš pamāja ar roku. – Šim nolūkam cilvēki izgudroja kruķus. Un, lai gan man tās nekad nebija jāizmanto, es domāju, ka es ātri uzzināju...

Antonam nebija laika pabeigt, jo ārpus stacijas atskanēja saucieni:

– Palīdzi, palīdzi! Cilvēks jūtas slikti. Vairāk kā kāds.

Mēs ar Antonu saskatījāmies.

– Skrien un uzzini, kas tur notika, un tad ziņo man. Es palikšu šeit – es vēl nevaru kustēties.

Pamāju, es izskrēju no telts un skrēju pretī kliegzieniem. Vieta pie pieminekļa Dzīvības ceļam, tāpat kā tad, kad viņi mani satika, bija pilnībā nomētāta ar cilvēkiem. Ir pagājis ilgs laiks, kopš mūsu staciju vienas dienas laikā ir skāruši tik daudz notikumu. Es tik tikko izlauzos cauri pūlim un... ieraudzīju Juru guļam uz grīdas. Viņa acis pagriezās uz augšu, rokas un kājas bija izpletušas dažādos virzienos. Pietika ar vienu skatienu uz viņu, lai saprastu, ka mans draugs ir miris. Es, nespējama noticēt tam, ko redzēju, nokritu uz ceļiem un, iebāzusi seju Jurija kreklā, sāku šņukstēt. Es sāku šņukstēt kā mazs zēns, un man bija pilnīgi vienalga, ka tagad uz mani skatās vairāk nekā ducis acu.

Tik īsā laikā ir pārāk daudz satricinājumu. Atklātā tēvoča Vova nodevība un pašnāvība. Tagad arī Juras nāve. Es pazaudēju gandrīz visus, kas man bija dārgi. Burtiski pa nakti. Kāpēc, kāpēc mani šādi soda?

Es raudāju, līdz man beidzās asaras. Tad, noslaukot seju ar plaukstu, pagriezos pret cilvēkiem, kuri stāvēja uz vietas un negribēja izklīst.

– Vai kāds zina, kas ar viņu noticis? Kāpēc viņš nomira?

Lenija pakāpās uz priekšu.

– Es ļoti atvainojos, Oļeg. Man nebija laika novērst neizbēgamo. Viņa nāve ir arī mana vaina.

– Par ko tu runā? – es nesapratu.

– Jura... tiklīdz tu viņam pateici, ka esi atnesis kaut kādu akmeni no virsmas, tev uzreiz sagribējās uz to skatīties. Viņš izpakoja somu, kurā tu ieliku uzvalku, un izņēma no konteinera tavu atradumu. Diemžēl pārāk vēlu pamanīju, ka Jura kailām rokām tur akmeni. Viņš pilnībā aizmirs par drošības pasākumiem ar starojuma skartiem objektiem.

– Un kas? – Es runāju tagad ar grūtībām. Patiesībā es jutos tā, it kā es vēl nedaudz noģībšu.

«Sākumā nekas nenotika. Man nācās izsist akmeni viņam no rokām, jo viņš nereaģēja uz maniem vārdiem. Un tad Jura pēkšņi sāka klepot, viņa kājas padevās. Viņš sāka ripot pa grīdu it kā dzelts, viss ķermenis sāka trīcēt, ar katru sekundi arvien vairāk. Pēc minūtes Jura nomira.

To, ko es piedzīvoju tagad, nevarēja izteikt vārdos. Mans labākais draugs nomira, un vairs nav par ko runāt. Bet skumjākais ir tas, ka viņš nomira sava stulbuma dēļ. Es nezinu, kas tobrīd vadīja viņa rīcību: akls mēģinājums ieraudzīt manu atradumu vai kas cits... Kāda tam nozīme tagad? Turklāt neviens to nekad neuzzinās.

«Acīmredzot šis akmens saturēja vienkārši milzīgu starojuma devu,» sacīja Lenija. «Jo es nekad neesmu redzējis, ka cilvēki no tā tik ātri mirst.» Viena laba lieta ir tā, ka zona, pa kuru akmens izplata starojumu, irniecīgi maza. Jūs varat to pacelt tikai tiešā

saskarē ar akmeni.

Apkārt neko neredzēju un nedzirdēju. Man likās, ka pasaule būtu beigusi pastāvēt. Viss, ko es varēju darīt, bija pateikt Lenai: «Aizved mani pie Antona.» Acīmredzot, pamanījis, cik man ir slikti, viņš paņēma manu roku un veda. Un es neapdomāti sekoju viņa vadīta, kustinot kājas vairāk automātiski nekā apzināti.

Kad ieradāmies, Lenija mani nosēdināja uz krēsla, un viņš pastāstīja Antonam par notikušo. Lai gan viņš nevarēja piedzīvot to pašu, ko es, negaidītās ziņas viņu tomēr ļoti nomāca. Protams, divi nāves gadījumi tikai desmit minūtēs ir laiks, lai kļūtu traks.

Bet pēkšņi Antona acis iedegās, un, iespējams, tās bija tikai manas iztēles, viņš pasmaidīja.

– Oļegs!

– Jā?

Es nevarēju saprast, kāpēc Antons bija laimīgs? Par ko tagad bija priecāties? Ja viņš tagad mēģinās mani uzmundrināt, šaubos, vai viņam tas izdosies.

– Oļeg, Leonīds, klausies. To var pārvērst mūsu labā!

– Par ko tu runā? – Lenija pārsteigta jautāja. Es arī gaidīju paskaidrojumu.

– Šis akmens, tas... to var izmantot, vai zināt?..

Ieraudzījis mūsu apmulsušās sejas, Antons sāka mulsinoši skaidrot:

«Nezinu, varbūt plāns neizdosies, bet ir vērts mēģināt, ņemot vērā, ka citas izejas joprojām nav.» Klausieties: mēs savāksim patronas kastē un pateiksim «sarkanajiem», ka padodamies. Un

zem dibena mēs ieliksīm tieši šo akmeni. Mēs dosimies prom, un sarkanie, iespējams, sāks pārbaudīt kasti. Viņi tur atradīs akmeni un... vispār, kamēr sapratīs, kas notiek, daudzi var nomirt.

Antons apklusā, gaidot mūsu reakciju.

«Plāns ir jāuzlabo, jo jūsu versijā ir pārāk daudz trūkumu, bet principā ideja nav slikta,» sacīja Lenija.

– Piekrītu, viss ir rūpīgi jāpārdomā. Bet visideālākais variants ir, ja Animus no šī akmens nomirst,» smaidot saritināju lūpas.

– Un tad ko? – Lenija un Antons jautāja gandrīz vienlaikus.

«Un tad sarkanie pārstās būt tādi, kādi viņi ir tagad.»

Es ziņoju par saviem izdomājumiem par Animus «superspēju». Un, dīvainā kārtā, viņi man atkal ticēja.

– Izrādās, ja šis nelietis nomirs, mums nekas nedraudēs? – Lenija noskaidroja.

«Es nevaru to simtprocentīgi garantēt, bet Maša man teica, un jūs varat viņai uzticēties, ka «sarkanie» patiesībā nevienam nevēlas ļaunu, viņi vienkārši baidās no tā, ko Animus var viņiem nodarīt. nepaklausības gadījums.

«Jā, bailes ir ļoti spēcīga sajūta,» Antons piekrita. – Ja liec cilvēkam no sevis baidīties, līdz viņš nodreb, viņu var praktiski kontrolēt. Acīmredzot Animus to izdarīja.

«Acīmredzot viņš nolēma kompensēt savu dabisko neglītumu, kļūstot par visa metro īpašnieku,» es nejauši ierosināju.

Kādu stundu domājam rīcības plānu. Viņi strīdējās, piedāvāja, pēc katra domām, saprātīgāku variantu, pāris reizes gandrīz sanāca čīkstēt – tik ļoti sašķīrās!

Galu galā mēs nolēmām, ka darīsim šādi:

Mēs vienkārši piesātināsim kārtidžus ar starojumu no akmens. Ja Animus nomirs, tad sāksies mierīga dzīve un mums tik un tā patronas nebūs vajadzīgas. Pretējā gadījumā sarkanie pārņems tos savā īpašumā, un tad mums joprojām būs jāšķiras no viņiem. Problēma bija tāda, ka otrajā scenārijā varēja nomirt nevainīgi cilvēki, ko nevēlējāties ne es, ne Antons un Lenija. Šajā gadījumā bija steidzami jāatbrīvojas no Animus par katru cenu.

Tika nolemts, ja viņš nenomirs no radiācijas, tad mēs viņu nogalināsim šādā veidā, ar ieročiem. Pat ja kādam no mums tas maksās dzīvību, vismaz šis upuris nebūs velts. Kādu iemeslu dēļ es biju pārliecināts, ka Animus nāks redzēt, kā apelsīnu zara galva un viņa personā visi tā iemītnieki padevās un pakļāvās viņam, «lielais un briesmīgais».

Virspusēji plāns bija diezgan vienkāršs, bet kas notiks, kad runa būs par izpildi?..

Un tagad ir pienākusi X diena.

Viss bija gatavs doties uz Vladimirsku. Parasta koka kaste izrādījās tikai trešdaļa piepildīta ar patronām – mums tās bijaniecīgi daudz. Protams, ne visas patronas tika nodotas «sarkanajiem», daļu atstājām rezervē, katram gadījumam. Tomēr uztvērēji uz virsmas ar neizlādētu ieroci nespēs spert pat pāris soļus. Un Lenija nebija izņēmums.

Antons aizņēmas vienu no vecā vīra kruķiem un tagad, kamēr līdz aizbraukšanai bija palicis maz laika, viņš pie tiem sāka

pierast.

Šodien visu var izšķirt. Vai nu «sarkanie» turpinās valdīt haoss metro, vai, kā es cerēju ne vienīgais, pazemes pasaulē iestāsies miers un klusums.

Ratiņi ar iekrautu kasti jau gaidīja savus pasažierus. Antons apsēdās man blakus. Mēs ar Leniju atspiedāmies uz sviras, iedarbinot to. Antons izskatījās tā, it kā būtu saslimis, bet man bija skaidrs, kas to izraisīja.

Kaķi skrāpēja arī manu dvēseli. Arī Lenija bija nervoza. Nevieni nezina, kā tas viss beigsies, bet es gribētu labu iznākumu.

Pie Ligovkas pārsēdāmies uz citiem trolejbusiem un piecās minūtēs desmit jau bijām pie Dostojevskas. Es paņēmu kastīti. Katram gadījumam pēc Semjona ieteikuma sasmērēju rokas ar Anatolija Jakovļeviča iedotās pudeles brīnumziedi, baidoties, ka arī koksne varētu būt piesātināta ar starojumu. Mehāniķis stingri lika man nepieskarties kastītei ar citām ķermeņa daļām un, ja iespējams, izvairīties no jebkādas pieskaršanās, pat apģērbam. Paveicās, ka mana nasta nebija pārāk smaga un nemaz nebija liela – mierīgi varēju to turēt uz izstieptām rokām un ilgstoši nejust nogurumu.

Sākām kāpt pa eskalatoru uz eju. Pēdējā laikā es šeit daudz nācu! Interesanti, vai tā ir laba zīme?

Viņi mūs jau gaidīja pie Vladimirskaļas. Delegācija, kurā bija apmēram divdesmit cilvēku, visa bija līdz zobiem bruņota. Ar sacīkšu sirdi es sāku meklēt Animusu starp šo cilvēku kaudzi,

un kāda bija mana laime, kad es viņu tur atklāju. Viņš glēvi piespiedās tuvu savam miesassargam, tam pašam, kurš izturējās pret mani ar dūrēm, kad biju gūstā. Sasodīts punduris! Es šeit ierados viens pats. Es tik tikko varēju atturēties, lai sarkastiski pasmaidītu. Cik viņš ir paredzams!

Kad nonācām lejā pa kāpnēm, Animus deva pavēli mūs pārmeklēt. No pūļa atšķīrās trīs platplecu spārniņi un sāka braukt ar ķepām pāri mūsu ķermenim, meklējot kaut ko aizdomīgu. Bet acīmredzot viņi smagi nestrādāja, jo nevarēja noteikt, ka manas jakas iekšpusē slepenajā kabatā ir pistole.

– Viņi ir tīri, priekšniek! – bullīši izteica savu spriedumu un atgriezās savās vietās.

To dzirdot, Animuss pēkšņi kļuva drosmīgāks un spēra soli uz priekšu.

– Tik tik tā! Kas atnāca pie mums! Antons Borisovičs personīgi. Mūsu nesenais bēglis, nav zināms, kā viņam izdevās cīnīties ar Viborgsku un palikt dzīvam. Un vēl viens man nezināms puisis. Interesanti. Kur ir Vladimirs, Anton?

«Viņam sāpēja sirds un viņš nolēma palikt,» Antons meloja. Būtu ļoti mulķīgi ļaut Animusam zināt, pat dodot mājienu, ka mēs zinām tēvoča Vova noslēpumu, un vēl jo mazāk ziņot, ka viņš ir miris.

– Labi, kopumā tam nav nozīmes. Galvenais, ka tu atnāci. Un es jums apsolu, ja jūs izpildīsiet visus manus norādījumus, viņi jūs neaiztiks un atlaidīs. Tātad, tu,» Animus norādīja uz mani ar savu desas pirkstu, «nāc šurp un noliec man priekšā kasti.» Un

bez turpmākas runas, zēn!

Viss līdz šim ir gājis maksimāli labi – Animus vēlas pats apskatīt savu «paciņu». Vienkārši brīnišķīgi!

Lēnām noliku kasti gandrīz priekšā Animusa īsajām kājām un, negaidot viņa pavēles, paspēru soli atpakaļ.

– Labi padarīts! «Pēc jums pārējās metro līnijas pakļausies man,» Animuss sapņaini sacīja. «Un tad es būšu likumīgais valdnieks, augstākais valdnieks pār jums visiem.»

Es nobolīju acis. Lai kā būtu, stulbais run!

Animus, smīnot, atvēra kastes vāku un ielika rokas patronās. Viņš ielika sauju saliktās plaukstās un izlaida tās caur pirkstiem tā, lai tie pa vienam nokrita. Šo operāciju viņš veica vairākas reizes, līdz spēlēja pietiekami daudz.

– Lieliski! Tagad tu vari būt brīvs, bet pirms tu aizej, es gribu tev kādu parādīt,» Animus atkal pagriezās pret mani. Un es domāju, ka es uzminēju, par ko mēs runājam.

Animus pacirta ar pirkstiem, un Maša iznira no puļa. Neskatoties uz to, ka es biju neticami priecīgs viņu redzēt, es pēkšņi sajutu bailes. Galu galā ne velti Animus viņu paņēma sev līdzi un gribēja, lai viņa parādās manā priekšā. Šai darbībai bija sava veida nolūks. Varbūt viņš uzminēja, ka Maša man palīdzēja izbēgt no gūsta, un tagad vēlas pārbaudīt savu pieņēmumu. Es vērīgi paskatījos uz savu draudzeni, gandrīz vienīgo man tagad dārgo cilvēku, un cerēju, ka viņa neklūdīsies.

Maša pēkšņi izplūda asarās un atplestām rokām metās pie manis. Es arī viņu apskāvu, un mēs tā stāvējām kādas divdesmit

sekundes. Tad viņa, mazliet nomierinājusies, paskatījās uz mani un diezgan skaļi teica:

– Dievs, Oļeg, ir pagājis tik ilgs laiks, kopš es tevi redzēju. Kopš tā laika tu neesi daudz mainījies.

Sākumā es neko nesapratu, bet tad man atklājās viņas vārdu nozīme. Un Maša ir gudra un viltīga! Viņa izlikās, ka mani redz pirmo reizi kopš nolaupīšanas. Ak, tu krāpies! Bet es par to tikai priecājos. Tā kā Animus varēja jebkurā brīdī pārtraukt mūsu tikšanos, es piespiedu Mašu sev klāt, iebāzu seju viņas matos un čukstēju pēc iespējas klusāk, lai tikai viņa dzirdētu:

– Nekādā gadījumā nenāciet kastei tuvāk par desmit metriem. Un, ja iespējams, pastāstiet par to citiem. Turklāt nepieskarieties kasetnēm. Sapratu?

«Jā,» viņa tikpat klusi atbildēja.

– Nu, nu, pietiks jau apskauties, mīluli, es gribu šo jūsu teļu maigumu...

Animusam nebija laika pabeigt, jo viņam sākās spēcīgs klepus. Pēc tam viņš nokrita uz ceļiem un satvēra rīkli, mēģinot elpot, bet viņš nespēja. Animus noelsās. Visi stāvēja pārsteigti, un neviens, izņemot mani, Antonu un Leniju, nevarēja saprast, kas notiek. Viņi tikai vēroja, kā pēkšņi Animus ķermenis sāka trīcēt kā krampji un bija neaktīvi, jo viņi nezināja, ko varētu darīt. Un es, skatoties uz sava zvērināta ienaidnieka dzīves pēdējām sekundēm, ar visu manī sakrājušos naidu, teicu viņam acīs:

– Tu saņēmi to, ko biji pelnījis!

Animus pēkšņi sastinga, nobolīja acis tā, ka tās gandrīz izkrita

no dobumiem un nokrita beigtas.

Stacijā iestājās klusums, un tad Antons piegāja uz priekšu. Viņš jau bija nedaudz pieradis lietot kruķus, tāpēc viņa gaita bija vairāk nekā pārlicināta.

«Klausieties mani, sarkanās līnijas iedzīvotāji. Šis vīrietis sajauca jūsu prātu, un jūs sekojāt viņam, bez prāta izpildot viņa pavēles. Tagad, kad viņš ir prom, es ceru, ka mēs varēsim kļūt par draugiem un aizmirst par visu, ko Animus ir darījis. Pārtrauksim bezjēdzīgo karu un dzīvosim mierīgi!»

Sākumā viņa vārdi neizraisīja nekādu «sarkano» reakciju, bet pēc tam, kad Maša teica: «Miers!», visi uzreiz pēc viņas atkārtoja unisonā.

Beidzot apspiešanas un mēra laiks ir beidzies. Tagad mēs sāksim jaunu, atšķirīgu dzīvi, kurā nebūs vietas kariem un asiņainiem strīdiem. Drīz neviens pat neatcerēsies, ka sarkanie kādreiz bija slikti. Šāds jēdziens ir beidzies pastāvēt. Mūsdienās visi ir kļuvuši labi.

Animus ātri vien pārstās būt «visa metro pērķona negaiss», iespējams, tas tiks aizmirsts, un jo ātrāk, jo labāk. Vai varbūt padarīt viņu par ļaunu pasaku varoni, piemēram, Baba Yaga vai babayka, un biedēt ar viņu nerātņus bērnus? Mūsu bērni, kuri dzīvos pilnīgi jaunā pasaulē, nezinot nekādas raizes.

Kas, manuprāt, ir laba doma!

13. nodaļa. Dzīve no nulles

Ir pagājis mēnesis kopš Animus nāves, un dzīve metro patiešām ir kļuvusi mierīga un bezrūpīga. Nepieciešamība pēc pastāvīgas dežūras «Ligovska prospektā» pazuda pati par sevi, jo «sarkanie» pēc sava saimnieka nāves vairs nedomāja par kundzību pazemes pasaulē. Tik ilgi ilgušais karš beidzot bija beidzies.

Es noslēdzu mieru ar Zinaidu Mihailovnu. Kā izrādījās, viņa neturēja ļaunu prātu uz mani un jau sen man piedeva. Bet es tomēr uzskatīju par savu pienākumu viņai atvainoties. Mēs nekad vairs nesastrīdējāmies.

Maša un Pasha nospēlēja pieticīgas kāzas. Viņi neaizmirsā mani uzaicināt. Svētki izdevās lieliski. Un pats galvenais, mans draugs bija laimīgs, un man tas bija ļoti svarīgi. Es bieži devos pie viņiem ciemos, jo Maša izvēlējās palikt un dzīvot uz «sarkanās» līnijas ar savu vīru. Pāris reizes viņi arī mani apciemoja.

Un kādu patīkamu pārsteigumu mums sagādāja pēdējā vasaras diena. Šajā dienā pie mums ciemos ieradās Anatolijs Jakovļevičs un Ira. Kā es uzzināju nedaudz vēlāk, viņi ieradās šeit palikt, lai dzīvotu. Tika nolemts, ka visi virszemes iedzīvotāji drīzumā pārcelsies uz metro. Šķiet, viņi nopietni pārdomāja manus vārdus un saprata, ka šeit viņiem būs daudz drošāk.

Anatolija Jakovļeviča parādīšanās mūsu nometnē bija dāvana no augšas un, diezgan smieklīgi, vistiešākajā nozīmē. Pateicoties

viņam, uz oranžās līnijas pacientu skaits tika samazināts uz pusi. Viņš bija īsts savas jomas eksperts, un man pat šķita, ka, ja viņš būtu atnācis pie mums agrāk, viņš pat manu mammu būtu spējis nosēdināt uz kājām.

Runājot par manām attiecībām ar Iru, viss nav tik rožains, kā mēs vēlētos. Savas kautrības un kautrības dēļ es joprojām nevaru savākt drosmi, lai lūgtu viņu kļūt par manu draudzeni. Un viņa, acīmredzot, arī izjuta kaut ko vairāk par simpātijas pret mani, bet, kā jau vājamam dzimumam pienākas, viņa nesper pirmo soli un gaida to no manis. Bet dodu vārdu, ka pēc nepilnas nedēļas parunāšu ar viņu un, ceru, ar mums viss būs kārtībā.

Tagad, sēžot uz krēsla kariatē un atceroties visus pagājušā mēneša notikumus, es kļuvu domīgs. Manā galvā griezās kāda doma, un es nevarēju to aptvert. Un tad es jutos tā, it kā mani notriektu elektrība.

Es izlecu no vietas un metos uz Semjona telti. Viņš bija mājās. Es piezvanīju. Saņēmusi uzaicinājumu ienākt, ļoti satraukta piegāju pie viņa, un sirds nez kāpēc tik bieži un spēcīgi pukstēja krūtīs, it kā tagad būtu jāatbild uz dzejoli literatūras skolotājas priekšā. Tiklīdz es atvēru muti, Semjons mani piekāva:

– Oļeg, lieliski, ka atnācāt. Man jums ir jaunumi!

– Labi?

– Ļoti! – Semjons burtiski kvēloja no laimes. Kas notika? – Mums ar Lidu būs bērns!

Tas bija tik negaidīti, ka es uzreiz nezināju, ko teikt.

– Nu, apsveicu, draugs, apsveicu! – Es paspiedu Semjona

roku. – Kad tev bija laiks?

– Tas notika gandrīz uzreiz pēc tam, kad situācija metro normalizējās. Anatolijs Jakovļevičs apstiprināja grūtniecību.

– Lieliski! Kuru tu vēlies vairāk – puisī vai meiteni? – ES jautāju.

– Nav svarīgi. Priecāšos par jebkuru. Bet Oļeg, es kļūšu par tēti, saproti?

Cik laimīgi visi ir, un tas ir brīnišķīgi. Kopš Animus aizsaules, metro iedzīvotāju sejās ir bijis daudz vairāk smaidu. Dzīve pamazām kļūst labāka.

– Oļeg, un tas viss ir pateicoties tev!

– Man? Kāpēc es?

– Kā gan citādi? Tas biji tu, kurš atšķetināja Animus noslēpumu, tu izcēli no virsmas šo akmeni, kas visam pielika punktu. Jūs atvedāt šurp Anatoliju Jakovļeviču. Un Ira. Esmu pārliecināts, ka tev izdosies,» Semjons man jautri piemiedza aci.

– Paldies! – teicu, bet uzreiz kļuva drūms. – Bet šī akmens dēļ Jura nomira...

– Jā, man ļoti žēl, ka pazaudēji savu labāko draugu. Bet acīmredzot tā tam bija lemts, tāds bija viņa liktenis.

Es nebiju dusmīgs par Semjona vārdiem; patiesībā viņam bija taisnība. Un es negribēju tagad būt mierināts.

«Bet jūs gribējāt man kaut ko pateikt, vai ne?» Es jūs uzmanīgi klausos, atvainojos, ka novērsu jūsu uzmanību!

Pārsteidzošā kārtā es tikai tagad atcerējos, kāpēc atnācu. Šī ziņa par Lidas grūtniecību un tai sekojošā saruna lika man uz

laiku aizmirst par vizītes mērķi.

– Jā. Es gribēju jums pajautāt pāris lietas.

– Protams, jebko.

– Man vajag Whatman papīra gabalu, krāsainus zīmuļus vai marķierus, šķēres un lenti. Ja ir, protams.

– Protams, ir. Tagad es tev atdošu visu. Bet ļaujiet man jautāt: kāpēc jums tas bija vajadzīgs?

– Es apsolu, drīz redzēsi!

Paņēmusi vajadzīgos priekšmetus, es pamirkšķināju neizpratnē Semjonam un steidzos doties pensijā uz mātes telti. Man priekšā bija daudz darba.

Kad pabeidzu, paskatījos pulkstenī. Dievs, divas stundas jau ir pagājušas. Bet man likās, ka tās bija tikai desmit minūtes. Ne velti saka, ka laiks skrien skrien, kad esi darbā.

Es sasildīju rokas, tādējādi atbrīvojot no tām daļu no noguruma, un pēc tam no lentes izgriezu četrus taisnstūrveida gabalus. Es tos uzlīmēju uz vatmana papīra stūriem un ar to izgāju uz staciju. Piegāju pie hermētiskā blīvējuma un uzlīmēju uz tā plakātu. Viņš paspēra pāris soļus atpakaļ un apbrīvoja savu radījumu. Kas attiecas uz mani, tas izrādījās labi. Un, ja vēl ņem vērā, ka neesmu mākslinieks un pēdējo reizi gleznoju pirms diviem gadu desmitiem, tad var teikt, ka sanāca vienkārši izcili.

Kamēr es to apbrīnoju, Ira pienāca man klāt no aizmugures. Es ilgi skatījos uz savu plakātu un tad izlasīju:

– Divtūkstoš trīsdesmit trīs – cerības gads! Oļeg, kādas ir tavas cerības?

Es pagriezos pret viņu, ieskatījos viņas gaidošajās acīs,
pasmaidīju un teicu:

– Cerība uz gaišu nākotni!